

ΜΠΟΥΚΛΕΤΟ

ΕΤΟΣ 14^{ON}
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘ. 5-(674)

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΟΡΑΣΣΑΝ

Ο ΠΕΡΙΠΛΑΤΟΣ

Όταν ὁ μπάρμπα Λε-
ρά, πού κρατοῦσε τα
βιθλιά τοῦ οἴκου «Λα-
βοῦζ καὶ Σία», θγῆκε

στο κατάστημα, ἔμεινε λίγες στιγμές θαμπωμένος ἀπὸ
τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου ποὺ βασιλεύει.

Είχε δουλέψει ο δυστυχής όλη την ημέρα κάτω από το κτηνοφώς του αερίοφωτος, στο βάθος του καταστήματος. Το μικρό γραφείο, στο οποίο σαράντα χρόνια τώρα, περνούσε τις ημέρες του, ήταν τόσο σκοτεινό, και τό καλοκαίρι ακόμα, ώστε μόλις από τις έντεκα ως τις τρεις μπορούσε καίρια να εγγράφεται χωρίς φώς. Ήταν πάντοτε ύγρο και κρύο και η αναθυμώσεις της υπονομής πάνω από την όποια άνοιγε το παράθυρο, έμπαιναν στο σκοτεινό δωμάτιο και το γέμιζαν με μία άνηφορφή μυρωδιά μούχλας.

Ὁ Λέρης, ἐπὶ σαράντα χρόνια τώρα, πήγαινε κάθε πρωτὶ ἀπὸ τὶς ὀχτῶ, στὴ φυλακὴ αὐτῇ. Ἐμενε ὡς τὶς ὀχτῶ τὸ βράδυ σκυμμένος πάνω ἀπ' τὰ κατὰστιχά του κι' ἔγραφε μ' ἐπιμέλειαν καλοῦ κι' εὐσυνειδητοῦ ὑπαλλήλου.

Η ζωή του είχε περάσει μονότονη, χωρίς σπουδαία γεγονότα, χωρίς συγκινήσεις, χωρίς ελπίδες. Τά όνειρα που δίναν μας καυχήν, αυτός δεν τα είχε· κάνει ποτέ του, μετρίων καθ' ύλην ήταν στις φιλοδοξίες του. Ή μέρες, ή εβδομάδες, ή έποχές, ή χρόνια, περνούσαν όμοια, πανόμοια το ένα με το άλλο. Την ίδια ώρα κάθε μέρα ξυπνούσε, την ίδια έφευγε από το σπίτι του, την ίδια έφτανε στο γραφείο, την ίδια γευματίζει, την ίδια έφευγε πάλι, την ίδια δείπνιζε και την ίδια κοιμόταν. "Άλλοτε κούταζε το ξανθό μουστάκι του και τα σγουρά μαλλιά του στο μικρό στρώγγο καρεφτάκι του. Τώρα κάθε πρωί, πριν βγεί έξω, κούταζε την ίδια καρέφρη το ξεθωριασμένο μουστάκι του και το ρολόκι μωπό του.

Σαραντά χρόνια είχαν περάσει, μακρυὰ καὶ γρήγορα, ἀ-
βυσσὶς ὡς ἡμέρα θλίψεως, καὶ ὅμοια σὰν ὧρες κακῆς νύ-
κτος.

Σαραντά χρόνια, από τα οποία δεν απόμεινε τίποτε, ούτε
 αναστησεις, ούτε μία δυστυχία — εκτός από το θάνατο
 γενεών του, — τίποτε, απολύτως τίποτε...

Εκείνη λοιπόν την ημέρα είχε σταθή ξεθαμμένος στην πόρ-
τα του καταστήματος, μπρός στην λαμπρότητα και τη με-
γαλοπρέπεια του βλίου και, αντί να τραβήξει κατ' ευθείαν
προς το σπίτι του, όπως έκανε πάντα, σκέφθηκε να καθέ-
σει λίγο περισσότερο, πριν από το δείπνο, πρῶτα μόνο το έκανε
τότε. Πέντε φορές το χρόνο.

ἄρξαι νὰ περπατᾷ ἀργὰ κι' ἔφτασε στὰ μεγάλα βου-
δούλα, όπου πλήθ' κόσμου κυκλοφοροῦσαν, κάτω ἀπ' τὰ
βέλια ποὺ ξανάνθιζαν.

* Ήταν ένα θραύς ανοιξιότικο, ένα από τα πρώτα θερμά
βράδια, που ταραίζουν τις καρδιές και πλημμυρίζουν το αί-
μα με μία γλυκειά μέθη!

Ο Λερά μέ το γεροντικό του θήμα, ξφτασε στα 'Ηλύσια
Μακρολούθησα να περπατά, νοιώθοντας ένα άγνωστο
κατί σάν μιά καινούργια ζωή νά τον πλημμυρίζη,
απέπνευε τη δροσερή άνοιξιάντικη

Όταν έβλεπε μπρός στην θριαμβευτική όψη, ο γέρο λογιστής ένοιωσε ότι πείστηκε. Προχώρησε ακόμη λίγο και άκουσε σ' ένα λαϊκό έστιατόριο για να διαπαιθήσει. Το έστρωσαν ένα τραπέζι μπροστά στο μαγαζί, στο πεζοδρόμιο, και του σερβίριζαν ένα κομμάτι ψητό, με σαλάτα και κρασί.

Ὁ Λερά ἔφαγε καὶ νόμισε ὅτι ποτὲ
τοῦ ζῆλι του δὲν εἶχε κάνει καλύτερο
ἄνθρωπο. Ἐπειτα ἤπιε καφέ καὶ, ὅταν πη-
ρασε, ἐνοίκωσε ἕνα εὐχάριστο κέφι, σχε-
δὸν εὐθυρία — πράγμα ἀγνωστό σ' αὐ-
τόν.

Καὶ συλλογίσθηκε:

— Ήραϊα ἔραδυσά! Θά ξε-
κολουθήσω τὸν περίπατό μου ὡς
τὴν εἴσοδο τοῦ δάσους τῆς Βου-
λώνης. Θά μ' ὠφελήσῃ ὁ περίπατος αὐτός...

Καὶ, ἀφοῦ σηκώθηκε, ξεκίνησε πάλι.

“Ένα παλιό τραγούδι, πού το έλεγαν άλλοτε κάποια νεαρή και νόστιμη γειτόνισσά του, τού ξαναγύριζε έπιμονα στο μυαλό και το σιγοτραγουδούσε διαρκώς.
“Η νύχτα είχε άπλωθι πάνω από τo Παρίσι, νύχτα γαλήνια και χλιαρή.

Ὁ Λερά ἀκολούθοῦσε τὴ δενδροστοιχία καὶ κύτταζε τὰ ὠρία ἀμάξια πρὸ περνούσαν πλάι του. Ἐρχόντουσαν τὰ ἑνα κατόπιν τοῦ ἄλλου μὲ τὰ λαμπρά τους φανάρια πού μόλις ἄφηναν νὰ φαίνεται στὸ βάθος τους ἐν ἀγκαλιασμένο ζευγάρη... Ἦταν σάν τιμὰ ἀτελείωτη ἐρωτικὴ λιτανεία κάτω ἀπὸ τὰ ἄστρα. Τὸ νοσητευτικὸ σκοτάδι φαίνονταν γεμάτο ἀπὸ φιλήματα πού χαλόντουσαν στὸ ἄπειρο. Μία περὶπάθεια πλημμύριζε τὸν ἀέρα, καὶ τὸν ἔκανε πνιγρὸ. Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἐρωτευμένοι, οἱ ἀγκαλιασμένοι, οἱ μεθυσμένοι ἀπὸ τὴν ἴδια σκέψι, ἀπὸ τὸ ἴδιο ἀίσθημα, σκόρπιζαν τὸν ἐρωτικὸ πόθο καὶ στοὺς ἄλλους γύρω τους.

Ὁ Λεράς, κουρασμένος λίγο ἀπὸ τὸν περίπατό του, κάθησε
σ' ἕνα πάγκο τῆς δεινδροστοιχίας, κυπιδάξοντας πάντα τὰ
ἁμάξια πού περνοῦσαν.

Σχεδὸν ἀμέσως μιὰ γυναῖκα πήγε καὶ κάθησε πλάϊ του:
— Καλησπέρα, ἀντρούλη μου, τοῦ ψιθύρισε.

— Δέξου την αγάπη μου, καλέ μου. Θα δῆς πόσο περιποιητική εἶμαι.

Στενοχωρημένος, ὁ Λερά τῆς ἀπάντησε τότε:

— Ἐχετε λάθος, κυρία μου.

— Έλα, μὴν εἶσαι ἀνόητος, τοῦ εἶπε. Ἀκουσέ με νὰ σοῦ πῶ...

Μὰ ἐκεῖνος τράβηξε τὸ χέρι του, σηκώθηκε καὶ ἀπομακρύνθηκε στενοχωρημένος.

Πιο κάτω, μιὰ ἄλλη γυναῖκα τοῦ δρόμου τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε:

— "Ελα, κάθησε λίγο κοντά μου, καλό μου παιδί...
Μὰ ὁ Δεσφὴ τῆς ἀπάντησας.

— Τί γὰρ κάνω; Πρέπει γὰρ ἔρσοι κακό μου καὶ σκάνδαλο;

-- Πι νά καίω; Πρέπει νά ζήσω, κακό μου γεροντάκι.
Καί τόν ἄφησε τραγουδῶντας.
Ὁ Δεσφ' ἀπόμεινε ἀσπασμένος

*Αλλά η γυναίκες εξακολουθούσαν να περνάνε κοντά του,

Τοῦ φαινόταν ὅτι κάποιο πρᾶγμα μαῦρο ἀπλώνόταν στο

Κάθησε πάλι σ' ένα πάγκο.

— Καλύτερα να μην έρχομαι, συλλογίστηκε. Έγινα άνω - κάτω...

Καὶ ἄρχισε νὰ συλλογίζεται αὐτὸν τὸν ἔρωτα, τὸν πουλη-
μένο ἢ καὶ τὸν ἀληθινὸ πρὸς περὶ νοῦς

Ο Έρωας!... Σχεδόν ποτέ δεν τον είνα

Ο Έρωτας... Ήμερον ποτε δεν τον είχε γνωρίσει... Μόλις δύο ή τρεις γυναίκες είχε πλησιάσει στη ζωή του κι αυτές τριγυρῶν γιατί οι πόροι του δεν του ἔπεφταν. Συλλογιζόταν καὶ τὴν ἰδίαν τὴν ζωή του, τὴ ζωή πού εἶχε κάνει ὡς τότε, τὴν τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν ζωή ὁλων τῶν ἄλλων, τὴν τόσο θλιμμένη, τὴν τόσο ἀδειανή...

Ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας...
Ὑπάρχουν, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἄνθρωποι
ποὺ δὲν ἔχουν καθόλου τύχη σ' αὐτὸ
τὸν κόσμο...

Και, ξαφνα, σαν να σκίστηκε ένας πέ-
πλος μπροστά στα μάτια του, παρατή-

ρησε την αθλιότητα, την άπειρη, την μονότονη αθλιότητα της ζωής του, την περασμένη, την τωρινή, την μελλοντική, χωρίς να βλέπει τίποτε μπροστά του, πίσω του, γύρω του... Έρημια παντού...

Και η παρέλασις των άμαξιων εξακολουθούσε... Έβλεπε πάντα να παρουσιάζονται και να εξαφανίζονται, μέσα στο γρήγορο πέρας των άνοιχτων άμαξιων, τα σιωπηλά ζευγάρια των έρωτευμένων.

Τού φαινόταν ότι η ανθρωπότης ολόκληρη περνούσε μπροστά του εύτυχισμένη, προκλητική.

Και ήταν ο μόνος που την κύταζε μ' απάθεια, ολομόναχος. Και αύριο μόνος θα ήταν, πάντοτε μόνος, ολομόναχος...

Σηκώθηκε, έκανε λίγα βήματα και, κουρασμένος απότομα, σαν να είχε κάνει μια μακρυά οδοιπορεία, ξανακάθισε σ' ένα άλλο παγκάκι που έβρισκε μπροστά του.

Τι περίμενε; Τι έλπιζε; Τίποτε... Συλλογιζόταν ότι θα ήταν ώραίο πράγμα, άμα είνε κανείς γέρος να πηγαίνει στο σπίτι του και να θρίσκει μόλις μπαίνει, παιδιά να φλυαρούν.

—Τα γεράματα θα είνε, σκεφτόταν, γλυκά, πολύ γλυκά, όταν περιτοιχίζεσαι κανείς από υπάρξεις που τον αγαπούν, που του χρωστούν τη ζωή, που τον περιποιούνται... Και, καθώς αναπόλησε το δωμάτιό του το άδειαν, στο οποίο κανείς δεν έμπαινε εκτός όπ' αυτόν, ένοιωσε κάτι άφάνταστο πικρό στην ψυχή του.

Τού φάνηκε το δωμάτιο αυτό τιό ελεεινό κι' απ' αυτήν άκόμα την τρώγλη του γραφείου του...

Κανένας δεν πήγαινε εκεί, κανένας δεν μιλούσε. Ήταν βουδ' σαν νεκρό... Θα νομίζε κανείς ότι οι τοίχοι του είχαν κάτι από τον χαρακτήρα εκείνου που κατοικούσε σ' αυτό, κάτι από τους τρόπους του από την μορφή του, την όμιλία του. Τα σπιτία που κατοικούνται από οικογένειες εύτυχισμένες, είνε πιο πρόσχαρα από τα σπιτία των δυστυχισμένων...

Τό δωμάτιό του ήταν άδειανό από άναμνήσεις, σαν την ζωή του. Και η ιδέα ότι θα γύριζε πάλι σ' αυτό ολομόναχος, να κοιμηθ' στο παγωμένο κρεβάτι του, τον τρόμαξε...

Και σαν να ήθελε ν' απομακρυνθ' ακόμα περισσότερο από τό άπαίσιο αυτό σπκήμα και από τη στιγμή που έπρεπε να ξαναγυρίσει σ' αυτό, σ' αώθηκε και, καθώς θρήνηκε έξαφνα μπροστά στην πρώτη δεντροστοιχία του δάσους, μπήκε και προχώρησε ως μια πυκνή λόχημη, όπου κάθησε άπάνω σ'τά χόρτα.

“Ακουγε γύρω του, από πάνω του, από παντού, μια θουή συγκεχυμένη, άπέραντη, αδιάκοπη, αποτελούμένη από κάθε λογής ήχους και θορύβους, μια δόνησι ζωής στον άέρα: την ανάσα του Παρισιού που άνέπνεε σαν ένα κολοσσάιο πλάσμα...

“Ο ήλιος που από ώρα είχε άνατείλει, έχυνε, από ψηλά, χειμάρρους φωτός, στο δάσος της Βουλώνης. Μερικά άμάξια είχαν άρχισει να κυκλοφορούν κ' οι πρώτοι πρωϊνοί περιπατηταί έφθαναν φαιδροί άπάνω σ'τά άλογα τους.

“Ένα ζευγάρι έρωτευμένων θάδιζε άργα σε μια έρημη δενδροστοιχία. Έξαφνα, η νέα ύψωσε τα μάτια της και, βλέποντας ένα σκοτεινό όγκο άνάμεσα σ'τά κλαδιά, στάθηκε ξαφνιασμένη και φώναξε στον άγαπημένο της: — Κύτταξε! Τι είν' αυτό εκεί;

“Έπειτα, βλέποντας καλύτερα, έβγαλε ένα ξεφωνητό κι' έγειρε λιπόθυμη στον άμοιο τού συντρόφου της. Οι φύλακες που έφτασαν σε λίγο, άκούγοντας τις φωνές, ξεκρέμασαν από ένα δέντρο ένα γέρο που είχε άπαγχο-νισθ', χρησιμοποιώντας για κρεμάλα τις τيرانτες του.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ΤΟΥ Κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

ΡΕΒΥΘΙΑ ΜΕ ΧΟΙΡΙΝΟ ΠΑΧΟΣ

(Κυκλαδικόν)

Τό φαγητόν αυτό γίνεται στην εποχή που σφάζονται τα χοιρίνα (στά χοιροσφάγια, λεγόμενα) εις τα χωριά. Λαμβάνουν τα χοιρίνα πάχη, τα οποία κόβουν κομματάκια εις μέγεθος ενός κάστανου σχεδόν, ώστε άμα λυώσουν στή φωτιά, να μείνουν τα τσιγαρίδια, λεγόμενα, ξεξηγανισμένα και ξανθισμένα καλά. Αυτά τα τσιγαράκια φυλάνε και τα θάζουν εις διάφορα φαγητά. Ένα δέ εις αυτά είνε και τα ρεβύθια.

Μουσκεύουν τα ρεβύθια όπως ανήκει με άλατισμένο νερό και κατόπιν τα θάζουν να θράσουν με άνάλογο νερό, λαμβάνοντας πολλά κρεμμύδια κομμένα ψιλά ή φέτες και προσθέτουν και από τα τσιγαράκια μια ή δυο χούφτες.

Σέ μερικά χωριά θάζουν πρώτα σέ τ' γάνι τό λάδι με τα κρεμμύδια να έστέψουν και κατόπιν τα ρίχνουν σ'τά ρεβύθια να θράσουν και προσθέτουν και λίγη ντομάτα μπελτέ ή φρέσκια, κομμένη σε μικρά κομματάκια.

ΧΟΡΤΟΣΟΥΠΑ ΜΕ ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΚΑΠΝΙΣΤΑ

Η σούπα αυτή ήμπορεί να γίνει μόνον από λάχανο και κρεμμύδια, άλλα μόνον με αυτά θάζουν συνηθώς και άνάλογα σέλινα, καρδύτα και ντομάτα. Προσθέτουν δέ και μερικά λουκάνικα καπνιστά, ολόκληρα να θράσουν μαζί — καλόν εις να πλένονται τα λουκάνικα αυτά πρώτα τα ρίξουν στή σούπα. Όταν άποθύνουν, σουπά, κόβουν τα λουκάνικα εις μικράς φετίτσες σαν δεκάρες και τα έσταίρνουν μέσα. Έννοείται ότι από την άρχή θάζουν και άρκετό θούτυρο ή χοιρινό λίπος να θράση. Γιατί σέ περίπτωση που είνε το λάχανο περισσότερο στή σουπά, χρειάζεται και περισσότερο θούτυρο, ή λίπος, συνήθως δέ άρκετό άλατόπιπτο και άν ύπαρξη και λίγο κόκκινο πιπέρι και 1-2 κλάδια δάφνης. Πρέπει δέ ή σουπά αυτή να φάσθαι πολύ φωτιά, ώστε να λυώσουν σχεδόν όλα τα χόρτα. Τότε άποκτά την καλή γεύσι της. Πρέπει δέ να μην έχη πολλά ζουμιά.

ΣΟΥΠΑ ΤΡΑΧΑΝΑ ΜΕ ΓΙΑΟΥΡΤΙ

Έννοείται ότι πρόκειται για σουπά τραχανά, εις την όποιαν θάζουν, όπως και στο άυγολέμονο, γιαούρτι, όπως είνε γνωστόν ότι γίνεται και τραχανάς στο ζύμαμά του με γιαούρτι, ό λεγόμενος ζυνός τραχανάς ή με ζυμόγαλο και ά γλυκός τραχανάς, που ζυμώνεται με φρέσκο γάλα.

Βράζεται λοιπόν ό τραχανάς με νερό ή και με ζουμό, όπως συνήθως και κατόπιν στο άυγολέμονο προσθέτουν άνάλογο γιαούρτι σακκούλας ή του κασέ και άν δεν είνε άρκετά ζυμό γάλα, ούρτι, θάζουν και λεμόνι στο άυγολέμονο, ειδήμη δεν χρειάζεται καθόλου ζεστό μόνον.

ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Από τους λόγους του προς τους φοιτητάς την 23ην Νοεμβρίου 1936).

ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

“Έξαφνα η νέα στάθηκε ξαφνιασμένη...”

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Οι ομορφότερες γυναίκες της εποχής μας

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Πώς διατηρείται η εμορφιά

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

“Ο γραμματέας της Ιταλικής πρεσβείας και η μαρκησία Σεραφίνη έδεχθήσαν έν μικρό κυκλώ διά τό «ΚΟΚΤΕΪΛ» την περασμένη Τρίτη τό άπόγευμα.

— Η οικοδέσποινα κομψοτάτη με θραυδόν ταγιέρ της μόδας άπό λαμέ μαύρον και χρυσούν.

— Παρευρέθησαν ό πρεσβευτής της Γερμανίας και η πριγκίπισσα Έρμπαχ, ό πρεσβευτής της Βραζιλίας και η κ. Ευλάσιο, ό πρεσβευτής της Ιταλίας κ. Μποσκαρέλλι, ό ναυτικός άκόλουθος της Ιταλίας και η κ. Μορίν με ώραιαν τουαλέτταν από μαυρήν δαντέλλα και τόκαν από έγκρέτες, η κ. Α. Μερκάτη, η κ. Καποδίστρια, η κ. Ι. Μπούμπουλη, η κ. Βαντερζαντ, η κ. Ζαλοκώστα κομψοτάτη με μαύρα και κόκκινον καπέλλο, η κ. Μασλαμίδη, ό κ. Δ. Λεβίδης, ό κόμης Σέν Ζούστ και άλλοι.

Την περασμένη Τρίτη επίσης «κοκτέιλ-πάρτυ» στην έπαυλή του κ. και της κ. Γ. Ρήζ, στο Ψυχικό.

— Στην ιδιόρρυθμο και μεγάλη τραπεζαρία, πολυτελές κυλικείο.

— Η δεξίσις παρητάθη με πολλήν εύθυμία μέχρι των πρωϊνων ώρνων.

— Έξαιρετικής ώραιότητος η κ. Ρήζ με μακρυν τουαλέττα από μαύρο θελοούδο.

— Μεταξύ των προσκεκλημένων η πρέσβειρα της Άγγλίας και η δνις Ουάτερλντου, ό κ. και η κ. Σίσσον, ό κ. και η κ. Μ. Μεταξά, ό κ. και η κ. Άρμόστρογκ, ό κ. και η κ. Γ. Βλαχου, ό κ. και η κ. Γ. Μελά, ό κ. και η κ. Κ. Καμπάνη, ό κ. και η κ. Κέμπι, η κ. Κ. Γκίνη, ό κ. και η κ. Ι. Λαρεμπί, η κ. Α. Ζαΐμη.

— Πολύ κομψές η κ. Κάθουρα με μαύρα, η κ. Γ. Αδέρωφ με μαύρα και καπέλλο θελοούδινο κόκκινο, η κ. Ι. Ιατρίδη με τουνίκ λαμέ μαύρον και χρυσούν, η κ. Κ. Γεωργιάδη με ιδιόρρυθμο καπέλλακι θελοούδο μαύρο και κοράϊν και μαύρο θελοούδινο φόρεμα, η κ. Πάττερον, η δνις Κόρφ με μαύρα και η δνις Καμπάνη με πράσινα.

— Διεκρίναμεν επίσης τόν κ. και την κ. Μπέννερ, τόν κ. και την κ. Όκκάφρε, τόν κ. και την κ. Κόμπερματς, τάς δίδας Κόζερ, Στίουαρτ, Ρίτσορσον, Γενναροπούλου, τούς κ. Δ. Βούλτσον, Ν. Μπαλτατζήν, Τσιήτα, Σώνδερς, Χιο-Τζόνς, Π. και Β. Μελάν, Δεναζάν, Γεράκην, Ζαγοραϊόν, Ρήντ, Ιατρίδην, Κάθουραν κ.λπ.

ΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ

ΚΑΜΙΤΕΧΝΙΚΑ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Την περασμένη έβδομάδα έγιναν στην αίθουσα του «Παρισσο» τά έγκαίνια της καλλιτεχνικής έκθέσεως του ζωγράφου κ. Σωκράτη Ρωνά.

— Η διακεκριμένη Έλληνις ζωγράφος κ. Ασπρογέρακα έβλεψε την έπίσκεψιν του δημάρχου Αθηναίων κ. Αμφρ. Πλουτά, εις την έκθεσίν της, αίθουσαν Στρατηγούπουλου, ξενοδοχείον «Κεντρικόν», Σταδίου 26, ό οποίος την συνεχάρη θερμώς δια την πρωτότυπον ζωγραφικήν εργασίαν της, η όποια διατίθεται από ένα θαυό αίσθημα και έχει ιδεαλιστικήν έκφρασιν. Ό κ. δήμαρχος ήγόρασε δια την πακοθήκην του Δήμου τρεις μεγάλους πίνακας, συγχάρεις την καλλιτέχνιδα δια τό τάλαντόν της.

Γονία κατάλληλη για μαντηλακι, πετσέτακι, ασπρόρουχα κ.τ.λ. Κεντιέται με λευκή λινη κλωστή έπάνω σε εστίοτα με κέντημα φυσικό και τροπογάζι.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Eau de roses 40 gr.
Eau de hamamelis 30 gr.
Alcool camphré 30 gr.

Τη μύτη σας καθαρίζετε την δυό φορές την ήμέρα με την λουϊόν αυτήν και μην της θάζετε κρέμα.

ΜΙΑ ΕΛΛΗ.— Η λουϊόν που χρησιμοποιείτε για τό πρόσωπόν σας είνε πολύ κατάλληλη και θα σας ώφελήση πολύ. Τό πρωϊ πλένετε τό πρόσωπό σας με χλιαρό νερό και σαπούνι. Τό θράδυ καθαρίζετε τό πρόσωπό σας με την λουϊόν και θάζετε γύρω από τά μάτια σας λίγη θαζελίνη. Πούδρα χρησιμοποιήτε την Σέρεκ σε χρώμα ναυρέλ II. Τό λεμόνι με τό άλάτι να τό χρησιμοποιήτε όποτε σας παρουσιάζονται σπυράκια, άλλα χωρίς να τό θάζετε στή φωτιά. Τό κτένισμά σας είνε πολύ ώραίο. Γιατί να τό αλλάξετε; Στίς άλλες έρωτήσεις σας θα άπαντήσω προσεχώς.

ΠΑΝΩΜΕΝΗΝ ΚΑΡΔΙΑΝ, Όλυμπίαν.— Προσπαθήστε να ψηλώσετε. Έχετε άκομη καιρό. Κάνετε πολλή γυμναστική, χειροβόδις, αλτήρας, σχοινάκι, τρώτε τροφάς φωσφορούχους. Πενήντα δυό κιλά δεν είνε υπερβολικό πάχος για τό άνάστημά σας. Θα έπρεπε να εϊσθε σαρανταεναό, άλλα τά τρία κιλά που έχετε παραπάνω μη δοκιμάσετε να τά άφαιρέσετε με άλλον τρόπο παρά μόνον με την γυμναστική. Προτιμάτε πάντα τά άπλά φορεματάκια, με ίσια γραμμή, με γαρνιτούρες καθέτες ή λοξές, με πτεκοτέ μύτερα, με μανίκια όχι φουσκωτά. Αποφεύγετε τις ζακέτες τρώα κάρ και κάθε τί που δίδει όγκο σε μια τουαλέττα. Μπορείτε να φορήτε ταγιέρ, άλλα με ζακέττα πολύ άπλη και φούτα έντελώς ίσια. Καπέλλα φοράτε πάντοτε μικρά με πετέδες μάλλον ψηλούς. Μη φοράτε υπερβολικά ψηλά τακούνια. Δεν ψηλώνουν τόσο όσο νομίζετε.

ΜΑΡΙΑΝ Χ. Α.— Ένταύθα.— Στο κλίμα μας τά ξανθά μαλλιά σπάνια διατηρούν τό χρώμα τους. Ό ήλιος και η ζέση τά σκουραίνουν. Μην τά ξανθίνετε με όξυζενέ. Θα τούς δώσετε ένα χρώμα όχι φυσικό. Προτιμώτερο είνε να δοκιμάσετε τό σαμπουν Σαμπουνόροζ τζέτ-ν-ο-υ-ά-ρ. Τα λούζετε μ' αυτό κάθε δυό μέρες και σιγά-σιγά θ' άνακτήσουν τό χρώμα τους. Όποτε χτενίζεσθε, θρέχετε τά μαλλιά σας με χαμομήλι έρωμένο, στο όποιον έχετε προσθέσει μια κουταλίτσα του γλυκού άμυγνίου. Για τό πρόσωπό σας σας σιμωτά την έξης κρέμα:

Lanoline anhydre 25 gr.
Aronge benjoiné 25 gr.
Pommade de coqueombres 50 gr.
Eau de roses 10 gr.

ΑΝΑΓΩΣΤΡΙΑΝ Ν. Ι. Κ., Κάρον.— Για να μεγαλώσουν ή άφραρί-νεις σας χρησιμοποιήτε την έξης συνταγή:

Acide gallique 1 gr.
Vaseline 10 gr.
Huile de ricin 4 gr.
Essence de lavande 1 goutte

Τό κοσμηκ είνε φτιαγμένο κι όχι φάρμακο. Έπομένως άμορφάινει τά μάτια, άλλα δεν τά ώφελεί.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

μητέρα της, άρχισε νάναρωτιέται δυνάτα:

—Μήπως είχε δική η Φράγκα; Διαπράχθηκε λοιπόν πραγματικά το τρομερότερο κακούργημα από τόν κόμη-
τα ντε Ροσβέλ και μία ξένη εις βάρος της πραγματικής
κοιμίσσης ντε Ροσβέλ;

Κατόπιν θεμήθηκε και το μεταλλείο της οικογενείας ντε
Ροσβέλ, πού βρισκόταν στη Γουιάννη και το οποίο είχε
κληρονομήσει ο αὐτὴν ὁ δὸν Ζοζέ ντε Σάντα Κρούς. Το
μεταλλείο αὐτό, ὅπως τοῦ εἶχε πῆ ἡ Τερέζα, ἦταν μιά ἀπό
τις αἰτίες τις ὁποῖες ὁ κόμης με τὴν κόμησα εἶχαν φύγει
γιὰ τὸ Νέο Κόσμο.

Καταταραγμένοι ὁ Ἀνδρέας, ἐνῶ ἀναλογίζονταν τὸ ἐγ-
κλημα πού εἶχε διαπράχθῃ ἐναντίον τῆς δυστυχισμένης γυ-
ναίκας, τὴν περιποιόταν συγχρόνως γιὰ νὰ τὴν κἀν ν' ἀ-
νακτήσῃ τις δυνάμεις της.

Τὸ περίπτερο, ὅπου βρισκόντουσαν, ἦταν πολὺ μακριὰ
ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ καὶ τὸ ἐργοστάσιο κι' ἔτσι δὲν μπορούσε
νὰ περιμένῃ ξένη συνδρομή. Εὐτυχῶς καὶ νερὸ ὑπῆρχε πρό-
χειρο καὶ οἰνόπνευμα.

Ἀρχισε λοιπὸν νὰ καταβρέχῃ τὸ μέτωπό της καὶ νὰ κἀ-
νῃ ἐντριβὰς στοὺς κροτάφους της καὶ στὰ ἄκρα της.

Μιά δλόκληρη ὥρα πέρασε, χωρὶς ἡ κατάστασίς της νὰ
βελτιωθῇ καθόλου.

Ὡστόσο, ὁ Ἀνδρέας με πραγματικά υἱική ἀφοσίωσι ἐ-
ξακολουθοῦσε τις ἐντριβές.

Τέλος ἡ Βασίλισσα τοῦ Χρυ-
σοῦ ἄρχισε νὰ δίνῃ σημεῖα
ζωῆς.

Φάνηκε σὰν ν' ἀναπνέῃ ἐπι-
σθητότερα καὶ κινούσε κάθε τό-
σο, γιὰ μιά στιγμὴ, τὰ βλέφα-
ρά της.

Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν βάστηξε καὶ
πολὺ. Τώρα, φαινόταν ἐπὶ τῇ
λιποθυμίᾳ της τῇ διαδέχθηκε ἡ
ὑπὸς ὕπνος βαθύς.

Ὁ Ἀνδρέας, ἀφοῦ τὴν ἄφησε
ν' ἀναπαυθῇ μερικὲς ὥρες,
προσπάθησε, ἀλλὰ χωρὶς ἀπο-
τέλεσμα, νὰ τὴν κἀν νὰ πιῇ
λίγο κονιάκ.

Ὡστόσο δὲν κατάρθωσε νὰ
τὴν ἐγυῖνῃ.

—Τί ἔπρεπε νὰ κἀν;

Δὲν τολμοῦσε νὰ τὴν ἀφήσῃ
μόνη ἐκεῖ γιὰ νὰ πᾶν νὰ φέρῃ
βοήθεια. Κανένας δὲν φαινόταν
ἐκεῖ γύρω. Θὰ μπορούσε τάχα
νὰ τὴν μεταφέρῃ μόνος του;

Αὐτὸ δὲν τοῦ φαινόταν ἐντε-
λὸς ἀκατόρθωτο.

Περίμενε ὁμῶς ἀκόμα με τὴν
ἐλπίδα μήπως ἡ Βασίλισσα τοῦ
Χρυσοῦ ἐγυῖνῃ.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἔκανε χίλιες
δυσκέσεις...

Εἶχε μπροστά του κατάκοιτη, σὲ κρίσιμη κατάστασι, τῇ
δυστυχισμένη ἐκείνῃ γυναίκα με τὴν ὁποία τόσο συμπα-
θεῖα τὸν συνέδεε, ὥστε πρὶν μάθῃ ἀκόμα ποῖα ἦταν, τὴν εἶ-
χε ὀνομάσει μητέρα του.

Καὶ ἦταν μητέρα του πραγματικά!... Ἦταν μητέρα τῆς
Τερέζας!... Καὶ τὴν εἶχε ξανάβρῃ στὰ βάθη τῆς βαθείας
ἐρήμου!... Τρελλὴ σχεδόν, ἀλαλή, σὲ μυστηριώδη κατά-
στασι!... Ὡμα μυστηριώδους καὶ ἀποτροπαίου ἐγκλήμα-
τος...

Ἐξαφνα, ἡ εἰσόδος τοῦ σκυλιοῦ τοῦ Βερνάρδου καὶ ἀ-
μέσως κατόπιν ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἴδιου σὲ μικρὴ ἀπόστασι
ἀπὸ τὸ περίπτερο, διέκοψε ἀπτόμα τις σκέψεις του.

—Ἐ, Βερνάρδε, τοῦ φώναξε ὁ Ἀνδρέας, ὁ ὁποῖος ἔτρε-
ξε πρὸς προὔπαντί του, τί τρέχει; Γιατί τὸ πρόσωπό σου
εἶνε ταραγμένο;

—Τί τρέχει;... Νά, αὐτοὶ οἱ βλάκες οἱ ἐργάται ἰσχυρί-
ζονται ὅτι σὰς εἶδαν τὴν πρῶτὴ νὰ φεύγετε πρὸς τὸ μέρος τοῦ
δάσους. Λοιπὸν, ἐπειδὴ δὲν ξαναγυρίσατε νὰ γευματίσετε
τὸ μεσημέρι κι' ἐπειδὴ δὲν φανήκατε σήμερα οὔτε στὸ ἐρ-
γοστάσιο, οὔτε στὸ χρυσωρυχεῖο, ἄμα εἶδα ὅτι νύχτανε
ἀρχισα ν' ἀνησυχῶ. Ξεκίνησα λοιπὸν γιὰ νὰ σὰς βρῶ. Εὐ-
τυχῶς ὁμῶς, ἀντὶ νὰ σὰς ἀναζητήσω στὸ δάσος, σκέφθηκα
ν' ἀφήσω τὸ σκύλο μου νὰ με ὀδηγήσῃ, γιὰτὶ φαινόταν σὰν
νάναλῃτοῦσε τὰ ἴχνη σας. Ὅπως βλέπετε, ἔκανα καλὰ πού
ἦρθα κατ' εὐθείαν ἐδῶ.

—Ναί, δὲν ξέρεις πόσο εὐχαριστημένος εἶμαι πού ἦρθες,

Ἀρχισε νὰ βρέχῃ τὸ μέτωπό της...

γιατί εἶμαι πολὺ στενωχωρημένος καὶ χωρὶς ἐσένα θὰ ἐπι-
χειροῦσα κατὶ πού ἴσως μόνος δὲν θὰ τὸ ἔβγαζα πέρα.

—Τί;

—Ἐπειτα ἀπὸ ἓνα σῶρὸ περιστατικά, γιὰ τὰ ὁποῖα θὰ
χάσω πολλὴ ὥρα ἂν θελήσω νὰ σοῦ τὰ διηγηθῶ τώρα καὶ
τὰ ὁποῖα θὰ σοῦ πῶ ἀργότερα, ἡ Βασίλισσα τοῦ Χρυσοῦ
λιποθύμησε μέσα σ' αὐτὸ τὸ περίπτερο, ὅπου εἶχε ρθῇ νὰ
με συναντήσῃ. Πέρασα πολλὰς ὥρες προσπαθώντας νὰ τὴν
συνεφέρω. Τὸ κατάρθωσα λίγο. Ἡ λιποθυμία νομίζω ὅτι
τῆς πέρασε, ἀλλὰ τὴν διαδέχθηκε, καθὼς φαίνεται, ἓνας ὁ-
πνὸς ληθαργικὸς κι' ἔτσι τῆς εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ
κινηθῇ κι' ἀκόμα περισσότερο ν' ἀκούσῃ ὅτι τῆς λέει.
Λοιπὸν σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι τῆς τελείας ἀναισθησίας
δὲν μπορούμε νὰ τὴν ἀφήσουμε ἐδῶ τὴν νύχτα.

—Βέβαια! φώναξε ὁ Βερνάρδος. Πρέπει νὰ τὴν μεταφέ-
ρουμε ἀμέσως στὴν κατοικία σας...

—Ἡ ἰδέα αὐτὴ ἦρθε καὶ σὲ μένα καὶ σκόπευα νὰ δοῦ-
μάσω νὰ τὴν πραγματοποιήσω μόνος μου, φορτώνοντας τὴν
δυστυχισμένη αὐτὴ γυναίκα στοὺς ὤμους μου. Εὐτυχῶς ἦρ-
θες ἐγκαίρως ἐσὺ γιὰ νὰ με βοηθήσῃς. Στὸ σπῆτι μου θὰ
τὴν περιποιηθῶ, ὅπως με περιποιήθηκε κι' ἐκείνῃ ἄλλῃ.

—Καλὰ λέτε, κύριε Ἀνδρέα, καὶ θὰ σὰς βοηθήσω κι' ἐγώ
μὲ δλῃ μου τὴν καρδιά... Πού βρίσκεται ἡ χρυσὴ αὐτὴ
Βασίλισσα; Μπορῶ νὰ τὴν δῶ;

—Βέβαια... Ἐλα!

Μπήκαν κι' οἱ δύο στὸ μικρὸ περίπτερο, ὅπου ἡ Βασίλι-
σα τοῦ Χρυσοῦ κοιμόταν πάντοτε. Ὁ Βερνάρδος τὴν πλη-
σασε με μεγάλο σεβασμό.

—Πῶς θὰ τὴν μεταφέ-
ρουμε ὥς τὴν κατοικία
σας; ρώτησε. Εἶνε μα-
κριὰ τὸ σπῆτι καὶ ἡ Βα-
σίλισσα, ψηλὴ, καθὼς εἶ-
νε, θὰ εἶνε βαρεῖα... Δὲν
τὴν ἀφήνουμε στὸ κῆ-
σμα πού βρίσκεται; Ἀλ-
τὸ θὰ μὰς εὐκολύνῃ τὴν
μεταφορά.

—Πραγματικά, ἀπάν-
τησε ὁ Ἀνδρέας, ἀλλὰ τὸ
κάθισμα αὐτὸ δὲν εἶνε
καθόλου στερεὸ καὶ φο-
βάμαι μήπως σπάσῃ στὸ
δρόμο κάτω ἀπ' τὸ βά-
ρος της. Ἄν εἴχες κα-
να σχοινί, θὰ μπορούσα-
με νὰ φτιάξουμε ἓνα φο-
ρεῖο ἀπὸ κλαδιά δέντρων.

Ἐγὼ ἀπάνω μου τὸ μα-
χαίρι μου, θὰ ἔχῃς βέ-
βαια καὶ σὺ τὸ δικό σου...

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

—Καὶ τὸ μαχαίρι μου
ἔχω καὶ δυνατὸ σκοινί.
Αὐτὰ τὰ δύο πράγματα
δὲν λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸ
πῶν μου.

καὶ, κατὰ συνέπειαν, τόσο περισσότερες δυνάμεις θὰ ἔχῃ
κατὰ τὸ ἐμπνέμα τῆς γιὰ ν' ἀνθῇ στὶς καινούργιες συγ-
κινήσεις πού θὰ τῆς προκαλέσῃ ἡ ἐπιστροφή της μνήμης
της.

Πραγματικά, τὴν ἄλλῃ μέρα τὸ πρωῒ, ἡ Βασίλισσα τοῦ
Χρυσοῦ μισάνοιξε τὰ βλέφαρά της. Ὁ Ἀνδρέας πού στε-
κόταν λίγο πὸ πίσω ἀπ' τὸ κρεβάτι της δὲν ἔχανε οὔτε
τὴν παραμικρὴ ἀπὸ τις κινήσεις της.

Ἐκείνη ἀνασηκώθηκε λίγο καὶ, ἀφοῦ στηρίχθηκε στὸν ἑ-
ναν ἀπὸ τοὺς ἀγκῶνες της, κύτταξε ἐπὶ πολλὴ ὥρα γύρω
της. Κατόπιν ξανάφερε τὰ βλέμματά της στὰ ρούχα της,
στὸ κρεβάτι ὅπου ἦταν ἐσπλωμένη καὶ μιά βαθειὰ ἐκπλη-
ξις ζωγραφίστηκε στὰ χαρακτηριστικά της.

—Ποῦ βρίσκομαι; ρώτησε με καθαρὴ καὶ ἔντονη φωνή.

Ὁ Ἀνδρέας, ἀπὸ στοργή, τὴν εἶχε τοποθετήσῃ στὸ δι-
κὸ του κρεβάτι ἔτσι ντυμένη ὅπως ἦταν καὶ εἶχε σκεπά-
σει τὰ γυμνά πόδια της μ' ἓνα μεταξωτὸ σεντόνι πού χρη-
σιμοποιοῦσε ὁ ἴδιος.

—Εἰστε στὴν κατοικία μου, κυρία, τῆς ἀπάντησε κάνον-
τας μιά βαθειὰ ὑπόκλισι.

—Στὴν κατοικία σας; ἔκανε εἰπε ἐκείνη. Ἀλλὰ πῶς συμ-
βαίνει αὐτό;... Δὲν σὰς ξέρω, κύριε. Δὲν θυμάμαι μάλιστα
νὰ σὰς εἶδα ποτέ... Καὶ τὰ ἀλλόκοτα αὐτὰ ρούχα πού φο-
ράω... Τί σημαίνουν ὅλ' αὐτά; Ποῦ εἶμαι;

—Βρισκόμαστε στὴ Γουιάννη, κυρία, τῆς ἀπάντησε ὁ
Ἀνδρέας.

—Στὴ Γουιάννη;... Ἀ! ναί, θυμᾶμαι... Ἦρθα ἐδῶ με
τὸ σύζυγό μου...

Καὶ ἀνοῖξε καταπληκτικὰ τὰ μάτια της μόλις πρόφερε
τὰ λόγια αὐτά. Ἦταν φανερό πῶς ἡ διάνοια κ' ἡ μνήμη
της ἐξανύριζαν.

—Ὡ! φώναξε ἔξαφνα. Χριστιανέ!... Χριστιανέ!... Ζου-
νέτα!... Οἱ ἄθλιοι!... Οἱ κα-
κούργοι!... Ὁνειρευτήκα ἡ
εἶνε ἀλήθεια ὅτι θέλησαν νὰ
με σκοτώσουν;

Καὶ πηδώντας ὀρμητικὰ ἀ-
πὸ τὸ κρεβάτι, ἔτρεξε πρὸς
ἓναν καθρέφτη πού κρεμόταν
στὸν τοῖχο καὶ κυττάχθηκε σ'
αὐτόν. Ἀμέσως ἔβγαλε μιά
δυνατὴ κραυγή.

—Θεέ μου! φώναξε. Εἶμαι,
πραγματικά ἐγώ, ἡ Ναδὶνα
ντε Ροσβέλ, μ' αὐτὰ τὰ ἄσπρα
μαλλιά καὶ μ' αὐτὸ τὸ γερα-
σμένο πρόσωπο. Πέρασαν λοι-
πὸν τόσα πολλὰ χρόνια ἀπὸ
τότε πού χωρίστηκα ἀπὸ τοὺς
δικούς μου;

Καὶ σωρίστηκε σὲ μιά πα-
λυσθονία ἀπὸ ἰνδοκάλαμο. Ἐ-
πειτα, ἀκουμπώντας τὸ κεφά-
λι της στὸ χέρι της, βυθίστη-
κε σὲ σκέψεις.

Ἐξαφνα σήκωσε τὰ μάτια της καὶ κύτταξε τὸν Ἀνδρέα
μὲ ἀπειρὴ γλυκύτητα.

—Μοῦ φαίνεται, τοῦ εἶπε, ὅτι εἶδα στὰ χέρια σας τὴ φω-
τογραφία τῆς κόρης μου, τῆς Τερέζας μου... Μήπως ὠνει-
ρευτήκα ἡ εἶν' ἀλήθεια;

Ὁ Ἀνδρέας ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ χαρτοφυλάκιό
του.

—Ὀχι, τῆς ἀπάντησε, δὲν ὠνειρευτήκατε. Νὰ ἡ φωτο-
γραφία τῆς κόρης σας, ὅταν ἦταν μικρὴ... Νὰ μιά ἄλλη
πού τὴν παριστάνει κοπέλα... Καὶ νὰ μιά τρίτη πού τὴν
παριστάνει γυναίκα πειά, γυναίκα ὡραιότατη...

Ἡ Ναδὶνα (ἔτσι θὰ τὴ λέμε στὸ ἐξῆς) πήρε τις φωτο-
γραφίες αὐτές καὶ τις γέμισε φιλήματα.

—Ὡ! πόσο ὁ Θεὸς εἶνε καλός! φώναξε. Ἀλλ' ἀφοῦ με-
γάλωσε τόσο ἡ Τερέζα μου, πόσα χρόνια πέρασαν χωρὶς
νὰ τὴν δῶ; Βοηθήστε με λίγο... Ἐγὼ δὲν μπορῶ, δὲν ξέρω
πεῖρα...

—Ἡ Τερέζα εἶνε σήμερα εἰκοσιεσσάρων ἐτῶν, εἶπε ὁ
Ἀνδρέας.

—Εἰκοσιεσσάρων ἐτῶν! ἔκανε ἡ Ναδὶνα κατὰπληκτη.
Μά... κύριε... ἦταν μόλις δώδεκα ἐτῶν ὅταν τὴν ἄφησα...
καὶ ἡ Φράγκα μου ἐννέα. Τί συνέβη λοιπὸν μέσα σ' αὐτὰ τὰ
δώδεκα χρόνια πού πέρασαν;... Μήπως ἤμουν τρελλή;...

Πῶς ἔχεσα, πῶς δὲν ξέρω ὅλα ὅσα συνέβησαν!...
—Μὴ σκέφτεσαι τώρα αὐτά, εἶπε ὁ Ἀνδρέας. Περιμένει-
τε πρῶτα ν' ἀνακτήσετε τις δυνάμεις σας. Τότε ἡ ἀνάμνη-
σις τῶν περασμένων θὰ σὰς ξανάβρῃ χωρὶς προσπάθειες

Ὁ Ἀνδρέας κι' ὁ Βερνάρδος τοποθέτησαν στὸ φορεῖο
τὴ Βασίλισσα.

καὶ χωρὶς κόπο. Ὡς τότε ὁμῶς πρέπει νὰ μέινετε ἡσυχῇ
καὶ ἤρεμῃ κοντὰ μου, ἀφήνοντας σὲ μένα τὴ φροντίδα νὰ
σὰς περιποιούμαι...

—Ποῖος εἶστε λοιπὸν σεῖς πού φαινόσαστε νὰ ἐνδιαφέρε-
στε τόσο γιὰ μένα, σεῖς πού τὸ πρόσωπό σας μοῦ προκαλεῖ
τόση ἐμπιστοσύνη; Σὲ τί χρωστάω τὴν τόσο ἀγάπη σας
γιὰ μένα πού διαβάζω στὰ μάτια σας;

—Μοῦ ὑπόσχεσθε ὅτι θὰ εἶστε φρόνιμη ἂν σὰς τὸ πῶ;

—Ναί! Ναί! Ἀλλωστε δὲν εἶμαι ἄρρωστη... Μόνο πού
νοιώθω τὴ γλῶσσα μου λίγο μουδιασμένη... Γιὰ νὰ προφέ-
ρω κάθε λέξι, καταβάλλω ἐξαιρετικὴ προσπάθεια καὶ νοι-
ώθω γύρω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου κάτι σὰν ἓνα σιδερένιο στε-
φάνι πού μ' ἐμποδίζει νὰ σκεφθῶ καὶ νὰ θυμηθῶ. Ἀλλὰ νοι-
ώθω πῶς ἔχω πολλές δυνάμεις. Ποῖος εἶστε λοιπὸν σεῖς,
κύριε;

—Εἶμαι παιδί σας!

—Παῖδί μου! ἔκανε ἡ Ναδὶνα ξαφνιασμένη. Ἀσφαλῶς
με περνάτε γιὰ ἄλλην. Ἐγὼ δὲν ἀπέκτησα παρὰ μόνο δύο
κορίτσια, τὴν Τερέζα καὶ τὴ Φράγκα.

—Ναί, ἀλλὰ ὁ σύζυγός της μιάς κόρης σας δὲν εἶνε παι-
δί σας; Πέστε, μητέρα, μητέρα μου, δυστυχισμένη μου μη-
τέρα;

Ἡ Ναδὶνα ἔφερε καὶ τὰ δύο χέρια της στὴν καρδιά της.

—Ὡστε ἡ μιά ἀπὸ τις κόρες μου εἶνε παντρεμένη; εἶπε.
Θεέ μου! Ἡ Τερέζα, βέβαια;

—Μάλιστα.

—Ἀλλὰ τότε θὰ εἶνε κι' αὐτὴ ἐδῶ... μαζί σας... καὶ θὰ
τὴν δῶ... Ἀ, πού εἶνε λοι-
πόν;... Ποῦ βρίσκεται;...

—Ἀλλοίμονο, ὄχι! ἀπάν-
τησε ὁ Ἀνδρέας. Ἡ Τερέζα
δὲν εἶν' ἐδῶ. Ἀναγκαστήκα-
με νὰ χωριστοῦμε... καὶ ἡ Τε-
ρέζα ἔμεινε στὴ Γαλλία. Ἀλ-
λὰ θὰ πάμε νὰ τὴν ξαναβροῦ-
με καὶ οἱ δύο μαζί. Θέλετε;

—Ἄν θέλω;... Ὡ, ναί!...

Χίλιες φορές ναί!... Ὡς μου,
πόσο εἶνε ὡραία! πρόσθεσε ἡ
Ναδὶνα, κυττάζοντας πάντοτε
τὴ φωτογραφία τῆς κόρης της.
Ἀλλὰ μιλῆστε μου γιὰ τὴ Φράγκα,
τὴν ἄλλη λατρετὴ μου κό-
ρη... Ὡ! πέστε τα ὅλα... ὅ-
λα!... Ποῦ τις ἔναρρίσατε;
Ποῦ βρίσκονται;... Τί ἀπογι-
νάν;... Πέστε μου καὶ τὴν πα-
ραμικρὴ λεπτομέρεια τῆς ζω-
ῆς τους... Καὶ ὁ πατέρας τους,
ὁ κόμης Χριστιανὸς ντε Ρο-
σβέλ;

Ἀλλὰ μόλις βγῆκε ἀπὸ τὸ
χεῖλός της τὸ ὄνομα αὐτό, ἡ
Ναδὶνα ἀναρρώθηκε ἀπτόμα.

—Ἀ! τὸν ἄθλιο! φώναξε. Τὸν ἄθλιο!... Μεγάλε Θεέ!
Ποῖο φοδερὸ ἐγκλημα θέλησε νὰ διαπράξῃ; Ὡ! θυμᾶμαι...

Κυριεύτηκε τότε ἀπὸ ἓνα τρομερὸ σπασμωδικὸ ῥίγος
καὶ ὑψωνόνας πρὸς τὸν Ἀνδρέα τὰ τρομαγμένα καὶ σχε-
δὸν τρελλὰ βλέμματά της φώναξε:

—Ὡ, μὴ μ' ἐγκαταλείψετε καὶ σεῖς!... Μὴ μ' ἐγκατα-
λείψετε σ' αὐτὴ τὴν φοιχτὴ ἐρήμη, ἄνεμος στὰ φέδια καὶ
τις τίγρεις πού οὐρλιάζουν ὅλη τὴ νύχτα γύρω μου.

Καὶ τραβήχτηκε φοβισμένη πίσω, σὰν νὰ θέλει, πραγματι-
κὰ αὐτὰ τὰ θηρία μπροστά της. Ἐπειτα, ἀπλύνοντας μπρο-
στά τὰ χέρια της, ψιθύρισε:

—Φοβάμαι... φοβάμαι... καὶ περῶ!... Θεέ μου, πῶς
πεινώ!...

Ὁ Ἀνδρέας ἀρπάξε σχεδόν διὰ τῆς βίας τὸ μικρὸ πα-
γωμένο χεῖρ της.

Θυμήθηκε ὅτι πραγματικά ἡ Ναδὶνα δὲν εἶνε οὔτε τί-
ποτε ἀπὸ τὸ πρωῒ τῆς προηγουμένης ἡμέρας. Καὶ παίρνον-
τας ἐπιφανικὰ ἐπιτακτικὸ ὄψος, τῆς εἶπε:

—Μητέρα, θέλω νὰ με ὑπακούσετε σὲ ὅτι ἐγὼ πᾶν ὥ-
ς τὴν παλαιὰν ἀντίστασι.

—Ὡ, ναί, θὰ σὰς ὑπακούσω.

—Πολὺ καλὰ. Μὴν ξεχνάτε πῶς εἶστε ἀκόμη λίγο ἄρ-
ρωστη. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ καθίσετε ἡσυχᾶ, γιὰ νὰ γίνετε
γρήγορα καλὰ. Τότε θὰ φύγουμε κ' οἱ δύο γιὰ τὴ Γαλλία
γιὰ νὰ πάμε νὰ συναντήσουμε τὴν Τερέζα καὶ τὴ Φράγκα.

— Ως τότε δεν θα χωριστούμε.

— Αλήθεια;

— Σας το όρκίζομαι στη λατρευτή μου Τερέζα, απάντησε ο Ανδρέας απλώνοντας το χέρι του...

— Αμέσως κατόπιν προσκάλεσε τον Βερνάρδο.

— Ζουμί, κρέας, κρασί του Μπορντώ! Φέρε γρήγορα απ' όλ' αυτά! τόν διατάζει.

— Ο Βερνάρδος έφυγε κι' έπειτ' από μία στιγμή ξαναγύρισε φέρνοντας ό,τι τον είχε διατάξει ο Ανδρέας.

— Αλλά η δυστυχισμένη γυναίκα είχε ξεσυνήθεισε πειά να τρώη τις τροφές των πολιτισμένων ανθρώπων και της ήταν αδύνατον να φάη το κρέας. Έτσι ο Ανδρέας περιωρίστηκε να της δώση το ζουμί, το κρασί και λίγα φρούτα.

— Αφού έφαγε, η Ναδίνια έγινε πιο ήσυχη.

— Σιγά-σιγά, η μνήμη της ξαναγύρισε. Ήταν ολοφάνερο αυτό... Δεν μιλούσε, αλλά έκλαιγε ολοένα. "Αφθονα δάκρυα κυλούσαν στα χλωμά μάγουλά της.

— Η μέρα κόντευε πειά να τελειώση. Τότε ο Ανδρέας γονάτισε μπροστά της και της είπε:

— Μητέρα, θέλετε να μου κάνετε μία μεγάλη ευχαρίστηση; Μου υποσχέθηκαν ότι θα με υπακούσετε, έτσι δεν είναι;

— Η Ναδίνια σήκωσε τα βράια βελουδένια μάτια της και κούταξε το σύζυγο της κόρης της. "Επειτα τόν ρώτησε:

— Τι πρέπει να κάνω;

— Να πλαγιάσετε και να δοκιμάσετε να κοιμηθήτε. Έγώ θα μείνω στο διπλανό δωμάτιο όπου είναι το γραφείο μου και όπου υπάρχει ένα κρεβάτι από ινδοκάλαμο, πάνω στο οποίο θα κοιμηθώ αξιόλογα. "Αν αισθανθήτε τόν παραμικρό πόνο ή φόβο, υποσχέθηκε μου ότι θα με καλέσετε.

— Η Ναδίνια έκλινε το κεφάλι της.

— Πολύ καλά, τού απάντησε, αλλά υπό έναν όρο.

— Λέγετε.

— Υποσχέθηκε μου και σεις πώς αύριο θα μου διηγηθήτε ό,τι ξέρετε για την Τερέζα και τη Φράγκα.

— Βεβαίως, σας το υπόσχομαι. Πάντως θα το κάνω αυτό, αν είστε φρόνιμη και αν η κατάσταση σας δεν μου εμπνέη ανησυχίες.

— Η Ναδίνια έμεινε μερικές στιγμές σκεπτική.

Κατόπιν, ξαφνικά, μία λάμψη φάνηκε στη μεγάλη και σκοτεινή κόρη των ματιών της, η ίδια λάμψη που ο Ανδρέας είχε δη, σε μερικές σοδαρές περιστάσεις, στα μάτια της Φράγκας.

— Έχετε δίκιο, είπε τέλος. Για να είμαι σε κατάσταση να μάθω τα πάντα, πρέπει να είμαι πιο δυνατή απ' ό,τι είμαι τώρα.

— Πρέπει να είστε πιο δυνατή, της απάντησε ο Ανδρέας, για να μπορέσουμε το ταχύτερο να πάμε να βρούμε τις κόρες σας. Τι μάς μέλλει για το παρελθόν και τις θλίψεις του, αφού το μέλλον θα είναι σίγουρο κι' ευχάριστο, αφού σας περιμένουν όλες ή εύτυχies κοντά στην Τερέζα και τη Φράγκα;

— Η Ναδίνια τόν κούταξε εξαιρετικά συγκινημένη.

Κάθε ίχνος της εξάφνης της είχε εξαφανιστή από το πρόσωπό της, αλλά η γλωμάδα της ήταν καταπληκτική.

— Ω! πόσο καλά διάλεξε η Τερέζα το παιδί που μου έδωσε! είπε. Φιλήστε με!

— Ο Ανδρέας γέμισε τα χέρια της με φιλήματα κι' έπειτα τρυφερά, στοργικά, τήν ώδηγησε ως το κρεβάτι της, λέγοντάς της:

— Κοιμηθήτε καλά και μη σκέφτεστε παρά μόνο το εξής: ότι το εύτυχισμένο μέλλον θα σας αποζημιώσει για τις δυστυχίες του παρελθόντος

Την άλλη μέρα, η Ναδίνια, μόλις άκουσε να γίνεται κάποιος θόρυβος στο διπλανό δωμάτιο, πετάχτηκε άπάνω.

— Ανδρέα! φώναξε, καθώς θυμήθηκε αμέσως το όνομα του γαμβρού της, το οποίο είχε ακούσει αποθραύς τον Βερνάρδο να προφέρει μπροστά της.

— Ο Ανδρέας έτρεξε.

— Εκείνη, μόλις τόν είδε, τού απλώσε και τα δυο της χέρια και τού είπε:

— Κοιμήθηκα λαμπρά και θυμάμαι περιφάνεια και την παραμικρή λεπτομέρεια της χθισνής μας συνουσίας. Νά το πιστεύω ότι είναι δυνατόν να έχω παιδί μου έσας και ότι θα ξαναδώ τις κόρες μου; "Ω! η αγαπημένη μου μικρούλας! Νομίζω ότι ποτέ δεν θάξιώθω να τις

«...Αλλοίμονον νέοι και νέαι της Ελλάδος εάν δεν έχετε εμπιστοσύνην προς τόν εαυτόν σας. Αλλοίμονον εάν δεν έχετε πίστιν εις τόν εαυτόν σας. Δεν ήμπορείτε να γίνετε κάτι και πρό παντός να κάμετε κάτι».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Από τούς λόγους του προς τούς φοιτητάς την 23ην Νοεμβρίου).

σφίξω στην αγκαλιά μου...

Σώπασε λίγο κι' έπειτα ρώτησε:

— Και η Σίμπιλ, τί άπόγινε;

— Η Σίμπιλ, απάντησε ο Ανδρέας, αγρότησε κοντά στις κόρες σας, τις οποίες της εμπιστευθήκατε και τις άνάβρεψε λατρευμένας τες σαν πραγματική μητέρα του.

— Η καλή μου η Σίμπιλ! Άλλά μου υποσχέθηκες να μου τά πης όλα, Ανδρέα. Είναι καιρός πειά να κρατήσης τήν υπόσχεσί σου.

— Σας έδωσα τήν υπόσχεσι αυτή με τόν όρο ότι θα έστε αρκετά δυνατή για να μ' ακούσετε.

— Είμαι δυνατή τώρα, απάντησε η Ναδίνια. Έκείνο που θά με άρρώσταινε πραγματικά θά ήταν το να εξακολουθήσω να ζω μέσα στην άβεβαιότητα και την άγωνία για τα πλάσματα που λατρεύω. Η πραγματικότητα, όσο παρμερή κι' άν είναι, είναι προτιμότερη για μία γυναίκα του γαρκτήρος μου από τήν άμφιβολία. Όσο θά μιλάς, Ανδρέα, θά μείνω άτάραχη και γαλήνια και, κατόπιν, όταν έρθη ή σειρά μου, θά σου διηγηθώ τις φριχτές περιπέτειες που πέρασας κι' εγώ.

— Άλλά όλ' αυτά θά σας κάνουν να υποφέρετε, παρατήρησε ο Ανδρέας.

— Όχι, απεναντίας, η διηγήσεις των παθημάτων μου θά μ' άνακουφίση και θά μου δώση δυνάμεις. Το αντίθετο θά μ' έβλαπτε.

— Ο Ανδρέας άποφάσισε να μ'ν έπιμείνη περισσότερο.

Πραγματικά, η Ναδίνια δεν ήταν σιωπηλή, σαν τη Φράγκα, στην οποία δεν άρεσαν τα πολλά λόγια, είχε μάλλον τόν όρμητικό χαρακτήρα της Τερέζας. Γι' αυτήν ή διάχυσis ήταν ή μεγαλύτερα των άνακουφισών.

— Έστο, είπε ο Ανδρέας. Άλλά θά προγευματίσουμε πρώτα μαζί σαν μητέρα με το παιδί της. Κατόπιν, άν έσ' ότι φάγατε με όρεξι και ότι δεν είναι έρεθισμένα τα νείρα σας, θά σας διηγηθώ ό,τι δεν είναι έρεθισμένα. Αν έστε λετε μάλιστα, θάρχισω τήν άφήγησί μου από τήν ήμέρα της έπιστροφής του συζύγου σας στο Παρίσι...

— Ο όποιος δεν ξαναγύρισε μόνος; ρώτησε η Ναδίνια.

— Τώρα, σιωπή!... Μετά το πρόγευμα θά μιλήσω... Προτίτερα όχι...

— Η Ναδίνια σώπασε, θέλοντας να ευχαριστήση τόν Ανδρέα, τόν όποιο λάτρευε πειά σαν παιδί της.

— Ο Ανδρέας κράτησε τήν ύπσχεσί του. Βλέποντας, μετά το πρόγευμα, ότι η κατάσταση της κομησής Ναδίνιας ήταν πολύ ευχάριστη, άποφάσισε να της διηγηθώ τα πάντα.

— Σας παρακαλώ μόνο, της είπε, να μ'ν με διακόψετε ούτε μ' έπιφωνήματα, ούτε διατυπώνοντας τις σκέψεις σας. Έτσι, θά μάθετε πολύ γρήγορα ό,τι σας ενδιαφέρει. Θα μου διηγηθήτε κατόπιν και τη δική σας ιστορία, τήν όποια άνυπομονώ έξαιρετικά να μάθω.

— Πολύ καλά, είπε ή κόρησας, σας ακούω λοιπόν...

Με άπειρες προφυλάξεις, ο Ανδρέας της διηγήθηκε τότε όλα όσα είχαν συμβή στην οικογένεια ντε Ροσέ, μετά τήν έπιστροφή του Χριστιανού και της θήθεν αυού του, που δεν ήταν άλλη από τη Ζουανέττα, ός τη στιγμή που χωρίστηκε από τήν Τερέζα και έφυγε από τη Γαλλία.

— Βέβαια, η Ναδίνια θέλησε να μείνη πιστή στο λόγο που είχε δώσει στον Ανδρέα, να μ'ν τόν διακόψη δηλαδή κατά τη διάρκεια της άφηγησός του. Άλλά όταν ο γαμβρός της της μίλησε για τήν άκατανίκητη έπιμονή της Φράγκας, η όποια δεν ήθελε να παραδεχθώ για μητέρα της τήν γυναίκα που ο πατέρας της είχε φέριε μαζί του, τά μάτια της Ναδίνιας πλημμύρισαν δάκρυα. Άλλά ήσαν δάκρυα γλυκά, αυτή τη φορά.

Συγχρόνως της έξφυσαν και ή λίγη αυτές λέξεις:

— Ή χρυσή μου Φράγκα! Πόσο μεγάλη είναι ή στοργή σου για μένα!

Και ή καρδιά της πολυβασανισμένης αυτής γυναίκας άνακουφίσταν όσο ο Ανδρέας τήν πληροφορούσε πώς σ'ν σιγά, η Σίμπιλ πρώτα, ή βαρύνη Γιοκομπσεν κατόπιν, η Τερέζα άργότερα, όλοι δηλαδή οι αγαπημένοι της είχαν έπιτέλους συμμεριστή τήν πεπαιθητή Φράγκα.

(Ακολουθεί)

ΔΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΥΟ ΑΝΔΡΕΣ

ΖΟΥΣΕ κάποτε μία γυναίκα ή όποια κατοικούσε σ' ένα μικρό σπιτάκι κάτω στο άκρογιάλι κι' ή όπια ήταν τόσο φρόνιμη ώστε ή γειτονιά δεν εύρισκε τίποτε να τήν κατηγορήσει.

Ήταν παντρεμένη μ' ένα ναυτικό, έναν παραδοκώρη που έκανε ταξίδια μακριά και σπάνια βρισκόταν στο σπίτι του.

Όταν γύριζε απ' τα ταξίδια του, τί χαρές και τί γλέντια που γινότουσαν! Κι' όταν έφευγε, της έστελνε από κάποια σκάλα» μεγάλα γραμμάτια που τού τάγραφε ο μάγερσος του καραβιού και που της τά διάβαζε ο έκκλησάρης.

Η γυναίκα άνάτρεφε με φροντίδα τά πέντε της παιδιά, κρατούσε με νοικοκυρωσούν ή σπιτί της και καλλιεργούσε πατάτες στο μικρό περιβολάκι της. Και γιά να βγάλει και κάτι, ένα δωμάτιο που της περίσσευε στο σπιτί το είχε νοικιάσει σ' ένα ψαρά, ό όποιος, έπειδή δεν είχε ούτε γυναίκα, ούτε παιδιά, τήν βοηθούσε πρόθυμα στις δουλειές.

Εκείνες που μία γυναίκα δεν μπορεί να τις καταφέρει μόνη της. Όταν ή γυναίκα ήταν μόνη κι' άργούσε να περάσει ή ώρα, έπαιρνε μία φανέλλα κι' έπλεκε ή... τη Γραφή και διάβαζε.

Έτσι είχαν τά πράγματα, όταν μία μέρα έφτασε κάποιος ξένος και της έφερε θλιβερά μαντάτα: Το καράβι του άντρός της είχε βουλιάξει στα Ισπανικά παράλια και όλοι όσοι βρισκότουσαν μέσα πνίγηκαν σ' άφρισμένα κύματα.

Η γυναίκα έκλαψε σαν έμαθε αυτή τη συμφορά, έχυσε μαύρα δάκρυα και πένθησε πολύν καιρό.

Σ' αυτό το διάστημα, ο ψαράς, ό νοικάρης της, της κρατούσε συντροφιά κι' ήσαν για τήν χήρα μία μεγάλη παρηγορία, γιατί κι' αυτός είχε ταξιδέψει στις μεγάλες θάλασσες και της έλεγε ένα σωρό πράγματα για τήν τύχη των φτωχών θαλασινών.

Έπειδή όμως ήσαν πολύ νέα, ή λύπη της πέρασε με τόν καιρό. Κι' όταν τελείωσε ό καιρός του πένθους ένωωσε τη μοναξιά της να τήν βαρύνει και δεν μπορούσε να συνήθεισ στην ίδια πώς ήταν δυνατόν να μείνη για πάντα χήρα.

Και καθώς ήσαν ώμορφη γυναίκα, γερή κι' ευχάριστη, καθώς είχε και δικό της το σπιτάκι στο άκρογιάλι και καθώς όλοι στον τόπο έζωσαν πώς ήσαν καλή και πιστή στον πρώτο της άντρα, δεν πέρασε πολύς καιρός κι' οι υποψήφιοι γαμπροί άρχισαν να ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια.

Άνάμεσα σ' αυτούς ήταν κι' ο ψαράς, ό νοικάρης της, που ήφερε καλύτερα από κάθε άλλον τά λαμπρά χαρίσματα της χήρας και που είχε ακόμα κρυφή έπιθυμία ν' άφήση τήν μικρή κάμαρη που νοίκιασε και να πάη στη μεγάλη κάμαρη του άνδρουόυου. Κι' έπειδή αυτός είχε και το πρόσωπο ό,τι έμενε στο σπιτί, ενώ οι άλλοι βρισκόντουσαν μακριά, κι' έπειδή έπιπλέον μονάχα μαζί του ή χήρα θά μπορούσε κάθε στιγμή να μιλήσει για τόν μακαρίτη, δεν είναι περίεργο πώς τόν διάλεξε άνάμεσα σ' όλους τούς άλλους.

Οι γάμοι έγιναν με μεγάλη γλέντια κι' οι νεόπαντροι έζησαν πολύ εύτυχισμένοι.

Με τόν καιρό, της χάρισε κι' αυτός άλλα πέντε παιδιά και δεν θυμότανε πειά καθόλου τόν πρώτο της άντρα παρά μόνο κάθε φορά που ευλοκοπούσε τόν δεύτερο.

— Έτσι τις έτρωγε κι' ό άλλος! τού φώναζε τότε. Νά, παρ' και τούτη, πάρε κι' εκείνη, για να μ'ν τόν έχω βάρος στην συνειδήσί μου πώς έκείνον τόν έδεχνα πιο πολύ...

Έκείνο τόν καιρό, τάφερε ή Θεία Πρόνοια έτσι — κι' ή βούλη της Θείας Πρόνοιας είν' ανεξιχνίαστες — κι' ένα πρωί, στα καλά καθούμενα, μπήκε ό πρώτος της άντρας,

αυτός που τόν είχαν όλοι για πνιγμένο, μέσα στην κάμαρη, όπου καθόταν ή γυναίκα του κι' έτρωγε ψωμί με τόν άλλον...

Ενώ εκείνοι τόν κούταζαν τρομαγμένοι, γιατί νόμιζαν πώς είχαν να κάνουν με βρικόλακα, τούς διηγήθηκε ότι δεν πνίγηκε στο ναυάγιο κι' ότι είχε τήν τύχη να γλυτώσει αυτός μόνο απ' όλο το πλήρωμα του καραβιού του. "Επειτα τόν έπιασαν σκλάβο, τόν πούλησαν στις Άντιλλες και πέντε χρόνια τώρα δεν είχε δη ούτε μία στιγμή χαρούμενη.

Ενώ αυτός παρίστανε με τί τρόπο είχε παλαίψει με τά κύματα κι' είχε τραβήξει κατόπιν τόσα βάσανα, γυρίζοντας σ' όλο τόν κόσμο χωρίς να νά γνωρίση μία καλή μέρα, ως ότου τόν τέλος ή τύχη τόν βοήθησε και ξαναγύρισε στον τόπο του — ή γυναίκα του ένοιωθε μία βαθειά ταραχή μέσα της και δεν μπορούσε να ξεκολλήση τά μάτια της από πάνω του. Γιατί, για να πούμε τήν αλήθεια, ό πρώτος της άντρας ήταν ώμορφάνθρωπος με μεγάλη κοκκινωπή γενιάδα κι' εκείνη ξαναθυμόταν τώρα πόσο γλυκά τήν έσφιγγε άλλοτε στην αγκαλιά του.

Όταν τελείωσε τήν ιστορία του, εκείνη έσπρωξε μακριά το πλίνθο πιάτο της με το μπουλουγούρι κι' άρχισε κάτι κλάματα που σου ράιζαν τήν καρδιά.

— Έπειτα άγκάλιασε τόν πρώτο της άντρα και τού είπε: — Αγαπημένη άντρα της καρδιάς μου, έσύ είσαι ό άλλος μου σύζυγος και μπροστά στο Θεό και τούς ανθρώπους; κι' όχι τούτος έδω που μ' έβλισε να τόν παρω έπειδή νόμιζα πώς πνίγηκες! "Ω! τί συμφορά που μάς βρήκε!

Αφού είπε αυτά τά λόγια, γίνηκε για λίγη ώρα σιωπή στην κάμαρη. Άλλά ό δεύτερος άντρας έτυχε νάνε άγαθός και τίμιος άνθρωπος και τέτοιο άδικο δεν μπορούσε να τόν υποφέρει. "Αφού λοιπόν έφαγε το μπουλουγούρι του και σφούγγισε κάτω απ' το μανίκι του το κουτάλι του και τόν ξανάβαλε στη θέση του στο καπνισμένο ράφι, σηκώθηκε άπάνω, έγνεψε στον πρώτο ότι είχε δίκιο ή γυναίκα και είπε:

— Καλά λέει! Έσύ ήσουν ό πρώτος! Δική σου είν' ή γυναίκα!

Έπειτα πήρε το σκούφο του και θέλησε να φύγει, Άλλά ή γυναίκα, τόν κούταξε και της έφάνηκε άσχημο να τήν αφήσει έτσι εύκολα, έπειτα από τόση ευτυχία που πέρασαν μαζί. Θυμόταν τις συζητικές χαρές τούς και, τρέχοντας ξοπίσω του, τόν έπιασε απ' τά μαλλιά και τόν ξανάφερε στην κάμαρη. "Ηταν αλήθεια κι' αυτός ώμορφάνθρωπος, με μακριά μαλλιά και καστανά μάτια γεμάτα φωτιά.

— Έλα, κάτσε δώ, βρέ τιποτένιε! τού φώναζε. Και πώς σου βαστά ή καρδιά ν' αφήσης έμένα, έμένα που μου ώρκίστηκες μπροστά στον παπά αιώνια πίστι;

Άλλά ό πρώτος δεν ήθελε να τόν περάση ό δεύτερος στη μεγαλοφυΐα.

Και αφού κάθησε κάμποση ώρα και ξεκουράστηκε, σηκώθηκε τέλος και είπε:

— Έχει δίκιο σ' αυτά που σου λέει ή γυναίκα. Με νομίζατε για πεθαμένο και παύσατε να με νομίζατε. Πολύ σωστά κάνατε... Έγώ λοιπόν πάλι στη δουλειά μου για να μ'ν σας έμποδίζω. Και τούς άφησε γεια.

Άλλά ή γυναίκα έτρεξε ξοπίσω του και τόν άρπαξε από το λαιμό με φιλία και με δάκρυα, έπειτα άγκάλιασε και τόν άλλο με τήν ίδια άγάπη.

Μά εκείνοι ούτε τά χάδια της, της έδιναν πίσω, ούτε και τής μιλούσαν, τόσο που εκείνη στο τέλος λιγοθύνησε.

Τότε οι δυο άντρες τήν έπήραν, τήν άπόθεσαν άπάνω στο κορτσιόστικο κρεβάτι της, που το φύλαγε κατά τη συνήθεια τού τόπου και, έπειτα, πιασμένοι από τόν χέρι, έφυγαν χωρίς να κутτουν πίσω, από φόβο μήπως ή γυναίκα τούς έελιγοθυμήσει και τούς κρατήση κοντά της.

ΣΤΑ ΣΚΟΤΕΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΛΧΗΜΙΣΤΟΥ ΦΛΑΜΕΛ

("Όταν οι άνθρωποι προσπαθούσαν να φτιάσουν χρυσάφι")

Ο Γάλλος συγγραφέας κ. Λεό Λαργκιέ έξεδωσε τελευταία μια «μυθιστοριοποιημένη» βιογραφία του αλχημιστού Νικολάου Φλαμέλ. Το βιβλίο αυτό σημείωσε καταπληκτική έκδοτική επιτυχία, αφ' ενός επειδή ο βιογράφος περιέγραψε παραστατικώτατα, με πλούσια χρώματα, την ανήσυχη και πολυτάραχη ζωή του Φλαμέλ και αφ' ετέρου επειδή, με τη σημερινή κρίση, όλος ο κόσμος ενδιαφέρεται να μάθει ποιες μεθόδους χρησιμοποίησε ο μέγας αλχημιστής για να μπορέσει να μεταβάλει τα κοινά μέταλλα σε πολύτιμο χρυσάφι, όπως αναφέρει η παράδοσις.

Συνοψίζουμε, χάριν των αναγνωστών μας, την εξαιρετή αυτή λογοτεχνική εργασία του κ. Λεό Λαργκιέ:

Ο Νικόλαος Φλαμέλ, ο οποίος γεννήθηκε κατά τα μέσα του 14' αιώνα, ήταν αντιγραφείς βιβλίων. Το επάγγελμα αυτό ήταν αρκετά προσοδοφόρο σε μια εποχή που η τυπογραφία ήταν ακόμα άγνωστη. Και η αλήθεια είναι, ότι ο Φλαμέλ ανέδειξε μεγάλος καλλιτέχνης στο είδος του. Στην Εθνική Βιβλιοθήκη των Παρισίων σώζονται μέχρι σήμερα μερικά χειρόγραφα του, τα οποία προκαλούν τον θαυμασμό των ειδικών με την καλλιγραφία των και τις πολύχρωμες «μινιατούρες» που στολίζουν το κείμενο. Ωστόσο, ο Φλαμέλ πίστευε βαθειά ότι μοναδικός προορισμός του στον κόσμο αυτό δεν ήταν η αντιγραφή παλαιά βιβλία. Είχε τη γνώμη ότι ήταν προωρισμένος να αποκαλύψει στην ανθρωπότητα ένα μεγάλο μυστικό, ένα μυστικό που θα εξασφάλιζε την ευτυχία των θνητών...

Ο Φλαμέλ ήταν ακόμη αγένειο καλλιγράφι όταν —κατά την παράδοσι— μια νύχτα είδε στ' όνειρό του ένα άγγελο να του λέει, δείχνοντάς του ένα βιβλίο:

—Κύττα καλά το βιβλίο αυτό. Σοφ φαίνεται τώρα δυσκολονόητο. Θάρθης, όμως, μια μέρα που θα μπορέσης να το διαβάσης καθαρά... Και, την ημέρα εκείνη, θα μάθης κάτι που δεν τό ζέρει κανείς άνθρωπος...

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε. Ο Νικόλαος Φλαμέλ είχε λησμονήσει την παράδοξη προφητεία του αγγέλου, όταν, ένα βράδυ, μπήκε στο γραφείο του ένας άγνωστος, με πρόσωπο κίτρινο και μαραμμένο σαν περγαμνή, ζητώντας φιλοξενία για μία νύχτα. Ο αντιγραφείς του επέτρεψε να κοιμηθεί σε μία γωνία της μεγάλης σάλλας του. "Υστερ" από λίγη ώρα, ο ξένος έβγαλε από το διακί του ένα βιβλίο, με σελίδες στολισμένες με συμβολικές εικόνες και παράδοξα σχήματα, και άρχισε να το διαβάζει κάτω απ' το φως ενός λιγναριού. Ο Φλαμέλ το άνεγνώρισε αυτό, σύμφωνα με την παράδοσι, το βιβλίο αυτό: ήταν εκείνο το οποίο κρατούσε ο άγγελος —μία πραγματεία του 'Αθραάμ του Ιουδαίου. Η καρδιά του άρχισε να χτυπά δυνατά από τη χαρά του! Θα μπορούσε, επιτέλους, με τη βοήθεια του πολύτιμου αυτού βιβλίου να πραγματοποιήσει την μεγαλύτερη επιθυμία της ζωής του, να ανακαλύψει δηλαδή την φιλοσοφική λίθο! "Υστερ" από πολλά παρακάλια, ο άγνωστος δέχθηκε να του πουλήσει τον τόμο αυτό για δυο μονάχα φιορίνια —ίσως επειδή αγνοούσε την πραγματική αξία του.

Από εκείνη την ημέρα, ο Φλαμέλ παράτησε κάθε άλλη εργασία και άφωσώθηκε στην μελέτη της δυσνόητης αυτής πραγματείας. Δεν του έβγαλε πια καμιά αμφιβολία ότι η λύσις του μεγάλου προβλήματος, που είχε απασχολήσει τόσους σοφούς, βρισκόταν στο σιθυλλικό αυτό κείμενο και στις παράξενες αινιγματικές εικόνες του. Αν κατόρθωνε να τις ερμηνεύσει, θα έκανε μια ανακάλυψι που

θα αναστάτωνε τον κόσμο.

...Πέρασαν όμως μήνες και χρόνια και ο Φλαμέλ του κάκου έσπαζε το κεφάλι του, μελετώντας μέρα και νύχτα για να μαντέψει το νόημα του βιβλίου... Τέλος, η γυναίκα του, η σεμνή και πονετική Περνέλλα, τον λυπήθηκε και τον συμβούλευε να πάει στην Ισπανία και να παρουσιάσει στον 'Ιάκωβο της Κομποστέλλας, ένα σοφό διάσημο της εποχής εκείνης. Ποιος ξέρει, ίσως αυτός να μπορούσε να καταλάβει τί έλεγε η πραγματεία του 'Αθραάμ.

Η συμβουλή της Περνέλλας ήταν πολύ λογική. Μονάχα εκείνος που είχε μυηθεί στα μυστήρια της Καθολας θα μπορούσε να διαβάσει το εθραϊκό αυτό κείμενο. Ο Φλαμέλ έπεισθη ότι δεν είχε το δικαίωμα να διστάσει περισσότερο. Κι' ένα χειμωνιάτικο πρωί, έβαλε τον πολύτιμο τόμο στον διακί, το φόρτωσε στο μουλάρι του και ξεκίνησε για την Ισπανία.

Καταλαβαίνετε, βέβαια, τι έσήμαινε για τα χρόνια εκείνα, που δεν υπήρχαν δρόμοι ούτε καί ασφάλεια στην ύπαιθρο, ένα ταξίδι με μουλάρι από τη Γαλλία στην Ισπανία, και στην καρδιά μελάνια του χειμώνα! Ωστόσο, ο Νικόλαος Φλαμέλ ανέλαβε τον δρόμο αυτόν με χαρά. Τον ενέπνευσε η πεποίθησις ότι κρατούσε στα χέρια του ένα από τα μεγαλύτερα μυστικά της ανθρωπότητας.

Στην αρχή, όλα πήγαιναν κατ' εχρήν. Κανένα εμπόδιο δεν παρουσιάστηκε στο δρόμο του πολυμού πεζοπόρου. Μά ο αδύνατος οργανισμός του Φλαμέλ δεν μπόρεσε να αντέξει ως το τέλος στις τόσες κακουχίες. Και ο αλχημιστής έπεσε βαριά αρρώστος μόλις πάτησε το πόδι του στο Ισπανικό έδαφος. Ο διευθυντής του ξενοδοχείου όπου έμενε τον συμβούλευσε τότε να καλέσει το γιατρό Κανσέθ, ο οποίος φημιζότανε σ' όλη την περιφέρεια για τις γνώσεις του.

—Η αλήθεια είναι, συμπλήρωσε ο ξενοδόχος, ότι ο γιατρός αυτός τώρα τελευταία έγινε χριστιανός. Ως προχθές ήταν Ισραηλίτης. Πολλοί μάλιστα λένε ότι έχει μυηθεί στην καθολική επιστήμη... Ωστόσο, έγω σας λέω να τον καλέσετε, γιατί είναι ο καλύτερος γιατρός του τόπου.

Ο Φλαμέλ δεν έφερε καμιά αντίρρηση. Κάλεσε άμεσα τον γιατρό. Ο Κανσέθ, αφού τον εξέτασε με μεγάλη προσοχή, του έδωσε ένα γιατρικό, δικής του κατασκευής. Και την επομένη, ο ασθενής ήταν καλά.

Ο Κανσέθ, όμως, στα χρόνια του μεσαιώνας, αποτελούσαν μια πραγματικότητα, την οποία κανείς δεν μπορούσε να αμφισβητήσει, αφού έκαιγοντάς τους σόφον αφιέρωναν ολόκληρη τη ζωή τους στην μελέτη δυσνόητων βιβλίων, με τον αντικειμενικό σκοπό να μάθουν το μυστικό της κατασκευής χρυ-

και δεν ήξερε πώς να εκδηλώσει τον θαυμασμό του και την ευγνωμοσύνη του για την θεραπευτική ικανότητα του γιατρού.

—Γνωρίζω αρκετά μυστικά, του εξωμολογήθηκε κατόπιν ο Κανσέθ. Το ατύχημα, όμως, είναι ότι δεν μπορώ να τα χρησιμοποιήσω... Δεν λέω, βέβαια, ότι είμαι σοφός... Δεν ισχυρίζομαι ότι έχω την ικανότητα να θεραπεύσω τους ξένους... Ο Φλαμέλ ανεπίδωξε από το κάθισμά του, ακούοντας τα λόγια αυτά και κύτταζε το γιατρό με μάτια ορθάνοιχτα από κατάπληξι.

—Τους ξέρω τους ξένους αυτούς λεπρούς! Είπε, τέλος, με φωνή αλλαγμένη από την συγκίνηση. Είσαι κι' εσύ αλχημιστής! Οι λεπροί είναι το μολύβι, ο χαλκός, ο λευκοσίδηρος, ο ορείχαλκος, ο άργυρος, ο σίδηρος και για να τους θεραπεύσει κανείς πρέπει να τους μεταβάλει σε χρυσάφι!... Χάρηκα πολύ που σε γνώρισα, αδελφέ μου!... Και ο Φλαμέλ έδειξε τότε στο συνάδελφό του την πραγματεία του 'Αθραάμ του 'Ιουδαίου.

Ο Κανσέθ έμεινε εμβρόντητος. —Το ξέρω το βιβλίο αυτό! ανέφώνησε, τρέποντας απ' το

Ο αλχημιστής Φλαμέλ

ΑΠΟ ΔΩ ΚΙ ΑΠΟ ΚΕΙ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

—Όπως είναι γνωστόν, διά να γίνει κανείς εκλεκτός ήθροποιός στη Γαλλία, πρέπει να περάσει πρώτα απ' το Κονσερβατουάρ. Οι μαθηταί και η μαθήτριες που πρόκειται να μπουν στο 'Ωδεϊο, δίνουν εξετάσεις κι' εκλέγονται ή καλύτερες. Στον εισαγωγικό αυτό διαγωνισμό πρέπει ο καθένας να απαγγείλει ένα απόσπασμα από κλασικό έργο.

Όταν η Σάρα Μπερνάρ έτοιμαζόταν να παρουσιάσει στο Κονσερβατουάρ, ή μητέρα της, που δεν ήξερε τί ακριβώς έπρεπε να απαγγείλει ή κόρη της, φαντάστηκε πως το καλύτερο κομμάτι για την περίστασι αυτή ήταν ο μύθος του Λαφονταίν «Τα δυο περιστερία», που τον απάγγελλε πολύ ωμορφα πραγματικά ή Σάρα της.

Η νεαρή κόρη παρουσιάστηκε, λοιπόν, εμπρός στην εξέταστική επιτροπή και άρχισε να απαγγέλλει το ποίημα του μύθου.

Μόλις είπε τους τέσσερες πρώτους στίχους, ο διάσημος μουσικοσυνθέτης κ. 'Ωμπέρ που ήταν τότε διευθυντής του Κονσερβατουάρ έμεινε κατάπληκτος απ' το τέμπο της φωνής της και της είπε:

—Φτάνει, μικρούλα μου. Έλα εδώ κοντά τώρα.

Η Σάρα προχώρησε με μεγάλο θάρρος. Ήταν όλη, καχεκτική, χωρίς καμιά εξωτερική φινιούρα, ή εύφαια, όμως, λαμποκοπούσε στο πρόσωπό της και τα μάτια της είχαν μια διαυγή και βαθειά λάμψι που γοήτευε.

—Πώς σε λένε, μικρούλα μου; την ρώτησε ο 'Ωμπέρ.

—Σάρα, κύριε.

—Και θέλεις να μπής στο θέατρο;

—Μάλιστα, κύριε. Αυτός είναι ο πιο μεγάλος μου πόθος.

—Αλήθεια; Πολύ καλά! Θα ήταν κρίμα αν δεν μάγοποιούντο οι πόθοι μιας τόσο χαριτωμένης μικρούλας.

Ο 'Ωμπέρ στράφη τότε προς τους άλλους κριτάς και είπε:

—Τους πρώτους στίχους των «Δυο περιστεριών» τους απήγγειλε πολύ καλά. "Αν και δεν έπρεπε να διαλέξει τέτοιο θέμα, ως την δεχτούμε στο 'Ωδεϊο!

Αυτός ήταν ο πρώτος θρίαμβος των ωραίων ματιών και της χρυσής φωνής της γυναικάς εκείνης που έγινε σε πολύ λίγα χρόνια ή μεγαλύτερη τραγωδός του κόσμου.

—Ο "Εδισων αηδίαζε φοβερά τις δημοσιογραφικές συνεντεύξεις. Μία μέρα κάποιος δημοσιογράφος ρώτησε το μεγάλο εφευρέτη:

—Ποιά ήταν η πρώτη σας εφευρέσις, μίστερ "Εδισων;

—Αφού επιμένετε τόσο πολύ, θα σας την πω, αποκρίθηκε ο "Εδισων. Όταν ήμουν μικρός, μία μέρα έμαθα πως κάποιος πλούσιος τραπεζίτης είχε πέσει θύμα ληστείας. Αμέσως πήγα και τον βρήκα.

—Κύριε, του είπα, θρήκα ένα μηχανήμα με το οποίο δεν θα μπορούν να ξαναφεύγουν πια οι κλέφτες που επιχειρούν να διαρρήξουν τα χρηματοκιβώτιά σας.

—Και τι θέλετε για την εφευρέσι σας αυτή; με ρώτησε.

—Να μου δώσετε γυναίκα την κόρη σας.

Ο τραπεζίτης δέχτηκε. Αμέσως άρχισα να εργάζομαι συστηματικά. Σε τρεις μέρες μέσα θρήκα ένα πιαλ τον μέλλοντα πένθερό μου στο κρεβάτι και του είπα:

—Κύριε, χδές το βράδυ στις οχτώ πήγατε να κοιμηθείτε την κάσας σας. Δεχτήκατε, όμως, μίαν ηλεκτρική εκκένωση, τόσο δυνατή, ώστε έπεσατε κατά γης και μείνατε ανίστατος ως σήμερα το πρωί. "Ε, λοιπόν, αυτή είναι ή εφευρέσις μου!

—Και ή κόρη του τραπεζίτου; ρώτησε ο δημοσιογράφος.

—Δεν την πήρα γυναίκα μου, απάντησεν ο "Εδισων για να μη φανώ εκδοστής!

—Αφού είχατε την καλωσύνη να μου πείτε την πρώτη σας εφευρέσι, δεν μάς λέτε τώρα και την τελευταία; είπεν ο ρεπόρτερ.

—Πολύ ευχαρίστας, απάντησε ο "Εδισων. Είπε ή ιστορία που σας διηγήθηκα. Κόκκαλο ο δημοσιογράφος!

ΠΑΛΗ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Είπε μέρα χαρμόσυνη τούτη, έγενήθη του κόσμου το φως. Χαίρετ' όποιος μεγάλα έχει πλούτη, τραγουδάει και χορεύει ο φτωχός.

Τα παιδιά μ' ανυπόμονους κρότους την καινούργια ζητούν φορεσιά, πούλιν φτάσει να 'δούν στ' όνειρό τους, πούχε ή μάνα έτοιμάσει γι' αυτά.

Χαίροντ' όλοι —τό βλέπω— άλλ' εσθύστη από κρύα παγωμένη πνοή, στίς ψυχές των ανθρώπων ή πίστη, κ' είναι τώρα ή χαρά τους τυφλή.

Στα σκοτάδια του κόσμου μία μέρα πάλι έκείνη σαν τ' άστρο ως φανή που τους μάγους ώδήγησε πέρα να λατρεύουν το ούράνιο παιδί.

Γ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

ΟΙ «ΙΕΡΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ»

Η τρομαχτική θρησκευτική δργάνωσι της Βομβάης. Ο μυστικός πόλεμος των Ινδών προς τους ξένους άποίκους. Η τραγική ιστορία του Μαγκάλ και της Μάγια. Η προφητεία ενός φακίρη. Μιά αίματερη πάλη πατέρα και γιου κ.λ.π.

ΣΤΗΝ παράδοξη και μυστηριώδη χώρα των άσκητών και των μάγων, στις Ινδίες, συμβαίνουν πάντα τα πιο έκπληκτικά πράγματα που είνε αδύνατο να φαντασθώ το ανθρώπινο μυαλό. Εκεί κάτω νομίζει κανείς ότι ζή ένα παράδοξο κι' εφιαλτικό όνειρο. Η Ινδία είνε ο επίγειος Παράδεισος, μά κ' ή φοβερή Κόλασις. Από τη ζωή των μαχαργιάδων με τα μυθικά ανάκτορα ως τη ζωή των φτωχών ζητιάνων που σέρνονται έλεεινοί και τρισαθλιοί στους δρόμους της Βομβάης και της Καλκούτας, τα πάντα είνε τυλιγμένα σε μία άτμοσφαιρα παραισθήσεων. Μά εκείνο που διακρίνει τους Ινδούς είνε ο φοβερός θρησκευτικός φανατισμός και ή τυφλή πίστις στις παραδόσεις τους. Είνε δε γνωστόν ότι οι φακίραι και οι ζητιάνοι θεωρούνται ιεροί. Αυτοί ωστόσο αποτελούν καμιά φορά τρομαχτικές σπείρες κακοποιών που λεηλατούν τα σπίτια των ξένων αποίκων κ' είνε τόσο καλά ώργανωμένοι, που είνε αδύνατο να τους ανακαλύψη ή αστυνομία.

Μιά από τις πιο σατανικές δργανώσεις των Ινδών είνε οι «ιεροί κλέφτες». Αυτοί συνεχίζουν την παλιά παράδοσι των Ιθαγενών και πασχίζουν με κάθε μέσο να πάρουν πίσω από τους ξένους αποίκους και πρό πάνταν από τους Άγγλους, τα λεφτά και τα πλούτη που κέρδισαν εις θάρος τους. Αυτές ή συμμορίες είνε άπλωμένες σ' όλες τις πόλεις των Ινδιών και μοιάζουν με τεράστιες άρχυνες, που έχουν ύφανει το σατανικό δίχτυ τους σ' όλόκληρη τη χώρα του ιεροού Γάγγη. Και φυσικά οι ξένοι πέφτουν συχνά θύματα αυτής της δργανώσεως.

Οι «ιεροί κλέφτες» είνε εύλογημένοι από τους μεγάλους φακίρες και είνε τόσο φανατισμένοι, που κανείς δεσμός δεν τους έμποδίζει να έκτελεσουν τη λωποδυσία τους ή το έγκλημά τους. Όσο τώρα για τα κλοπιμαία, αυτά τα συγκεντρώνουν στο κεντρικό, να πούμε, τμήμα της δργανώσεώς τους κι' ο μεγάλος πειά άρχηγός τους τα χρησιμοποιεί για την έθνικιστική προπαγάνδα και για την ένισχυσι των Ινδών που δεινοπαθούν από τους κατακτητές των.

Ο Άγγλος έξερευνητής Ουίλλιαμ Μώρεν σ' ένα βιβλίο του που εξέδόθη τώρα τελευταία στο Λονδίνο, αναφέρει μερικά από τα πιο χαρακτηριστικά επεισόδια της ζωής των «ιερών κλεφτών», από τα οποία θα σας διηγηθούμε πιο κάτω ένα από τα πιο ενδιαφέροντα:

«Στά περίχωρα της Βομβάης, γράφει ο Ουίλλιαμ Μώρεν, άπλώνονταν τ' άπέραντα κτήματα του Ρόμπερτ Γκρήν, ενός κερδοσκόπου και πονηρού Άγγλου. Ο παράδοξος αυτός άνθρωπος, που είχε μεγαλώσει στις Ινδίες κ' ήξερε όλα τα έθιμα των Ιθαγενών, για να θρίσκη την ήσυχία του, είχε μεταχειρισθ το έξης «κόλπο»: είχε δργανώσει μία ιδιωτική αστυνομία από ηλικιωμένους μά δυνατούς Ινδούς, τους περιποιόταν κ' είχε καταφέρει να άποκτήση την συμπάθειά τους. Αυτοί οι άνθρωποι όλη την ήμέρα ήσαν ελεύθεροι να κάνουν ό,τι θέλουν, μά τη νύχτα παίρναν το φοβερό τους ρόπαλο, σκορπίζόντουσαν στα κτήματα του Γκρήν και τα φρουρούσαν άγρυπνα. Άλλοίμονο δε στόν κλέφτη που θα πλησίαζε σ' αυτά. Του τσάκιζαν τα πλευρά και τον σκότωναν από το ξύλο!

Ένας λοιπόν από αυτούς τους φοβερούς νυχτοφύλακες ήταν και ο γέρο Μαγκάλ. Αυτός ο Ινδός είχε κάνει μία σκοτεινή και μυστηριώδη ζωή. Στά νεανικά του χρόνια

ήταν ο πιο φημισμένος «ιερός κλέφτης» κι' αυτή ακριβώς δόξα του τον έκανε να παντρευθ μία γοητευτική Ινδή, τη Μάγια, που έμοιαζε σαν μία έξωτική πριγκίπισσα. Η μορφή Μάγια ήταν για τον Μαγκάλ το «άστρο» του. Ωστόσο ο Μαγκάλ υπέφερε τρομερά από την προφητεία ενός φακίρη. Αυτός ο «άγιος άνθρωπος» του είχε πη ότι κα λίγο θα γίνονταν πατέρας κι' ότι ή πεντάμορφη γυναίκα του θα πέθαινε στη γέννα. Άν δεν συνέβαινε αυτό, τότε ήταν γραμμένο μία μέρα να σκοτωθ από το παιδί του ίδιος!

Ο Μαγκάλ μήνες και μήνες έκλαιγε και βασανίζονταν από αυτή την προφητεία. Έκλαιγε που θα έχανε την αγαπημένη του Μάγια, μ' αυτό το θεωρούσε λιγώτερο τρομερό από το να τον σκοτώση το παιδί του.

Ωστόσο την ώρισμένη νύχτα, ύστερ από μία φρικτή άγωνία ή Μάγια του χάρισε ένα γυιό. Ο Μαγκάλ όμως παρατήρησε με τρόμο ότι ή Μάγια δεν είχε πεθάνει. Η φοβερή λοιπόν προφητεία άρχισε να θαρραίνει στους ώμους του και να τον παγώνη την καρδιά από φρίκη. Ο Μαγκάλ έζησε μ' αυτό το μαρτύριο πέντε δόκληρα χρόνια. Έλος μη μπορώντας να ύποψη πιν σκέψη ότι θα τον σκότωνε το ίδιο το παιδί του, μία νύχτα, πάνω σ' ένα παροξυσμό του στραγγάλισε την αγαπημένη του γυναίκα και χάθηκε στη σκοτάδι παίρνοντας μαζί του και το μικρό του γυιό, τον Μαγκύ.

Έξη μήνες άργύροτα, ύστερα από μία «ιερή λωποδυσία», την ώρα που τον κυνηγούσαν να τον συλλάβουν οι Άγγλοι αστυνομικοί, ο Μαγκάλ έχασε το γυιό του στην περιοχή του Έταγουάθ και του Σικοχαμπάντ. Μάλιστα κατόπιν χρόνια και χρόνια ο Μαγκάλ πάσχισε να θρή το παιδί του: Ο μικρός Μαγκύ είχε εξαφανισθ και κανείς δεν ήξερε τι είχε γίνε. Ο δύστυχος Μαγκάλ δεν έκλαιγε μόνο τη γυναίκα του, που τόσο άδικα είχε δολοφονήσει, μά έκλαιγε και το χαμένο γυιό του, που άσφαλώς θα είχε κατασπαράχθ από τ' άγρια θηρία ή θα είχε γίνει τροφή κανενός φοβερού πύθωνος. Κι' έτσι ο Μαγκάλ, άπογοητευμένος, έπαψε να γά-σιγα να έκτελη τα καθήκοντα του «ιερού κλέφτη» κι' όταν άσπίσαν τα μαλλιά του, προσελήφθη στο κτήμα του Γκρήν κι' ανέλαβε ύπηρεσία νυχτοφύλακα. Όλη τη νύχτα τώρα ήταν υποχρεωμένος να γυρίζει δόλη στη βίλλα του πλούσιου Άγγλου.

να στέκεται μόλις άκουγε τον παραμικρό θόρυβο και να προσέχη μήπως τυχόν και τρυπώσει μέσα σ' αυτό το πλουσιο σπιτί κανείς κλέφτης.

Ωστόσο κατά τις άπέραντες και σιωπηλές εκείνες νύχτες ο Μαγκάλ θυμόταν πάντα το χαμένο γυιό του και την αγαπημένη Μάγια του και θρηνούσε για το χαμό τους.

Ένα θράδυ, περασμένος μεσάνυχτα, ένας παράξενος θόρυβος κίνησε την προσοχή του. Ήταν σαν ένα σύραμο φιδιού πάνω στα ξερά φύλλα του κήπου. Ο Μαγκάλ έσπευσε στα χέρια του το ρόπαλό του και τράβηξε προς το μέρος που άκούγονταν ο θόρυβος. Μά την ίδια στιγμή ένας ήμικαινος άνθρωπος τινάχτηκε μπροστά του και τον χτύπησε δυνατά μ' ένα χοντρό ραβδί. Ο Μαγκάλ κλονίστηκε, μά δε έχασε τις αισθήσεις του. Άνταπέδωσε το χτύπημα στόν κλέφτη και τον πλήγωσε στόν ώμο. Κείνη τη στιγμή μία δ

(Συνέχεια εις την σελίδα 53)

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

ΤΟ ΜICHEL MORPHY.
ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΗΣ «MINION»

Η ΛΕΥΚΗ ΚΥΡΙΑ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

—Τότε ή Μεγαλειότης σας άς βρή κάποιον άλλο να μ' αντικαταστήση στα ύψηλά καθήκοντα που μου είχε εμπιστευθ, απάντησε με μί' άπέραντη θλίψη ο λόρδος αρχιδικαστής. Όσο για μένα, δεν άρρείσι στο Θεό να βεθισω ποτέ τα χέρια μου στο αίμα ενός άθώου.

—Ωί φώναξε ή Έλισσάδετ προσεβλημένη. Αυτό ξεπρινεί πειά τα δρια. Είνε σχεδόν άναρσία.

—Είνε δικαιοσύνη! Έκετεύω τη Μεγαλειότητά σας να το συλλογισθ αυτό.

—Μυλόρδε, είπε ή Έλισσάδετ, ν' άποσυρθήτε άμέσως από άνάκτορό σας και να είστε στη διάθεσί μας. Σόμερσετ, άκολουθήστε το λόρδο αρχιδικαστή και συνοδεύσετέ τον ως την κατοικία του. Είστε υπεύθυνος γι' αυτόν!... Πηγαίετε!

Ο λόρδος Μέρσυ ύψωσε τα βλέμματά του προς τον ουρανό, σαν να ήθελε να τον έπικαλεσθ μάρτυρα αυτής της άδικίας... Ο Σόμερσετ, ύπακούοντας στη βασιλίσσα, μά πρέμοντας μήπως ο γέρω λόρδος τον άποκαλύψη, πήγε διασταχτικά και στάθηκε πλάι στόν τελευταίο.

Η καχύποπτη Έλισσάδετ έβλεπε προδοσίες παντού. Δυσπιστούσε σ' όλο τον κόσμο, και σ' αυτούς άκόμη τους έραστας της.

—Εί φώναξε. Γιατί διατάζεις, Σόμερσετ;... Μ' άκουσε; Η μήπως θέλεις να διατάξω και τη δική σου σύληψη;

Είχε γίνει πελιδνή κ' ή ύψις της ήταν φριχτή. Τά άσπρα της χείλη έτρεμαν.

Ο δούε άπλωσε άποφασιστικά το χέρι του στόν ώμο του δούκους.

—Ο έξοχότατος δούε, είπε ο λόρδος αρχιδικαστής με τη συνθησμένη του γαλήνη, είνε πεπεισμένος περισσότερο από κάθε άλλον για τη μεγάλη πλάνη που γίνεται αυτή τη στιγμή.

—Άπατάθε, μυλόρδε! απάντησε ο Σόμερσετ. Έν δνόματι της βασιλίσσης που με διέταξε, σας συλλαμβάνω.

Ο δούε ήταν άποφασισμένος. Άν ο λόρδος αρχιδικαστής άνοιγε το στόμα του, να τρασθή το έγχειριδί του και να τον σκοτώση εκεί, μπροστά στη βασιλίσσα, πριν προφτάση να μιλήση. Θάπέδιζε κατόπιν τη δολοφονία σ' έναν έρεθισμό της άφοσίωσής του προς τη βασιλίσσα.

Μά ο λόρδος Μέρσυ περιωρίστηκε ν' απάντηση:

—Σας άκολουθώ, μυλόρδε...

Και, γαλήνιος, μεγαλοπρεπής, βγήκε από την αίθουσα των άκροάσεων. Μά πριν διασχίση την πόρτα, άκουσε την Έλισσάδετ να φωνάζη στό Σόμερσετ:

—Δούε, σου άναθέτω τις προετοιμασίες. Θέλω να παρακολουθήσω μόνη μου την έκτέλεσι του προδότου ντ' Άθενέλ.

XXYII

Η ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ

Δυό ώρες πριν ο λόρδος Μέρσυ παρουσιασθ στη βασιλίσσα, μία σκληρή συγκινητική διαδραματιζόταν στο άνάκτορό του.

Μετά την τελετή, ή οποία την έκανε πραγματικά αυτή τη φορά σύζυγο του δούκους του Σόμερσετ, ή Έλλην είχε κλεισθ στο ιδιαίτερο διαμέρισμά της.

Η γοητευτική νέα γυναίκα πέραςσε μακρυές ώρες άπληστα, κλαίγοντας μέσ' στο σκοτάδι και στη σιωπή. Έκλαιγε πικρά τη φτωχή της αγάπη που είχε πεθάνει για πάντα, τη συντριμμένη ζωή της!

—Ναί, είχε ξεγελασθ σε μία στιγμή τρέλλας. Είχε νοιώσει

σει ένα παράφορο πάθος γι' αυτό το δούκα του Σόμερσετ, του όποιου έφερε τώρα το όνομα, μά από τον όποιο θα έμενε χωρισμένη για πάντα...

Κι' άπ' αυτό το πάθος το τόσο σύντομο, τί της άπόμεινε; Ένας μεγάλος, αγιάτρευτος πόνος. Αυτός που νοιώθουν τά έκλεκτά πλάσματα βλέποντας ότι γελάστηκαν κι' ότι ο έρωας τους πήγε σ' έναν ανάξιο!...

Μά είχε άκόμα μία ώμορφη, μία φωτεινή, μία άγία παρηγοριά: το παιδί της.

Από μακριά, ή Έλλην το λάτρευε είδωλολατρικά. Και καθεμιά από τις σκέψεις της σε κάθε στιγμή που ζούσε στό Λονδίνο πετούσε προς το Μελρόζ.

Βέβαια, ή Έλλην ήταν σίγουρη για τις γυναίκες της φυλής της Μαρίας ντ' Άθενέλ... Βέβαια, ή Τίμπι, στην όποία είχαν εμπιστευθ την κόρη της, ήταν φρόνιμη, έμπειρη κι' άφωσισμένη... Μά ποιά άφωσίωσις θ' αντικαθιστούσε ποτέ την άφωσίωσι της μητέρας, που έλειπε; Νά τί έλεγε ή νέα γυναίκα, ένw άναρωτιόταν με μία άνησυχία που μεγάλωνε δλοένα πώς ή κόρη της θα μπορούσε να ζή μακριά άπ' αυτήν —και πώς αυτή ή ίδια θα ζούσε μακριά άπ' την κόρη της...

Περιέμενε την έπιστροφή της Μαρίας ντ' Άθενέλ... Ο θάνατος του βασιλέως της Γαλλίας, το πέραςμα της Μαρίας Στουάρτ από το Λονδίνο ήσαν γεγονότα που τά έμαθε το ένα κατόπιν του άλλου. Έμαθε επίσης ότι ή Μάρια Στουάρτ είχε του κάκου μεσολαθήσει στη βασιλίσσα της Άγγλίας για τον Βάλτερ ντ' Άθενέλ.

Τότε ή Έλλην ανέλαβε ή ίδια να πείση τον πατέρα της να σώση τον Ιππότη. Του μίλησε με τόσο θερμότητα, με τόσο πειστικότητα, ώστε ο λόρδος αρχιδικαστής της άρκιστηκε στο τέλος ότι θα έκανε ό,τι μπορούσε για τη σωτηρία του Ιπποτού.

Τότε ή Έλλην άποφάσισε να φύγη. Θα πήγαινε μόνη της στό Μελρόζ να πάρη το παιδί της, το όποιο θα έφευγε κατόπιν στο Λονδίνο για να το αναβρέψη στο άνάκτορο του πατέρα της.

Επέσπευσε τις προετοιμασίες της άναχωρήσεώς της και όταν όλα έτοιμασθηκαν, πριν φύγη πήγε να γονάτιση μπροστά στο γέρο πατέρα της, ο όποιος της είχε συχωρέσει το σφάλμα της κι' ο όποιος χαμογελούσε με τόσο στοργή όταν του μιλούσε για την κόρη της τη Μαργாரίτα.

—Πατέρα μου, του είπε συγκινημένη βαθύτατα, πατέρα μου, εύλογηστε με!... Εξομολογήστε αυτό το ταίρι που πρέπει να κάνω για να φέρω εδώ αυτήν που είνε το αίμα μου, ή ζωή μου...

Ο λόρδος Μέρσυ, κατασυγκινημένος, έβαλε τα χέρια του άπάνω στο κεφάλι της κόρης του της τόσο δοκιμασμένης.

Επειτα, τη φίλησε τρυφερά και της είπε: —Ξαναγύρισε γρήγορα! Άμα είμαστε δυό, θα είμαστε πιο δυνατοί!

Τότε φρόντισε και μόνη του για τις τελευταίες λεπτομέρειες του ταξιδιού της άτυχης κόρης του. Διαλέξε δυό άπ' τους καλύτερους ύπηρετες του για συνοδεύσουν την Έλλην ως τη Σκωτία και να την ξαναφέρουν κατόπιν στο Λονδίνο.

Τέλος, άφου ο πατέρας της την άγκάλιασε για τελευταία φορά, ή νέα γυναίκα ανέθηκε σ' ένα άπ' τα βαρεια άμάξια που χρησιμοποιούσαν εκείνη την εποχή για τα ταξίδια τους οι άριστοκράται.

Τη στιγμή που το άμάξι έπρόκειτο να ξεκινήση, ή Έλλην έσκυψε προς το λόρδο αρχιδικαστή.

—Πατέρα μου, τον ρώτησε, τί νέα πρέπει ν' άναγγείλω στη δυστυχισμένη Μάρια ντ' Άθενέλ;

—Πές της ότι ο λόρδος αρχιδικαστής θα κάνει τ' άδύνα-

τα δυνατά για να σώσει το κεφάλι του συζύγου της. Ο λόρδος Μέρου μετά την αναχώρησή της "Ελλην έτοιμάστηκε να πάει να παρουσιαστεί στη βασιλίσσα, για να κρατήσει την υπόσχεσή που είχε δώσει στην κόρη της. Ξέρουμε ποιά ήταν η συνέπεια της ακρόασής αυτής.

ΧΧΥΙΙ:

Η ΤΙΜΠΙ

Τι είχε γίνει εν τω μεταξύ το παιδί που η "Ελλην πήγαζε να βρή στο Μελρόζ, η μικρή Μαργαρίτα;... "Ας παρακολουθήσουμε τα ίχνη της παλαιάς τροφού της Μαρίας ντ' Αβενέλ, της αγαθής Τιμπί...

Η γυναίκα αυτή ήταν η άφοσίωσις ένσαρκωμένη. Είχε θρέψει με το γάλα της την κυρία της, την τρυφερή Μαρία... Και από εκείνη την εποχή, είχε μείνει πάντοτε στον πύργο... "Αν η Μαρία της έλεγε: «Τιμπί, γκρεμίσου απ' αυτή την έπαλξη, η Τιμπί θα γκρεμιζόταν χωρίς να ζητήσει περισσό-τερες εξηγήσεις, μόνο και μόνο γιατί της το είπε η κυρία της.

Λοιπόν, η πυργοδόποινα, πριν φύγει από το άρχοντικό της, είχε καλέσει την Τιμπί και της παρέδωσε τη Μαργαρίτα, μπροστά στην "Ελλην.

— Βλέπεις αυτό το παιδί, Τιμπί μου; της είπε. "Ε, λοιπόν, πρέπει κατά την άπουσία μου να το περιποιηθείς όπως περιποιόσουν άλλοτε έμένα την ίδια... Φρόντισε ώστε κανείς να μη μάθει ότι η Μαργαρίτα έμεινε δώ... Γίνου η μητέρα της κατά τις ημέρες που η φτώχη μικρούλα θα χωριστεί από την πραγματική της μητέρα. Και αν συνέ-νας κίνδυνος την απειλήσει, πρέπει να την σώσεις, έστω και με κίνδυνο της δικής σου ζωής!

— Καλά, δέσποινά μου... Στην έπι-στροφή σας θα βρήτε το παιδί ζωντανό και υγιές... "Αλλιώς θα είμαστε νε-κρές κ' η δυό.

— Η Τιμπί κράτησε το λόγο της, ό-πως έξερουμε. Έκρυψε τη μικρούλα με τη μεγαλύτερη φροντίδα. Περιποιήθηκε τη μικρή Μαργαρίτα στην αρχή γιατί της είχαν δώσει αυτή τη διαταγή, κι έ-πειτα γιατί άρχισε να νιώθει πραγμα-τική λατρεία γι' αυτή...

Κι όταν τα ούρλιασματά των Σιδε-ρόπλευρων άντηχσαν μέσα στην αούλη του άρχοντικού των "Αβενέλ, όταν ό κρότος των πυροβολισμών κ' η κραυγή των πληγωμένων την ειδοποίησαν για την καταστροφή, η Τιμπί τύλιξε το παι-δί σε μία χοντρή μάλλινη κουβέρτα και ώρμησε έξω απ' την άπόμερη κάμαρη που είχε διαλέξει ψηλά στον πύργο, για να το κρύψει.

Πυκνός και διαπεραστικός καπνός γέμισε τη σκάλα και η φλόγες έγλυφαν κιόλας τους τοίχους.

Η Τιμπί έσφιξε το παιδάκι στο στήθος της για να μην αναπνεύσει τον πνιγρό καπνό και ώρμησε μπροστά, με το κεφάλι χαμηλωμένο...

— Πώς βρέθηκε κάτω στους κήπους; Ούτε κ' η ίδια δεν μπόρεσε ποτέ να το εξηγήσει αυτό... "Αφού είχε σώσει το παιδί από την πυρκαϊά, έπρεπε τώρα να το σώσει απ' τους βαρβάρους που περνούσαν τον πύργο διά πυρός και σιδή-ρου.

Κι ενώ η τρομερή σύγκρουσις εξακολουθούσε στην αούλη, στους διαδρόμους και τις σκάλες, η παραμάνια έτρεξε σε μία κρυφή πόρτα της οποίας κρατούσε το κλειδί. Την άνοιξε και βρέθηκε έξω, στην έξοχη.

Λαχανιασμένη, άρχισε να τρέχει, ενώ η μικρούλα Μαργαρίτα της χαμογελούσε με το αγγελικό χαμόγελό της και άπλωνε προς αυτήν τα τριανταφυλλένια χεράκια της...

Όταν δεν μπορούσε πια να κάνει ούτε βήμα, η Τιμπί στάθηκε, κάθισε σε μία μεγάλη πέτρα κι' άπόθεσε το παιδί στην πυκνή χλόη. Τότε κύτταξε πίσω της σκουπίζοντας συ-χνά τον ιδρώτα που κυλούσε από το μέτωπό της.

Μακριά, πολύ μακριά, στη λάμψη της αύγης, είδε πυ-κνές στήλες καπνού που ανέβαιναν αργά προς τον ουρανό.

Ήταν το ύπεροχο άρχοντικό των Μελρόζ που καίνταν.

Η Τιμπί άρχισε τότε να κλαίει πικρά.

Εκεί είχε περάσει τό πιο γλυκά χρόνια της ζωής της... Εκεί είχε γνωρίσει τον γενναίο Σκώτο πολεμιστή του ό-ποιου έγινε γυναίκα... Και όταν ό σύζυγός της σκοτώθηκε σ' ένα κυνήγι, στην ύπηρεσία του γέρου δουκός του Μελ-ρόζ, καθώς η Τιμπί είχε γεννήσει τότε και ήταν ώραία

και δυνατή, τη διάλεξαν για τροφό της Μαρίας ντ' Αβενέλ... Και σιγά-σιγά το παιδί της —ένας γενναίος πο-λεμιστής τώρα— μεγάλωσε μαζί με τη Μαρία...

Η Τιμπί, χήρα, παρηγορήθηκε με τη διπλή αυτή μη-τρότητά της. Λάτρευε το γιοί της κι' ένοιωθε θρησκευτική στοργή για τη Μαρία. Ναί... όλη της η εύτυχία, είχε έ-σει μέσα σ' αυτούς τους τοίχους που κατέρρεαν πένυμα τώρα, άνάμεσα στις φλόγες...

Πού ήταν το παιδί της;... "Εκεί κάτω... μαζί με τούς άλλους... μέσα στην άγρια μάχη...

Και η Τιμπί δεν είχε προσπαθήσει να βρή το παιδί της... τη σάρκα της σαρκός της! Είχε όρμισή να προστατεύει να σώσει τη Μαργαρίτα με κίνδυνο της ζωής της... Και κρατούσε το λόγο της, στρατιώτης του καθήκοντος κι' κείνη...

Μά λυγμοί' όδυνηροί σπάραν τον μητρικό στήθος της... "Όλο το άπόγευμα έμειν' εκεί, σ' αυτό το λοφο, απ' ό-που διέκρινε τον πύργο.

Όταν έφτασε η νύχτα, κύτταξε τις κόκκινες άνταύρες που ύφανόντουσαν ακόμα απ' το άρχοντικό... Και έκει-σε... Σε μία καλύβα φτωχών ξυλοκόπων που συνάντησε στο δρόμο της ζήτησε γάλα για τη μικρούλα... Της έβα-σαν και θέλησαν να τη φιλοξενήσουν... Μά η Τιμπί ράβ-ταν την έμφανισι των "Αγγλων... Πήρε αρκετό γάλα για το νήπιο, ψωμί για τον έαυτό της κι' εξακολούθησε το δρο-μο της.

Όλη τη νύχτα περπάτησε, κι' έπειτα όλη την άλλη μέ-ρα... "Αναπαύθηκε μόνο λίγες ώρες σ' ένα δάσος και λο-γοκοιμήθηκε ξαπλωμένη πάνω στα χόρτα, φυλάγοντας τη Μαργαρίτα κοντά στην καρδιά της, και άνάμεσα από τα δάκρυά της βρίσκονταν ακόμα ένα χαμόγελο για να δια-σκεδάσει τον λατρετό άγγελό...

"Επειτα δίστασε έναν έρημο κάμπο γεμάτο βάλτους.

Τέλος, έφτασε στα βουνά και την τρί-τη μέρα της φυγής της, στάθηκε σ' έ-να χωριουδάκι.

Εκεί η Τιμπί είχε γεννηθή. Εκεί έ-χε ζήσει ως την ημέρα που μπήκε στην ύπηρεσία του πύργου του Μελρόζ.

Μπήκε σ' ένα σπιτάκι που το άναυρι-σε άμέσως άνάμεσα σ' άλλα. Εκεί είχε γεννηθή κι' εκεί είχε μεγαλώσει "Ο πατέρας της κ' η μητέρα της είχαν πεθάνει εκεί.

Μά η άδελφή της Μίτζι, παντρεμένη μ' έναν κυνηγό των βουνών, κατοικούσε τώρα σ' αυτό το σπιτάκι. Όταν η Τιμπί μπήκε μέσα κρατώντας το γλυκό κι' ά-γαπημένο της φορτίο, η Μίτζι που κα-θόταν κοντά στο τζάκι κι' έτοιμαζε το

λιτό βραδυνό φαγητό, πετάχτηκε άπάνω κατόπληκτη.

— Θέέ μου! φώναξε. Έσύ είσαι λοιπόν, Τιμπί; Γιατί κλαίς;... Ποιό είν' αυτό το παιδί;

Η Τιμπί έσφιξε την άδελφή της στην άγκαλιά της και της διηγήθηκε την τρομερή συμφορά που είχε χτυπήσει το Μελρόζ.

— Το Μελρόζ κήκε, καταστράφηκε! Έκανε η Μίτσι με δόνη.

— Ναί, πάει το Μελρόζ, η δόξα της Σκωτίας! είπε η Τιμπί.

Και τελειώνοντας την αφήγησή της, πρόσθεσε:

— "Όσο γι' αυτό το κοριτσάκι, νόμισα ότι μονάχα έδώ στα βουνά μας θα ήταν ασφαλίσμένο. "Ο σύζυγός σου ό Χάλμπερτ είνε νέος, δυνατός και γενναίος. Θα ύπερασ-πής στην άνάγκη τη μικρούλα... Γιατί μάθε, Μίτζι, ότι θα προτιμούσα να πεθάνω παρά να μάθω ότι συνέβη τό παρο-μικρό κακό στη Μαργαρίτα... Ίδρκίστηκε στην εύγενή κι' άγία κυρία μου ότι θα της την παραδώσω σώα και υ-γιή... Αυτό θα γίνει, ή θα πεθάνω!

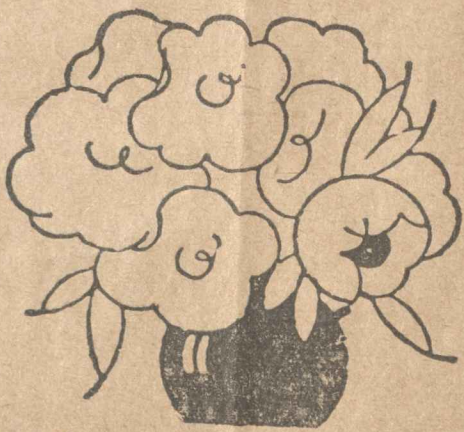
Η Μίτζι έκλαψε μαζί με την άδελφή της, την παρηγο-ρησε, της έδωσε κουράγιο...

"Ο σύζυγός της, ό Χάλμπερτ, μόλις γύρισε έμαθε κι' α-τός τα πάντα.

Η Μαργαρίτα κοιμόταν τώρα στο πρόχειρο λίκνο που η Τιμπί κ' Μίτζι της είχαν φτιάξει βιαστικά.

Κ' οι τρεις έσκυβαν με στοργή πάνω απ' το χερουβείμ αυτό που άνειρευόταν άγγέλους, τώρα που είχε ξεφύγει από τα νύχια των δαιμόνων...

Και συγκινημένοι απ' αυτή την αξιολάτρευτη άθωότητα, ώρκίστηκαν, όπως είχε κάνει κιόλας η Τιμπί, να προσ-τεύσουν και με θυσία έστω της ζωής τους το παιδί που

τους έστελνε χωρίς άλλο η καλή Λευκή Κυρία —το παιδί, άλλοιμονοί της δυστυχίας!

ΧΧΙΧ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ

"Ο Κρίστι ντε Κλάινθιλ, όπως είδαμε, άμέσως μετά τη σύλληψή του, ώδηγήθηκε μ' άμάξι στο μοναστήρι. Αυτή τη φορά, ό ήγούμενος θυμήθηκε τις συμφωνίες του με το δου-κατό Σόμερσετ και με το άξιο ταίρι του, τον άπαίσιο Μπόλτον.

Διέταξε να κλείσουν τον τρομερό καπετάνιο σ' ένα κελ-λί του ίσογειου, που ή πόρτα του ήταν σιδεροντυμένη και τό παράθυρό του προστατευόταν από χοντρά κάγκελα που ούτε να τ' ααλέψει κανείς δεν μπορούσε. "Εβαλε μόνο τους "Αγγλους στρατιώτες να λύσουν τον γίγαντα και να τού βγάλουν το φίμωτρο. "Ο Κρίστι, μόλις βρέθηκε έλευθε-ρος, θέλησε να ριχτεί κατά των έχθρών του, μά τα δεσμά του, σφιχτά καθώς ήσαν, τού είχαν σακατέψει το κορμί τό-σο, ώστε με δυσκολία μπορούσε να σταθεί όρθιος.

Και όταν ξαναβρήκε τις δυνάμεις του, έπειτ' από μερι-κές στιγμές, ήταν φυλακισμένος.

Τό ίδιο βράδυ, ό ήγούμενος δέχτηκε την έπίσκεψή του Στέβαρ Μπόλτον.

— "Ελπίζω, σεβάσμιε πάτερ μου, είπε ό προδότης, ότι αυ-τή τη φορά θα μου φυλάξετε τον άνθρωπό μου καλύτερα ά-πο την πρώτη φορά.

— Βρίσκεται σ' ένα κελλί απ' όπου είνε ανθρωπίνως ά-κύναν να δραπέτευση.

— Είπατε ότι ό κύριός μου σεβάστηκε τις ύποσχέσεις του. Τό στρατεύμα του σεβάστηκε τό μοναστήρι σας και δεν πήρε ούτε ένα ζωό απ' τα κοπάδια σας.

— Μά κι' εγώ ήρήσα πιστά τη συμφωνία μας, άπάντησε ό ήγούμενος με κάποια μεγαλή καμπάνια όταν μού δόθηκε τό σύνθημα τό συαγενομό του Μελ-ρόζ.

"Επειτα, σαν νάθελε να έξαγωγή την προδοσία του αυτή, βιάστηκε να προσ-θέσει:

— Και τώρα τί θέλετε να τον κάνουν αυτό τον διαβολάθρωπο Κρίστι ντε Κλάινθιλ;

— Μην άνησυχείτε γι' αυτόν, σεβάσμιε πάτερ μου, έκανε ό Μπόλτον μ' ένα καταχθόνιο χαμόγε-λο. Έχουμε παληούς λο-γαριασμούς να κανονί-σουμε και πρέπει να κου-βετιάζω σοβαρά μαζί του.

— Να κουβετιάζετε μαζί του; Έκανε ό ήγού-μενος τρομαγμένος. Σε-κρίστε λοιπόν να μπητε στο κελλί του; Μά θα σ' άς κοιματίσση, άφέντη Μπόλτον!

— Μπιά! Ξέρω ένα τρό-πο να κάνω άνάκια και τούς πιο άγριους άνθρώ-πους.

— Ποιός είνε αυτός ό τρόπος;... Κι' αν μπορώ να τον χρησιμοποιήσω ά-κύναν, τό κάνω αυτό για να σ' ευχαριστήσω.

— Η πείνα! άπάντησε ό Μπόλτον.

— Η πείνα! φώναξε τρομαγμένος ό ήγού-μενος. Μά είνε φριχτό! Μο-νάχα ό Κύριος έχει τό δικαίωμα να καταδικάσει εν άνθρώπινο πλάσμα σ' αυτό τό μαρτύριο...

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

ΚΑΚΟΡΙΖΙΚΙΑ!...

"Ο πλοίαρχος.— Στις βάρκες! Βουλιάζουμε...
"Ο «μανιώδης» χαρτοπαίκτης.— Διάβολε! Κι' είχα φούλ του άσσου!...

"Ο Μπόλτον έσκασε στα γέλια και είπε:

— "Ω! "Ω! πόσο ευαίσθητος είστε, πάτερ μου! Μά την πίστι μου, δεν ύπάρχει άλλος τρόπος για να σωφρονίσουμε αυτό τον μανιακό. Έξ' άλλου, δεν πρόκειται να τον αφή-σουμε να πεθάνει... Τέσσερες-πέντε μέρες άπόλυτης νη-στείας θα τον κάνουν έτοιμ, ώστε να μπορέσω να μπω στο κελλί του χωρίς κίνδυνο. "Επειτα, αν αυτός ό δαίμονας νηστήσει λίγο, θα έξίλειωθι για μερικά από τ' άμαρτήματά του... "Όποσδήποτε, σεθασμιώτατε, βασίζομαι σε σας για τη νηστεία αυτή. "Ο δουξ του Σόμερσετ δεν θ' άργήσει να ξαναγυρίσει στα σύνορα... Και αν ένοήτε ν' αποφύγετε τις μικρές λεηλασίες του πολέμου, όπως την πυρκαϊά, τη λε-ηλασία...

— Καλά, άφέντη Μπόλτον, τον διέκοψε ό ήγούμενος. Θα κάνω ό,τι επιθυμείτε... μά δεν θα ξεπεράσω ένα ώρισμένο όριο, μπορείτε να είστε γι' αυτό βέβαιος. Πάντως θα δίνω στον αϊχμαλώτό μας να πίνη...

— Νερό, πάτερ μου, τίποτε άλλο από νερό.

— Νερό, έστω! είπε ό ήγούμενος κατσουφιάζοντας. Μά μη μου ζητάτε περισσοότερα!

— "Όταν ό Κρίστι ντε Κλάινθιλ άκουσε να ξανακλείνι πι-σω του ή πελώρια πόρτα της φυλακής του, κυριεύτηκε ά-πό μία από τις τρομερές εκείνες κρίσεις της μανίας που έκαναν όλους να τρέμουν γύρω του, όταν ήταν έλεύθερος.

Στην αρχή ριχτηκε εναντίον της πόρτας, την όποια προσ-πάθησε να κλονίση.

Μά όλοι οι κόποι του πήγαν χαμένοι.

"Επειτα άρχισε να τραντάζει τα κάγκελα τού παραθύ-ρου. Μά είδε γρήγορα ότι κι' εκεί δεν έκινε τίποτε.

Στό τέλος, εξαντλημένος από τις προσπάθειές του, ά-παθαρρημένος, άπελπισμένος από την τρομερή καταστρο-φή που δεν είχε μπορέσει να την προλάβη παρ' όλη την άνδρεία του, σωριάστηκε σ' ένα μικρό κρεβάτι, στημένο σε μία γωνιά τού κελλιού του κι' άποκοιμήθηκε.

"Όταν έξυπνησε την άλλη μέρα τό πρωί, βρή-κε κοντά του μία στάμνα γεμάτη δροσερό νερό.

"Ηπие άχόρταγα... "Ο δυστυχισμένος γίγας ή-ταν έκμηδενισμένος. Τρω-γόταν από άνησυχία για την τύχη του "Ιουλιανού ντ' Αβενέλ, για τον ό-ποιο κανένας δεν ήξερε τίποτε και συλλογιόταν τη φριχτή άπελπισία της πυργοδεσποίνης...

Καθισμένος στο κρε-βάτι τού, βυθίστηκε σε θλιβερά σκέψεις. Την ώ-ρα εκείνη, έγγυόσε τον ί-διο τον έαυτό του... Σε λίγο ώστόσο σκέφτηκε ό-τι ό μόνος τρόπος για να φανή χρήσιμος σ' αυτούς που αγαπούσε, ήταν να προσπαθήσει ν' ανακτήσει την έλευθερία του. Δεν μπορούσε να εξηγήσει γιατί οι "Αγγλοι δεν τον άφηνά απασχολήσει άμέ-σως μετά τη σύλληψή του και καταλάβαινε ότι τό έπεφύλασσαν κάποιο έλ-λο μαρτύριο... Μ' αν ή-ταν έτοιμ, οι "Αγγλοι θα τον έπαιρναν στο έδαφός τους, απ' την άλλη όχθη τού ποταμού. Πάντως έ-τοιμαζόταν να πουλήσει ακριβά τη ζωή του.

Ένα μεγάλο μέρος της ημέρας πέρασε έτσι.

"Ο Κρίστι ντε Κλάινθιλ, που ως τότε είχε μείνει βυθισμένος στις σκέψεις του, άρχισε να νιώθει μί' άόριστη άδιαθεσία.

— Μά τί έχω λοιπόν, άναρωπιόταν. Αυτοί οι

νυγμοί που νιώθω δεν είναι ούτε από τα γρατσούνια που πήρα στη μάχη, ούτε από τη θλίψη μου... Μά όλους τους διαβόλους, πεινάω! Έχω μιά διαβόλεμένη πείνα! Αυτό είν' όλο.

Και πραγματικά, πεινούσε, ή μάλλον, είχε πολύ μεγάλη όρεξη.

Μά ή όρεξίς σ' αυτό τον κολοσσό που ήταν συνηθισμένος να τρώει έναν περίδρομο, δεν άργησε να πάρει τη μορφή μαρτυρίου.

— "Ας υπομονέψω! Ήλεγε. Αυτοί οι ληστές οι καλόγεροι δεν θ' άργήσουν να μου δώσουν να φάω. Και όπως θυμάμαι, αυτοί οι διαβόλοι οι καλόγεροι τρώνε πολύ καλά και πίνουν ακόμα καλύτερα.

Η μέρα όμως πέρασε χωρίς να του πানে τίποτε. Του κάκου ο Κρίστι φώναζε, ούρλιαζε, βλαστήμησε, έδωσε άγριες κλωτσιές στην πόρτα. "Όλα πήγαν χαμένα.

Την άλλη μέρα, ο καπετάνιος ένοιωσε τον έαυτό του πολύ αδύνατο. Κ' ή μέρα κ' ή νύχτα πέρασαν χωρίς να φάει τίποτε.

Τότε, γνώρισε την σπαραχτική αγωνία του πιδ φριχτού μαρτυρίου, της πείνας! Ξαπλωμένος στο κρεβάτι του, ο δυστυχισμένος άρχισε να ροχαχί. Βρισκόταν στο σημείο όπου κ' οι πιδ δυνατοί νιώθουν τους έαυτούς των νικημένων και χρησιμοποιούν τα τελευταία απομεινάρια της στρατιωτικής του περηφάνειας για να μη κλάψουν.

Έξαφνα τότε μιά σκιά φάνηκε στο παράθυρο. Ο Κρίστι πετάχτηκε άπάνω μανιασμένος και ούρλιαξε:

— "Αναδρόι! Άθλιο!

Μά στάθηκε κατάπληκτος. "Ένα κεφάλι καλόγερου φάνηκε πίσω απ' τα κάγκελα. Κι' αυτός ο καλόγερος, με μιά φευγαλέα κίνηση, έφερε το δάχτυλό του στα χείλη του για να του συστήση σιωπή. Συγχρόνως πέρασε το χέρι του μέσ' απ' τα κάγκελα κι' έδωσε στον Κρίστι ένα ψωμί, το οποίο έκεινος άρπαξε με λαχτάρα.

Έπειτα το χέρι του καλόγερου απλώθηκε πάλι κι' έδωσε στο φυλακισμένο ένα πελώριο ζαμπόνι. Τέλος, για τρίτη φορά, το χέρι του καλόγερου πέρασε τα κάγκελα κι' ο Κρίστι άρπαξε δυο μπουκάλες παληό κρασί, απ' αυτό που είχε πιή κι' άλλοτε και που ή γεύσις του το νοσταλγούσε πάντοτε.

— Καλέ μου φίλε, είπε ο καπετάνιος όλος τρυφερότητα, αν ποτε άνακτήσω την έλευθερία μου... θα σκοτώνω και θα σφάζω για σένα!

Μά και πάλι ο καλόγερος του έγνεψε να σωπάσει και τον κύτταξε με οίκτο και καλωσύνη.

— Έχε θάρρος και έλπίζε! του ψιθύρισε. Είμαι εδώ!

Και έξαφανίστηκε, ενώ ο Κρίστι άρχισε να καταδροχθίζη τα τρόφιμα που είχαν πέσει κυριολεκτικώς απ' τον ούρανό.

Ο καλόγερος που είχε παίξει το ρόλο της Θείας Προνοίας δεν ήταν άλλος από τον άδελφό "Ιάκωβο, τον κωδωνοκρούστη, ο οποίος είχε όρκιστή αιώνια φιλία προς τον καπετάνιο και είχε άρχισει να κρατάει τον όρκο του.

XXX

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ
ΤΟΥ ΜΕΛΡΟΖ

"Ας ξαναγυρίσουμε στη λαίδη ντ' Άθβενέλ, τη στιγμή που ή δυστυχισμένη γυναίκα άφηνε τη Μαρία Στούαρτ, για να τραθήξει κατ' ευθείαν στο Μελρόζ. Συνοδευόμενη από τους τέσσερες σωματοφύλακες της βασιλίσσης, ή Μαρία έκάλπαζε, άδιά-

"Η Μαρία στάθηκε γεμάτη φρίκη."

(Ακολουθεί)

φορη σ' όλα τα επεισόδια του δρόμου, με τη σκέψη της προσηλωμένη στην απέραντη άπελπισία της.

Η Μαρία Στούαρτ δεν είχε πετύχει τίποτε από τη βασιλίσσα. Έλπισάσθαι.

Τα λίγα λόγια της σκληρής ήγεμονίδος της Άγγλιας δεν μπορούσαν να της δώσουν καμιά έλπίδα ότι ο Βάλτερ ή αγάπη της, θα σωζόταν.

Μά δεν ήταν αυτός μόνο ο πόνος της Μαρίας... Ο Βάλτερ της, αυτός για τον οποίο θα έδινε και την τελευταία ρανίδα του αίματος της, ναί, ο ίπότης της ντ' Άθβενέλ, ο σύζυγός της, την περιφρουρούσε. Την θεωρούσε ένοχη, έμνη, προδότρια της αγάπης τους...

Αί τον συγχωρούσε γι' αυτό, ή αγία γυναίκα — και με πόση τρυφερότητα! Μά ή ψυχή της συντριβόταν με τη σκέψη ότι ο Βάλτερ μπορούσε να πεθάνη, έκοιμίζοντας κατάρτες έναντίον της... Δεν ήταν αυτό σαν να τον έχανε ένοφρές;...

Τέλος, εις έπίμετρον, το παιδί της του οποίου τα φιλήματα μόνο θα μπορούσαν, όχι να τον τρυφεροποιούν, μα να γαληνέψουν την άπογοητευσί της, ο μικρός της "Ιουλιανός, ο θησαυρός της, το αίμα της, το παιδί της είχε έσφαλιστεί.

Η συντροφιά της νεαρής χήρας βασιλίσσης της είχε χάσει τις πρώτες ήμέρες κάποια άνακούφισα... Η δυο γυναίκες έκλαιγαν μαζί κ' ή άπελπισία τους έτσι τους φονόταν λιγότερο δυσάσπαστη...

Μά όταν ή Μαρία ντ' Άθβενέλ ξαναβρέθηκε μόνη, όταν δεν είχε πειρά κανένα κοντά της για να κλάψη έλευθερία, τότε ή πιδ μαύρη άπελπισία την κυριεύσε.

Από τη στιγμή εκείνη δεν είχε πειρά παρά μιά μόνο σκέψη: να φτάση στο Μελρόζ το ταχύτερο, να συγκεντρώση τους πολεμιστάς της και, μπαίνοντας έπικεφαλής τους ή ίδια, να βγίη προς άναζήτησι του "Ιουλιανού της.

Δεν δέχτηκε να σταματήσουν πουθενά.

Μόλις και μετά βίας δεχόταν λίγη τρόφή...

Τέλος, από τις χ'λιες λεπτομέρειες που κάνουν κανένα να άναγνωρίζη την πατρίδα του, από το χρώμα της βλαστήσεως, από το σχήμα των βουνών, ή Μαρία κατάλαβε πως ζύγωναν στο Μελρόζ.

Τότε μόνο βγίηκε από τον λήθαργο στον οποίο είχε βυθιστεί από τη στιγμή που χωρίστηκε με τη Μαρία Στούαρτ. Έπέσπευσε την πορεία κι' έδειξε μιά πυρετώδη άντοση νησία. Ο ήλιος βασίλευε όταν ο μικρός όμιλος έφτασε στο ποτάμι των συνόρων και το πέρασε. Τώρα βρισκότανσαν στη Σκωτία, άσφαλισμένοι, όπως νόμιζαν, από κάθε έπίθεση των Άγγλων.

Μά ή πυργοδέσποινα δεν ένοιωσε καμιά χαρά που πατούσε το γενέθλιο έδαφος... ούτε καν την παρηγορία που έλπιζε να βρή σ' αυτό. Θλιβερά αίσθήματα τη βασάνιζαν. Ποτέ δεν είχε δη σ'α περίχωρα του Άθβενέλ και του Μελρόζ ένα θείο

μα τόσο άδυστοχο άπογνώσας

Γιατί αυτή ή πένθιμη σιωπή στην έξοχή; Γιατί ή γή δεν ήταν άελακισμένη όπως πάντα από τους χαρικούς που περνούν με άργα και μονότονα τραγούδια, από τα κοπάδια που δεν αναγυρίζουν στις στάνες υπό τους ήχους της γαϊδας;

Γιατί δεν είχε βρή κανένα στα σύνορα;... Ποι έσαν οι γενναίοι της πολεμιστά; Πώς δεν την περιέμεναν, όπως συνήθιζαν να κάνουν πάντοτε, για ν' άποτελέσουν την τιμητική της συνοδείας;

ΣΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΠΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΜΑΝΤΕΛ

ΤΟΥΣ είχα προσέξει, όχι γιατί ξεχωρίζαν ανάμεσα από τον κόσμο για την κομψότητά τους, μά για την ήρεμη χαρά που ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό τους. Κάθε θράδυ τους εύρισκε στους άνθισμένους κήπους του «Γκραντ Ότέλ» να κάθονται και να γευματίζουν στο διπλανό μου τραπέζι. Έκεινος ήταν εύσωμος, εξαιρετικά δυνατός κ' είχε ένα πρόσωπο ήσυχο κι' ευγενικό. Έκείνη ήταν μιά όμορφή με ξεχωριστή ευγένεια, όμορφή λεπτή, με δολέσθαια μαλλιά που χάριζαν στη φυσιογνωμία της μιά απέραντη γλυκύτητα. Ήταν ντυμένη πάντα με μεγάλη κομψότητα και μ' έκεινη τη φινέτσα των γυναικών της άριστοκρατίας που ξέρουν να φαίνονται χαριτωμένες. Γι' αυτό το λόγο κιόλας ήταν μιά από τις πιδ κομψές καλλονές που κινούσαν τον θαυμασμό των παραθεριστών στις Κάννες. Ναί, αυτή ή γυναίκα ήταν ένα υπέροχο και γοητευτικό λουλούδι σπανίας άρωματίτσας που στολίζει αυτή την κοσμοπολίτικη λουτρόπολη. Ωστόσο, όταν αυτό το ταιριασμένο ζευγάρι, ο μελαγχολικός και δυνατός άνδρας κ' ή λεπτή ξανθή όμορφη, καθόντουσαν στο τραπέζι, άφωσιώνονταν στην εύτυχία τους κι' ο ένας δεν είχε παρά μόνο για τον άλλο τα τρυφερά βλέμματά του.

Τους έβλεπα και τους χαϊρόμουν. Ποτέ άλλοτε δεν είχα αντίκρισει την ανθρώπινη εύτυχία να καθρεφτίζεται τόσο καλά στα πρόσωπα των πλασμάτων της δημιουργίας και ποτέ άλλοτε δεν είχα δη να τρέμω έτσι μέσα στο θλέμμα δυο υπαρκτών ή φλόγα του πάθους. Οί δυο αυτοί εύτυχημένοι ηγναιαν μετά το γεύμα στη δεράντα του «Γκραντ Ότέλ» κι' έκει, καθισμένοι στις άναπαυτικές πολυθρόνες, άπελάωναν την γοητεία της θερμής νύχτας και την όμορφη του φεγγαριού. Καμμία φορά έπίσης το χέρι του άνδρός γλυσσούσε ελαφρά πάνω στο λεπτό κι' όμορφο χέρι της συνοτρού του, το χείδευε προσεχτικά, ενώ έκεινη τον κύτταζε μ' ένα θλέμμα απέραντης λατρείας.

Όμολογώ ότι αυτό το τρυφερό ζευγάρι μου είχε κινήσει έξαιοετικά το ενδιαφέρον και μου είχε συγκινήσει την καρδιά μου. Ο έρωας του ήταν το χαμόγελο του Θεού πάνω στη γή, ή όμορφη των λουλουδιών, ή γοητεία των άγγέλων. Κοντά του εύρισκε μιά άφάνταστη παρηγορία και ξενούσα την άνθρώπινη δυστυχία. Γινόμεν κ' έρωας ήμεις ήμεις άνθρωπος, χωρίς μιση και χωρίς θάσσανα κι' έβλεπα στο πρόσωπό τους τόσο άμοοση ή ζωή όταν την στολίζει ο έρωτας.

Έκεινο έπίσης που μου έκανε έντυπασι ήταν ότι αυτός ο δυνατός κι' όμορφος άνδρας παρέμενε άσυγκίνητος σ'α προκλητικά θλέμματα των ξένων γυναικών και τίποτε δεν μπορούσε να τον κάνει ν' αλλάξη τη σθερότητά του. Όλες αυτές ή όμορφιές δεν του κάνανε καμμία έντύπασι και δεν ένοιωθε την έπιθυμία μιάς έφήμερης περιπέτειας. Όσο για την όμορφη γυναίκα, κανείς δεν τολμούσε να την έναγλήση και κανείς δεν μπόρεσε να υπερπανευθί ότι την ήλερτάρισε. Άπέφραγε τα θλέμματα των παραθεριστών ή τους κυττούσε τόσο άάσφορα, ώστε τους πάγωνε την ψυχή τους.

Όλος ο κόσμος σ'ας Κάννας ζήλευε την εύτυχία αυτού του ζευγαριού κι' όλοι συζητούσαν για την αγάπη του. Ο άνδρας ήταν ένας άνώτερος υπάλληλος της Τραπέζης της Γαλλίας, ο Ρενέ Φλερύ, που είχε καταφέρει ν' άποκτήση μεγάλη περιουσία. Όσο για τη γυ-

ναίκα του, ήταν ή κόρη του θαρύνου Ραίσμωρ, που φημιζόταν για τα υπέροχα άλογά του και για την άυστηρή κ' υπεδευγματική ζωή του. Την έλεγαν "Έθελιν.

Μερικοί στενοί φίλοι του ντ' Ραίσμωρ είχαν πληροφορησει τους γνωστούς τους κ' είχαν δώσει κάθε σχετική πληροφορία γι' αυτό το εύτυχημένο ζευγάρι. Ο Ρενέ Φλερύ, όπως λέγαν, είχε γνωρίσει δώ και δέκα χρόνια την "Έθελιν, τότε που ακόμη ήταν ένας φτωχός κι' άσημος υπάλληλος. Η ξανθή όμορφη έκεινη την έποχή ήταν ένα μικρό άγγελουδάκι μ' δολέσθαιες μπουκλές και φωτεινά κι' άγνά μάτια. Ο Φλερύ την αγάπησε παράφορα και με το θάρρος που έχουν μερικοί άνθρωποι να πραγματοποιούν τα όνειρά τους, απέφασσε να την κάνει να τον αγαπήση, να γίνη πλούσια, να μπη στον κύκλο της και να την παντρευτή.

Και πράγματι, δέκα σωστά χρόνια πάλαψε με τη δυστυχία και με τη σκληρότητα της ζωής, έχοντας βοηθό μόνο τον μεγάλο έρωτά του. Ωστόσο κατάφερε να γίνη πλούσιος, ν' άποκτήση μεγάλη κοινωνική θέσι και να μπη στον κύκλο των άριστοκρατών. Έτσι γνώρισε πιδ στενά την όμορφη "Έθελιν, της έξωμολογήθηκε το μεγάλο έρωτά του, της διηγήθηκε τα τολμηρά όνειρα που έκανε σ' αυτά τα δέκα χρόνια της ζωής του και τέλος της πρότεινε να την παντρευτή. Κι' έκεινη, συγκινημένη από αυτό τον μεγάλο έρωτα και την άφοβισι της καρδιάς του, δεν του άρνήθηκε. Έτσι την άρχη τ'αυ περασμένου χρόνου είχαν γίνει οί γάμοι τους και τώρα είχαν έρθει στις Κάννες για να χαρούν την όμορφη του έρωτά τους σ' αυτή την γοητευτική λουτρόπολη.

Κι' αλήθεια πόσο ήσαν εύτυχημένοι! Κάθε πρωϊ χαϊρόντουσαν την όμορφη της θάλασσας, παίζαν σαν δελφίνια με τα κύματα και το θράδυ, κάτω από τα πολύχρωμα φωτά των νυχτερινών κέντρων, λικνιζόντουσαν στους γλυκούς ήχους ενός παθητικού ταγκό.

Άλλοτε πάλι ξενοχτισμένοι από τη φλόγα της αγάπης τους, άφηναν τις θερμές άχτίνες του ήλιου να τους τονώνουν το κορμί κι' έμεναν ώρες πολλές στη χρυσή άμμουδιά με κλειστά μάτια. Ωστόσο ο ένας πάντα σκέφτονταν τον άλλο κι' ενώ ποτέ δεν τους είχε άκούσει κανείς να λένε τη λέξη "σ' αγαπώ", όλες ή χειρονομίες τους κι' όλα τα θλέμμά τους πρόδιναν ένα μεγάλο έρωτα.

Ένα θράδυ όπως πρόδεξα με κατάπληκτο ότι το διπλανό μου τραπέζι ήταν άδειο. Το εύτυχημένο ζευγάρι δεν είχε έρθει να δειπνήση. Άνήσυχος έψαξα με το θλέμμα μου ολόκληρη την αίθουσα. Ο κ' και ή κ' Φλερύ δεν ήσαν πουθενά. Ούτε στα κέντρα, ούτε στο ξενοδοχείο. Ένα γκαρσόν τέλος με πληροφορήσε ότι οί έφρατευμένοι είχαν άγει μ' ένα μικρό ίστιοφόρο για ν' άπολαύσουν την πανσέληνο στη θάλασσα ναί, ότι άκούηδεν είχαν έπιστρέψει. Έτσι ήρξασα και μ' ένα χαμόγελο ευχαρίστησας πήγα να κοιμηθώ. Έν τούτοις μάταια όλη τη νύχτα προσπάθησα να κλείσω μάτι. Μιά άνεξήγητη αγωνία είχε άρχισει να πιέζη την ψυχή μου και να θάσσει ή σκέψη μου. Κάθε φορά που άκούγα δέματα στο διάδρομο, έσθια ν' αυτό μου μίμω άκούσω τις εύθυμες όμιλίες τους και κάθε τόσο κύτταζα στο ρολόι τις ώρες που περνούσαν με μιά άφάνταστη έραδότητα. Τα έξημερώματα τέλος, ένας δαιμονισμένος θόρυβος στο ξενοδοχείο μ' έκανε να πεταχθώ έντρομος από το κρεβάτι μου και να δώγ (Συνέχεια στη σελίδα 54)

*Ήταν ένα πολύ ταιριαστό ζευγάρι...

Ο ΚΥΝΙΚΟΣ

Ε'

Και ο ανδρικός αυτός τύπος ψεύδεται επίσης, άλλ' αντίθετα προς τον συστηματικό ψεύτη λέει με κυνισμό και την αλήθεια και το ψέμα. Καυχιέται για τους χοντρούς τρόπους του, για την κτηνωδία και τις κακές πράξεις του. Δεν σκοτίζεται διόλου για την απόκρισή τους. Μ' ένα λόγο, ο κυνικός θρίσκει φυσικό πράγμα το να παραδίνεται στις παντός είδους ακολασίες του, μπροστά σ' όλο τον κόσμο.

Επαγγέλλεται τον κυνικό, πιστεύοντας, χωρίς άλλο, ότι αυτό είναι η ωραιότερη θρησκεία και ότι οι όμοφυλοι του πρέπει ν' αναγνωρίσουν πως, ενεργώντας μ' αυτό τον τρόπο και μη συγκαλύπτοντας το χαρακτήρα του, δείχνει ειλικρίνεια και ευγένεια ψυχής.

Η ευγενικές γυναίκες, ή νέες πουχουν ανατροφή, ως αποφεύγουν τους χυδαίους αυτούς τύπους.

ΠΩΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΤΟΥΣ

Παρουσιάσαμε ως τώρα με αδρές, μεγάλες πινελιές, μερικούς απ' τους ανδρικούς χαρακτήρες. Στην εξέτασή τους, όπως είδατε, δεν θρήκαμε μεγάλες αρετές, λεπτότητα κι ευγένεια ψυχική. Είναι, λοιπόν, αρκετά περίεργο, πως η γυναίκα, και μάλιστα στην εποχή μας, αφήνεται να συρθεί αιχμάλωτος απ' τη γοητεία τέτοιων ανδρών.

Η αλήθεια είναι βέβαια ότι έπερασε πειά ο καιρός των ιπποτισμών και των ευγενικών έρωτων, κι' ότι εξαφανίσθηκε οριστικά η ρομαντική εποχή... Η γυναίκα, τότε, ήταν το ιδανικό πρόσωπο, ή θεά, που δεν τολμούσε κανείς να την θίξει με λόγο ή έργο. Ήταν ιερή και απαραβίαστη.

Σήμερα, όλα έχουν αλλάξει. Η γυναίκα θεωρεί ως κατόρθωμα το να ζή έξω από κάθε ήθική.

«Σ' αγαπώ, σ' αγαπώ», «δεν σ' αγαπώ, σ' αγαπώ...» είναι πάν' τι επικρατεί σήμερα. Και κάτω απ' αυτό το πρίσμα εξετάζομενος ο έρωτος, θεωρείται — αλλοίμονο — έλκυστικός!...

Οι άνδρες έχουν γίνει οι σατράπες στον έρωτα και κρίνουν την γυναίκα με κυνισμό αντιπαθητικώτατο. Οι νέοι του καιρού μας είναι χονδροειδείς στις εκφράσεις τους, χειρονομούν αλόχρα και ταπεινώνονται χωρίς να το νοιάθουν, γιατί οι τρόποι τους αυτοί προκαλούν την άηδία και την απογοήτευση σε κάθε άτομο πούχει συναίσθησι ανθρώπιμο και αξιοπρεπείας.

Πρέπει να προσθέσουμε, ότι στην περίπτωση αυτή, η γυναίκα δεν ξέρει να είναι αξιογάπητη κι' αξιοσεβή. Αφ' ου στην πάντα τον ειλικρινή, τον ολόθερμο έρωτα κι' άρεσκειται στην έλλειψι κάθε διακριτικότητας και σεμνοπρεπείας.

Υπό τούτους όρους η γυναίκα δεν έχει πειά καμμία λεπτότητα, καμμία υπερφάνεια, γιατί αφήνεται να την μεταχειρισθώ ο άνδρας όπως του άρεσει: Απρεπώς ή κτηνωδώς, της είναι αδιάφορο. Έπρεπε όμως να νοιώθω ότι ο άνδρας που της φέρεται έτσι, δεν αισθάνεται γι' αυτήν παρά περιφρόνησι κι' αήδεια.

Υπάρχει, όμως, έξω απ' αυτά, μία ντροπή μεγαλύτερη στο παθητικό της γυναίκας, που δικαιολογεί, ίσως, την έλλειψι

σεβασμού κι' εκτιμήσεως, στ' άτομό της, από τον άνδρα. Κοπέλλες δηλαδή και παντρεμένες, ζωτοχήρες και χήρες, κορίτσια ωραία ή άσχημα, γυναίκες πλούσιες ή φτωχές, γριές ή νέες, δεν έχουν απασχόλησι άλλη από το κυνήγι των ανδρών.

Πηγαίνουν έτσι στον έρωτα, γιατί ο αληθινός έρωτας έρωτα σ' ερωτοσταφάνωμένος από αγνότητα, καθαριότητα, επιφύλαξι.

Μοιάζουν με μαινάδες τρελλές!...

Είναι η ντροπή του αιώνας μας, ο θάνατος του έρωτα...

Αλλοτε, ωστόσο, υπήρχαν έρωτες μοιραίοι κι' άκατακητοί. Ο άνδρας έλαχταρούσε πραγματικά, η γυναίκα περιδίστανε με την ειλικρίνεια, την τιμή και την σταθερότητα ενός αισθήματος...

Ο έρωτας έπαιρνε τη λυρική μορφή του, τη δραματική, είχε μία υπέροχη όρμητικότητα. Ένω σήμερα, σήμερα όλα απλοποιήθηκαν, αλλά κι' έχασαν την ποιήσι τους. Σήμερα δεν υπάρχει έρωτας...

Ο ΓΟΗΣ

Ο γόης δεν έλειψε ποτέ από τον κόσμο. Είναι τάχα πραγματικά θελκτικός; Αδύνατο να πει κανείς. Αρκεί ότι κατορθώνει πάντοτε να θέλξει, αφού τα πουλιά πιάνονται εύκολα στα δίχτυα του.

Υπάρχουν άνθρωποι, που έχουν πιασμένο την ειδικότητα να θέλγουν τις γυναίκες, να κάνουν την άρετή να κλονίζεται. Πού είναι το μυστικό, το θέλητρό τους; Άγνωστο. Τα ουσιαστικά είναι, ότι κατορθώνουν να παραπλανούν την αθωότητα, να θρίσκουν καρδίες που ζυμίζουν να δεχθούν τον έρωτά τους, που δεν είναι πραγματικός έρωτας, ούτε μάλιστα κάτι που να μοιάζει με τον έρωτα. Ο πόθος των επιθυμιών λησται στη γυναίκα, που ρίχνεται σαν τυφή ασυλλόγιστα, στην αγκάλη των και καταστράφηται. Μακριά λοιπόν από τους γοήτας αυτούς. Μακριά!

Ο ΔΙΨΑΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΕΡΩΤΑ

Εκείνος που διψά για τον έρωτα, τον καταδιώκει παντού. Όλες η γυναίκες γενικά, προκαλούν την έξαλλο φύσι του. Οποιαδήποτε κι' αν είναι η γυναίκα, την θέλει, την επιθυμεί.

Πρέπει να την κατακτήσει με κάθε θυσία και ποτέ δεν αποθαρρύνεται στην καταδίωξί της. Τιποτέ δεν τον ενοχλεί και μπρός σε τίποτε δεν υποχωρεί.

Η μανία του για τη γυναίκα τον παρασύρει ως τα πιο πεινότερα καταγώγια, μέσ' στα όποια κυλιέται σε όλα τα αίσχη της έρωτικής ακολασίας.

Οι άνδρες αυτοί είναι συγχρόνως και άστοχοι. Φυλάχθαι!

Ο ΕΝΟΧΛΗΤΙΚΟΣ

Είναι γνωστή η ξεχωριστή αυτή κατηγορία των ανδρών, που έχουν τη μανία να προστριβούνται στο δρόμο, θίγοντας ελαφρά ή θανάσιμα τις γυναίκες που περνούν. Τον συναντά κανείς σε κάθε του έθνος, σε κάθε συνωστισμό.

Ο προστριβόμενος (frôleur) αναζητά την έρωτική ελπίδα σε μίαν άπλη προστριβή μ' οποιαδήποτε γυναίκα. Στο δρόμο...

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Το «Μπουκέτο» εξέδωκε μέχρι σήμερα χάριν των αναγνωστών του μίαν σειράν άριστουργηματικών μυθιστορημάτων.

Τα μυθιστορήματα αυτά δύνανται να τα προμηθευθούν οι αναγνώσται μας παρά του Κεντρικού Πρακτορείου Έφημερίδων «Σπύρος Τσαγγάρης», Εύριπίδου 8 και παρά των έν ταίς επαρχίαις υποπρακτορείων του.

- 1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» του Άλφόνσου Κάρ.
- 2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» του Άλεξάνδρου Δουμά (νιού)
- 3 «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» του Άββα Πρεβό.
- 4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» του Λαμαρτίνου.
- 5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» του Μυσσέ.
- 6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» της Ντελλύ.
- 7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» του Α. Δουμά (πατρός).
- 8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» της Ντελλύ.
- 6) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» του Δουμά (πατρός).
- 10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» του Έτεν. σέλ.
- 11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» του κόμητος
- 12) ντε Σεμουά.
- «Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» του Όκτ. Φεγιέ.
- 13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» του Πώλ Φεβάλ.

Τας κατωτέρω παλαιότερας εκδόσεις του «Μπουκέτου» δύνανται οι αναγνώσται μας με δρ. 5 διά τας Άθήνας και 6 δραχμάς διά τας επαρχίας, να τας προμηθευθούν από τα γραφεία μας, δόδε Γερμανού Π. Πατρών 5β'.

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» του Ρ. Στήβενσον.

«Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» της Σέλμας Λάγκερλεφ.

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» του Ερ. Μυρζέ.

«Η ΣΟΝΙΑ» της Γκαβρίλ.

Και «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» του Έντγκαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, έκαστος δραχ. 5 διά τας Άθήνας και 6 διά τας Επαρχίας).

Και τα όκτω περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

που τιμώνται δραχ. 25, προς 5 δραχ. έκαστον διά τας Άθήνας και 6 διά τας Επαρχίας, ελεύθερα ταχυδρομικών τελών.

Διά το Έξωτερικόν επί πλέον τα ταχυδρομικά έξοδα. Ειδοποιούνται όμως οι αναγνώσται μας, ότι τα βιβλία αυτά πρέπει να τα ζητήσουν απ' ευθείας από τα γραφεία μας, καθ' όσον δεν θα σταλθώσι εις τα κατά τόπους Πρακτορεία των έφημερίδων.

μο, στο τράμ, σ' ένα δημόσιο μέρος, στο χορό, παντού, τέλος πάντων, βρίσκει τρόπο να «θίξη» το θήλυ κατά τρόπο που τον τέρπει και κάνει τη γυναίκα που «θίγεται» ν' αναπηδήσει από θυμό...

Τίποτε, αλήθεια, δεν είναι πιά μουσάρδι και δεν ξετυλίγεται τόσο τον έρωτα, όσο η άπρόοπτη αυτή επίθεσις ενός περισπούδαστου, που τολμά μία τέτοια προστριβή. Συναίσθημα αηδίας και ντροπής, πλημμυρίζει τη γυναίκα, που σ' ένα σαλόνι, σε μία συγκέντρωσι, στο δρόμο τέλος, νοιώθει το προσθλητικό και ύβριστικό αυτό άγγιγμα.

Ο άντρας που καταφεύγει στην πράξι αυτή είναι πρόσωπο τελείως άναίδες. Η γυναίκα, από σεμνότητα σιωπά και αποδέχεται το γενόμενο, ενώ θάπρεπε να τιμωρήσι, χαστουκίζοντας άμέσως τον άθλιο που τόλμησε να θρίσι τόσο σκληρά στην αξιοπρέπεια, στην έντιμότητα και την κομψότητά της ακόμη, γιατί η άναίδης χειρονομία του κάθε άλλο είναι παρά εύχρηστη.

Ο ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΣ

Ο τύπος αυτός είναι συχνά πάρα πολύ ντροπαλός, αλλά μπορεί ωστόσο να είναι και τρελλά, ολόθερμος έρωτευμένος.

Άγαπά με την καρδιά του, σέβεται, λατρεύει την άγαπημένη του. Η παρθενικότητά του αυτή είναι ο ασφαλέστερος έγγυητής της λατρείας του, πράγμα που, ωστόσο, δεν έμπορεί τις σαρκικές συγκινήσεις και την πυρετώδη κατάστασι. Αλλά και όταν ακόμη είναι υπό το κράτος των επιθυμιών του, εκδηλώνει τον έρωτά του παρθενικά, για να μη θίξη την λεπτότητα εκείνης που λατρεύει.

Άγαπάτε τους άνδρας αυτούς. Είναι λεπτοί και έντιμοι.

Ο ΦΙΛΗΔΟΝΟΣ

Ο φιλήδονος δεν είναι πάντοτε σαδιστής. Μπορεί μάλιστα να είναι και παρθενικός. Άγαπά τον έρωτα, τις έκστάσεις. Τα παραιμικρότερα χάδια τον μεταρσιώνουν. Η γυναίκα είναι γι' αυτόν μία υπαρκτός θεία, που την τιμά όχι μόνον για το ότι είναι γυναίκα, αλλά και γιατί είναι ο τελευταίος σκοπός της ήδονής.

Ο ΤΡΥΦΕΡΟΣ — Ο ΧΑΔΙΑΡΗΣ

Ο χαδιάρης, ο τρυφερός, είναι μία παραλλαγή του φιλήδονου. Το ψυχικό πάθος του εκδηλώνεται με το χάδι, την τρυφερότητα, την αυταπάρνησι.

Άγαπά, δίνεται ολόκληρος, με ψυχή και με σώμα, περιβάλλει τον έρωτά του με λεπτότητα. Η κατάκτησις της γυναίκας τον προάγει, αλλά και δεν τον ψυχραίνει.

Ο ΠΕΡΙΠΑΘΗΣ

Ο περιπαθής θράζει, φλέγεται, παραφέρεται από τον πόθο. Συντρίβει όλα τα εμπόδια που συναντά στον έρωτά του, καταστρέφει κάθε αντίστασι.

Δεν του φέρνεται αδυστήρα γιατί έχει τόσο θεία αισθητικότητα, που η γυναίκα που κατακτάται από ένα τέτοιον τύπο, νομίζει τον εαυτό της θεότητα. Έν τούτοις μπορεί η έντυπώσις της να είναι επιπόλαιος. Συγκινήσεις μάλλον επιδεσμοκαί.

ΤΕΛΟΣ

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Αι πεποιθήσεις της καρδιάς μοιάζουν με τις χάντρες του κομπολογιού όταν μία μόνο φύγη, την ακολουθούν όλες η άλλες.

Η άσχημία είναι ο καλύτερος φύλακας της άρετής μιάς νέας.

Εκείνος που έμπιστεύεται, ότι δήποτε σε μία γυναίκα, είναι το ίδιο σαν να το έμπιστεύεται σ' έναν κλέφτη.

Η περιποιήσις που κάνουν μερικές γυναίκες δημοσία στους άνδρες των δεν δείχνουν πως τους αγαπούν. Θέλουν μ' αυτό, απλούστατα, να γεννήσουν επιθυμίες στις καρδιές των θεατών και να τους δείξουν πόσο αξίζει ν' αγαπάνται.

Για έναν αισθηματικό άνθρωπο το να αγαπάται χωρίς ν' αγαπάει είναι τόσο θλιβερό όσο και το να μην αγαπάται όταν αγαπά.

ΤΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΚΟΠΕΡΦΙΛΝΤ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δέν περίμενα και πολύ: μόλις ακούστηκε το πρώτο χτύπημα των ενήαμηση, παρουσιάστηκε στο δρόμο.

— Έρχεται! είπα.

— Η θεία μου έδωσε τις κορδέλλες της μπέρτας της και φόρεσε το σάλι της σαν να ήθελε να είναι έτοιμη για όλα. Ο Τρήντλ κούμπωσε τη ζακέτα του με ύφος αποφασιστικό. Ο κ. Ντίκ, συγκινημένος απ' αυτές τις έντυπωσιακές προετοιμασίες, θεώρησε όρθο να τις μιμηθεί: Έχωσε το καπέλλο του με τα δυο του χέρια ως τ' αυτιά του. Μά το έβαλε αμέσως για να χαιρετήσει τον κ. Μικάουμπερ.

— Κυρία, κύριοι, είπε ο κ. Μικάουμπερ, σάς εύχομαι καλημέρα. Αγαπητέ μου κύριε, επρόσθεσε απευθυνόμενος προς τον κ. Ντίκ που του έσφιγγε δυνατά το χέρι, είστε πολύ αξιολάτρευτος.

— Προγευματίσατε; ρώτησε ο κ. Ντίκ. Παίρνετε μία κοτολέττα;

— Ούτε για μία αυτοκρατορία, αγαπητέ μου κύριε, απάντησε ο κ. Μικάουμπερ συγκρατώντας τον τη στιγμή που έτοιμαζόταν να χτυπήσει το κουδούνι. Η βρεξίς και έγω, κ. Ντίκ, είμαστε από καιρό ξένοι μεταξύ μας.

— Τώρα, κύριε, είπε η θεία μου φορώντας τα γάντια της, είμαστε έτοιμοι να δούμε τον Βεζούβιο ή ό,τι άλλο σάς άρεσει.

— Κυρία, απάντησε ο κ. Μικάουμπερ, ελπίζω ότι πραγματικά θα παρασταθίτε σε λίγο σε μία έκρηξη του Βεζούβιου. Κύριε Τρήντλ, φαντάζομαι ότι μου επιτρέπεται να πω ότι εμείς οι δυο έχουμε συνεννοηθεί σχετικώς με την υπόθεσι, ή οποία σάς έφερε όλους εδώ;

— Αυτό είν' αλήθεια, Κόπερφιλντ, είπε ο Τρήντλ, τον όποιο κύτταξα ξαφνιασμένος. Ο κ. Μικάουμπερ ζήτησε τη γνώμη μου για την υπόθεσι που τον απασχολεί και τον συμδούλευσα όσο μπορούσα καλύτερα.

— Η υπόθεσις αυτή, είπε ο κ. Μικάουμπερ είνε μία αποκαλύψις μεγάλης σημασίας. Δέν είν' έτσι, κύριε Τρήντλ;

— Μία αποκαλύψις ύψιστης σημασίας, είπε ο Τρήντλ.

— Ωραία! Έκανε ο κ. Μικάουμπερ. Για νάρητε όλοι εδώ, αυτό σημαίνει πως εξακολουθώ να έχω την εμπιστοσύνη σας. Θα σάς παρακαλέσω λοιπόν να μ' αφήσετε να πάω στα γραφεία «Γουίτκφιλντ και Χήπ» των όποιων είμαι υπάλληλος κι' έπειτα από πέντε λεπτά νάρητε και σεις εκεί και να ζητήσετε τον κ. Γουίτκφιλντ.

Κύτταξα τον Τρήντλ, ο όποιος έγγνεψε επιδοκιμάζοντας τα λόγια του κ. Μικάουμπερ.

— Δέν έχω πειά τίποτε να πω για την ώρα, είπε ο κ. Μικάουμπερ, ο όποιος, αφού μάς χαιρέτησε όλους, εξαφανίστηκε, χωρίς να εγκαταλείψει το πομπώδες ύφος του.

— Πρόσεξα πως ήταν κατάχλωμος.

— Έβαλα τότε το ρολόι μου, για να μετρήσω τα πέντε λεπτά. Η θεία μου, με το ρολόι στο χέρι, έκανε κι' αυτή το ίδιο. Όταν πέρασαν, ο Τρήντλ πρόσφερε το μπράτσο του στη θεία μου και τραθήξαμε όλοι για το παλιό σπίτι του κ. Γουίτκφιλντ, χωρίς να προφέρουμε ούτε μία λέξι στο δρόμο.

— Εκεί βρήκαμε τον κ. Μικάουμπερ, ο όποιος, καθισμένος μπροστά στο γραφείο του, έγραφε ή μάλλον έκανε πως γράφει. Είχε χάσει κάτ' απ' το γυλέκο του το μεγάλο χάρακα του γραφείου, του όποιου εξέιχε ή άκρη. — Επειδή κατάλαβα ότι περίμενε να μιλήσω πρώτος, είπα αρκετά δυνατά:

— Τι κάνετε, κύριε Μικάουμπερ;

— Κύριε Κόπερφιλντ, μου απάντησε με τόνο σοβαρό, είμαι πολύ καλά. Ελπίζω να συμβαίνει και με σάς το ίδιο.

— Η δεσποινίς Άγνη Γουίτκφιλντ είν' εδώ; ξαναρώτησα. — Ο κ. Γουίτκφιλντ τί κάνει;

— Ο κ. Γουίτκφιλντ είνε στο κρεβάτι, κύριε, μου απάντησε. Υποφέρει από ρευματισμούς. Μά ή δεσποινίς Γουίτκφιλντ θα χαρή πολύ, είμαι βέβαιος, να διή τους παληούς φίλους της. Κάνετε τον κόπο να περάσετε.

φίλους της. Κάνετε τον κόπο να περάσετε.

Προηγήθηκε στην τραπεζαρία και, ανοίγοντας διάπλατα την πόρτα του παλαιού γραφείου του κ. Γουίτκφιλντ, άγγειλε με φωνή δυνατή:

— Η μίς Τρότγουντ, ο κ. Δανιέλ Κόπερφιλντ, ο κ. Θωμάς Τρήντλ και ο κ. Ντίκ.

Δέν είχα ξαναείδη τον Ούρια Χήπ από την ημέρα που τον χτύπησα. Η επίσκεψίς μας τον ξάφνιασε εξαιρετικά. Δέν μάζεψε τα φρύδια του γιατί δέν είχε, μά ξάρωσε το μέτωπό του τόσο, ώστε να κλείση έντελώς τα μικρά του μάτια. Κ' ή κίνησις με την οποία έφερε το κοκκαλιάρικο χέρι του στο πηγούνι του επρόδιδε όλη την ταραχή του.

— Έπειτ' από μία στιγμή, ο Ούρια Χήπ είχε ξαναγίνει ταπεινός και γλοιώδης όπως πάντα.

— Στ' αλήθεια, είπε, να μία ευχάριστη έκπληξις. Η έπισκεψις τόσοων φίλων συγχρόνως είνε μία ευχάριστησις που δέν την περίμενα. Κύριε Κόπερφιλντ, ελπίζω πως είστε καλά. Ελπίζω έπίσης πως ή κ. Κόπερφιλντ θα είνε καλύτερα. Λυπηθήκαμε, σάς βεβαιώνω πολύ, για τα δυσάρεστα νέα που μάθαμε τελευταία για την ύγεια της.

— Ενωίωσα ντροπή που αναγκάστηκα να του σφίξω το χέρι, μά δέν μπόρεσα ν' αποφύγω αυτή τη χειραψία.

— Δέν έγινε καμιά μεταβολή σ' αυτό το γραφείο, δέν είν' αλήθεια, μίς Τρότγουντ, επρόσθεσε με τό πιο άηδες του χαμόγελο, από τον καιρό που ήμουν μικρός γραφιάς και κρατούσα το χαλινάρι του άλόγου του άμαξιού σας; Μά ή γώ δέν άλλαξα, μίς Τρότγουντ.

— Μά την πίστι μου, κύριε, απάντησε ή θεία μου, για να είμαι ειλικρινής, νομίζω ότι κρατήσατε τις ύποσχέσεις που δίνετε από τότε.

— Ευχαριστώ για την καλή σας ιδέα, μίς Τρότγουντ, είπε ο Ούρια αρχίζοντας τους φριχτούς του σπασμούς. Μικάουμπερ, είδοποιήστε τη δεσποινίδα Άγνη και τη μητέρα μου. Η μητέρα μου θα συγκινηθή πολύ, βλέποντας όλη αυτή τη συντροφιά! επρόσθεσε δίνοντάς μας καρέκλες.

— Δέν έχετε πολλή εργασία, κύριε Χήπ; ρώτησε ο Τρήντλ, του όποιου τα μάτια είχαν διασταυρωθή με τα κόκκινα μάτια του Ούρια που μάς εξέταζαν όλους κρυφά.

— Όχι, απάντησε ο Ούρια. — Όχι τόσο όσο θα εύχόμουν. Αυτό όμως δέν έμποδίζει να είμαστε απασχολημένοι όλο τον καιρό, ο Μικάουμπερ κι' έγω, γιατί ο κ. Γουίτκφιλντ δέν είνε πειά ίκανός ν' ασχοληθή σχεδόν με τίποτε. Μά είνε μία ευχάριστησις όσο και καθήκον να εργαζόμαστε γι' αυτόν. Δέν γνωρίζετε καλά τον κ. Γουίτκφιλντ, κύριε Τρήντλ, αν δέν απαντώμαι;

— Ναι, δέν είμαι συνδεδεμένος με τον κ. Γουίτκφιλντ, απάντησε ο Τρήντλ, αλλοιώς θα είχα ρθί να σάς βρω από καιρό, κύριε Χήπ.

Κάποιος ξεχωριστός τόνος σ' αυτή την απάντησι έκανε έντύπωσι στο Χήπ, ο όποιος κύτταξε πάλι το συνομιλητή του, με μία πένθιμη έκφρασις δυσπιστίας. Μά το άγαθό πρόσωπο του Τρήντλ τον καθυσάχασε χωρίς άλλο, γιατί εξακολούθησε:

— Λυπάμαι πολύ γι' αυτό, κύριε Τρήντλ. — Αν τον γνωρίζετε καλά, θα μπορούσατε, όπως όλοι μας, να τον έκτιμησατε, και ή μικρές του αδυναμίες θα σάς έκαναν να τον αγαπήσετε περισσότερο.

— Εκείνη τη στιγμή, μπήκε μέσα ή Άγνη, συνοδευομένη από τον κ. Μικάουμπερ. Δέν μου φάνηκε κυρία του έαυτού της, όπως πάντα, και από το πρόσωπό της κατάλαβα πως είχε περάσει πολλές θλίψεις κι' άνησυχίες. Μά ή θερμή της υποδοχή και ή γαλήνια όμορφιά της είχαν πάντα την ίδια γοητεία.

Είδα τον Ούρια να την κυττάζει ένθ' μάς πλησίαζε και μου έκανε την έντύπωσι ενός φριχτού κακού πνεύματος, που παρμονεύει έναν άγαθό άγγελό. Την ίδια στιγμή, ο κ. Μικάουμπερ κι' ο Τρήντλ άλλαξαν ένα κρυφό βλέμμα κι' ο

Τρήντλ βγήκε από το δωμάτιο χωρίς να τον άντιληφθή κανείς.

— Μπορείτε ν' αποσυρθήτε, Μικάουμπερ, είπε ο Ούρια. Μά ο Μικάουμπερ εξακολουθούσε να στέκεται όρθιος μπρός στην πόρτα, έχοντας καρφωμένα τα βλέμμά του στον προϊστάμενό του.

— Τι περιμένετε; ξανάπε ο Ούρια. Μ' ακούσατε, Μικάουμπερ;

— Ναι, απάντησε ο Μικάουμπερ, χωρίς να κινηθή.

— Τότε, γιατί δέν φεύγετε;

— Γιατί... γιατί έτσι μου άρεσει! απάντησε ο κ. Μικάουμπερ ξεσπώντας ξαφνικά.

Τα μάγουλα του Ούρια έχασαν το χρώμα τους και μία τρομαχτική χλωμάδα άπλώθηκε σ' αυτά. Κύτταξε τον κ. Μικάουμπερ προσεχτικά και λαχανιασμένος.

— Όλος ο κόσμος ξέρει πως είστε ένας φαροέρ! είπε προσπαθώντας να χαμογελάση, και πολύ φοβάμαι ότι θ' αναγκαστώ να διακόψω τη συνεργασία μας. Φευγάτε από δω! θάρρθ να σάς μιλήσω σε λίγο.

— Αν ύπάρχη στον κόσμο ένας παληάνθρωπος, βροίτο-φώνησε ο κ. Μικάουμπερ, με τον όποιο έχω μιλήσει πολύ, αυτός ο παληάνθρωπος ονομάζεται... Χήπ!

Ο Ούρια Χήπ τραθήχτηκε πίσω σαν να τον χτύπησαν ή να τον δάγκωσαν. Περιέφερε κατόπιν το βλέμμα του σε μάς με την πιο σκοτεινή και μοχθηρή έκφρασι που θα μπορούσε να πάρη το πρόσωπό του και είπε με φωνή σιγανή:

— Ω! Ω! πρόκειται περί συνωμοσίας! Δώσατε όλοι ραντεβού εδώ! Κόπερφιλντ! Είσαι συνεννοημένος με τον γραφέα μου. Πρόσεχε! Δέν θα κατορθώσης τίποτε! Καταλασυνάσατε, έσύ κι' έγω! Δέν χωράνε συνωμοσίες έναντιον μου! Γιατί, αλλοιώς, θα χτυπήσω με τη σειρά μου!... Μικάουμπερ, έβγα έξω. Θα σου μιλήσω άργότερα.

— Κύριε Μικάουμπερ, είπα, φερθήτε σ' αυτό το ύποκείμενο όπως του αξίζει.

— Αποτελείτε μία όμορφη σπείρα όλοι σας, είπε ο Ούρια με την ίδια σιγανή φωνή, ένθ' ιδρώτας φάνηκε στο μέτωπό του που το σκούπισε με το μακρύ κοκκαλιάρικο χέρι του. — Αγοράσατε τον γραφέα μου, ο όποιος ανήκει στην άφρόκρεμα της κοινωνίας — στην όποια ανήκεις και σύ, Κόπερφιλντ, πριν σε περιμαζώσουν από εύσπλαχνία — αγοράσατε τον γραφέα μου για να με δυσφημίση με ψέματα! Μίς Τρότγουντ, θα κάνετε καλά να τους πάρετε όλους και να φύγετε, αν δέν θέλετε να συλληφθή ο σύζυγός σας πολύ

πιο γρήγορα απ' ό,τι φαντάζεσθε... Έννοια σας, ξέρω την ιστορία σας, ευγενική κυρία... Μίς Γουίτκφιλντ, μην ένωθήτε και σεις μ' αυτή την κλίκα, αν νοιώθετε την παραμικρή στοργή για τον πατέρα σας, γιατί αυτό θα είνε ή καταστροφή του! Προσέχετε! Κρατάω μερικούς από σάς! Φύγε, Μικάουμπερ, αν δέν θέλεις να σε συντρίψω. Πού είνε ή μητέρα μου; πρόσθεσε ξαφνα με ύφος άνησυχό άντιλαμβανόμενος την άπουσία του Τρήντλ.

Κλαίω!... Κλαίω την αγαπημένη μου, την πεθαμένη μου Ντορα...

— Ίδού την! απάντησε ο Τρήντλ, ο όποιος ξαναμπήκε εκείνη τη στιγμή μέσα με την άξια μητέρα ενός τέτοιου γιου.

— Τι τρόπος είν' αυτός; έκανε ο Ούρια. Ποιός είστε σεις που συμπεριφέρεστε έτσι;

— Είμαι ο δικηγόρος του κ. Γουίτκφιλντ, απάντησε με τόνο ψυχρό, κι' έχω στην τσέπη μου ένα κανονικό πληρεξούσιο του που μου επιτρέπει να ένεργήσω για λογαριασμό του σε ό,τι τον άφορά...

— Θα του πήρατε αυτό το ναρτί με άπάτη, φώναζε ο Ούρια.

— Κάποιο άλλο χαρτί του απέσπασαν δι' άπάτης, απάντησε ο Τρήντλ με γαλήνη, και ξέρετε ποιό, κύριε Χήπ. Ο κ. Μικάουμπερ θα σάς μιλήση σχετικώς.

— Ούρ... έκανε να πη εκείνη τη στιγμή ή κ. Χήπ με μία κίνησι άνυπομνησίας.

— Κράτησε τη γλώσσα σου, μητέρα, τη διέκοψε ο γιός της. — Όσο λιγώτερο μιλάει κανείς, τόσο λιγώτερες άνησυχίες λέει.

— Αν και ήξερα από καιρό ότι ή δουλοπρέπεια του ήταν ψεύτικη και ότι κάτω απ' αυτήν κρυβόταν πονηρία και ύποκρισία, μόνο εκείνη τη στιγμή που τον έβλεπα χωρίς μάσκα κατάλαβα όλο το μέγεθος της ύποκρισίας του. Κάτι ήθελε να πη, κάτι ή

θελε να κάνει, να δαγκώσει ίσως, μα την ίδια στιγμή, ο κ. Μικάουμπερ ώρμησε μπροστά κι' έβγαλε από την τσέπη του ένα πυκνογραμμένο χειρόγραφο. Τό ξεδίπλωσε και άρχισε να διαδάζει με τό πομπώδες ύφος του τὰ εξής:

«Μις Τρότγουντ, κύριοι, Παρουσιάζομενος μπροστά σας για ν' αποκαλύψω τον μεγαλύτερο παληάνθρωπο που υπήρξε ποτέ (και λέγοντας αυτά τὰ λόγια, ο κ. Μικάουμπερ τράβηξε από τὸ γιλέκο του τὸ χάρακά του κι' έδειξε τὸν Ούρια Χήπ), δὲν θέλω νὰ προσελκύσω τὴν προσοχή σας στο ὑποκείμενό μου. Αὐτὸν θύμα χρηματικῆς δυσκολίας, πιεζόμενος ἀπὸ τὴν ἀνάγκη, μῆλκα σὸ νομικὸ γραφεῖο τὸ διευθυνόμενο ὀνομαστικῶς ἀπὸ τοὺς Γουίτφιλντ καί... ΧΗΠ, μὰ πραγματικῶς ἀπὸ τὸν ΧΗΠ ὀλομόναχο. Μόνος ὁ ΧΗΠ εἶνε ὁ κύριος τροχὸς τῆς μηχανῆς, ὁ ΧΗΠ, ἡ προσωποποίησις τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης!»

Ἀκούοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ Χήπ ἔγινε κατάχλωμος καὶ ὤρμησε πρὸς τὸ χειρόγραφο γιὰ νὰ τὸ ξεσκίσει. Μὰ ὁ κ. Μικάουμπερ τοῦ χτύπησε μετ' ὃ χάρακά του τὰ δάχτυλα τόσο δυνατὰ, ὥστε τὸν ἔθεσε ἐκτὸς μάχης.

— Ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρη! οὐρλιάξε ὁ Χήπ συστρεφόμενος πασσωδικὰ ἀπὸ τὸν πόνο. Θὰ σοῦ τὸ ἀνταποδώσω αὐτό!

— Ἄν θέλῃς, δοκίμασε νὰ με ξαναζυγώσης, ἄτιμε, παληάνθρωπε! βροντοφώνησε ὁ κ. Μικάουμπερ. Ἐλα λοιπόν! Ἐλα λοιπόν! Θὰ σοῦ τσακίσω τὸ κεφάλι...

Καὶ ἐξακολούθησε τὴν ἀνάγνωσι τοῦ χειρογράφου του. Ὡς μὴνὰ λοιπὸν στὴν ὑπηρεσία τοῦ... ΧΗΠ (έκανε πάντα μιὰ διακοπὴ πρὶν ἀπ' αὐτὸ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖο ἐπρόφερε κατόπιν μὲ ἀπερίγραπτο στόμφο) ἀντὶ ἐδομοδιαίου μισθοῦ εικοσιδύο σελινίων καὶ ἐνός ἐπιδόματος, ἀναλόγου πρὸς τὴν... ἀξία τῆς ἐργασίας μου. Μὲ ἄλλους λόγους, αὐτὸ τὸ ἐπίδομα θὰ ἦταν ἀνάλογο πρὸς τὴν ταπεινότητα τοῦ χαρακτήρου καὶ πρὸς τὴ βοήθεια ποὺ θὰ παρεῖχε σὲ... ΧΗΠ στὶς ἐγκληματικῆς του πράξεις... Ὁ... ΧΗΠ ἤξερε τις ἀνάγκες μου καὶ εἶχε προβλέψει ὅτι ἐὰν μποροῦσε νὰ ἐκμεταλλεῖται τὴ φτώχεια μου γιὰ νὰ με κάνει συνένοχό του...

Καὶ πραγματικὰ, ὅσο τοῦ ζητοῦσα προκαταβολές, τόσο δ... ΧΗΠ μοῦ ἔδινε λίγη ἀπ' τὴν ἐμπιστοσύνη του. Ἡ ὑπηρεσία ποὺ μοῦ ζητοῦσε ἦταν νὰ πλαστογραφῶ τοὺς λογαριασμοὺς καὶ νὰ ἐξαπατῶ τὸν κ. Γουίτφιλντ. Δὲν πρόκειται γιὰ τὰ σὰς δόσω λεπτομερῆ κατάλογο τῶν ἀπατῶν δευτερευούσης πράξεως ποὺ διεπράχθησαν εἰς βάρος τοῦ κ. Γουίτφιλντ. Ὅχι, θὰ σὰς ἀναφέρω μόνο τις μεγάλες ἀπάτες.

«Λοιπὸν, κατηγορῶ τὸν... ΧΗΠ: Πρῶτον, ὅταν ἡ ἱκανότης πρὸς ἐργασίαν τοῦ κ. Γουίτφιλντ ἄρχισαν νὰ ἐξαθενίζον γιὰ λόγους τοῦ ὁποίου θεωρῶ περιττὸν ν' ἀναφέρω, δ... ΧΗΠ υπέρεψε καὶ περιέπλεξε σκοπιμῶς ὅλες τις συναλλαγὰς τῶν γραφείων. Ἐπει, ὅταν ὁ κ. Γουίτφιλντ δὲν ἦταν εἰς θέσιν νὰ τὰ βγάλῃ πέρα, μέσα σ' αὐτὴ τὴν υπέρθεμα, δ... ΧΗΠ ἦταν πάντα ἐκεῖ ἔτοιμος νὰ τὸν υποχρεώσῃ. Ἀπέσπασε ἔτσι τὴν ὑπογραφή τοῦ κ. Γουίτφιλντ γιὰ ἔγγραφο σπουδαιότητος φύσεως παρουσιάζοντας του τὰ ὡς ἀσημαντά. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἀνάγκασε τὸν κ. Γουίτφιλντ νὰ τοῦ παραδῶσῃ ἕνα ποσὸν δεκατῶν χιλιάδων λιρῶν ποὺ βρισκόταν κατατεθειμένον σὲ γραφεῖο του γιὰ νὰ καλύψῃ ἀνύπαρκτα ἐλλείμματα. Συγχρόνως τὰ κατάφερε ἔτσι γιὰ ν' ἀποδώσῃ τὴν πρωτοβουλία τῆς ἀντικανονικῆς αὐτῆς καλύψεως τῶν δέθεν ἐλλειμμάτων σὲν ἴδιον τὸν κ. Γουίτφιλντ καὶ, χάρις σ' αὐτό, τὸν βαρύνει ἀπὸ τότε καὶ τὸν ἔχει στὴν ἐξουσία του...

«Ἀπὸ τότε ἐπίσης δ... ΧΗΠ πλαστογράφησε σὲ διάφορες πράξεις, βιβλία καὶ ντοκουμέντα τὴν ὑπογραφή τοῦ κ. Γουίτφιλντ. Βοήκα ἕνα σημειωματάριο ὅπου δ... ΧΗΠ ἔκανε ἀπομνημονεύματα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κ. Γουίτφιλντ. Αὐτὸ τὸ σημειωματάριο τὸ ἔρριξε στὴ φωτιά γιὰ νὰ καίῃ. Μὰ δὲν ἐκάκῃε ὁλόκληρο καὶ τὸ πήρα ἀπὸ κεῖ μισοκαμένο. Πάντως, κι' ἔτσι ὅπως εἶνε, ἀποτελεῖ ἕνα πρῶτον τάξεως πειστήριο γιὰ τὸ δικαστήριον. Τὸ παρέδωσα μάλιστα γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸν σὸν κ. Τρήντλ.

— Αὐτὸ εἶνε ἀληθέςτατο! ἐπιβεβαίωσε ὁ Τρήντλ.

— Ὁ Ούρια, ἔπειτ' ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψι αὐτῇ, ἔφριξε. — Οὐρῦ!... Οὐρῦ! τοῦ φώναξε ἡ μητέρα του. Φανόυ ταπεινὸς καὶ προσπάθησε νὰ συμπερισταθῇ. — Ξέρω, κύριοι, πὺς ὁ γιός μου θὰ ταπεινωθῇ, ἀν τοῦ δώσετε καιρὸ νὰ σκεφθῇ! Κύριε Κόπερφιλντ, σείς ξέρετε πὺς ὁ γιός μου ἦταν πάντα πολὺ ταπεινός!

Ἦταν περίεργον νὰ βλέπῃ κανεὶς πὺς ἡ μητέρα ἐπέμενε σὲ παλαιὸ σύστημα τῆς ταπεινότητος, τῇ στιγμῇ ποὺ ὁ γιός τῆς τὸ εἶχε πετάξει ὡς ἀχρηστο.

— Μητέρα, εἶπε ἐκεῖνος δαγκώνοντας μετ' ὃ λύσσα τὸ χέρι

του, καλύτερο ἀπ' αὐτὸ ποὺ κάνεις τώρα, θὰ ἦταν νὰ μοῖ ριχνες μιὰ πιστολιά!

— Μὰ τὸ κάνω γιὰτί σ' ἀγαπῶ, Οὐρῦ! φώναξε ἡ κ. Χήπ. Καὶ δὲν μπορῶ νὰ σὲ βλέπω νὰ ἐκτίθεσαι περὶ πάντων ἐναντιωνόμενος σ' αὐτοὺς τοὺς κυρίους. Ὅταν οὕτως ὁ πῶς πλεμαν — καὶ ἔδειξε τὸν Τρήντλ — ἤρθε ἀπάνω καὶ μοῖ εἶπε ὅτι ὅλα ἀπεκαλύφθησαν, τὸν βεβαίωσα πὺς θὰ δειχθῶνται ταπεινὸς καὶ πὺς θὰ ἐπανῶρθωνες τὰ πάντα. Ὡς κυρία, κυττάχτε πόσο ταπεινὴ εἰμ' ἐγὼ ἡ ἴδια καὶ μὴ δίνετε προσοχή σ' αὐτόν!...

— Κῦττα, μητέρα, ἀπάντησε ὁ Ούρια μανιασμένος καὶ δειχνόντας ἐμένα μετ' ὃ δάχτυλό του, νὰ ὁ Κόπερφιλντ ποὺ θὰ σοῦ ἔδινε εὐχαρίστως ἑκατὸ λίρες γιὰ νὰ μάθῃ τὰ πάντα ἀπ' ὅσα εἶπε.

— Αὐτὸ εἶνε ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μου, Οὐρῦ! φώναξε ἡ μητέρα του. Δὲν μπορῶ νὰ σὲ βλέπω ν' ἀμψῆς τὸν κῦ δυνό ἔτσι, μετ' ὃ κεφάλι ψηλά. Καλύτερα ἀξίζει νὰ εἶσαι ταπεινὸς ὅπως ἦσουν πάντοτε...

Ὁ Ούρια ἔμεινε μιὰ στιγμὴ δαγκώνοντας τὸ χέρι του κι' ἔπειτα, ρίχνοντας πρὸς ἐμένα ἕνα βλέμμα ἄγριας εἴπῃ:

— Ἄν ἔχῃς ἀκόμα νὰ πῆς τίποτε, πές το!... Γιατί μὴ κυττάς ἔτσι;

Ὁ κ. Μικάουμπερ ξαναπῆρε ζωηρὰ τὸ χαρτί του κι' ἐξακολούθησε:

Δεύτερον καὶ τελευταῖον. Εἰμαι εἰς θέσιν τώρα ν' ἀποδείξω ἀπὸ τὰ πλαστογραφημένα βιβλία τοῦ... ΧΗΠ καὶ ἀπὸ τὰ καρνὲ τῶν λογαριασμῶν του, ὅτι ἡ ἀδυναμία, τὰ σφάλματα, ἡ ἀρετὴ, ἡ πατρικὴ στοργή, τὸ αἶσθημα τῆς ἐντιμότητος τοῦ κ. Γουίτφιλντ, ἔγιναν ἐπὶ ἔτη ἀντικειμενικῶς ἐκμεταλλεύσεως γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ καταχθόνια σκέδια τοῦ... ΧΗΠ. Ἐπὶ ὁλόκληρη χρόνια, ὁ κ. Γουίτφιλντ ἐξαπατήθηκε καὶ ληστεύτηκε μετ' ὃλους τοὺς δυνατοὺς καὶ φανταστικὰς τρόπους ἀπ' αὐτὸ τὸν παληάνθρωπο τὸν... ΧΗΠ! Αὐτὸ ποὺ ἐνδιέφερε τὸν... ΧΗΠ ἔπειτ' ἀπὸ τὸ χρέμα, ἦταν νὰ ἔχῃ στὴ διάθεσί του τὸν κ. Γουίτφιλντ καὶ τὴν κερῆ του (δὲν θὰ μιλήσω καθόλου γιὰ τις μεταγενέστερες βλάβεις τοῦ πρὸς τὴν τελευταία). Τὸ τελευταῖον τοῦ καταθῶμα ἦταν νὰ πείσῃ τὸν κ. Γουίτφιλντ νὰ συντάξῃ μιὰ πράξι διὰ τῆς ὁποίας παραιτεῖται ἀπὸ τὸ μεριδιό του τοῦ συνεταίρισμοῦ καὶ πουλάει σὲ συνέταίρὸ του τὴν ἐμπιστοσύνη του καὶ τὸ σπῆτι του, ἀντὶ τριμηνιαίων δόσεων. Ἐπει, ὁ παληάνθρωπος αὐτὸς μετ' ὃ πλαστογραφίας καὶ μετ' ὃ λογιστικὰς ἀτιμίας, ἔγινε κύριος οὐ μόνον τῆς περιουσίας τοῦ κ. Γουίτφιλντ, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν χρημάτων ποὺ ἦσαν κατατεθειμένα σ' αὐτόν... Ὁλ' αὐτὰ μπορῶ νὰ τὰ ἀποδείξω σὲ δικαστήριον καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμα... Τελειώσα!

Πολὺ συγκινημένος, μὰ ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὸν ἐαυτοῦ του, ὁ κ. Μικάουμπερ διπλώσε τὸ χαρτί του καὶ τὸ πρόφερε στὴ θεία του, ὑποκλινόμενος, σάν ἕνα ἐνθύμιον ποὺ θὰ ἔλεγε νὰ κρατήσῃ ἀπ' αὐτόν.

Ἐπῆρχε μέσα στὴν αἰθούσα ἕνα χρηματοκιβώτιο, τὸ ποῖο εἶχε προσέξει ἀπὸ τὴν πρώτην μου ἐπισκεψί. Τὸ κλειδὸ ἦταν στὴν κλειδωνιά, Κυριευμένος ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴ ὑπερψία, ὁ Ούρια ἔφριξε μιὰ ματιά σὸν κ. Μικάουμπερ, πῶς ὡς τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ τὸ ἀνοίξε ἀπότομα.

— Ποῦ εἶνε τὰ βιβλία μου; φώναξε, ἐνῶ ἡ δῆμι του ἔπαιρνε μιὰ τρομαχτικὴ ἔκφρασι. Μοῦ ἔκλειψαν τὰ βιβλία μου.

— Τὰ πήρα ἐγὼ σήμερα τὸ πρωῒ, ὅταν μοῦ ἔδωσες τὸ κλειδὸ ὅπως πάντα, εἶπε ὁ κ. Μικάουμπερ.

— Μὴν ἀνησυχεῖς! ἐπρόσθεσε ὁ Τρήντλ. Τὰ βιβλία σου βρισκόνται τώρα στὰ χέρια μου... Θὰ τὰ ἐπιδείξω σὲ δικαστήριον.

Ποῖα ἦταν ἡ ἔκπληξίς μου, ὅταν εἶδα ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ τὴ θεία μου, ποὺ ὡς τότε παρακολουθοῦσε προσεκτικῶς τὴν σιωπηλὴν τὰ πάντα, νὰ χυμᾷ ἀπάνω σὸν Ούρια Χήπ, τὸν τὸν ἀράχην μετ' ὃ δυὸ τῆς χέρια ἀπὸ τὸ γιὰ καὶ νὰ φωνάζῃ:

— Ξέρεις τί θέλω ἐγὼ τώρα;

— Ἐνὰ ζουρλομανδύα! τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

— Ὅχι, θέλω τὸ χρέμα μου! ξαναφώναξε ἡ θεία μου. Ὡς γιγνῇ, παιδί μου, ὅσο νομίζω ὅτι τὰ χρέματά μου χάρηται ἀπὸ τὴν κακὴ διαχείρισί τοῦ πατέρα σου, δὲν εἶπα σὲ πῶς νέναι τίποτα. Μὰ τώρα ποὺ ξέρω ποῖος μοῦ τὰ ἔκλεψε, ποὺ τὰ ξαναπάρω... Ἐλα, Τρότ, βοήθησέ με νὰ τοῦ τὰ ἐναπαύωμαι.

Δὲν ξέρω ἂν ἡ θεία μου φανταζόταν πὺς ὁ Ούρια φώναζε τὰ χρέματά της στὴν γραβάττα του, μὰ τὴν τραβῶσα σὰ νὰ ἦταν βέβαιη γι' αὐτό. Ἐτρεξα νὰ τοὺς χωρίσω καὶ νὰ διαβεβαιώσω τὴ θεία μου ὅτι θ' ἀναγκάζαμε τὸν Ούρια νὰ ἐπιστρέψῃ ὅσα χρέματα εἶχε καταχρασθῇ. Αὐτὸ τὸ

καθηύλασε καὶ ξαναγύρισε στὴ θέσι τῆς μ' ἀξιοπρέπεια. Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ κ. Χήπ ἱκέτευε τὸ γιό της νὰ φανῇ ταπεινὸς καὶ σερνόταν γονατιστὴ μπροστὰ σὲ ὅλους μας, κινώντας μας τις πιδ τρελλὰς ὑποσχέσεις. Ὁ Χήπ τὴν ἔβαλε νὰ καθῇ σὲ μιὰ καρέκλα καὶ μετ' ὃ τῆς μετ' ὃς ἔγινε:

— Τί θέλετε τώρα ἀπὸ μένα;

— Θὰ σοῦ τὸ πῶ, τοῦ ἀπάντησε ὁ Τρήντλ. Ἐν πρώτοις νὰ μοῦ παραδῶσῃς ἀμέσως τὴν πράξι διὰ τῆς ὁποίας ὁ κ. Γουίτφιλντ παραιτεῖται ἀπὸ τὸ συνεταίρισμό. Ἐπειτα, ἐτοιμάσου νὰ ἐπιστρέψῃς ὡς τὴν τελευταία πεντάρια τὰ χρέματά ποὺ ἄρπαξες μετ' ὃς ἀπάτες σου.

— Πρέπει νὰ σκεφθῶ! εἶπε ὁ Ούρια, ποὺ φαινόταν πειὰ ἐκμνηστευόμενος.

— Ἐστὼ! τοῦ ἀπάντησε ὁ Τρήντλ, ἀλλὰ ἐν τῷ μεταξύ θὰ μείνῃς — καὶ θὰ σὲ ὑποχρεώσουμε ἐν ἀνάγκῃ — κλεισμένον στὴν κἀμαρὴ σου, χωρὶς νὰ ἐπικυνησῇς με κανένα.

— Δὲν θὰ κάνω τίποτε! φώναξε ὁ Ούρια βλαστημώντας.

— Τότε, ἡ φυλακὴ τοῦ Μαίντον εἶνε μέρος πιδ οἰοῦμαι γιὰ νὰ μείνῃς, παρατήρησε ὁ Τρήντλ. Τὸ ξέρεις αὐτὸ καλὰ, ὅσο κι' ἐγὼ. Κόπερφιλντ, κάνε τὸν κόπο νὰ πᾶς ὡς τὸ Δημαρχεῖο καὶ νὰ φέρῃς δυὸ χωροφύλακες.

Τότε ἡ κ. Χήπ ρίχτηκε γονατιστὴ μπροστὰ στὴν Ἄγνη, ἱκετεύοντας τὴν νὰ μεσολαβήσῃ γι' αὐτοὺς, λέγοντας πὺς ὁ γιός της ἦταν πολὺ ταπεινός, πὺς ὅλα ἦσαν ἀλήθεια, καὶ ὅτι ἂν ὁ Ούρια δὲν ἔκανε ὅ,τι θέλαμε, θὰ τὸ ἔκανε αὐτὴ, κι' ἀκόμα περισσότερα — γιὰτί ὁ φόβος ποὺ ἐνοῖσθε γιὰ τὸ λατρετὸ τῆς γιγνῇ ἔκανε νὰ χάσῃ τὸ μυαλό της.

— Ἀρκετὸ! μούγκρισε ἐκεῖνος σκουπίζοντας τὸν ἰδρώτα του. Φτάνει ὁ θόρυβος, μητέρα! Πήγαινε νὰ φέρῃς αὐτὴ τὴν πράξι.

— Κύριε Ντίκ, ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ τὴ συνοδεύσετε; εἶπε ὁ Τρήντλ.

Περὶφανὸς γιὰ τὴν ἀποστολὴ αὐτῇ, τῆς ὁποίας καταλάβαινε τὴ σημασία, ὁ κ. Ντίκ συνάδευσε τὴν κ. Χήπ, ὅπως ἕνα τοσπανόσκυλο συνοδεύει ἕν' ἀρνί!

Μὰ ἡ κ. Χήπ δὲν τοῦ ἔδωσε καμμιὰ στενοχώρια, γιὰτί ξαναγύρισε σὲ λίγο φέρνοντας οὐ μόνον τὴν πράξι, μὰ καὶ τὸ κουτί μέσα σὲ ὁποῖο τὴν εἶχε φυλάξει ὁ γιός της καὶ μέσα σὲ ὁποῖο βρήκαμε ἐπίσης τὸ βιβλιάριον μετ' ὃς καταθέσεις του στὴν Τράπεζα καὶ μερικὰ χαρτίττα ποὺ μᾶς φάνηκαν πολὺ χρήσιμα.

— Περὶφανὸς! εἶπε ὁ Τρήντλ. Τώρα, Χήπ, μπορεῖς ν' ἀποσυρθῇς καὶ νὰ σκεφθῇς ὅσο θέλεις... Ἐχουμε στὰ χέρια μας τὰ πάντα.

Χάρῃς νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του, ὁ Ούρια διέσχισε τὸ δωμάτιον, σερνώντας τὰ πόδια του. Κοντὰ στὴν πόρτα στάθηκε καὶ εἶπε:

— Κόπερφιλντ, σὲ μισοῦσα πάντοτε, γιὰτί ἦσουν πάντοτε ἐναντίον μου, Μικάουμπερ, γέρο φαφλατᾶ, θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃς!

Ἀμψφώντας αὐτὴ τὴν ἀπειλὴ, ὁ κ. Μικάουμπερ πήρε περὶφανὸν καὶ προκλητικὸ ὕφος, φουσκώνοντας τὸ στήθος του ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Ούρια βγήκε ντροπισμαμένος ἀπὸ τὸ δωμάτιον. Ἐπειτα, ἀπευθυνόμενος σὲ ὅλους μας, μᾶς πρότεινε νὰ πάμε νὰ παρασταθῶμε «στὴν ἀποκατάστασι τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῆς κ. Μικάουμπερ.

Καθὼς ὅλοι νοιώθαμε βαθεῖα εὐγνωμοσύνη πρὸς αὐτόν, θὰ τὸν συνοδεύαμε πρόθυμα, ἂν ἡ Ἄγνη δὲν ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ ξαναγυρίσῃ κοντὰ σὸν ἀρρωστο πατέρα της καὶ ἂν δὲν χρειαζόταν κάποιος γιὰ νὰ φυλάξῃ τὸν Ούρια. Ὁ Τρήντλ ἀνέλαβε αὐτὴ τὴν ἐπιθλῆψι, κι' ἔτσι ὁ Ντίκ, ἡ θεία μου κι' ἐγὼ συνοδεύσαμε τὸν κ. Μικάουμπερ σὲ σπῆτι του.

Ἐκεῖ παρακολουθήσαμε μιὰ τρυφερὴ σκηνὴ μεταξύ τῶν δυὸ συζύγων, οἱ ὁποῖοι ξαναἔθρυσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Μὰ, μέσα στὴ χαρά τους, ἕνα σύννεφον παρουσιάστηκε: Τὶ ἐργασία θὰ ἔκανε τώρα ὁ κ. Μικάουμπερ; Πὺς θὰ ζοῦσαν;

Ἡ θεία μου εἶχε συγκινηθῇ τόσο ἀπ' αὐτὴ τὴν σκηνὴ, ὥστε, ἀφοῦ ἔφριξε μιὰ ματιά σὲ μένα, ρώτησε τὸν ἀνδρόγυνον:

— Τί θὰ λέγατε, κύριε καὶ κυρία Μικάουμπερ, ἂν σὰς ἐπρότεινα νὰ μεταναστεύσετε εἰς τὸν ἔξωτο, γιὰ νὰ ἐργασθῇτε ἐκεῖ;

— Καὶ ποῦ θὰ βροῦμε τὰ χρήματα, τὸ κεφάλαιο ποὺ χρειαζόμαστε γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό; ρώτησε ὁ

κ. Μικάουμπερ.

— Τὸ κεφάλαιο; Μὰ μᾶς προσφέρατε μιὰ τέτοια ὑπηρεσία — γιὰτί μοῦ φαίνεται ὅτι σώσαμε πολλὰ πράγματα ἀπ' τὸ ναυάγιο — ὥστε θὰ μπορούσαμε εἰς ἀνταπόδοσιν νὰ σὰς προσφέρουμε αὐτὸ τὸ κεφάλαιο.

— Δὲν θὰ μπορούσα νὰ τὸ δεχτῶ ὡς δῶρο! εἶπε ὁ κ. Μικάουμπερ ζωηρὰ. Μὰ ἂν θὰ μπορούσατε νὰ μοῦ τὸ δώσετε ὡς κανονικὸ ἐντοκο δάνειον...

— Ἄν θὰ μπορούσαμε, λέτε! τὸν διέκοψε ἡ θεία μου. Μποροῦμε καὶ θὰ σὰς τὸ δώσουμε μετ' ὃποιους ὅρους θέλετε σείς... Σκεφθῇτε καλὰ. Ὁ Δαυὶδ ἔχει μερικοὺς καλοὺς φίλους τοῦ ποὺ φεύγουν σὲ λίγο γιὰ τὴν Αὐστραλία. Ἄν ἀποφασίσετε νὰ μεταναστεύσετε, γιὰτί νὰ μὴ φύγετε μαζί; Μπορεῖτε νὰχτετε μιὰ ἀμοιβαία βοήθεια. Σκεφθῇτε τὰ ὅλα! αὐτὰ, κύριε καὶ κυρία Μικάουμπερ.

— Ἐνὰ μόνον ζήτημα ὑπάρχει, ἀγαπητὴ μου μίς Τρότγουντ, γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ ἤθελα νὰ σὰς ρωτήσω. Τὸ κλίμα εἶνε καλὸ ἐκεῖ κάτω, στὴν Αὐστραλία;

— Τὸ πιδ καλὸ κλίμα τοῦ κόσμου.

— Πολὺ καλὰ! Πολὺ καλὰ! εἶπε ἡ κ. Μικάουμπερ. Νὰ τί ἄλλο μετ' ὃ ἀπασχολεῖ: Ἐνὰς ἄνθρωπος τῆς ἀξίας τοῦ κ. Μικάουμπερ θὰ μπορούσε ν' ἀναδειχθῇ στὴν Αὐστραλία;

— Δὲν ὑπάρχει χώρα ποὺ νὰ παρουσιάσῃ τόσες ἐλπίδες σ' ἕναν ἄνθρωπον ἐργατικὸ καὶ τακτικὸ ν' ἀναδειχθῇ ὅσο ἡ Αὐστραλία, ἀπάντησε ἡ θεία μου.

— Εἰμαι βέβαιος, ἀγαπητὴ μίς Τρότγουντ, εἶπε ὁ κ. Μικάουμπερ, ὅτι, ὑπὸ τις συνθήκες ποὺ βρισκόμαστε εἶνε καμωμένη γιὰ μένα καὶ τὴν οἰκογένειά μου κι' ὅτι σὲ χῶμα τῆς μᾶς περιμένει μιὰ ἐξαιρετικὴ τύχη. Ἡ ἀπόστασις δὲν εἶνε τίποτε... Καὶ μολονότι πρέπει νὰ σκεφθῶ τὴν πρότασί σας, σὰς βεβαιῶν ὅτι τὸν προτέρων ὅτι θὰ τὴ δεχτοῦμε...

Δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ πὺς, μέσα σὲ λίγες στιγμῆς, ὁ κ. Μικάουμπερ ἔγινε ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε τὴ μεγαλύτερη ἐμπιστοσύνη στὴν τύχη καὶ νόμιζε κιόλας πὺς εἶχε κατακτήσει ὅλη τὴν Αὐστραλία.

XXII

Πρέπει νὰ κάνω τώρα μιὰ διακοπὴ. Ὡς, γυναικούλα μου! Ὡς Ντόρα μου! Μιὰ σκία ξεπροβάλλει γαλήνια καὶ σοβαρὴ, μέσ' ἀπ' τὸ πλῆθος τῶν φαντασμάτων ποὺ στριμώγνουνται μέσα στὴ μνήμη μου, μετ' ὃ παιδιὰτικὴ ὁμορφιά της καὶ τὴν τρυφερὴ τῆς ἀθωότητά, καὶ μοῦ λέει: «Στάσου γιὰ νὰ συλλογισθῇς ἐμένα... Γύρισε τὸ κεφάλι γιὰ νὰ κυττάξῃς τὸ Μικρὸ Λουλουδί ποὺ γέρνει μαρμαμένο πρὸς τὸ χῶμα...»

Ἐπακούω. Ὅλα τ' ἄλλα σκοτενιάζον πρὸς τὸ χῶμα... Νὰ με πάλι μετ' ὃ Ντόρα σὲ σπῆτάκι μας. Δὲν ξέρω πειὰ πρὶν ἀπὸ πόσο καιρὸ εἶνε ἀρρωστὴ. Αὐτὸς ὁ καιρὸς, ἀν τὸν μετρήσῃ κανεὶς σὲ βρομάδες καὶ μῆνες, δὲν εἶνε ἴσως πολὺ μεγάλος. Μὰ σ' ἐμένα φαίνεται ἀπελπιστικὰ μακρὸς.

Οἱ γιατροὶ ἔπαψαν πειὰ νὰ μοῦ λέει: «Περιμένετε ἀκόμα λίγες μέρες». Καὶ ἀρχίζω νὰ φοβῶμαι μυστικὰ ὅτι δὲν θὰ ἀνατελῇ ποτὲ ἡ μέρα ποὺ θὰ ἴδω τὴν γυναικούλα μου νὰ τρέχῃ στὸν ἥλιο μαζί μετ' ὃν παλιὸ τῆς φίλου, τὸ Ζίπ. Θὰ λέγε κανεὶς πὺς ὁ Ζίπ ὁ ἴδιος γέρασε ξαφνικὰ. Σοφνέται, δὲν βλέπει πειὰ σκεδὸν καθόλου, δὲν ἔχει δυνάμεις. Ἡ θεία μου εἶν' ἀπελπισμένη ποὺ δὲν γαυγίζει πειὰ ὅταν τὴ βλέπῃ. Τώρα, ὅταν τὸν παίρῃ σὲ κρεβάτι τῆς ἡ Ντόρα, τὴν πλησιάζει ἔρποντας γιὰ νὰ τῆς γλοῦψῃ γλυκὰ τὸ χέρι.

Ἀπὸ τὸ κρεβάτι τῆς, ἡ Ντόρα μᾶς κυττάζει χαμογελώντας. Πάντα ὡραία, ποτὲ δὲν προφέρει μιὰ λέξι γιὰ νὰ παραπονεθῇ. Λέει πὺς, εἰμαστε πολὺ εὐγενεῖς ἀπέναντί της, ὅτι ὁ ἀγαπημένος τῆς γέρο Ντόντου εἶνε ἀποκαμμένος ἀπὸ τὴν κούρασι, ὅτι ἡ θεία μου δὲν κοιμάται καὶ ὅτι αὐτὸς εἶνε πάντα ἀρρωστὴ, καὶ ἡ καὶ περικοπιτικὴ. Συχνὰ ἡ δεσποινίδες Σπένσορ, ἡ βέτες της, ἔρχονται καὶ τὴ βλέπουν. Καὶ τότε μιλάμε γιὰ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου μας καὶ γιὰ τὸν εὐτυχισμένο ἐκεῖνο καιρὸ.

Τὶ παράδοξον γαλήνη κα

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ο ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ

Ο Μισαηλίδης, όταν δεν μπορούσε να τους φέρει άλλο, τους χόρταινε με... στίχους.

Καθάλλα σ' ένα άλλο, από την Καστοριά θρέθηκα μία ημέρα στην Κοζάνη.

Την ημέρα έκρυβόμουν και τη νύχτα θάδιζα σε δρόμους και σε μονοπάτια στα βουνά.

Πώς και γιατί, μην τ'ρωτάτε! Κάποια παρεξήγησις με το γαλλικό στρατό, που μπορούσε να μην ήτανε και τίποτε, μπορούσαν όμως να ήτανε και γαλλικό στρατοδικείο. Άλλοτε, ίσως, να διηγηθώ και την ιστορία αυτή, που ήτανε μία από τις ανεπάντεχες και απροσδόκητες και άπιστευτες, αλλά τόσο συχνές, του ευρωπαϊκού πολέμου.

Ο συνταγματάρχης, τότε, — λέω «τότε», γιατί έγινε κατόπιν στρατηγός — ντε Φορτό, με ειδοποίησε μεσάνυχτα:

— Αυτή και αυτή έχω την διαταγή. Κανόνισε τα του έαυτού σου.

Στην Κοζάνη ήτανε τότε Γενικός Διοικητής — στο 1916 - 1917 — ο Γιάννης Ήλιάκης. Σάν με είδεν, άξαφνα εκεί, με πήρε και με φιλοξέ-

νησε στο Κυβερνείο του, αλλά μου είπει:

— Αυτό το ζήτημα μόνον στη Θεσσαλονίκη θα λυθί. Πρέπει να πάς στη Θεσσαλονίκη. Και με προσοχή να μη σε πιάσουνε.

Εμείνα λοιπόν δυο-τρεις ημέρες στην Κοζάνη να ξεκουρασθώ και μία που ήμουνα και άγνωστος εκεί, κυκλοφορούσα ελεύθερα στην πόλη.

Τότε στην Κοζάνη ήτανε και ο λογοτέχνης Κώστας Μισαηλίδης, διευθυντής του... επισημομού της χώρας.

Όταν άργουσε να τους φέρει άλλο, τους χόρταινε με... στίχους, δημοσκοταλξίες και με επιγράμματα.

Εκείνοι που χορταίναν πιά πολυ με το Μισαηλίδη τα ποιήματα, ήταν ή κοπελλιές της πόλεως, ή όποιες έμαζεύοντο κάθε δειλινό, σε διάφορα φιλικά τους σπία για το τσάι, και τον άκουγαν απαγγέλλοντα, με ανοιχτό το στόμα.

Ενα απόγευμα μου λέει ο Μισαηλίδης.

— Έρχεσαι απόψε σ' ένα σουαρέ; Θα είναι δλης της καλής κοινωνίας της Κοζάνης τα κορίτσια. Θα απαγγείλω και ποιήματα. Θα περάσουμε καλά.

— Τι θέλεις, του λέω, να με πιάσουνε οι Γάλλοι και να με κρεμάσουν μια ώρα πιά μπροστά;

— Μη φοβάσαι, μου είπε, θα σε παρουσιάσω μ' άλλον όνομα.

— Άν είναι έτσι, πάμε. Γεμάτο κόσμο, και ιδίως ώ-
ραίο κόσμο, το σαλόνι.

— Ο κ. Πατάζογλου, λέει ο Μισαηλίδης, παρουσιάζον-
τάς με.

Κι επειδή έτοιμαζόταν να προχωρήσει τον δίοκοψα.

— Ο κ. Πατάζογλου, τους είπα, πρόσφυξ εκ Νεοκαισα-
ρείας, ψάλτης άριστερός κτλ.

Μείναν ξαφνιασμένοι.

— Και πώς θρεθήκατε εδώ;

— Διωρίσθηκα στον Μητρο-
πολιτικόν ναόν Κοζάνης.

— Στόν Άγιο Νικόλαο;
Και θα ψάλλετε την Κυριακή;

— Βεβαίως.

— Θα έλθουμε να σάς ά-
κούσουμε.

— Τότε θα ψάλλω πιά κα-
λά... Η χάρις του Κυρίου, ειη
μεθ' όμών.

Η θραδειά έπέρασε καλά.

Άπηγγειλε ο Μισαηλίδης
στίχους αυτοσχεδίου και πα-
ληούς. Ξένους και δικούς του.

Εύτυχώς που δεν μου είπανε
να ψάλλω τίποτε κι' εγώ. Μό-
νον που, επειδή δεν πίνω ου-
ζο, δεν δέχτηκα να πιά για
να μη... χαλάσω τη φωνή μου.

Την άλλη ημέρα, ώρες πριν
να δημερώση, έφυγα για τη
Θεσσαλονίκη...

Πέρασαν αρκετές ημέρες.

Σάν ξαναγύρισα στην Κοζάνη, έφιππος και καμαρωμένος,
άρθεισης της... παρεξηγήσεως και
πήγαινα ήσυχος πιά στην Καστο-
ριά, είχα λησμονήσει και τον κ.
Πατάζογλου και τον άριστερο
ψάλτη του καθεδρικού ναού.

Εκεί που γύριζα στο δρόμο και
χαιρετούσα, αν δεν άπατάμω, τον
φιλον κ. Τσιτσέλη, άκούω ότι
μια δεσποινίδα που συνώδευε:

— Μπα, ο άριστερός ψάλτης!

— Καλέ, που είσατε καλέ!

— Καλέ, που είσατε καλέ!

Εμείς ήρθαμε στην εκκλησία και
σείς διόλου δεν φανήκατε!... Με-
πως είχατε άρρωσθήσει;

Τότε θυμήθηκα τον καλόν και
αγαθόν Πατάζογλου, τον πρώτο
τοψάλην της λαθραίας διεκείσε-
ως μου, και είπα με άφελεια:

— Ά, μάστα, έχετε δίκη! Μή
ήμουνα εδώ!

— Που είσατε;

— Με καλέσανε για κάτι γάμους, εδώ
— στο παρακατιανό χωριό.

— Που, στο Τσαντσιλάρ;

— Μάλιστα.

— Μά αυτό είναι τουρκικό. Τούρκους πή
γατε να στεφανώσετε;

— Όχι σ' αυτό, το πώς το είπατε, καλέ.

Στό άλλο, το πιά πέρα, το χριστιανικό.

— Ά, στο τάδε! Και μου είπαν ένα άλ-
λο όνομα.

— Μάλιστα σ' αυτό.

— Και την Κυριακή θα ψάλλετε;

— Βεβαίως.

— Τότε θάρθουμε, όλες, για να σάς ά-
κούσουμε.

— Τιμή μου! Η χάρις του Κυρίου, ειη
μεθ' όμών!

Την άλλη μέρα έφυγα και πάλι για την
Καστοριά.

Τα κορίτσια θα ξαναπήγαν, βέβαια,
στην εκκλησία ν' άκούσουν τον ψάλτη τον
βυζαντινό, αλλά και πάλιν ούτε θα τον εί-
δαν ούτε θα τον άκουσαν.

Καιρός να τον... άκούσουν σήμερα!

ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ.

Η χάρις του Κυρίου, ειη μεθ' όμών!

Τις νύχτες θάδιζα σε μονοπάτια στα βουνά!

Αυτή ή υπόθεσις, μου είπεν ο Ήλιάκης, δεν λυεται εδώ!

Εδώ και λίγες ημέρες
έλαβα ένα γράμμα από
τον Πιερ Ντορνιέ, που
μου έγραφε:

«Αγαπητέ μου φίλε,

Έχουμε να σε δούμε από
τον Αύγουστο. Αυτό είναι σω-
στό σκάνδαλο και δεν μπορεί
να κρατήση περισσότερο! Έ-
λα να δειπνήσουμε αύριο το
βράδυ στις όχτες. Θα σε πε-
ριμένουμε έξαπαντως!...

Σου σφίγγω εγκάρδια το
χέρι
ΠΙΕΡ»

Ο καλός μου Πιέρ!
Άλήθεια, είχα να τον
δώ από το καλοκαίρι.
Ο Πιέρ ήταν ένας αγα-
θός φίλος με χρυσή καρ-
διά. Πήρα λοιπόν το τη-
λέφωνο για να τον ειδο-
ποιήσω ότι δεχόμουν ευ-
χαριστως την πρόσκλησή
του. Μά, από την άλλη
άκρη του σύρματος, μου
άπάντησε μία φωνή που
δεν ήταν του φίλου μου.

— Ο κ. Ντορνιέ λεί-
πει, κύριε... Ά! είσατε
ο κ. Άμπριέρ; Μάλι-
στα... Ποιος είμαι εγώ;
Ένας φίλος του σπιτι-
ού... Άστε θα έχουμε
την ευχάριστη να δει-
πνήσουμε μαζί αύριο το
βράδυ; Μείνετε ήσυχοι... Θα ειδοποιήσω την Ζερμαίν...

Αυτή ή οικειότης μου προξένησε κατάπληξι. Ποιος ήταν
αυτός ο «φίλος του σπιτιού», ο τόσο υποχρεωτικός; Πώς έ-
λεγε έτσι απλώς «Ζερμαίν» τη γυναίκα του Ντορνιέ; Θα ή-
ταν άσφαλώς κανένας καινούργιος φίλος τους, γιατί δεν είχε
άκουσει ως τότε να γίνεται λόγος γι' αυτόν. Κι' αυτός ο
φιλαρμόκειος έβρισκταν στο σπίτι του Ντορνιέ από τις έννηα
ή ώρα το πρωί; Μά ή όμορφη οικοδέσποινα, όπως ήξερα
από τα περιγράμματα του Πιέρ, δεν θα είχε σηκωθεί άκόμα
απ' το κρεβάτι... Περιέργο! Όμολογώ ότι πονηρεύθηκα γι'
αυτή την ξαθή κι' ελαφρόμυαλη Ζερμαίν, που την είχε παν-
τρεψή ο Ντορνιέ ξαφνικά, δίχως να συλλογισθί τίποτε, ο-
πως έκανε συνήθως όλες τις τρέλλες του.

Ο παρεισάκτος αυτός με σκανδαλίζει. Ήμουν λοιπόν πάρα
πολύ περιέργος να τον δω και γι' αυτό την άλλη ημέρα πη-
γα ακριβώς την ώρα που έπρεπε στο σπίτι του Ντορνιέ, με
το φόβο ότι θα εύρισκα το φίλο μου σ' άσχημα χάλια...

Μά γελάστηκα! Ο Πιέρ λαμποκοπούσε από τη χαρά του.
Με δέχθηκε μ' άνοιχτή άγκαλιά, με χτύπησε δυο-τρεις φορές
στην πλάτη κ' ύστερα με παρουσίασε στον ά λ λ ο :

— Είπε ο Πάολ Μαριλιέ... μου είπε. Ο καινούργιος φίλος
μας. Ένας θαυμάσιος τύπος!...

Κι' αλήθεια, αυτός ο Μαριλιέ ήταν ένας αθλητικός νέος
πολύ συμπαθητικός. Είχα άδικο λοιπόν να υποψιασθώ την
Ζερμαίν; Δεν έζω... Εκείνο που μπορώ να πώ είναι ότι κ' οι
δυο τους δεν έδειχναν τίποτε άλλο, παρ' ά μια άπλη κ' ελίκρι-
νή φίλια.

Για πές μας τώρα πώς πέρασε το καλοκαίρι; με ρώ-
τησε κατόπιν, στο τραπέζι, ο Πιέρ.

Τού άπάντησα ότι δεν μου συνέβη τίποτε το έξαιρετικό.
Είχα περάσει το καλοκαίρι μου όπως πάντα. Κι' έπειτα τον
ρώτησα κι' εγώ πώς είχε περάσει κι' εκείνος το καλοκαίρι.

— Έγώ; Έκανε ξεπώντας σ' ένα παράξενο γέλιο. Είχα
μια δραματική περιπέτεια. Παρά λίγο να σκοτώσω έναν άν-
θρωπο!...

— Πιέρ! φώναξε έπεμβαίνοντας ή Ζερμαίν, με κάποια νευ-
ρικήτητα. Θ' άρχισες πάλι να λές εκείνη τη γελοία ιστορία;

— Βέβαια! Θα την πώ στον φίλο μου. Γ.α.τι ξχι; Έκανε
έκείνος.

Κι' άρχισε, φουρίζοντας πρὸς το μέρος μου:

— Ξέρεις, Φρανσί, το Σεπτέμβριο, είμαστε στο Ώτρεν, ο'
μια χαριτωμένη έξοχή μ' ένα μεγάλο δάσος, που είχε άφθο-
νο κυνήγι. Έτσι, ένα πρωί, σηκώθηκα στις τρεις ή ώρα για
να πάω να θρώ κάτι φίλους μου στο γειτονικό χωριό, για

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΙ ΑΜΠΡΙΕΡ

Γιατί... Γιατί... Γιατί...

Λούθησης...

— Λοιπόν, ξαναρχισε ο Πιέρ, δλόχαρος που είχε παρα-
κάμψει αυτό το άγκαθωτό ζήτημα, έφθασα στην καγκελω-
τή πόρτα της θύλας, που την είχα κλειδώσει φεύγοντας,
και τη θρήκα άνοιχτή!... Προχώρησα, περιέργος, στις μύτες
των ποδιών και, δίχως να μ' άκούση κανείς, μπήκα στην το-
θάλαμο. Κι' άξαφνα, τη στιγμή που έτοιμαζόμουν ν' ανέβω
τη σκάλα, που θγαίει στο έπάνω πάτωμα, είδα μία φωτεινή
γραμμή κάτω από την πόρτα του σαλονιού. Κάποιος ήταν
εκεί περα! Άφοβα λοιπόν άνοιξα πάνω στην πόρτα, που
ήταν κλειδωμένη, την τράνταξα δυο-τρεις φορές, έσπασα την
κλειδαριά με τον υποκόπανο του τσιφτεκιού μου και μπήκα
μέσα... τη στιγμή ακριβώς που εξαφανίζόντουσαν δυο άντρες!

Έπάνω στο ντιβάνι ήταν ένα φόρεμα της γυναίκας μου!...
Ε, φίλε μου, τί τα θέλεις... Άναψα άμέσως από τη λύσσα
μου!... Πήδησα από το παράθυρο στον κήπο και με τα λίγα
φυσιγγία που είχα στην τσέπη μου, άρχισα να ντοφεκώ
κάθε σκιά που έδλεπα άναμεσα στα δένδρα. Με είχε πιάσει
ένας τέτοιος θυμός, που ούτε προσέχα στις σπαρτακτικές φο-
νές που θόγαζαν ή Ζερμαίν και ή υπηρέτρια κάθε φορά που
πυροβολούσα στο σκοτάδι... Δεν ήξερα τί έκανα, φίλε μου,
όταν άξαφνα πάλι, μια στιγμή, που γέμιζα το όπλο μου, ά-
κουσα μια ανδρική φωνή που έλεγε μέσα στα σκοτεινά:

— Μη φοβάστε, κυρία. Είμαι εδώ, κοντά σας... Μην άνη-
συχίτε διόλου!...

Ήταν αυτός που έλεπετε εδώ περα. Ο Πάολ Μαριλιέ, μά-
λιστα! Ο γείτονάς μας είχε ρίξει μια καμπανάνα πάνω από
τις πυλινές του κ' είχε τρέξει να δη τι συνέβαινε. Η γυναί-
κα μου του είχε δώσει το πιστόλι που είχε στην κρεβάτια
κάμαρα της κι' ο Μαριλιέ, άτρώγτος, ήταν έτοιμος να πυρο-
βολήση... έκείνον τον τρέλλο που ήχεν άναπαύσει τον
κήπο με τις ξαφνικές τσιφτεκιές του, δηλαδή εμένα! Κι' εγώ,
που τους είχα δη, έβλεπα τις φωνές κι' έτρεφα κοντά τους...

Κι' έτσι, από εκείνο το βράδυ δεν είν' αλήθεια, Πάολ; ά-
ρχισε ή φίλιά μας...

— Μά, επιτέλους, άπόρησα, τί είχε συμβή;

— Νά, είχε συμβή το εξής, μου άπάντησε γελώντας ο
Ντορνιέ: Η υπηρέτριά μας δεχόταν κρυφά τον καλό της
και για να του άρέση περισσότερο, είχε φορέσει μια ρομπά
της Ζερμαίν... Αυτή ήταν στο σαλόνι με το φίλο της, όταν
έσπασα την πόρτα!... Ύστερα, βέβαια, της συγχωρήσαμε
αυτή την τρέλλα της, μολογώ δεν θέλησε ποτέ να μάς πη
ποιός ήταν ο καλός της. Δεν είναι έτσι, Μάρθα;

(Συνέχεια εις την σελίδα 54)

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Μιά ακόμα ποσα της Γκρέτα Γκάρμπο από τον τελευταίο της ρόλο στην «Κυρία με τας καμελίαν».

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Shirley Temple

Η χαριτωμένη Σίρλεϊ Τέμπλ, η χαρά των μικρών και των μεγάλων φίλων του κινηματογράφου.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ „ΑΣΤΕΡΩΝ“

Η ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΤΟΥ ΤΣΑΡΛΥ ΛΩΦΤΟΝ

[Ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο της μητέρας του μεγάλου καλλιτέχνη στο οποίο αυτή εξιστορεί την παραδοξη ζωή του παιδιού της,

ΜΙΑ μητέρα, είνε γνωστό, ότι ευχαριστείται υπερβολικά να μιλάει για το παιδί της. Ο γυιός κάθε γυναικάς άλλωστε είνε ο καλύτερος άνθρωπος κι' ο πιο ικανός. Η αγάπη της κ' η στοργή της τον ξεχωρίζει απ' όλο τον κόσμο, τον θεωρεί σπουδαίο υποκείμενο κι' άξιο της πιο μεγάλης εκτίμησής. Όλες η μητέρες έχουν την αδυναμία να συγχωρούν τ' λάθη των παιδιών τους και να τ' αλατρεύουν. Ωστόσο δίχως να θέλω να σ'α παραξενέψω, εγώ αποτελώ εξαίρεσι. Ο Τσάρλυ όσο και να μεγάλωσε, όσο κι' αν έγινε πασίγνωστος καλλιτέχνης, για μένα δεν παύει να είνε το άτακτο και δύστροπο παιδί που δεν άκουσε ποτέ τους δικούς του και διαρκώς άκολουθούσε την κλίσι του. Έτσι όπως έγινε «άστερας» στο κινηματογράφο, θά μπορούσε να γίνη και... ληστής ή... αεροπόρος. Το μεγάλο μου λοιπόν παράπονο είνε ότι αυτό το παιδί μου δεν σεβάσθηκε την παράδοσι της οικογενείας του, δεν άκολουθήσε το επάγγελμα του πατέρα του μά προτίμησε να γίνη τυχοδιώκτης! Κι' αυτό το παράπονο μου θάσασνίζει την ψυχή μου και ελάττωνει υπερβολικά τον ένθουσιασμό μου για τ'ς καλλιτεχνικές δάφνες του.

Εμείς δεν είμαστε άριστοκράτες. Από πολλά χρόνια στο Σκαρμπόροου έχουμε ένα όμορφο ξενοδοχείο το περίφημο «Λώφτον Χάουζ». Το Σκαρμπόροου είνε μιά μικρή λουτρόπολις μεταξύ του Γιουρκοάιρ και της ακτής του Νότου όπου απλώνεται μιά γοητευτική άργυρή θάλασσα. Ο Τζωρτζ Λώφτον κι' ο Φρέντ Λώφτον, τ' άλλα παιδιά μου διευθύνουν αυτό το ξενοδοχείο του οποίου εγώ έχω αναλάβει τη γενική εποπτεία. Όλοι από κληρονομικότητα έχουμε έμπορικο πνεύμα γιατί η παλιά οικογένειά μας έχει να επιδείξη λαμπρούς «μαστόρους» και έμπορους των άποικιών. Έτσι όταν ο Τσάρλυ ήταν μικρός κανείς δε φανταζόταν ότι θά γινόταν μιά μέρα ήθοποιός του κινηματογράφου. Ελπίζαμε ότι αν δεν άκολουθούσε το επάγγελμα του πατέρα του, θά σεδόταν τη παράδοσι της οικογενείας που επέβαλε ότι έπρεπε ένα από τ'α παιδιά του Λώφτον να γίνη ναυτικός, έτσι ακριβώς όπως ο πλοίαρχος Λώφτον, ο θεός του, του οποίου μάλιστα το πορτραίτο θρίσκειται σήμερα στην αίθουσα των ήρώων της Ναυτικής Σχολής του Όσμπορν. Ο Τσάρλυ όμως με χίλια θάσσανα έγκατέλειψε τ'α παιχνίδια του κ' ύστερα από ένα σωρό καυγάδες έδωσε κάτι άθλιες εισαγωγικές εξετάσεις που φέραν τ' όνομα του Λώφτον τελευταίο. Αυτό ήταν μιά μεγάλη προσβολή για την οικογένειά μας και τούς συγγενείς μας κι' ο Τσάρλυ καταδικάστηκε στη συνείδησί μας. Ο πατέρας του μάλιστα του έγραψε ένα σωρό κ' αυστηρό γράμμα και του δήλωνε ότι δεν τον φανταζόταν τόσο άφιλότιμο. Τότε ακριβώς φάνηκε για πρώτη φορά ο χαρακτήρας του Τσάρλυ κ' η σιδερένια του θέλησι. Δίχως να πη τίποτε σ'ε κανένα θάληκε να μελετάς τόσο καλά ώστε ήρθε πρώτος στις εξετάσεις και πήρε όλα τ'α θραβεία. Έπειτα τύλιξε ό'λ' αυτά τ'α έπίσημα χαρτιά, τ'α έφτιαξε ένα δέμα και τ'α έστειλε στον πατέρα του. Κατόπιν πήδησε από τον τοίχο της Ναυτικής Σχολής του Όσμπορν και έξηφανίσθη. Ο Τσάρλυ δεν ή-

Ο Τσάρλυ Λώφτον ως Ρέμπραντ

θέλε να γίνη ναυτικός...

Η άστυνομία που ειδοποιήθηκε για τη δραπέτευσί του τον ανάκαλυψε έπειτα από λίγες μέρες στο Γιουρκοάιρ και μ'ας τον έφερε σ'ε άβηλι κατάσταση. Ήταν λασπωμένος, βρώμικος κι' έλεεινός σαν άδέσποτος γάτος! Τον συμμάζεψαμε και έπειδή δεν είχε καμιά διάθεσι να γυρίσει στο Όσμπορν, τον στείλαμε να σπουδάσει στο κολλέγιο του Στόνχουρστ. Ο Τσάρλυ ήταν ένθουσιασμένος από αυτή τη νίκη του κι' αγάπησε αυτό το σχολείο γιατί είχε ένα θεατρικό όμιλο, που τ'ς Κυριακές έδινε φιλανθρωπικές παραστάσεις στην πόλι. Έτσι του δόθηκε η ευκαιρία ν' ασχοληθή με το θέατρο και να καταρτίσει ένα περίφημο θίασο από «μαριονέτες». Ο κοικλοθίασος του Τσάρλυ είχε γίνη το θέμα της γενικής συζητήσεως στο Στόνχουρστ, γιατί κατάφερνε να παρουσιάσει αξιοθαύμαστα πράγματα και ζωντανές σκηνές της καθημερινής ζωής. Έτσι ο Τσάρλυ στο τέλος του χρόνου απέτυχε μετά πολλών επαίνων στο κολλέγιο κ' οι καθηγητάι του μ'ας τον έστειλαν στο ξενοδοχείο ως «δείγμα άνευ αξίας»...

Ο Τσάρλυ Λώφτον άκουσε με σκυμμένο το κεφάλι από τη ντροπή τ'α παραπόνά μας, δέχτηκε όλες τ'ς ειρωνείες και τ'ς αυστηρές παρατηρήσεις τών μεγάλων του άδελφών και τέλος δήλωσε με σοβαρότητα:

— Έστω, από δω και πέρα θ' άκούσω τ'ς συμβουλές σας. Θά γίνω, ό,τι θέλετε.

Κι' αλήθεια, την ίδια κιόλας ήμέρα έγινε οικογενειακό συμβούλιο κατά το οποίο άπεφασίσθη όπως ο Τσάρλυ έργασθ' ως δούλος στο άριστοκρατικό ξενοδοχείο «Κλάρι» του Λονδίνου. Έπρεπε να μάθει πρώτα τα μυστικά της ξενοδοχειακής τέχνης και κατόπιν να έργασθ' στο δικό μας. Ο Τσάρλυ δεν έφερε καμμία αντίληψη. Έδως τις βαλίτσες του, πήρε τ'α συστά... χ γράμματα που του έγραψε ο πατέρας του κι' άνεχωσε για το Λονδίνο.

Μία από λίγες μέρες, ό'λ' οι παλαιοί φίλοι του τον είδαν με καμιντζή να φοράν το σάκι του γκαρσονιού και την κατάλευκη ποδιά και να σερβίρει μ' επάγγελματική αξιοπρέπεια τούς διαφόρους πελάτες. Κι' αλήθεια, αυτός ο ρόλος παιρριάζε στον Τσάρλυ. Έγώ τον εύρισκα μάλιστα εξαιρετικά χαριτωμένο, γιατί μου θυμίζε τον πατέρα του. Εκείνο όμως που μ' άνησχυσε, ήταν η σιγνιματική σιωπή του Τσάρλυ. Ποτέ δεν παραπονιόταν στη δουλειά του και ποτέ δεν γκρινιάζε. Έτσι όλοι νομίζαμε πεισμένοι ότι θά γινόταν ένας πρώτης τάξεως ξενοδόχος. Μά έπειτ' από λίγο ανακαλύψαμε ότι ο Τσάρλυ τ'ο έσκασε κρυφά τη νύχτα από τ'ο ξενοδοχείο και έβγαλε όλα του τ'α λεφτά για να παρακολουθή τις παραστάσεις των θεάτρων. Κι' αυτή η δουλειά συνεχίστηκε ως την εποχή που έόσπασε ο πόλεμος κι' ο Τσάρλυ πήγε στρατιώτης.

Όταν γύρισε, τον βοηθήσαμε οικονομικά για να κάνει την καριέρα του. Μά ο Τσάρλυ είχε άλλο το νο του. Και πράγματι, το 1925 γράφτηκε στη Βασιλική Ακαδημία της δραματικής τέχνης. Εκεί ο Τσάρλυ ήταν στο στοιχείο του. Μά ο άτιθάσος χαρακτήρας δεν τον άφηνε να ήσυχάσει κι' έπειτα από έννηνα μήνες σπουδών έγκατέ-

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΤΗΝ ΜΑΙΡΗ ΤΗΝ ΣΚΩΤΣΕΖΑ

(Του Burns) (*)

Ποτάμια κι' άκροποταμίες, λαγκαδία ξακουσμένα στο κάστρο του Μοντγκόμερι τριγύρω με ξεχνάτε νάχετε δάση πράσινα και λούλουδ' ανθισμένα, και με πολλά σαν κρύσταλλο νεράκια να περνάτε τ'ο καλοκαίρι πράσινο έδω να πρωτοπαίνοι, κι' έδω τον πιότερο καιρό με τ' άνθη του να μένη γιατί έδω, για ύστερη φορά, σ' αυτά τ'α μέρη, έδω μ' άποχαίρετση η όμορφή μου Μαίρη.

Τί όμορφα π' ανθίζανε το δέντρο και το βάτο! Τί ευωδίες έχυνε η άγρια τριανταφυλλιά, σαν έκαθώμαστε μαζί στον τσικιο τους 'πο κάτω, και τρυφερά την έσφιγγα μέσ' στη θερμή μου άγκαλιά! Δροσές η άρες, με φτερά άγγέλων έπετούσαν, κι' επάνω μου κι' επάνω της και γρήγορα περνούσαν γιατί μ' αγάπη άληθινή — ένας Θεός το ξέρει — σαν τη ζωή μου και το φώς έλάτρευα την Μαίρη.

Μ' αγάπης δρκους και φιλιά έσφιχταγκαλιαστήκαμε κι' έδώκαμε ύπόσχεσι να ξαναπαναμώθουμε, έδω να ξανασμιέουμε, να ξαναφιληθούμε, κι' έκλάψαμε σαν δυο παιδιά και άποχωριστήκαμε. Μά τουό θανάτου πρώϊμα τ' αέρι παγωμένο, το λούλουδό μου τίναξε στο χώμα μαραμένο. Τώρα στής γής την, άγκαλιά, χειμώνια καλοκαίρι κοιμάται η Σκωτσέζα μου, η τρυφερή μου Μαίρη.

Χλωμά είνε τ'α χειλάκια της τ'α τριανταφυλλένια, που τ'α φιλούσα άχόρταγα και με γλυκοφιλούσαν, κλειστά και τ'α ματάκια της τ'α πολυαγαπημένα, που με γλυκοκουττάζανε και μου κρυφομιλούσαν και η καρδούλα η τρυφερή, που μ' αγαπούσε λιώνει, χώμα στο χώμα γίνεται και σκόνη μέσ' στη σκόνη μ'α μέρα νύχτα κι' όσο ζω, χειμώνια — καλοκαίρι μέσ' στην καρδιά μου θε να ζή η όμορφή μου Μαίρη.

(Από το Άγγλικό)

ΔΗΜ. ΣΤΑΗΣ

ΣΤΟ ΠΟΔΑΡΑΚΙ ΤΗΣ

(Του Aurelien Scholl)

Μικρό, χαριτωμένο ποδαράκι νεράδας ποδι — λες — από άφρό που σαν πατείς της γής το χορταράκι δεν σπ'α, μόνο λυγίζει έλαφρό.

Κρυφά — κρυφά, γλυστράς κάθε πρωί σ'αλλάς, συ σ'αλλάς στο σκαρπίνι, μην τύχη χειμωνιάτικη πνοή αμάθητα σ'ε βρή και σ'ε σκληρύνει.

Παιμόνιτρο, σ'ους δρόμους τριγυρνάς και οι διαβάτες σ'ε κρυφοθαυμάζουν, μά συ διασάινεις χωρίς να πονάς κ' οι δόλιοι σ'ε θάρρουν κι' αναστενάζουν.

Σαν πάτησες γυμνό ε'ς το χαλί μου δεν αφήδες ένα σημάδι γάμου, και μόνο εθρύματιζες «άλλοι μου! αλύπητα την άμοιρη καρδιά μου.

Μεταφρ. Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

(*) Ο Μπέρνς, ο μεγάλος, ο ένδοξος, ο άγαπημένος ποιητής των Σκωτών, ήτο γεωργός κι' έδουλε ο ίδιος τη γή του. Η Μαίρη ήταν μιά φτωχή κόρη που εϊργάζετο σ'ε ένα πλούσιο σπίτι εκεί κοντά. Ο άποχωρισμός τους ήταν έπίσημος και ποιητικός. Εκείνη έπέρασε ένα ρούκι που θά τούς έχωριζε, εκείνος έστάθη στην άλλη όχθη, έκρατήσαν μαζί επάνω από το νερό μίαν Άγίαν Γραφήν και άρκίστηκαν αγάπη αιώνια. Ύστερα από πολύ λίγο καιρό ένα άδελφάκι της Μαίρης, άρρώσθησε, η Μαίρη το περιποιήθηκε με άδελφική στοργή, εκόλλησε την άρρώστεια του και πέθανε.

ψε τη σχολή για να γίνη... κρημάρσος!

Αυτή η είδησις έπεσε σαν κεραυνός στο σπίτι μας. Όλοι πειά είχαμε πεισθη ότι ο Τσάρλυ καταστράφηκε. Μά δεν είχαμε καθόλου δίκιο. Ο Τσάρλυ είχε μέσα του τη φλόγα ενός μεγάλου ταλέντου. Γρήγορα, παρά τ'α έμπόδια τών εχθρών του και τ'ς «παγίδες» που του έστηναν οι διάφοροι συναναστάι του, ο Τσάρλυ κατάφερε να διακριθ' και τέλος να γίνη ένας καλός ήθοποιός. Τώρα πειά τ' όνομά του γραφόταν με μεγάλα γράμματα στις ρεκλάμες τών έργων και οι κριτικοί τών έφημερίδων ήσυχολούντο κάθε τόσο με το μεγάλο ταλέντο του. Μά στην οικογένειά μας ο Τσάρλυ εξακολουθούσε να είνε «παραστρατημένος» κι' ένα «χρμένο πρόβατο»... Τ'α δέλφια του κάθε φορά που άκουσαν να μιλούν γι' αυτόν σήκωναν με περιφρόνησι τούς ώμους κι' έφεραν πολύ βαρεία στη ψυχή του το ότι αυτός, ο άδελφός τους, ο γυιός του πού καλού και του πιο παλιού ξενοδόχου του Σκαρμπόροου είχε γίνη ένας σάλτιμπάγκος...

Όστόσο ο Τσάρλυ είχε πάρει πειά κατήφορο... Καμμία συμβουλή και καμμία παράκλησίς μου δεν τον έκανε να λογικευθ' και να καταλάβη το λάθος του. Μερικοί συγγενείς του τότε άπεφάσαν να τον πείσουν ν' αλλάξη τ' όνομά του και να πάει να τ'ο διασύρη στα διάφορα θέατρα. Μά ο Τσάρλυ για πρώτη φορά στη ζωή του θυμωσε κι' έδιωξε με το χειρότερο τρόπο τούς ανθρώπους της οικογενείας του.

Ποτέ δεν έξασα, τούς δήλωσε, ότι είμαι ένας Λώφτον. Αν έσείς έχετε τύψεις για το επάγγελμα που διαλέξατε, μπορεί ν' αλλάξετε τ' όνομά σας...

Κι' ο Τσάρλυ συνέχισε να παίζη στο θέατρο. Άλλωστε ήταν πειά πασίγνωστος. Γι' αυτό μιά μέρα του πρότειναν να παίζη στον κινηματογράφο. Ο Τσάρλυ δεν άρνήθηκε. Άπό την άρχη άλλωστε της θεατρικής καριέρας του είχε ένα όνειρο: Να υποδυθ' το ρόλο του Έρρίκου VIII. Και αυτή ακριβώς η έπιθυμία του όταν πραγματοποιήθηκε, τοι ήχασε τη δόξα και τον έκανε ένα από τ'α πιο λαμπρά «άστρα» του άγγλικού κινηματογράφου. Έπειτα ο Τσάρλυ έπαιζε σ'ε ένα σωρό έργα. Θέλετε τώρα τις προσωπικές εντυπώσεις μου; Δεν μ' άρέσει να τον βλέπω να υποδυεται ρόλους εγκληματικών και ρόλους σκληρών ανθρώπων. Κατά βάθος ο Τσάρλυ είνε ένα τρυφερό κι' αίσθηματικό παιδί και δεν είνε ικανός να σκοτώσει ούτε ένα μυρμήγκι. Γι' αυτό κιόλας εύχαριστιέμαι όταν τον βλέπω να παίζη ρόλους ήρηνικών ανθρώπων. Έκει όμως που μ' εγοήτευσε κυριολεκτικά ήταν στο έργο που υποδυεται το ρόλο του «μαίτρ» ενός ξενοδοχείου ο οποίος έχει ένα μόνο όνειρο: να γίνη ιδιοκτήτης ενός έστιατοριού. Ξέρετε δε για ποιο λόγο; Γιατί έτσι όνειρευόμουν να δω μιά μέρα τον Τσάρλυ, έναν καλό και ταχτικό ξενοδόχο, όμοιο σαν τ' άλλα αδελφία του. Κι' αυτό είνε το παράπονό μου που του τ'ο λέω κάθε φορά που έρχεται να με δ'η. Μά εκείνος γελάει ασυλόγηστα και μου δηλώνει:

— Δεν έχεις δίκιο, μητέρα. Αυτή την έπιθυμία σου την πραγματοποιήσα στον κινηματογράφο, όπως άλλωστε κι' όλα τ'α όνειρα της οικογενείας μου. Έδως τί περίφημος καπετάνιος είμαι στο φίλμ «Ναυτική άνταρσία»; Δεν πρέπει λοιπόν να παραπονιτά κανένας, ούτε αυτόι ακόμα οι καθηγητάι μου της Ναυτικής Σχολής του Όσμπορν.

Κι' εγώ αναγκάζομαι να συμφωνήσω με τη λογική του γιατί κατά βάθος είνε ένα καλό παιδί που αγαπάει τη μητέρα του.

ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ ΛΩΦΤΟΝ

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ

ΛΑΘΟΣΙ...

Ένας Άμερικανός έπληγε μιά μέρα στα γραφεία μιάνης απ' τις μεγαλύτερες έφημερίδες της Νέας Υόρκης και ζήτησε να παρουσιασθ' στο διευθυντή της.

— Κύριε, του είπε όταν έγινε δεκτός, από την άξιότιμη έφημερίδα σας έμαθα... πώς πέθανα χθές!

— Αν άνάγγειλε το θάνατό σας η έφημερίδα μου, θά πη πώς είνε άληθινή! απάντησε ο διευθυντής.

— Σας βεβαιώνω πώς δεν πέθανα και άποδείξεις είνε πώς βρίσκομαι ολοζώντανος μπροστά σας!

— Και τώρα τί θέλετε, κύριε;

— Περιμένο από σας μιά διάφευσι...

— Άδύνατον, κύριε. Δεν μ'ας επιτρέπεται να διαφεύσω με αυτά που έγραψε η έφημερίδα μας!

— Μά...

— Για να διορθώσουμε όμως τ'α πράγματα, μπορεί να γίνη το έξης: Άδριο να δημοσιευθ' το όνομά σας... στη στήλη των γεννήσεων.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

— Θα τὸ ἔκανα κι' ἐγὼ αὐτὸ ἂν μπορούσα νὰ ἔλ-

πας, εἶπε ὁ Ἰάκωβος Γκραντέν.

— Ἐ, τότε ἔχε θάρρος κι' ἔλπιζε! εἶπε μ' ἀλλόκοτο τόνο ὁ κ. Λαγκάρντ.

— Ἡ Ἰωάννα πῆθανε! ψιθύρισε στενάζοντας ὁ Ἰάκωβος.

— Ὁ κ. Λαγκάρντ λίγο ἔλειψε νὰ φωνάξῃ: «Ὁχι, ζή!»

«Ἀλλὰ κρατήθηκε, μὴ θέλοντας νὰ δώσῃ στὸν Ἰάκωβο μιὰ χαρὰ μισή καὶ ἀσυμπλήρωτη.

«Ὁχι! εἶπε ἀπὸ μέσα του. «Ἄς περιμένουμε ἀκόμα...»

Καὶ ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή σιωπῆς, ξαναεἶπε:

— Πρὶν φύγῃ γιὰ νὰ ριχτῇ στὸ ποτάμι, ἡ μνηστὴ σου ἄ-

φησε μιὰ ἐπιστολή;

— Ναί.

— Καὶ σ' αὐτὴ κατηγοροῦσε κάποιον ἀγριάνθρωπο, ὁ-

νομαζόμενο Λυκογιάννη;

— Μάλιστα.

— Μοῦ εἶπαν ὅτι ἐνοιθεῖς μεγάλη συμπάθεια γιὰ τὸν ἀ-

γριο αὐτό.

— Εἶνε ἀλήθεια.

— Κι' ὁ Λυκογιάννης ἐπίσης ἔτρεφε ἐξαιρετικὴ ἀγάπῃ

γιὰ σένα.

— Κι' αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

Τότε ὁ κ. Λαγκάρντ, μὲ φωνὴ σοβαρὴ ρώτησε:

— Ἰάκωβε, παραδέχεσαι ὅτι ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς εἶ-

νε ἐνοχος;

— Ὁχι, ἡ Ἰωάννα μέσα στὴν ταραχὴ τῆς γελάστηκε καὶ

ἀδίκως κατηγοροῦσε τὸν Λυκογιάννη.

Τὸ πρόσωπο τοῦ κ. Λαγκάρντ πῆρε μιὰ χαρούμενη ἔκ-

φραση καὶ τὸ βλέμμα του ἔλαμψε.

— Στὴν ἀρχὴ πίστεψα κι' ἐγὼ ὅτι ὁ Λυκογιάννης ἔκανε

τὸ ἔγκλημα, ἐξακολούθησε ὁ Ἰάκωβος. Ἀλλ' ἀργότερα

ἔμαθα λεπτομερῶς τὰ γεγονότα τῆς τρομερῆς ἐκείνης νύ-

χτας. Ὁχι μόνον ὁ Λυκογιάννης δὲν ἦταν ἐνοχος, ἀλλὰ κι'

ἔσωσε τὴν Ἰωάννα ἀπὸ τὴν κτηνώδη ἐπίθεσιν ἐνὸς ἀλλοῦ,

τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα μᾶς εἶνε ἀκόμη ἀγνωστο. Ἐκτός αὐ-

τοῦ, ὁ ἴδιος ὁ Λυκογιάννης κατέβαλε ἀπεγνωσμένες προσ-

πάθειες γιὰ νὰ τὴ σώσῃ ἀπὸ τὸ ρεῦμα, ποῦ, ἀλλοίμονο!

τὴν παρέσυρε... Ἡ δυστυχισμένη Ἰωάννα!... Νόμιζε πὼς

εἶχε ἀτιμασθῇ καὶ τὸ μοῖρατό αὐτὸ λάθος τὴν ὠδήγησε

στὴν αὐτοκτονία, στὸ θάνατο!

— Ἰάκωβε, πὼς τὰ ἔμαθες ὅλ' αὐτά; ρώτησε μὲ μεγάλο

ἐνδιαφέρον ὁ κ. Λαγκάρντ.

— Ὁ Λυκογιάννης δὲν μίλει καθόλου, ἀπάντησε ὁ Γκραν-

τέν. Μολαταῦτα, μιὰ νέα ποῦ τὸν καταλαβαίνει κατῶρ-

θωσε νὰ μάθῃ ἀπὸ τὰ νοήματά του καὶ τὶς χειρονομίες του

ὅλες τὶς λεπτομέρειες τοῦ τρομεροῦ δράματος. Ἡ νέα αὐ-

τὴ ἦρθε ἐπίθετος ἐδῶ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν καὶ μοῦ διη-

γήθηκε ὅλ' αὐτά.

— Ἀλλὰ τότε ἡ νέα αὐτὴ, ὅσα εἶπε σὲ σένα, θὰ τὰ κα-

ταθέσῃ καὶ στὴν ἀδυναμία τοῦ Ἐπινάλ;

— Ὁχι, δὲν τὸ ἔκανε αὐτό.

— Γιατί; ρώτησε ὁ κ. Λαγκάρντ ἔξαφνασμένος.

— Γιατὶ περιμένει.

— Περιμένει; Τί;... Πῶς, ἐνῶ βλέπει ὅτι κατηγοροῦν ἕνα

δυστυχισμένον ἄθωο καὶ ὅτι τὸν συνέλαβαν μάλιστα, δὲν

διαμαρτύρεται;

— Κύριε Λαγκάρντ, ἀπάντησε μὲ μεγάλη ἀμηχανία ὁ

Ἰάκωβος Γκραντέν, ἡ νέα αὐτὴ ἀγαπᾷ τὸν Λυκογιάννη.

— Τὸν ἀγαπᾷ! φώναξε ὁ κ. Λαγκάρντ. Μὰ αὐτὸ εἶν'

ἕνας λόγος ἀκόμα γιὰ τὸν ὁποῖο θάπρεπε νάχη διακρίσει

ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τὴν ἀθωότητά του. Ἰάκωβε, ἂν αὐ-

τὴ ἡ νέα σωπαίνῃ, θὰ πῇ ὅτι ἔχει ἄλλες αἰτίες... Μὰ, γιὰ

τὸ συμφέρον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας, πρέπει νὰ

τὴν ἀναγκάσουμε νὰ μιλήσῃ... Πές μου πὼς τὴ λένε;

— Συγγνώμην, ψιθύρισε ὁ Ἰάκωβος Γκραντέν τοῦ ὁποῖο

ἡ ἀμηχανία μεγάλωνε ὀλοένα. Σὰς φανέρωσε τὸ μυστικὸ

τῆς. Ἐχω τάχα τὸ δικαίωμα νὰ σὰς φανερώσω καὶ τ' ὀ-

νομά τῆς;

— Ὑποθέτω, Ἰάκωβε, ὅτι δὲν μὲ θεωρεῖς ἱκανὸ νὰ προ-

δώσω ἕνα τέτοιο μυστικόν. Ὡστόσο, ἂν ἡ νέα αὐτὴ σ' ἐξο-

λε νὰ τῆς ὑποσχεθῇ ὅτι δὲν θὰ προδώσῃ σὲ κανένα τὸν-

μάτης, μὴ λές τίποτε...

— Ὁχι, δὲν τῆς ἔδωκα τέτοια ὑπόσχεσι.

— Τότε μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν τὴν προδίδεις ἂν μοῦ πῇ

τὸνομά τῆς.

— Λέγεται Ἐριέττα ντὲ Σιμέζ.

— Ὁ κ. Λαγκάρντ, ἀκούγοντας τὸ ὄνομα αὐτό, ἔγινε κατὰ

χλωμός.

— Ἐριέττα ντὲ Σιμέζ! ξαναεἶπε μὲ μάτια ποῦ ἔλαμπαν.

— Ὁ Ἰάκωβος τὸν κύτταξε κατάπληκτος. Ὡστόσο ὁ κ.

Λαγκάρντ συνήλθε ἀμέσως καὶ τὸ πρόσωπό του ξαναπῆρε

τὴ συνηθισμένη του ἔκφρασι.

— Καταλαβαίνω τώρα, εἶπε μὲ φωνὴ γαλήνια, γιατί

δεσποινὶς ντὲ Σιμέζ δὲν θέλησε νὰ κάνῃ ἕνα διάστημα ποῦ

θὰ τὴν ἀνάγκαζε ν' ἀποκαλύψῃ ἕνα μυστικόν, τὸ ὁποῖο μὲ

τόση προσοχὴ φυλάει. Μοῦ φαίνεται τώρα ὅτι εἶνε περιτ-

τὰ σοῦ πὼς ἐνδιαφέρομαι γιὰ τὸν Λυκογιάννη. Μοῦ φαί-

νεται ὅτι τὸ κατάλαβες. Ἰσως μάλιστα νὰ βρισκῇς παρὰ

δοξο τὸ ἐνδιαφέρον μου γιὰ ἕνα τέτοιον ἄνθρωπο. Γιὰ τὴν

ὥρα, σοῦ λέω ὅτι ἔχω σπουδαίους λόγους σχετικῶς, τοὺς

ὁποῖους θὰ μάθης ἀργότερα.

Τὴ στιγμή ἐκείνη ξαναγύρισε ὁ Ἰάκωβος Βαγιάν καὶ

κάθησαν κ' οἱ τρεῖς γιὰ νὰ φάνε. Μετὰ τὸ δεῖπνο, πλάγα-

σαν ὅλοι γιατί ὁ κ. Λαγκάρντ ἦταν κατάκοπος καὶ οἱ ἄλ-

κοδεσπότες μ' εὐγένεια τοῦ σύστησαν ν' ἀναπαυθῇ.

Τὴν ἄλλη μέρα, σηκώθηκε στὶς ἑφτά τὸ πρωῒ. Ντύθηκε

ἀμέσως καὶ κατέβηκε στὸν κήπο, ὅπου βρῆκε τὸν ὑπολο-

χαγὸ Γκραντέν, ὁ ὁποῖος εἶχε σηκωθῇ πρὶν ἀπὸ μιὰ ὥρα.

— Κοιμηθήκατε καλά; τὸν ρώτησε ὁ τελευταῖος.

— Πολὺ καλά, γιατί δὲν αἰσθάνομαι πειὰ τὴ χθεσινὴ κατ-

ρασι. Θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ κάνω σήμερα τὸ πρωῒ ἕνα μικρὸ

περίπατο στὰ περὶχωρα. Θέλεις νὰ μὲ συνοδεύσῃ;

— Πολὺ εὐχαρίστως.

Προγευμάτισαν μαζί μὲ τὸν Ἰάκωβο Βαγιάν καὶ κατὰ

τὶς ὁχτῶ, ὁ ὑπολοχαγὸς κι' ὁ κ. Λαγκάρντ προχωροῦσαν

ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χωράφια. Ἀκολουθοῦσαν τὸ δρόμο ποῦ

πῆγαινε πλάι στὸ ποτάμι καὶ σὲ λίγο βρέθηκαν στὸν ἀνι-

φορο τοῦ Βλανκοῦρ.

— Ἐξαφνα, ὁ Ἰάκωβος στάθηκε καὶ δείχνοντας τὴν ὁρ-

εἶπε μὲ φωνὴ πνιγμένη καὶ μὲ δυσκολία συγκρατώντας

τοὺς λυγμούς του:

— Ἐδῶ... ἐδῶ... ἡ φτωχὴ μου Ἰωάννα...

Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του.

— Ἀ! σ' αὐτὸ τὸ μέρος πνίγηκε; εἶπε ὁ κ. Λαγκάρντ.

Πλησίασαν κ' οἱ δύο στὴν ὁχτὴ τοῦ ποταμοῦ, τοῦ ὁποῖου

τὰ νερά ἦσαν χαμηλωμένα ἐκείνη τὴν ἡμέρα κι' ἐνῶ ὁ Ἰ-

άκωβος μὲ σπαράγμὸ κύτταξε τὴ δίνη τοῦ ρεύματος, πῶς

πέρα ὁ κ. Λαγκάρντ ξαναπαράσταινε μὲς στὸ μυαλό του

τὴ σκηνὴ τῆς σωτηρίας τῆς Ἰωάννας ἀπ' τὸν Λυκογιάννη.

Ὁ κλῶνος τῆς ἰτιάς, ὅπου πιάστηκε ὁ Λυκογιάννης, ἦταν

ἀκόμα ἐκεῖ κι' ἀπάνω τὰ χόρτα φαίνονταν ἐπίσης τὸ ἀπο-

τύπωμα τοῦ σώματος τῆς Ἰωάννας, ἡ ὁποία, ὅταν ἀνασώ-

θηκε ἀπ' τὸ ποτάμι, εἶχε συνέλθει ἐκεῖ σιγά, ἐνῶ ὁ ἀγριο-

ἐσκυθε ἀπὸ πάνω τῆς καὶ κύτταξε μ' ἀγωνία τὸ κατὰ

πρὸςώπὸ τῆς.

— Ἰάκωβε, εἶπε ὁ κ. Λαγκάρντ, ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς στιγ-

μές, ἄς ἀπομακρυνθοῦμε ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό ποῦ σοῦ φαι-

νίζει τόσα θλιβερά πράγματα.

Μὰ ὁ νέος φαίνονταν σάν νὰ μὴν ἤθελε νὰ ἐξεκολλήσῃ ἀπὸ

κεῖ.

— Ἐλα, φίλε μου, ἔλα! ξαναεἶπε ὁ κ. Λαγκάρντ

καὶ τὸν ἐτράβηξε μαζί του.

Ὅταν ἀπομακρύνθηκαν ἀρκετὰ, τὸν ρώτησε:

— Πόσο ἀπέχει ἀπὸ δῶ ὁ Μαῦρος Λόφος;

— Τρία τέταρτα τῆς λεύγας περίπου.

— Ἐκεῖ εἶχε τὸ καταφύγιό του ὁ Λυκογιάννης;

— Ναί, μέσα σὲ μιὰ σπηλιά, στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ.

— Θὰ μπορέσουμε νὰ βρούμε τὴ σπηλιά αὐτή;

— Εὐκολώτατα, γιατί πῆγα ἐκεῖ πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν.

Εἶχα πιστέψῃ στὴν ἐνοχὴ τοῦ Λυκογιάννη κι' αὐτὸ μ' ἔ-

κανε νὰ τὸν παραδώσω σάν παληάνθρωπο στοὺς χωροφύ-

λακες. Ὅταν λοιπὸν ἔμαθα πὼς ἦταν ἄθωος, ἔπῃγα νὰ ἐ-

πισκεθῶ τὴν κατοικία του, ὑπακούοντας σ' ἕνα ἀσθημα

εὐγνωμοσύνης καὶ συντριβῆς.

— Καλὰ ἔκανες.

— Πρὶν ἀπ' τὸν πόλεμο, ἡ σπηλιά αὐτὴ ἦταν ἀπροσπέλα-

στη. Ἡ εἰσόδός της κρυμμένη πίσω ἀπὸ πυκνοὺς θάμνους

κι' ἀγκάθια, δὲν φαίνονταν καθόλου. Ἀλλὰ οἱ Πρώσοι ἔ-

καψαν ὅλη τὴ βλάστησι γύρω.

— Πῶς; Οἱ Πρώσοι; Γιατί;

— Θέλησαν νὰ τὸν συλλάβουν.

— Καὶ τί τοῦς ἔχει κάνει ὁ Λυκογιάννης;

— Ὡ! τοῦς ἔχει κάνει πολλά... Ἀπὸ μιὰ μέρα ποῦ ἕνας

ταγματάρχης ἐρράπισε τὸ νουνοῦ μου, ὁ Λυκογιάννης πῆρε

τὸ τουφέκι του καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς καταδιώκῃ ἀλύπητα.

Καὶ ὁ ὑπολοχαγὸς διηγήθηκε στὸν κ. Λαγκάρντ τὰ κα-

τορθώματα τοῦ Λυκογιάννη.

— Μὰ αὐτὲς εἶνε πράξεις ἥρωος! φώναξε ὁ κ. Λαγκάρντ

ἐνθουσιασμένος.

— Ὁ Λυκογιάννης πλάστηκε γιὰ νὰ γίνῃ ἥρωας! ἀπάντη-

σε ὁ Ἰάκωβος.

Μὰ γρήγορη λάμψι πέρασε ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κ. Λαγ-

γάρντ, ὁ ὁποῖος ἐπρόσθεσε:

— Πάντως, ὁ ἄγριος αὐτὸς ἔχει μεγάλη

καρδιά!

Ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους καὶ σὲ

λίγο μῆχαν στὸ μονπάτι ποῦ τραβοῦσε

πλάι στὸ δάσος.

— Ποῦ μᾶς πῆγαινε ὁ δρόμος αὐτός, Ἰ-

άκωβε; ρώτησε ὁ κ. Λαγκάρντ.

— Κατ' εὐθείαν στὸν Μαῦρο Λόφο. Κατά-

λασα ὅτι θέλετε νὰ ἐπισκεφθῇτε τὴ σπηλιά

τοῦ Λυκογιάννη καὶ σὰς ὁδηγῶ ἐκεῖ.

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου.

Ἐπειτ' ἀπὸ μισὴ ὥρα κοπιαστικῆς πο-

ρείας, γιατί σὲ κάθε στιγμή τὰ πόδια τους

μπλεκόντουσαν στοὺς θάμνους καὶ στ' ἀγ-

κάθια, ἔφτασαν στὴ ρίζα τοῦ τεραστίου

βράχου τοῦ Μαύρου Λόφου, κοντὰ στὴν εἰ-

σοδο τῆς σπηλιάς.

— Ἐδῶ, ἐξήγησε ὁ Ἰάκωβος, βρισκόν-

τουσαν οἱ πυκνοὶ θάμνοι καὶ τ' ἀγκάθια

ποῦ ἔκαμαν οἱ Πρώσοι.

— Πραγματικά, φαίνονται ἀκόμα τὰ ἑ-

λὴν ἀξιολάτρευτῃ κι' ὠραία... Ἡ

χρὴ τῆς πυρκαϊᾶ

Ο υπηρέτης εξαφανίστηκε και σε λίγο ξαναγύρισε λέγοντας:

— Ο κ. Εισαγγελέας σας περιμένει...

Ο ανώτερος δικαστικός προχώρησε ως την πόρτα για να υποδεχθή τον επισκέπτη του και τον παρακάλεσε να καθήσει σε μία πολυθρόνα.

— Σας περίμενα, κύριε, του είπε, γιατί χθές έλαβα την έπιστολή του κ. ύπουργού που μου ανήγγελλε την επίσκεψή σας.

— Δεν ελάβατε, κύριε γενικέ εισαγγελεῦ, και μία δεύτερη έπιστολή από κάποιο άλλο έπίσημο πρόσωπο;

— Μάλιστα, κύριε.

— Τότε θα ξέρετε περί τίνος πρόκειται.

— Μάλιστα, και είμαι πρόθυμος να σας εξυπηρετήσω. Εύχαριστώ, κύριε, εύχαριστώ πολύ. Αλλά πριν σας μιλήσω για το σκοπό της άφιξής μου, θεωρώ απαραίτητο να σας ανακοινώσω ότι ξέρω για τον δυστυχισμένο, για τον όποιο ενδιαφερομαι. Έν πρώτοις λοιπόν, σας λέω ότι ο Λυκογιάννης είναι άδωος.

Ο γενικός εισαγγελέας έκανε μι' απότομη κίνηση.

— Μάλιστα, κύριε, ξαναείπε ο κ. Λαγκάρντ. Η έναντίον του κατηγορία είναι συνέπεια ενός θλιβερού λάθους.

Ένα χαμόγελο φάνηκε στα χείλη του εισαγγελέως, ο οποίος είπε:

— Έχουμε, κύριε, την έπιστολή του θύματος που υποδεικνύει καθαρά ότι ο έγκληματίας είναι ο Λυκογιάννης.

— Ναί, ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν και ξέρω ότι έχετε μια έπιστολή της Ιωάννας Βαγιάν

Καθισμένος μπρός σ' ένα τραπέζι φαίνεται βυθισμένος σε σκέψεις.

— Και αν δεν μιλήση, τότε πώς θα φωτισθώ η δικαιοσύνη; — Και δεν φωτίζεται τώρα που σας λέω εγώ ότι φυλακίσατε έναν άθωο;

— Δυστυχώς κύριε — συγχωρήστε με που σας κάνω αυτή την παρατήρηση — δεν μάς φέρνεται καμιά απόδειξη της θωότητος του Λυκογιάννη. Υπάρχει βέβαια η δική σας πεποίθησις που έχει κι' αυτή την αξία της, αλλά δεν φτάνει. Η δικαιοσύνη θέλει αποδείξεις!

— Τις αποδείξεις αυτές θα τις πάρη από τον ίδιο το Λυκογιάννη.

— Το εύχομαι και το επιθυμώ. Έντούτοις, κύριε, μπορείτε να μου πείτε που βασίζετε την πεποίθησή σας;

— Το παρελθόν του Λυκογιάννη και τα ήρωικά του κατορθώματα δεν επιτρέπουν να τον παραδεχθώ κανείς ως ένοχο ενός τέτοιου βδελυρού εγκλήματος. Γιατί δεν άγνοήτε βέβαια ότι η διαγωγή του σε μερικές περιπτώσεις υπήρξε ύπεροχη.

— Ναί, ξέρω ότι έκανε μερικές πράξεις...

— Λαμπρές, κύριε, επρόσθεσε ο κ. Λαγκάρντ. Και πρέπει να λάθη κανείς υπ' όψει του ότι δεν τις έκανε ένας πολιτισμένος άνθρωπος αλλά ένας άγριος που άκουγε μόνο το ένστικτό του. Πώς θέλετε να είναι ένοχος τέτοιου εγκλήματος ο άνθρωπος που, με κίνδυνο της ζωής του, έσωσε από βέθαιο θάνατο την δεσποινίδα ντε Σιμέζ κι' εξεδίκασε σαν παλληκάρι τον πατέρα της Ιωάννας όταν τον πρόσβαλε βάρβαρα ένας Πρώσος αξιωματικός; Όλ' αυτά τα γεγονότα αποδεικνύουν ότι ένας άνθρωπος που έχει τέτοιες αίσθημα-

τα, δεν μπορεί να είναι θηρίο. Έγώ ο ίδιος πήγα στο Μαρρέλ για να συγκεντρώσω πληροφορίες για τον Λυκογιάννη, κι' έπ' δώσα άκουσα εκεί, βεβαιώθηκα εν-τελώς για την θωότητά του.

— Αλλά η δικαιοσύνη χρειάζεται αποδείξεις...

— Πρέπει εν πρώτοις να βγ' από τη φυλακή ο Λυκογιάννης...

— Αλλά... πήγε να πη' ο εισαγγελέας.

— Άκούστε με, κύριε εισαγγελεῦ, σας παρακαλώ. Δεν έρχομαι να σας πω: άνοιχτε τις πόρτες της φυλακής του και αφήστε τον να πα' όπου θέλει. Σας ζητώ μόνο να μου έμπιστευήτε το φυλακισμένο και σας ύποψομαι ότι δεν θα φύγη από το Έσπινάλ. Όσοκις δέ θέ-

λετε σεις ή άλλο μέλος του δικαστικού συμβουλίου, θα μπορείτε να τον βλέπετε ελεύθερα. Θα τον έγκραστησω σ' ένα σπίτι ευρύχωρο με μεγάλο κήπο. Κι' επειδή θα χρειαστούν υπηρέτες και τών δύο φύλων, θα σας παρακαλέσω να τους όρίσετε σεις ο ίδιος. Έπίσης, αν χρειαστή γιαντρός, μπορώ να παραδεχθώ το γιαντρός της φυλακής. Αλλά τους διδασκάλους που θα δώσω στον άγριο, θα τους διαλέξω εγώ ο ίδιος. Δεν είναι ανάγκη να προσθέσω, κύριε εισαγγελεῦ, ότι ή διέυθυνσις των φυλακών δεν θα υποβληθ' σε καμιά δαπάνη. Αναλαμβάνω εγώ όλα τα έξοδα.

— Ο δικαστής τ' άκουσε όλ' αυτά με μία εύκολονόητη έκπληξη.

— Βέβαια, ο κ. Λαγκάρντ φαινόταν άνθρωπος πλουσιώτατος και μπορούσε να ευχαριστήση κάθε του ιδιοτροπία. Έκείνο όμως που αναλάμβανε να κάνει για το Λυκογιάννη φανερόν ότι μεταξύ αυτού και του άγριου υπήρχε κάποια βιοσκόπητα μυστήρια. Ο εισαγγελέας κατάλαβε λοιπόν ότι ης ανθρωπος που ήταν, απέφαινε ν' άπευθύν' στον έπι-

— Λοιπόν, κύριε, ρώτησε ο κ. Λαγκάρντ, τί άπάντησι μου δώσετε;

— Έλαβα ήδη την τιμή να σας πω ότι θα προσπαθήσω να σας φανώ χρήσιμος.

— Και σεις δεν θα θέλατε να εκπαιδεύσετε το Λυκογιάννη και να τον κάνετε να μιλήση;

— Μάλιστα. Αλλά αυτό μου φαίνεται δύσκολο.

— Πέστε άδύνατον μάλλον, όπως είναι τώρα τα πράγμα-τα. Αν μεταβληθ' όμως ή κατάσταση, δεν θα δυσκολευτούμε και πολύ να πετύχουμε το σκοπό μας.

— Έξηγηθήτε...

— Πρέπει εν πρώτοις να βγ' από τη φυλακή ο Λυκογιάννης...

— Αλλά... πήγε να πη' ο εισαγγελέας.

— Άκούστε με, κύριε εισαγγελεῦ, σας παρακαλώ. Δεν έρχομαι να σας πω: άνοιχτε τις πόρτες της φυλακής του και αφήστε τον να πα' όπου θέλει. Σας ζητώ μόνο να μου έμπιστευήτε το φυλακισμένο και σας ύποψομαι ότι δεν θα φύγη από το Έσπινάλ. Όσοκις δέ θέ-

λετε σεις ή άλλο μέλος του δικαστικού συμβουλίου, θα μπορείτε να τον βλέπετε ελεύθερα. Θα τον έγκραστησω σ' ένα σπίτι ευρύχωρο με μεγάλο κήπο. Κι' επειδή θα χρειαστούν υπηρέτες και τών δύο φύλων, θα σας παρακαλέσω να τους όρίσετε σεις ο ίδιος. Έπίσης, αν χρειαστή γιαντρός, μπορώ να παραδεχθώ το γιαντρός της φυλακής. Αλλά τους διδασκάλους που θα δώσω στον άγριο, θα τους διαλέξω εγώ ο ίδιος. Δεν είναι ανάγκη να προσθέσω, κύριε εισαγγελεῦ, ότι ή διέυθυνσις των φυλακών δεν θα υποβληθ' σε καμιά δαπάνη. Αναλαμβάνω εγώ όλα τα έξοδα.

— Ο δικαστής τ' άκουσε όλ' αυτά με μία εύκολονόητη έκπληξη.

— Βέβαια, ο κ. Λαγκάρντ φαινόταν άνθρωπος πλουσιώτατος και μπορούσε να ευχαριστήση κάθε του ιδιοτροπία. Έκείνο όμως που αναλάμβανε να κάνει για το Λυκογιάννη φανερόν ότι μεταξύ αυτού και του άγριου υπήρχε κάποια βιοσκόπητα μυστήρια. Ο εισαγγελέας κατάλαβε λοιπόν ότι ης ανθρωπος που ήταν, απέφαινε ν' άπευθύν' στον έπι-

— Λοιπόν, κύριε, ρώτησε ο κ. Λαγκάρντ, τί άπάντησι μου δώσετε;

— Έλαβα ήδη την τιμή να σας πω ότι θα προσπαθήσω να σας φανώ χρήσιμος.

— Και σεις δεν θα θέλατε να εκπαιδεύσετε το Λυκογιάννη και να τον κάνετε να μιλήση;

— Μάλιστα. Αλλά αυτό μου φαίνεται δύσκολο.

— Πέστε άδύνατον μάλλον, όπως είναι τώρα τα πράγμα-τα. Αν μεταβληθ' όμως ή κατάσταση, δεν θα δυσκολευτούμε και πολύ να πετύχουμε το σκοπό μας.

— Έξηγηθήτε...

— Πρέπει εν πρώτοις να βγ' από τη φυλακή ο Λυκογιάννης...

— Αλλά... πήγε να πη' ο εισαγγελέας.

— Άκούστε με, κύριε εισαγγελεῦ, σας παρακαλώ. Δεν έρχομαι να σας πω: άνοιχτε τις πόρτες της φυλακής του και αφήστε τον να πα' όπου θέλει. Σας ζητώ μόνο να μου έμπιστευήτε το φυλακισμένο και σας ύποψομαι ότι δεν θα φύγη από το Έσπινάλ. Όσοκις δέ θέ-

λετε σεις ή άλλο μέλος του δικαστικού συμβουλίου, θα μπορείτε να τον βλέπετε ελεύθερα. Θα τον έγκραστησω σ' ένα σπίτι ευρύχωρο με μεγάλο κήπο. Κι' επειδή θα χρειαστούν υπηρέτες και τών δύο φύλων, θα σας παρακαλέσω να τους όρίσετε σεις ο ίδιος. Έπίσης, αν χρειαστή γιαντρός, μπορώ να παραδεχθώ το γιαντρός της φυλακής. Αλλά τους διδασκάλους που θα δώσω στον άγριο, θα τους διαλέξω εγώ ο ίδιος. Δεν είναι ανάγκη να προσθέσω, κύριε εισαγγελεῦ, ότι ή διέυθυνσις των φυλακών δεν θα υποβληθ' σε καμιά δαπάνη. Αναλαμβάνω εγώ όλα τα έξοδα.

— Ο δικαστής τ' άκουσε όλ' αυτά με μία εύκολονόητη έκπληξη.

φεις του ώστε φαίνεται σαν να μην άκούη όταν του μιλού-νε και πολλές φορές κάθεται σε μία γωνία του κελλιού του και κρατώντας το κεφάλι του σφιγμένο στα χέρια του, μέ-νει άκίνητος στην ίδια θέση ώρες ολόκληρες. Κάθε τόσο ανασταίνει και ξεσπάει σε θρήνους. Καθώς σας είπα, δεν θυμάμαι ποτέ. Μόνον εινε άδύνατον να τον κάνη κανείς να βγάλη έστω και μία λέξη άπ' το στόμα του και κανένας δ' ή στιγμή στη φυλακή δεν άκουσε τον ήχο της φωνής του. Όστόσο φαίνεται να ξέρη την έννοια πολλών λέξεων γιατί καταλαβαίνει εύκολα ό,τι του λένε. Ο δάσκαλος που του στείλαμε έπίτηδες στο κελλί του έκανε ό,τι μπο-ρούσε για να τον άποσπάση από τη σιωπή του, αλλά δεν το κατάρρωσε. Υπάρχει στη φυλακή, στην όποια βρίσκε-ται, ένας μικρός κήπος, στον όποιο τον ώδήγησαν μία μέρα, αλλά παρατήρησαν ότι ήταν άνησυχος και διαρκώς διευ-θυνόταν προς την πόρτα. Μόνο στο κελλί του φαίνεται εύ-χρησιμοποιημένος και προτιμάει τις πιθ σκοτεινές γωνίες, σαν να φοβάται το φώς του ήλιου.

— Ίδού, κύριε, επρόσθεσε ο εισαγγελέας τελειώνοντας, ότι είχα να σας πω για την κατάσταση του δυστυχισμένου Λυκογιάννη, για τον όποιον ενδιαφερόσθε.

— Λοιπόν, κύριε εισαγγελεῦ, είπε ο κ. Λαγκάρντ, άπ' ό-σα μου είπατε, σχημάτισα την πεποίθησι ότι ο Λυκογιάννης θα πεθάν' αν μείνη τρεις μήνες στην φυλακή του.

— Θα ήταν πολύ θλιβερό αυτό. Μά τί μπορούμε να κά-νουμε για να τον σώσουμε;

— Θα σας το πω, κύριε εισαγγελεῦ, γιατί αυτός εινε ο σκοπός της επίσκεψής μου.

— Σας άκούω.

— Και σεις δεν θα θέλατε να εκπαιδεύσετε το Λυκογιάννη και να τον κάνετε να μιλήση;

— Μάλιστα. Αλλά αυτό μου φαίνεται δύσκολο.

— Πέστε άδύνατον μάλλον, όπως είναι τώρα τα πράγμα-τα. Αν μεταβληθ' όμως ή κατάσταση, δεν θα δυσκολευτούμε και πολύ να πετύχουμε το σκοπό μας.

— Έξηγηθήτε...

— Πρέπει εν πρώτοις να βγ' από τη φυλακή ο Λυκογιάννης...

— Αλλά... πήγε να πη' ο εισαγγελέας.

— Άκούστε με, κύριε εισαγγελεῦ, σας παρακαλώ. Δεν έρχομαι να σας πω: άνοιχτε τις πόρτες της φυλακής του και αφήστε τον να πα' όπου θέλει. Σας ζητώ μόνο να μου έμπιστευήτε το φυλακισμένο και σας ύποψομαι ότι δεν θα φύγη από το Έσπινάλ. Όσοκις δέ θέ-

λετε σεις ή άλλο μέλος του δικαστικού συμβουλίου, θα μπορείτε να τον βλέπετε ελεύθερα. Θα τον έγκραστησω σ' ένα σπίτι ευρύχωρο με μεγάλο κήπο. Κι' επειδή θα χρειαστούν υπηρέτες και τών δύο φύλων, θα σας παρακαλέσω να τους όρίσετε σεις ο ίδιος. Έπίσης, αν χρειαστή γιαντρός, μπορώ να παραδεχθώ το γιαντρός της φυλακής. Αλλά τους διδασκάλους που θα δώσω στον άγριο, θα τους διαλέξω εγώ ο ίδιος. Δεν είναι ανάγκη να προσθέσω, κύριε εισαγγελεῦ, ότι ή διέυθυνσις των φυλακών δεν θα υποβληθ' σε καμιά δαπάνη. Αναλαμβάνω εγώ όλα τα έξοδα.

— Ο δικαστής τ' άκουσε όλ' αυτά με μία εύκολονόητη έκπληξη.

— Βέβαια, ο κ. Λαγκάρντ φαινόταν άνθρωπος πλουσιώτατος και μπορούσε να ευχαριστήση κάθε του ιδιοτροπία. Έκείνο όμως που αναλάμβανε να κάνει για το Λυκογιάννη φανερόν ότι μεταξύ αυτού και του άγριου υπήρχε κάποια βιοσκόπητα μυστήρια. Ο εισαγγελέας κατάλαβε λοιπόν ότι ης ανθρωπος που ήταν, απέφαινε ν' άπευθύν' στον έπι-

— Λοιπόν, κύριε, ρώτησε ο κ. Λαγκάρντ, τί άπάντησι μου δώσετε;

— Έλαβα ήδη την τιμή να σας πω ότι θα προσπαθήσω να σας φανώ χρήσιμος.

— Και σεις δεν θα θέλατε να εκπαιδεύσετε το Λυκογιάννη και να τον κάνετε να μιλήση;

— Μάλιστα. Αλλά αυτό μου φαίνεται δύσκολο.

— Πέστε άδύνατον μάλλον, όπως είναι τώρα τα πράγμα-τα. Αν μεταβληθ' όμως ή κατάσταση, δεν θα δυσκολευτούμε και πολύ να πετύχουμε το σκοπό μας.

— Έξηγηθήτε...

— Πρέπει εν πρώτοις να βγ' από τη φυλακή ο Λυκογιάννης...

— Αλλά... πήγε να πη' ο εισαγγελέας.

— Άκούστε με, κύριε εισαγγελεῦ, σας παρακαλώ. Δεν έρχομαι να σας πω: άνοιχτε τις πόρτες της φυλακής του και αφήστε τον να πα' όπου θέλει. Σας ζητώ μόνο να μου έμπιστευήτε το φυλακισμένο και σας ύποψομαι ότι δεν θα φύγη από το Έσπινάλ. Όσοκις δέ θέ-

λετε σεις ή άλλο μέλος του δικαστικού συμβουλίου, θα μπορείτε να τον βλέπετε ελεύθερα. Θα τον έγκραστησω σ' ένα σπίτι ευρύχωρο με μεγάλο κήπο. Κι' επειδή θα χρειαστούν υπηρέτες και τών δύο φύλων, θα σας παρακαλέσω να τους όρίσετε σεις ο ίδιος. Έπίσης, αν χρειαστή γιαντρός, μπορώ να παραδεχθώ το γιαντρός της φυλακής. Αλλά τους διδασκάλους που θα δώσω στον άγριο, θα τους διαλέξω εγώ ο ίδιος. Δεν είναι ανάγκη να προσθέσω, κύριε εισαγγελεῦ, ότι ή διέυθυνσις των φυλακών δεν θα υποβληθ' σε καμιά δαπάνη. Αναλαμβάνω εγώ όλα τα έξοδα.

— Ο δικαστής τ' άκουσε όλ' αυτά με μία εύκολονόητη έκπληξη.

— Βέβαια, ο κ. Λαγκάρντ φαινόταν άνθρωπος πλουσιώτατος και μπορούσε να ευχαριστήση κάθε του ιδιοτροπία. Έκείνο όμως που αναλάμβανε να κάνει για το Λυκογιάννη φανερόν ότι μεταξύ αυτού και του άγριου υπήρχε κάποια βιοσκόπητα μυστήρια. Ο εισαγγελέας κατάλαβε λοιπόν ότι ης ανθρωπος που ήταν, απέφαινε ν' άπευθύν' στον έπι-

— Λοιπόν, κύριε, ρώτησε ο κ. Λαγκάρντ, τί άπάντησι μου δώσετε;

— Έλαβα ήδη την τιμή να σας πω ότι θα προσπαθήσω να σας φανώ χρήσιμος.

— Και σεις δεν θα θέλατε να εκπαιδεύσετε το Λυκογιάννη και να τον κάνετε να μιλήση;

— Μάλιστα. Αλλά αυτό μου φαίνεται δύσκολο.

— Πέστε άδύνατον μάλλον, όπως είναι τώρα τα πράγμα-τα. Αν μεταβληθ' όμως ή κατάσταση, δεν θα δυσκολευτούμε και πολύ να πετύχουμε το σκοπό μας.

— Έξηγηθήτε...

— Πρέπει εν πρώτοις να βγ' από τη φυλακή ο Λυκογιάννης...

— Αλλά... πήγε να πη' ο εισαγγελέας.

— Άκούστε με, κύριε εισαγγελεῦ, σας παρακαλώ. Δεν έρχομαι να σας πω: άνοιχτε τις πόρτες της φυλακής του και αφήστε τον να πα' όπου θέλει. Σας ζητώ μόνο να μου έμπιστευήτε το φυλακισμένο και σας ύποψομαι ότι δεν θα φύγη από το Έσπινάλ. Όσοκις δέ θέ-

λετε σεις ή άλλο μέλος του δικαστικού συμβουλίου, θα μπορείτε να τον βλέπετε ελεύθερα. Θα τον έγκραστησω σ' ένα σπίτι ευρύχωρο με μεγάλο κήπο. Κι' επειδή θα χρειαστούν υπηρέτες και τών δύο φύλων, θα σας παρακαλέσω να τους όρίσετε σεις ο ίδιος. Έπίσης, αν χρειαστή γιαντρός, μπορώ να παραδεχθώ το γιαντρός της φυλακής. Αλλά τους διδασκάλους που θα δώσω στον άγριο, θα τους διαλέξω εγώ ο ίδιος. Δεν είναι ανάγκη να προσθέσω, κύριε εισαγγελεῦ, ότι ή διέυθυνσις των φυλακών δεν θα υποβληθ' σε καμιά δαπάνη. Αναλαμβάνω εγώ όλα τα έξοδα.

— Ο δικαστής τ' άκουσε όλ' αυτά με μία εύκολονόητη έκπληξη.

— Βέβαια, ο κ. Λαγκάρντ φαινόταν άνθρωπος πλουσιώτατος και μπορούσε να ευχαριστήση κάθε του ιδιοτροπία. Έκείνο όμως που αναλάμβανε να κάνει για το Λυκογιάννη φανερόν ότι μεταξύ αυτού και του άγριου υπήρχε κάποια βιοσκόπητα μυστήρια. Ο εισαγγελέας κατάλαβε λοιπόν ότι ης ανθρωπος που ήταν, απέφαινε ν' άπευθύν' στον έπι-

— Λοιπόν, κύριε, ρώτησε ο κ. Λαγκάρντ, τί άπάντησι μου δώσετε;

— Όποτε;

— Μου φαίνεται ότι ή αίτησίς σας μπορεί να γίνη δεκτή. Τό βλέμμα του κ. Λαγκάρντ άχτινοβολούσε.

— Μόνον, εξακολούθησε ο δικαστής, πρέπει να γίνουν ή αναγκαίες διατυπώσεις.

— Έχετε δίκη...

— Πρέπει να κάνετε γραπτή αίτησι.

— Τό προέβλεψα αυτό, άπάντησε ο κ. Λαγκάρντ, βγά-ζοντας ένα χαρτί άπ' την τσέπη του. Νά ή αίτησίς μου.

Ο εισαγγελέας πήρε την αίτησι, της έρριξε μία γρήγο-ρη ματιά και διάβασε την ύπογραφή: Α ν τ ώ ν ι ο ς Λ α γ-κ ά ρ ν τ, πρώην λοχαγός των Έλευθέρων Σκοπευτών.

— Πολύ καλά, είπε. Σήμερα κιόλας θα φροντίσω για την ύπόθεσί σας.

— Για ό,τι κι' αν χρειαστήτε, είμαι στη διάθεσί σας.

— Αξιόλογα, είπε ο εισαγγελέας.

— Δεν θέλω να καταχρασθώ περισσότερο της καλωσύνης σας, αλλά, πριν άπουρηθώ, έχω να σας ζητήσω μία χάρι άκόμα.

— Λέγετε.

— Ήθελα να σας παρακαλέσω να μου δώσετε την ά-δεια να έπισκεφθώ σήμερα τον φυλακισμένο.

Μόνος;

— Μάλιστα, κύριε, μόνος.

Ο δικαστής έπηρε ένα φύλλο χαρτί, έπάνω στο όποιο έγραψε μερικές λέξεις και τό έδωσε στον κύριο Λαγ-κάρντ.

Εκείνος τό πήρε, σηκώθη-κε και είπε:

— Σας ύπερευχαριστώ κύ-ριε.

Και άφου χαιρέτησε ευγε-νέστατα τον γενικό εισαγ-γελέα, βγήκε άπ' τό δωμά-τιο.

ΙΔ'

ΤΟ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2 ΚΕΛΛΙ

Όταν ξαναγύρισε στο σπίτι του, ο κ. Λαγκάρντ εί-πε στο Λαυρύ:

— Η αίτησίς μου έγινε δε-κτή και μπορούμε να νοι-κιάσουμε σήμερα τό σπίτι που ξέρετε. Πήγαυε λοιπόν να βρής τό συμβολαιογρά-φο και παρακάλεσέ τον να κάνει τό συμβόλαιο της έ-νοικιάσεως για τρία χρόνια.

Εγώ θα περάσω τό βράδυ από τό γραφείο του και θα τό ύπογράψω. Έπειτα θα πάς στον καμαριέρη να του πη' ότι θ' άρχισ' από αύριο

τη δουλειά. Πρέπει σε τρεις μέρες τό σπίτι να είναι έντε-λώς έτοιμο... Πάρε και δώσ του τη σημειώσι αυτή, στην ό-ποία του γράφω τί έπιπλά πρέπει ν' αγοράση. Αλλά προ-πάντων να προσέξη στην επίλωσι και στη διακόσμηση των

δωματίων των δύο νομαίων.

Τό πρόγευμα ήταν έτοιμο κι' ο κ. Λαγκάρντ καθήσε στο τραπέζι. Κατόπιν έβγήκε πάλι και τράβηξε προς τη φυλα-κή, της όποιας ή πόρτες άνοιξαν μπροστά του ή μάλλον μπροστά στην άδεια που κρατούσε. Κι' επειδή έλειπε ο δι-ευθυντής, έπηρε την άδεια ο γραμματέας και, ύποκλινόμε-νος με σεβασμό μπροστά στον έπισκέπτη, κάλεσε ένα δε-μοφύλακα.

— Όδήγησε τον κύριο στο κελλί υπ' αριθ. 2, του είπε:

Ο κ. Λαγκάρντ ακολουθώντας τό δεμοφύλακα, διέχι-σε τις δυο εσωτερικές αόλες της φυλακής και μία στοά, κι' έπειτα ανέβηκε μία σκάλα στενή που ώδηγούσε στο πρώτο πάτωμα του κτηρίου.

Ο δεμοφύλακας τότε στάθηκε και ρώτησε:

μέσως, αρκεί να σκεφθώτε μία στιγμή το υπηρετικόν προσω-
πικόν της οικίας Σίμπσον.

Υπάρχουν σ' όλα τα καλά σπίτια υπηρέτες, υπηρέτριες
και καμαριέρες που γνωρίζουν να ωτακουστούν, που δεν
τους διαφεύγει τίποτε από ό,τι γίνεται μεταξύ δύο συζύγων.

Εδώ ταιριάζει θαυμάσια η παροιμία: «Έχουν οι
τοίχοι αὐτιά καὶ πόρτες μάτια».

Εἶνε ζήτημα ἂν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ ὥραιου πλανήτου μας κα-
μαριέρα ἡ ὁποία ν' ἀγνοῖ καὶ νὰ μὴ ἐφαρμόζῃ τὴν γνωστὴν
μανοῦθρα τοῦ κρυφοκυτάγματος καὶ τοῦ κρυφακούσματος
ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα.

Ἡ περιέργεια, ἡ μέχρι νοσηρότητος φθάνουσα περιέργεια,
εἶνε ἀδυναμία τῶν θηλυκῶν σατανάδων ποὺ ὑπηρετοῦν σ'
ένα σπίτι. Ἰδίωτε δὲν τοὺς ξεφεύγει. Γνωρίζουν ὅλα τὰ μυ-
στικά τῆς κυρίας, ὅλες τὶς ἀδυναμίες τοῦ κυρίου.

Εἶχε δίκιο ὁ Μέγας Ναπολεὼν νὰ πῇ ὅτι: «κ αν εἰς
δὲ ν εἶνε διὰ σ η μ ος γ ι α τ ὸ ν κ α μ α ρ ι ἔ ρ η τ ο υ».

Ό,τι δὲν βλέπει ὁ γείτων, τὸ βλέπει ἡ καμαριέρα.
Ό,τι δὲν βλέπει οὔτε ὁ θεὸς ἀκόμη, τὸ βλέπουν οἱ ὑπη-
ρέτες.

Εἶδαν πολλὰ λοιπὸν οἱ ὑπηρετές
τοῦ ζεύγους Σίμπσον. Εἶδαν, ἀκου-
σαν, κρυφάκουσαν καὶ — τί φουσι-
κώτερον μέσα στὸν θόρυβό ποὺ ἐ-
πακολούθησε; — φλυαροῦσαν.

Θὰ ρωτήσετε: Δίδετε πιστὴν στὶς
φλυαρίες τῶν ὑπηρετιῶν;

Σὰς ἀπαντῶ ἀδιστακτικῶς: «Ε-
νας καλὸς ρεπόρτερ, ἕνας καλὸς
ντετέκτιβ, συγκεντρώνει τὰ σοί-
χει πού τοῦ χρειάζονται ἀπὸ παν-
τοῦ. Καὶ ἀφοῦ τὰ συγκεντρώσῃ—
τότε πλέον—τὰ ἐξετάζει, τὰ κρίνει,
τὰ συγκρίνει, τὰ κοσινίζει καὶ
κρατᾷ πρὸς χρησιμοποίησιν ἐκεῖνα
τὰ ὁποῖα εἶνε, κατὰ τὴν γνώμην
του, τὰ πλέον ἀξία πίστωσης καὶ
κατάλληλα χρησιμοποιήσεως.
Ἄς προχωρήσουμε λοιπὸν.

Χάρης στὴν φλυαρία τῆς καμα-
ριέρας τῆς ὥραιας Οὐώλλυ, κατέ-
χουμε ὅλα τὰ γεγονότα ποὺ ἐμε-
σολάθησαν μέχρι τῆς ἐκρήξεως
τοῦ σκανδάλου, ὅλας τὰς σκανδα-
λώδεις σκηνάς μεταξύ τῶν δύο συ-
ζύγων ἐν τῷ οἴκῳ των.

Ἄς λέγουν ὅ,τι θέλουν ὅσοι ζη-
τοῦν νὰ παραστήσουν τὸν χωρι-
σμὸν τῶν δύο συζύγων ὡς φιλικόν.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ἄλλη.

Ὁ κ. Σίμπσον εἰσέβητο κατὰ
τῆς συζύγου του. Καὶ τὸ πρᾶγμα,
διάβολε, εἶνε φυσικόν. Τὴν ἀγα-
ποῦσε. Ὑπεράνω τῆς τιμῆς τοῦ ὡς
συζύγου ἐκείνη εἰς τεραστίας
φλόγας ἡ ἀγάπη του.

Μία νύχτα, λίγες ἡμέρες μετὰ
τὴν συζυγικὴν συνομιλίαν ποὺ ἀ-
ναφέραμε παραπάνω, ὁ κ. Σίμ-
πσον καὶ ἡ σύζυγός του ἐπέστρεψαν στὸ μέγαρό τους ἀπὸ
ἕνα φιλικὸ σπίτι στὸ ὁποῖο ἦσαν καλεσμένοι.

Πρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν ἐδῶ ὅτι αἱ κοινωνικαὶ σχέσεις τῶν
δύο συζύγων ἔθαινον ὁμαλῶς μέχρι τῆς στιγμῆς. Γὰρ τὰ
μάτια τοῦ κόσμου, ὅπως λέγουν κοινῶς, τὸ ζεῖγος Σίμπσον
παρουσιάζετο παντοῦ, ὅπως καὶ πρὶν, παρέχον τὴν ἐντύπω-
σιν τῆς ἀρμονικῆς καὶ ἀνεφελούς συμβιώσεως.

Μ' ἄλλους λόγους, οἱ δύο σύζυγοι ἐπαίζαν τὸν ἀχάριστο
ρόλο ποὺ παίζουν, λίγο-πολύ, ὅλα τὰ σημερινὰ ἀνδρόγυνα:
Ἐξω ἀπὸ τὸ σπίτι, πρὸ τῶν θλημάτων τῆς κοινωνίας, τρυ-
φερότητες καὶ μειδιήματα καὶ γλυκύτητες. Αἰθρία καὶ γα-
λήνη. Στὸ σπίτι θλοσασούρης, τρικυμίας καὶ χαλασμός! Φα-
γούρα, ἀντεγκλήσεις, δάκρυα καὶ λιποθυμιαί...

Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ θράδυ, μόλις τὸ ζεῦγος ἐπέστρεψεν εἰς
τὰ ἴδια, ἡ ὥραια Οὐώλλυ χαίρετρε ψυχρά τὸν σύζυγό της
καὶ ἀπεσώθη στὰ διαμερίσματα τῆς.

Τὸ υπηρετικὸ προσωπικὸ ἀγρυπνοῦσε εἰσεῖτι.
Κανεὶς ὥστόσο δὲν προέβλεπε τὴν θύελλαν ποὺ κατέ-
φθανε.

Κουρασμένη ἀπὸ τὸ χορὸ ἡ κ. Οὐώλλυ Σίμπσον, στάθηκε
μπρὸς στὸν κρυσταλλένιο καθρέφτη τῆς τουαλέττας τῆς κι

ἀρχισε νὰ γδύνεται.

Τὸ μεταξύ ἐτρίζε ἐπάνω της καὶ θροοῖσε, ἀφήνοντας τὸ
γλυκὸ, λεπτὸ τραγοῦδι τῶν πολυτελῶν ὡσαυμάτων.

Τί ὥραια ποὺ ἦταν!...

Κύτταζε τὴν ὡμορφίαν τῆς στὸν καθρέφτη κι' ἐνοιθε μὴ
γλυκεῖα ἱκανοποίησι.

Ἰὰ νεῖατά της, ἡ δροσιά της, ὅλα-ὅλα ἀνῆκαν πλέον σ'
Ἐ κ εἶ ν ο ν π ο υ ἀγαποῦσε, σ' Ἐ κ εἶ ν ο ν π ο υ εἶχε
γίνει γιὰ πάντα ὁ κύριος τῶν λογισμῶν της.

Γιατί νὰ μὴ τὸν γνωρίσῃ νωρίτερα, παῖσουλα ἀκόμα;
Γιατί νὰ μὴ συναντηθῇ μαζί του πρὸ τῶν δύο γάμων τῆς;

Γιατί τὰ ἐφερε ἔτσι ἡ μοῖρα νὰ συναντηθοῦν τόσο ἀργά;
Ποθοῦσε, ὦ! τὸ ποθοῦσε μ' ὅλη της τὴν καρδιά, νὰ εἶχε
γνωρίσει τὸν ἀγαπημένον της ὅταν ἦταν ἀκόμη μικρούλα, α-
γνή, ἕνα ἀνέγγιχτο λουλούδι. Θὰ τοῦ χάριζε ἔτσι ὅλο της τὸ
παρθενικὸ ἀρώμα.

Παρασυρμένη ἀπὸ τὶς σκέψεις της αὐτῆς ἡ κ. Οὐώλλυ,
εἶχε θγάλει τὴν πολυτελὴ τῆς ἀμφίεσιν καὶ εἶχε φορέσει τὴς
πυτζάμες της, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ.

Ἡ καμαριέρα τῆς στέκονταν πλάι της καὶ τὴν κυτοῦσε
σαστισμένη, ἀν καὶ δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θύλασε τὴν
κυρία τῆς ἐπὶ ἀφηρημένη κι' ἀνε-
ροπαρμένη.

Ἡ Οὐώλλυ γύρισε ξαφνικά, τὴν
κύτταξε καὶ τῆς εἶπε:

— Ἰήγαινε, δὲν εἰς χρειάζομαι
πλέον.

Ἡ καμαριέρα καληνύχτης κι
ἔφυγε.

Μία δὲν ἀπομακρύνθηκε πολὺ.
Μπήκε σ' ἕνα πλαγινὸ σαλόνι
καὶ στάθηκε, σὰν νὰ περιμενε κάτι,
ὅπως ἀφηγείται ἡ ἴδια.

Τὶ συνέβαινε λοιπὸν;
Μὴ ζητᾷτε νὰ τὸ ἐξηγήσετε. Τὰ
δουλικά ἔχουν λεπτὴ ὀσφρησιν, ἡ-
πτοτατὴ διάσθησι.

Καὶ ἡ καμαριέρα τῆς κ. Σίμ-
πσον δὲν εἶχε ἀπατηθῇ αὐτὴ τὴ
Χτα.

Ἐπέκειτο — ὅπως εἶπαμε — ἡ
εἰλα, μὲ συζυγικὲς ἀστραπὲς καὶ
θροντές.

Λίγα λεπτά ἐπέρασαν κι' ἐξα-
φνα ἀντήχησε ἕνα θαρὺ θῆμα στὸ
διάδρομο.

— Ὁ κύριος! ψιθύρισε ἡ καμα-
ριέρα.

Ἦταν πράγματι ὁ κ. Σίμπσον.
Ποῦ πῆγαινε;

Περιεργὴ ἡ καμαριέρα τοῖσσε
τ' αὐτιά της. Ἦξερε καλὰ ὅτι ἡ
σχέσεις τοῦ ἀνδρόγυνου ἦσαν τὸν
τελευταῖο καιρὸ πολὺ-πολὺ ἐπὶ
τ α μ ἔ ν ε ς.

Ὁ κ. Σίμπσον οὐδέποτε, ἀπὸ μὴ
νὸς καὶ πλέον, εἰσῆρχετο στὸν κοι-
τῶνα τῆς συζύγου του.

Αἱ τρυφερότητες τῶν δύο συζύ-
γων εἶχαν διακοπῇ ἀποτόμως
Ζοῦσαν ὑπὸ τὴν ἴδιαν στέγην μὲ
τὸν πρόκειται νὰ χωρῖσιν ἀπὸ τὴν

θαια, ἀλλὰ σὰν ξένοι ποὺ
στιγμὴ στὴν ἄλλη.

Οὔτε γλυκόλογα, ὅπως πρὶν, οὔτε φιλιὰ, οὔτε χάδια. Σχέ-
σεις παγωμένες. Πολὺς πάγος. Βόρειος Πόλος!

Τὶ ζητοῦσε λοιπὸν ὁ κ. Σίμπσον στὸν κοιτῶνα τῆς συζύγου
τοῦ τέτοια ὥρα, ἀφοῦ εἶχαν πῇ πρὸ θλίγου τὴν τυπικὴ καλὴ
νύχτα;

Ἡ καμαριέρα πλησίασε καὶ στάθηκε στὴν πόρτα τοῦ σα-
λονιοῦ γιὰ ν' ἀκούσῃ καλύτερα.

Κι' ἀκούσε πράγματι τὸν κ. Σίμπσον νὰ χτυπᾷ τὴν πόρτα
τοῦ κοιτῶνος τῆς κυρίας της.

— Ἐμπρός! ἀκούστηκε ἀπὸ μέσα ἡ φωνὴ τῆς κ. Σίμπσον.
Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ ξανάκλεισε.

Ἀσφαλῶς ἡ Οὐώλλυ δὲν περιμενε νὰ δῇ ἔμπρὸς τῆς τὸν
σύζυγό της. Ὑπέθετε πὼς θὰ ἦταν ἡ καμαριέρα της.

Ἡ ἐκπληξίς της συνεπὶς ὑπῆρξε μεγάλη.
Τὶ ζητοῦσε ὁ κ. Σίμπσον;

Γιατί αὐτὴ ἡ ξαφνικὴ ἐπιδρομὴ του στὴν κρεβατοκάμαρά
της;

Φοροῦσε κι' αὐτὸς τὶς πυτζάμες του.

Ἐκανε μήπως λάθος στὸν κοιτῶνα;...

Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ καὶ κάτω τὸν λόγο ἔχει ἡ περιέργη,
ἡ ὠτακουστοῦσα καμαριέρα τῆς γοητευτικῆς Καναθῆς.

Χάρης στὴν περιέργειαν τοῦ θηλυκοῦ αὐτοῦ ἔχουμε ἕνα
πρῶτης τάξεως ρεπόρτάζ σχετικά μὲ τὶς σχέσεις τῶν δύο συ-
ζύγων, σχετικά μὲ τὰ συμβαίνοντα τῆς νυκτὸς αὐτῆς.

Ἄ, ὅλα κι' ὅλα. Ἡ νεαρὰ καμαριέρα ἔκαμε θαυμάσια τὴ
δουλειὰ της στὴν περίστασι αὐτῇ. Κρυφακούσε... εὐσυνειδή-
τως κι' ὅσο κι' ἂν φαίνεται ὀξύμωρο τὸ σχῆμα αὐτό, εἶνε ὡ-
στόσο σωστὸ.

— Σεις; εἶπεν ἡ Οὐώλλυ στὸν σύζυγό της μόλις τὸν ἀν-
τίκρουσε.

Ὁ κ. Σίμπσον χαμογέλασε ἀθῶα, μὲ σκεδισμὸν ἀναμφιβό-
λως ἀθώτητα καὶ ἀποκρίθηκε ἡσυχά-ἡσυχά, σὰν νὰ μὴ συ-
νέβαινε τίποτε τὸ ἔκτακτο:

— Ναι, ἀγαπητὴ μου, ἔγω. Σὰς ἐνοχλῶ; Ὁχι βέβαια.
Ἐκεῖνο τὸ «ὄχι βέβαια» ἦταν ἀσφαλῶς εἰρωνεῖα καὶ μάλι-
στα χονδρὸς διδῆς.

Ἐπὶ τὸν ὅτι ὁ Οὐώλλυ συγκρατήθηκε. Ἀνυπομονοῦσε νὰ μά-
θῃ σὲ τί χροστούσε τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ ἐπίσκεψιν τοῦ συζύγου
της, τοῦ ὑπὸ ἀποπομπὴν συμβίου

της.

Τὸν κυτοῦσε στὰ μάτια καὶ
περιμενε τὴν ἀπάντησίν του.

Ὁ κ. Σίμπσον δὲν θιαζόταν.
Κάθισε σὲ μιά μικρὴ πολυθρόνα,
τοποθετήθηκε σ' αὐτὴν ὅσο πῶ ἀ-
ναστακτικὰ μπορούσε καὶ κατόπιν
στηρίξε τὸ θῆμα του στὴ γυ-
ναῖκα του.

— Λοιπὸν; τὸν ρώτησε φανερά
ἐκνευρισμένη τῶρα ἡ Οὐώλλυ.

— Ἀ, ναι! Λοιπὸν, ἀγαπητὴ
μου, εἰσαπτε θεοπεσία ἀπόψε!

Ἡ Οὐώλλυ θύμωσε.
— Αὐτὸ ἤρθατε νὰ μοῦ πῆτε;
τὸν ρώτησε κυττάζοντάς τον μὲ
περιφροσιν καὶ πείσμα.

— Τὸ θρίσκετε λίγο;
— Τὸ θρίσκω ἀποπο, τὸ θρίσκω
ἀκατάλληλο γιὰ τὴν ὥρα αὐτὴ
κοιμημάν. Κι' ἂν δὲν ἔχετε τίποτε
πῶ σοβαρὸ νὰ μοῦ πῆτε, σὰς πα-
ρακαλῶ ν' ἀποσυρθεῖτε.

Ἡ φωνὴ τῆς ἦταν ἐπιτακτικὴ.
Μὰ ὁ κ. Σίμπσον δὲν ταράχθη-
κε, δὲν σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσιν
του.

Ἐξακολούθησε νὰ τὴν κυττάζῃ
μὲ ἀνυπόκριτο θαυμασμό.

Ὁ ἐκνευρισμός τῆς ὥραιας Κα-
ναθῆς μεγαλώσε.

Προχώρησε ἀργά - ἀργά, στά-
θηκε μπρὸς στὸν σύζυγό της καὶ
τοῦ εἶπε:

— Λοιπὸν; Τί περιμένετε;
— Δὲν περιμένω τίποτε, ἀγαπη-
τὴ μου ἡ μάλλον περιμένω νὰ σὰς
πείσουν τὰ νεῦρα γιὰ νὰ συνεχίσω.

— Ὅριστε, μιλῆστε, τί ἔχετε νὰ
πῆτε ἀκόμα;

— Πολλά. Στὸν ἀποφινὸ χορὸ εἰσαπτε ἀσύγκριτη, Οὐώλ-
λυ. Μὰ ναι, καὶ μὴν θυμώνετε. Ὅλων τὰ θῆματα ἦσαν
καρφωμένα ἐπάνω σου...

— Μὲ εἰρωνεύσεθε, κύριε; τὸν διέκοψε ἡ Οὐώλλυ.
— Ὁχι, Οὐώλλυ. Σὰς μιλῶ σοβαρά, πολὺ σοβαρά μάλι-
στα. Εἶσαι ὥραια, Οὐώλλυ!

— Σὰς εὐχαριστῶ.
— Αὐτὸ μοῖον ἔχετε νὰ μοῦ πῆτε;
— Ἀ, ναι, λησμόνησα. Ἐπρεπε νὰ σὰς πῶ καὶ καληνύ-
χτα.

— Σπινθηροβόλος, ὅπως πάντοτε, ψιθύρισε ὁ κ. Σίμπσον.
Ἐστῶ... Πρῶτον τὰ πειράγματά σας ἀπὸ τὴν ἀδικὴ ψυ-
χρότητά σας.

— Ἀκούστε, φίλε μου: Δὲν νομίζετε ὅτι ἡ ὥρα δὲν εἶνε
καθόλου κατάλληλη γιὰ αἰσθηματολογίες;

— Μὴν τὸ λές αὐτὸ, ἀγαπητὴ μου. Γιατί ὄχι; Βρισκόμα-
στε σπῆτι μας. Μπορῶ συνεπὶς νὰ πῶ ὅ,τι αἰσθάνομαι γιὰ
ἀνά...

Ἡ Οὐώλλυ ἔμεινε ἀναυδῇ.
Τὶ συνέβαινε λοιπὸν;

Ὁ Ἐδουάρδος κατὰ τὸ τελευταῖο του ταξίδι
στὴν Οὐάλλια.

Ἦταν μεθυσμένος ἀπὸ σαμπάνια ὁ κ. Σίμπσον;

Μὰ ὄχι. Δὲν ἦταν μεθυσμένος τὴ νύχτα αὐτὴ ὁ προδο-
μένος σύζυγος. Ὅ,τι εἶπε τὸ ἐπίστευε. Ἡ Οὐώλλυ εἶχε
υφαιμῆσει στὸ χορὸ. Εἶχε προκαλέσει τὸν γενικὸ θαυμα-
σμό. Κι' ἔπειτα ἀπὸ τῶσων ἡμερῶν ψυχρότητα ὁ κ. Σίμ-
πσον εἶχε παρασυρῇ ἀπὸ τὴν γοητεία τῆς συζύγου του.

Ἡ ἀστρυφτερὴ ὡμορφία τῆς τὸν ζετρελλᾶνε. Ἡ σκεψὶς ὅτι
θὰ τὴν ἔχανε γιὰ πάντα, ἀναψε μέσα του ἀπαιτητικὸν τὸν
καίμιονμένο προσωρινὰ ποθοῦ του.

Ὁ πεισματωμένος ἔρωτας τοῦ ἐθύνησε γεμάτος ἀπαιτή-
σεις, γεμάτος φωτιά, οἰσθαλεός, ἀσυγκράτητος.

Ἡ Οὐώλλυ ἦταν ἀκόμα γυναῖκα του. Κι' ἀποφάσισε νὰ
συμφιλιωθῇ μαζί της ὡς τὴν ἡμέρα τοῦ μοιραίου χωρι-
σμοῦ.

Ἄλλοιμονο! Συμβαίνει συχνὰ στοὺς ἐν διαστάσει διατε-
λοῦντας συζύγους ἡ ξαφνικὴ αὐτὴ ἐκρηγξίς τῆς ἐρωτικῆς
πυρκαϊᾶς. Καὶ συχνά ἐπίσης γίνεται ἀφορμὴ συμφιλίωσης
καὶ φέρνει ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα οὔτε ἡ λογικὴ, οὔτε ἡ
νοῦθεσις τῆς Ἐκκλησίας ἤμπορεσαν νὰ φέρουν.

Ἀλλὰ στὴν περίπτωσιν τοῦ ζεύγους Σίμπσον τὰ πράγμα-
τα δὲν μπορούσαν νὰ συμβῶναι.

Ἡ Οὐώλλυ δὲν ἀνῆκε πλέον
στὸν σύζυγό της, ἀλλὰ στὸν ἄν-
θρωπο ποὺ ἐλάτρευε.

Ὁ κ. Σίμπσον δὲν τὸ σκέφθηκε
αὐτό. Ἐλπίζε. Καὶ παρεσύρθη σ'
ἕνα ὀλέθριο σφάλμα, αὐτὸς ὁ τό-
σο ψυχραῖμος, ὁ τόσο θετικὸς, ὁ
τόσο μεθοδικὸς ὁ ἄλλες δύσκο-
λες τῆς ζωῆς του περιστάσεις.

Φαντάσθηκε ὁ ἀτυχὴς ἄνθρω-
πος καὶ πλέον ἀτυχὴς σύζυγος ὅτι
ἡ Οὐώλλυ θὰ συνεκινεῖτο ἀπὸ τὶς
τρυφερότητες τοῦ καὶ θὰ ἔφευγε
στὴν ἀγκαλιά του.

Γκάφα!

Κακὸς καὶ ψυχρὸς καὶ ἀνάπο-
δος ὑπολογισμός.

Μὰ ὁ κ. Σίμπσον δὲν ἔθλεπε
ἔμπρὸς τοῦ τὴν νύχτα αὐτῇ. Τὸν
εἶχε τυφλώσει τὸ ἐρωτικὸ πάθος.

Κι' ἀνέθηκε στὸ διαμέρισμα τῆς
συζύγου του.

Καὶ τῆς ἀνοίξε τὴν καρδιά του.
Καὶ τῆς ἀνοίξε τὴν ἀγκαλιά
του, ἔτοιμος νὰ τὴν συγχωρήσῃ,
πρόθυμος γιὰ κάθε θυσία, ἀρκεῖ
νὰ διατηροῦσε μέχρι τοῦ χωρι-
σμοῦ τὰ δικαιώματά του ὡς συζύ-
γου.

Μόλις ἡ Οὐώλλυ ἀντελήθη τὴς
διαθέσεως τοῦ συζύγου της μόλις
βεβαιώθηκε ὅτι ὁ κ. Σίμπσον ἦ-
ταν μεθυσμένος ἀπὸ ἔρωτα, μόνον
ἀπὸ ἔρωτα, ἐξηγέρθη.

Μία ἀκατανίκητη ἀηδία τὴν
πλημμύρισε ὀλόκληρη.

Μία εἰσὶν φρικίασε ἀποστρο-
φῆς τὴν συνεκλόνησε.

Τὶ ζητοῦσε ὁ ἄνθρωπος αὐτός;
Τὶ τολμοῦσε νὰ ἀπαιτῇ;

Τὴν ἀγάπην της;

Τὶς θωπεῖες της;

Τὰ φιλιὰ της;

Τὶ θλασφημιαί!... Ὁχι! αὐτὰ ἀνῆκαν πλέον εἰς ἕνα καινόν
ἄνθρωπο, τὸν ὁποῖο ἡ Οὐώλλυ ἀγαποῦσε μέχρι παρα-
φοράς, μέχρι τρέλλας.

Ἡ καρδιά της ἦταν πλέον δοσμένη γιὰ πάντα.
Κανένα δικαίωμα δὲν εἶχε ἐπάνω της ὁ κ. Σίμπσον. Θὰ
ἦταν βεθληλὼς γι' αὐτὴν, γιὰ τὴν ἀγάπην της καὶ τὸ ἀγγί-
γμῃς τοῦ ἀκόμη.

Τὶ σημασίαν εἶχε ἂν ἦσαν ἀκόμη σύζυγοι;

Σύζυγοι; Μὰ δὲν τὸν ἀγαποῦσε πλέον, δὲν τὸν συμπα-
θοῦσε κἀν, τὸν ἀπεστρέφετο.

Ταραγμένη ἡ Οὐώλλυ θέλησε ἀρχικῶς νὰ ἀπαλαχθῇ τῆς
συζυγικῆς ἐκείνης ἐφόδου, τοῦ συζυγικοῦ ἐκείνου ἀφηνιδια-
σμοῦ μὲ μαλακὸν τρόπο, μὲ ἡπιά μέσα, χωρὶς νεῦρα, χω-
ρὶς ἀντεγκλήσεις, χωρὶς πείσματα καὶ πικρόλογα. Χαμογέ-
λασε μελαγχολικὰ καὶ εἶπε στὸν κ. Σίμπσον:

— Εἶσαι κουρασμένος, φίλε μου, ζαλισμένος τὸς λίγακι.
Θὰ σὲ ὠφελοῦσε ἕνα λουτρό καὶ πλύγιας ἀ-
μέσως.

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΛΑΓΩΝΙΚΟ

μπάρμπα Γιάννης είχε τρομερή Ισχυαλγία. Μά τι Ισχυαλγία! Νόμιζε πως η πλάτη του ήταν σιδερένια, ή μέση του σιδερένιος! Ο δεσπότης περνούσε και ξαναπερνούσε, μά ο μπάρμπα Γιάννης δεν μπορούσε να τον χαιρετήσει, όπως πάντα, με μια θαθεία κλίση του κεφαλιού...

— «Αμ' οί πελάτες; Τι θά έλεγαν οί πελάτες του; Γιατί ο μπάρμπα Γιάννης ήταν ο κουρέας του τόπου και, αντί για

δέκα κιλά άραποσίτι το χρόνο, πήγαινε μία φορά στα σπίτια των προεστών του Δήμου, τους ξύριζε και τους περιποιόταν τά πρόσωπα και τά μαλλιά. Κάθε Σάββατο, μετά τον έσπερινό, έπαιρνε τά ξυράφια του, σφύριζε το σκύλου του, το Ταμπουρ, και δρόμο...

— «Αρχίζε με τά γένεια του πάρεδρου που καθόταν λίγο πιο κάτω, συνέχιζε με τά γένεια του συμβολαιογράφου που καθόταν λίγο πιο πάνω. Έπειτα τραβούσε κατά το σταθμό της χωροφυλακής και πήγαινε να δει αν ή φαβορίτες του κυρίου άστυνόμου είχαν ανάγκη από περιποιήσι. Κατόπιν, το μούσι του άπόστρατου ταγματάρχη δεχόταν τις φροντίδες του. Τέλος, θράδου-θράδου, πήγαινε κι' άφωσιωνόταν στα γένεια του παπα, κάτι γένεια μεγάλα και χοντρά σαν σύρματα, που άπάνω τους το ξυράφι έκανε κράτς-κράτς.

— «Α, δεν ήταν μικρή ή περιοδεία που έκανε κάθε Σάββατο θράδου ο μπάρμπα Γιάννης μαζί με το σκύλο του τον Ταμπουρ. Ύστερ' από κάθε ξύρισμα, έδιναν ένα ποτηράκι κρασί στο ταμπιέρη κι' ένα ξεροκόμματο στον Ταμπουρ.

— «Ευχαριστώ, καλό Σάββατο! Έλεγε ο μπάρμπα Γιάννης και σκούπιζε το στόμα του με το μανίκι του.

— «Καλό Σάββατο! Έλεγε κ' ή ούρά του Ταμπουρ, κάνοντας ένα γύρο στον άέρα. Κι' έφευγαν κ' οί δυο ευθυμίοι.

— «Κρίμα που δεν ξέρεις να ξυρίζης, μαρε Ταμπουρ, έλεγε άναστενάζοντας ο μπάρμπα Γιάννης όταν τον έπιασε ή καταραμένη Ισχυαλγία του. «Αν ήξερες, θα μπορούσες να με αντικαταστήσης το Σάββατο...

— «Όποσδήποτε έπρεπε να φροντίση να θρή αντικαταστάτη του. Όταν ήρθε λοιπόν το Σάββατο, φώναζε τον Λαμπάτον, παλαιό συνάδελφό του.

— «Άδελφέ μου, του έίπε, είμαι σ' έλε-εϊνά χάλια, καθώς θλέπεις. Έχω τρομερούς πόνους σ' όλο μου το κορμί... Κάνε μου λοιπόν τη χάρι να μ' αντικαταστήσης ως ότου να γίνω καλά. Έχω πελάτες, τον πάρεδρο, τον άστυνόμο, τον συμβολαιογράφο, τον ταγματάρχη, τον εισπράκτορα και τελευταίο τον παπα, γιατί σ' αυτόυ τά γένεια χαλάει πάντα το ξυράφι μου. «Αν δυσκολευτής να θρής τά σπιτία τους, θά σ' οδηγήση ο σκύλος μου, ο όποιος με συνοδεύει πέντε χρόνια τώρα κάθε Σάββατο. — «Ε, Ταμπουρ, θά τον οδηγήσης τον κύριο;

— «Βέβαια. Πώς όχι; απάντησε ο Ταμπουρ μ' ένα διπλό γαύγισμα.

— «Λοιπόν, πρόσθεσε ο μαρμπέρης, δεν έχεις παρά να ακολουθήσης το σκύλο μου και θά σε πάη στα σίγουρα, όπου υπάρχουν γένεια για ξύρισμα. — «Εμπρός, Ταμπουρ, δείξε το δρόμο στον κύριο...

— «Ο Ταμπουρ άνατήδησε, έξυσε τους ψύλους του με δυο-τρία ρυθμικά χτυπήματα του πιανού ποδιού του και προηγήθηκε με σηκωμένη την ούρά του.

— «Η δουλειά άρχισε πολύ καλά.

— «Από δω! Από δω! γαύγισε ο σκύλος στον σύντροφό του, όταν έκείνος δίσταζε και δεν ήξερε κατά που να τραβήξει.

— «Αφού πέρασε ή σειρά του πάρεδρου, του άστυνόμου, του συμβολαιογράφου, του άπόστρατου ταγματάρχη, του εισπράκτορα κι' ο Λαμπάτον πήρε άπ' τον καθένα το κρασί του κι' ο σκύλος το ξεροκόμμάτο του, ήρθε ή σειρά του παπα. Ο Ταμπουρ τραβούσε με χαρά κατά το προσώπιό του, γιατί ήξερε πως εκεί, έκτός από το ξεροκόμματο, τον φιλοδωρούσαν και μ' ένα σβώλο ζάχαρη.

Μεγάλη όμως άπογοήτευσις τον περίμενε. Ο παπας δεν ήταν εκεί. Ναι, στα σίγουρα δεν ήταν εκεί. Ο Ταμπουρ μύρισε δω, μύρισε εκεί, μύρισε κάτω από τις πόρτες, μύρισε κατά τον κήπο, μύρισε στο ύπόγειο με το κρασί... πούθεν ο παπας!...

— «Ε, του λόγου σου ήρθες αντί του μπάρμπα Γιάννη, ρώτησε ή ψυχοκόρη του παπα. Ο παπας δεν ήξερε πως άφθρησε κι' έφυγε... Έμαθε πως ο μπάρμπα Γιάννης άρρώστησε και δεν τον περίμενε... Κρίμα, θά λυπηθ ή πολύ... Άλλά ο Ταμπουρ θά τον θρή χωρίς άλλο... — «Ε, Ταμπουρ, φάξε να θρής τον παπα... Νά, μύρισε το καπέλλο του!... Μύρισε! Μύρισε το καλά! Έτσι!... Πήγαινε τώρα να τον θρή... — «Θά τον θρώ! Θά τον θρώ! γαύγισε ο Ταμπουρ κι' έγνεψε στον αντικαταστάτη του άφεντικό του να τον ακολουθήση!...

Πόσες φορές το έξυπνο σκυλί στάθηκε στο δρόμο και μύριστηκε! Νά, από δω πέρασε... Από κει έστριψε... Στην κληρία θά πήγε... «Α, όχι δεν είναι στην εκκλησία... Πού να πήγε τάχα;

Κι' ο Ταμπουρ μυρίζόταν, τραβούσε από δω, πήγαινε από κει, έπειτα ξαναμύριζε πίσω για να πάρη ξαφνικά άλλη διεύθυνσι.

— «Έξαφνα, πήρε άποφασιστικά ένα δρόμο... Ήταν φανερό πως είχε θρή πια ή ίχνη του παπα...

Και ο Ταμπουρ έτρεξε προς ένα μεγάλο και χαμηλό οικοδόμημα που είχε στενρό στην πόρτα...

— «Μπα, τί γυρεύει στο μοναστήρι των καλογρηών; άναρωτήθηκε ο μαρμπέρης και δίστασε ν' ακολουθήση τον Ταμπουρ.

— «Έδω! Έδω! Έλα από δω! φαινόταν ώστόσο να λή με βεβαιότητα το σκυλί.

Και πήγε και στάθηκε άποφασιστικά μπρος στην πόρτα του μοναστηριού, χτυπώντας την συγχρόνως με το πόδι του.

Μιά μοναχή τέλος μισούισε.

— «Άδελφή, έίπε με συστολή ο Λαμπάτον, στη θυρωρό, ήρθα για τά γένεια του παπα!

— «Για τά γένεια του παπα; Έκανε έκείνη μ' άσθενική φωνή, κοκκινίζοντας λιγάκι.

— «Ναι.

— «Μά, δεν είναι έδω ο παπας...

— «Α! Έκανε ο αντικαταστάτης του μαρμπέρη, κυττάζοντας τον Ταμπουρ.

— «Έδω είναι! Έδω είναι! φαινόταν να λή επίμονα ο Ταμπουρ, κουνώντας δυνατά την ούρά του.

Και ο σκύλος μπήκε άφελέστατα στο μοναστήρι, δίστασε με βεβαιότητα την αύλη κι' έπειτα πήγε και μυρίζόταν επίμονα, έκεί κάτω από την πόρτα της νεαρής ήγουμένησας, ο άδιάκριτος.

— «Μά αφού σάς λέω πως δεν είν' έδω; διαμαρτυρόταν ή άδελφή θυρωρός. Πηγαινέτε στη δουλειά σας... Άδελφή Γερτρούδη, δεν είν' αλήθεια ότι ο παπας δεν είν' έδω;...

Η άδελφή Γερτρούδη έφτασε. Μά τί κόκκινη που ήταν κι' αυτή.

— «Άδελφή, έίπε ο μαρμπέρης, είμαι ο αντικαταστάτης του μπάρμπα Γιάννη, ο όποιος ξυρίζει τον παπα Όνωρο κάθε Σάββατο. Άλλά δεν θρήκα τον παπα στο προσώπιό του. Τότε ο σκύλος του μπάρμπα Γιάννη που ξέρε δίως τους πελάτες του κι' αυτός, μ' οδηγήσε σε όλων τά σπιτία, μ' έφερε κι' έδω... Νόμισα λοιπόν ότι ο παπας...

Ταμπουρ, πάμε να φύγουμε...

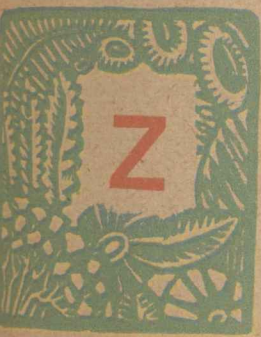
— «Άλλά ο Ταμπουρ δεν έννοούσε να φύγη... (Συνέχεια εις την σελίδα 54)

ΤΟΥ ΖΑΝ ΡΑΜΩ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ

ΟΥΣΑΝ μαζί πρό-τεσσάρων χρόνων, και ποτέ σ' όλο αυτό το διάστημα, ούτε ο ένας είχε ξεχάσει πως ήταν αξιωματικός, ούτε ο άλλος πως ήταν στρατιώτης. Ο πρώτος ήταν υπόδειγμα στρατιωτικής αυστηρότητος κι' ο δεύτερος στρατιωτικής πειθαρχίας. Γι' αυτό ίσως και αγαπιόντουσαν τόσο πολύ. Μά ή αγάπη τους ήταν τραχεία, βουθή και δεν έκδηλονόταν με διαχύσεις. Ήταν ψυχρή όταν μιλούσε και φλύαρη όταν εσώπαινε.

Η κουθέντες τους ήσαν πολύ λακωνικές. Καταλαβαίνοντουσαν με κινήματα και με μονοσύλλαβες λέξεις.

— «Υπολογαγέ, με χρειάζεστε τίποτε άλλο;

— «Όχι.

— «Μπορώ να πηγαίνω;

— «Πήγαινε.

Μ' αυτό τον τρόπο έπαιρνε ο στρατιώτης την άδειά του κάθε βράδυ. Ποτέ δεν αντίλλασσαν ούτε μία λέξη παραπάνω άπ' όσες χρειαζόντουσαν. Και έτσι είχαν κυλήσει ή μέρες, οι μήνες, τά χρόνια. Και έτσι, σιγά-σιγά, μεσ' την καρδιά των δυο άνδρων γεννήθηκε μία φίλια βαθεία, που την άγνοούσαν σχεδόν κ' οί ίδιοι. Μέσ' στις σιωπηλές συνηθειές τους υπήρχε τόση ευγένεια και τόση έγκρα-διότης όση δεν υπάρχει ασφαλώς στις έκρήξεις του ένθους-λυώτερου άσπτη-ραν.

Στον πόλεμο, όταν βρισκόντουσαν άπέναντι στα έχθρικά κανόνια, που έριχναν αδιάκοπα, έβγαζαν κάθε τόσο τον ίδιο στεναγμό άνακουφίσως, βλέποντας ο ένας τον άλλο άθικτο από τις σφαίρες του έχθρου.

Μαζί είχαν εξαγρινήσει τις ψυχρές και βροχερές νύγες, στις προφυλακές, με τά πόδια χωμένα στη λάσπη και με το πρόσωπο που το μαστίγωνε ο παγωμένος άνεμος. Μαζί έκαναν τις μακρινές πορείες το καλοκαίρι κι' ένψ οι άλλοι στρατιώται εξαντλημένοι μετρούσαν τά χιλιόμετρα, αυτοί αντίλλασσαν έν' αδιόρατο ένθαρρυντικό χαμόγελο, που φαινόταν σαν να λέγε: «Ακόμα λίγο... και φτάσαμε...»

Μά ή στρατιωτική θητεία βαστούσε πέντε χρόνια τώρα και ή ημέρα ν' άπολυθ ή στρατιώτης μας είχε φτάσει. Η σχετική μάλιστα διαταγή είχε πάει στο σύνταγμα.

Έκείνη την ημέρα οί δυο φίλοι μιλούσαν λιγώτερο κι' άπ' το συνηθισμένο τους. Μά το έκαναν αυτό για να κρύψουν τη θλίψη που τους κατέχει.

— «Με χρειάζεστε τίποτε άλλο; ρώτησε ο στρατιώτης, όταν τελείωσε ή υπηρεσία του.

— «Όχι... απάντησε ο υπολογαγός. Και έπρόσθεσε σε λίγο:

— «Λοιπόν, σε δέκα μέρες φεύγεις; ο στρατιώτης δεν του απάντησε, αλλά χαμήλωσε τά μάτια του.

— «Μπορώ να πηγαίνω; ρώτησε σε λίγο σιωπηλά. — «Βέβαια... πηγαινε!

Αυτή τη φορά ο υπολογαγός είχε προσθέσει κι' ένα «έ-βαια». Αυτό ήταν ένα μεγάλο βήμα στη φίλια τους.

Ο χαρισμός αυτός που έπρόκειτο να συντελεσθ ή σε λίγο, ήταν και για τους δυο πολύ δδυνηρός. Ο αξιωματικός έβγαζε ένα σπάνιο φίλο, έναν υπάκουο άδελφό, ο όποιος έ-πρεπε θρησκευτικό σχεδόν σεβασμό άπέναντι του.

— «Όσο για το στρατιώτη, υπήρχε χι' αυτόν τουλάχιστον ή

χαρά ότι θά ξαναγυρίζε στο σπίτι του, ύστερ' από τόσα χρόνια και τόσους κινδύνους... Πόσες φορές, τις ώρες που έπεφτε άτελείωτη και μελαγχολική ή σιωπή, όταν τά φώ-τα έσβυναν κάτω άπ' τις σκιές και όταν μι' άπόλυτη γα-λήνη άπλωνόταν ολόγυρα, πόσες φορές δεν είχε άναρω-τηθ ή, με το μέτωπο άκουμπισμένο στα χέρια του: «Τί να κάνη τάχα αυτή την ώρα ή φτωχή μου μητέρα; Πότε θά την ξαναδώ επιτέλους;»

Την είχε όνειρευτ ή τόσες φορές, όταν ή νύχτα έπεφτε στον καταυλισμό, ένψ οί συνάδελφοί του τραγουδούσαν έ-ξω τά τραγούδια της πατρίδας τους.

Και τώρα νά! Θά τους ξανάδλεπε όλους, τους συγγε-νείς του, τους φίλους του, την άρραθώνιαστική του, τη μη-τέρα του!... Θάδλεπε τη μικρή άδελφή του, που έν τω με-ταξύ θάχε γίνει κοπέλλα... Και τον μικρό άδελφό του, που θά είχε μεγαλώσει κι' έκείνος...

Παρ' όλα αυτά όμως, μία βαθεία θλίψις του έσφιγγε την καρδιά... Δεν ζή ένας άνθρωπος τόσα χρόνια κοντά σ' έ-ναν άλλο, συμμεριζόμενος μαζί του τους κινδύνους, την πείνα, τη δίψα, την άνάπαυσι, την κούρασι, χωρίς να συν-δεθ ή στενά μ' αυτόν... χωρίς να τον αγαπήση...

Η τελευταίες δέκα μέρες πέρασαν πολύ μελαγχολικά. Ο αξιωματικός εσώπαινε διαρκώς, μά κι' ο στρατιώτης δεν έμιλούσε περισσότερο. Ωστόσο παρέτεινε, καθ' όλες αυτές τις ημέρες, όσο μπορούσε περισσότερο την καθημε-ρινή δουλειά του, για να μνη περισσότερο κοντά του. Μ' ένα πανί στο χέρι έκανε πως ξεσκόνιζε τά έπιπλα, που δεν είχαν άλλωστε καθόλου σκόνη, και το πανί εσάλευε μέσ' στον άέρα... Και οί δυο άντρες, που τους έχώριζε ή πειθ-αρχία κ' ή ιεραρ-χία, άλλαζαν κάθε τόσο βλέμματα που φανέρωναν όλο τό μεγαλείο της θλί-ψεός των.

— «Έπειτα ο στρα-τιώτης έλεγε:

— «Υπολογαγέ, τε-λείωσα...

— «Ναι... βέβαια... του άπαντούσε έκείνος.

Μά μόλις ο στρα-τιώτης προσπερνού-σε το κατώφλι της πόρτας για να βγή έξω, ο υπολογαγός του φώναζε:

— «Α, έλα!... ξεχάσα!...

— «Έχετε να με διατάξετε τίποτε άλλο; ρατούσε ο στρα-τιώτης, που ξαναγυρίζε τόσο γρήγορα, όσο άργα αντίθε-τως έφευγε...

— «Ήθελα να σου πω... του έλεγε ο αξιωματικός. «Όχι... τίποτε... πηγαινε... τίποτε... σου το λέω αύριό...»

Και όταν ο στρατιώτης ξανάφευγε, ο υπολογαγός, κα-θισμένος μπρος στο γραφείο του, άπέναντι στη μισοάνοιχ-τή πόρτα, συλλογιζόταν, με την καρδιά γεμάτη θλίψη...

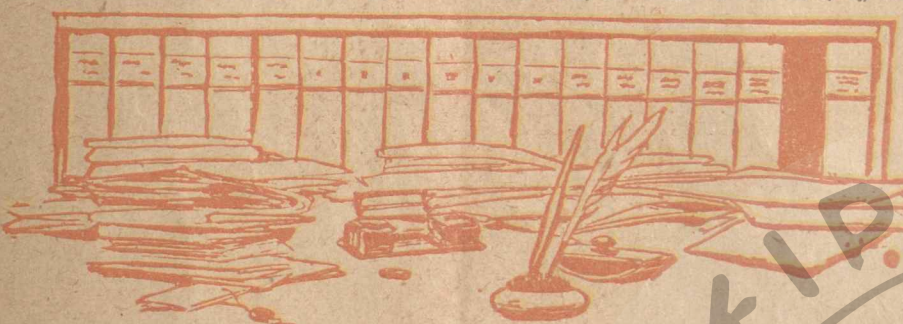
— «Έφτασε τέλος ή στερν ή μέρα. Μόνος μέσα στην καμάρη του, όπου σε λίγο θάδλεπε έ-ναν καινούργιο στρατιώτη, που θα του ήταν έντελώς αδιά-φορος, ο υπολογαγός έκαιπιζε... Μά τί είχε πάθει λό-γόν;... Αυτό πρώτη φορά του συνέβαινε... Δάκρυα κυλού-σαν άπ' τά μάτια του... Ο καπνός τόσο τον είχε πνίξει...

Μά όχι... Ήσαν δάκρυα αληθινά... δάκρυα της καρδιάς...

— «Θέέ μου!... έλεγε μόνος του. Έπρεπε να το περιμένω αυτό, όταν τον έπληρα στην υπηρεσία μου... Ήξερα βέβαια από τότε ότι δεν θά έμενε σπάνια κοντά μου... Μά γιατί με αγαπά τόσος;... Έγώ ποτέ μου δεν του χαίρομ'όλασα... Πάν-τα το πρόσωπό μου ήταν αλύγιστο, όταν του μιλούσα...

Αυτή άλλωστε είνε ή ίδιουσυγκρασία μου... Και όμως θά έ-πρεπε να του έλεγα μερικά πράγματα, να του έδειχνα μία άψι περισσότερο άνθρωπινή... Και όμως ποτέ μου δεν τό-έκανα... Και να τώρα που φεύγει... Θά ξεχάση σε λίγο, κοντά στους δικούς του, και το σύνταγμα μου και μένα!...

Γι' αυτόν είνε καλά βέβαια... Μά έγώ δεν θά τον ξεχάσω ποτέ... Ω! πόσο θά δυσκολευτώ να συνηθίσω με τον άντι-

καταστάτη του... "Ω Θεέ μου!... "Υστερ' από τόσα χρόνια άφοσιώσεως και πίστεως... νά μου φύγει... "Ετσι είν' όμως ο στρατός και δέν πρέπει νά παραπονιέμαι... Αυτός τά συλλογίζεταν όλα και με περιέβαλλε με χίλιες δυό φροντίδες... Μ' αγαπούσε τρυφερά, σαν αδελφό του... Και νά τώρα φεύγει... φεύγει... Φεύγει για πάντα... Μά δχι... δχι!... Θά πάω νά τόν βρώ. Θά πάω στο χωριό του και αν δέν είν' εκεί όταν θά φτάσω, θά πάω νά τόν βρώ στα χωράφια του... Θά τόν φωνάξω με τ' όνομά του!... Και τί χαρά!... "Εσείς είστε, ύπολογαγέ μου!... Θά μου φωνάξη. "Ναι, έγω, θά τοῦ άπαντήσω. "Ηρθα για νά σε ξαναϊδώ, αγαπητέ μου και καλέ μου στρατιώτη... "Ας άγκαλιαστούμε τώρα!..."

"Ενῶ τά σκεφτόταν αυτά ο ύπολογαγός, ένα γρήγορο βήμα αντίχρησε στη σκάλα.

"Ήταν ο στρατιώτης.

"Ο φτωχός νέος είχε την ὄψι του παραγμένη και τά μάτια του κατακκόκκινα.

Χαϊρέτησε κι' έκανε δυό βήματα εμπρός.

"Αμέσως ο ύπολογαγός γύρισε άλλοῦ τό πρόσωπό του για νά μη δῇ τά δάκρυά του...

"Υπολογαγέ μου!... τραύλιζε ο στρατιώτης.

"Πήγαινε, πήγαινε! τοῦ ἔπαινε εκείνος εξαντλώντας ὅλη του τή δύναμη για νά κάνει σταθερή τή φωνή του. Μην αφήνεις νά περνάη ἡ ὥρα. Εἶνε άργά.

Και τοῦ ἔπαινε τό χέρι.

"Ο στρατιώτης τοῦ τό ἔσφιξε δυ-

νατά.

"Καλό ταξίδι, τοῦ εἶπε ο ύπολο-

γαγός. Μή με ξεχάσεις...

"Ενας λυγμός τόν ἔπνιξε, μά συ-

κρατήθηκε κι' εξακολούθησε:

"Νά θυμάσαι καμιά φορά τόν

ύπολογαγό σου...

"Ο φτωχός νέος θέλησε ν' άπαν-

τήση, μά δέν μπόρεσε. "Εσφίξε πά-

λι τό χέρι τοῦ αξιωματικοῦ, ο ὁποῖ-

ος εξακολούθησε νά κυττάζη άλλοῦ.

"Αχ! ὑπολογαγέ μου!... τραύ-

λιζε μόνο.

Καί ἔφυγε.

"Ο αξιωματικός, μόλις ἔμεινε μό-

νος, άρχισε νά κυττάζη ακίνητος

την πόρτα, από την ὁποία εἶχε φύ-

γει για πάντα ο ταπεινός σύντροφός

του. "Ακούμπησε τούς άγκῶνες τοῦ

στο τραπέζι και στήριξε τό κεφάλι

του στα χέρια του. Δάκρυα πικρά

κυλούσαν ἀπ' τά μάτια του, χαρά-

ζοντας ἔν' αὐτάκι στα μάγουλά του

και πέφτοντας άπάνω στο τραπέζι...

Τά σκούπισε και κύτταξε τό τσιγά-

ρο του... Εἶχε σβύσει... "Α!... Τώρα

καταλάβαινε πῶς τά δάκρυά του

δέν τή εἶχε προκαλέσει ο καπνός...

"Ακούμπησε τό κεφάλι

του στο τραπέζι και τ' ἔφησε τώρα

νά τρέξουν άσυγκρά-

τητα...

Εἶχε πράγματι ανάγκη νά κλάψη ο

δυστυχισμένος!...

ΕΔΜ. ΝΤΕ ΑΜΙΤΣΙΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Η ΒΡΕΓΜΕΝΕΣ ΓΟΥΝΕΣ

"Αν ἡ γούνα σας ἡ ο γούνινος γιακάς σας ἔχη βροχή από βροχή ἡ από χιόνι, τήν ἀπλώνετε πάνω σ' ένα τραπέζι και τήν πασπαλίζετε ἄφθονα με βορικόν δξύ και τήν ἀφή-

νετε ἔτσι ὀλόκληρη τή νύκτα. Τό ἄλλο πρωί, ὅλο τό νερό θά ἔχη ἀπορροφηθῇ από τό βορικόν δξύ. Βουρτοίσετε τότε τή γούνα με μιά μα-

λακή βούρτσα, ἀκο-

λουθώντας τήν κα-

τεύθυνσι τοῦ πέλ-

λου, τήν τινάζετε

και τήν ἀπλώνετε

για λίγη ὥρα στον

ἀέρα. Ποτέ μή

στεγνώνετε γούνα

κοντά στη φωτιά.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ
ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

"Εως σήμερα ἦταν συνήθεια κάθε γεγονός τῆς ζωῆς

μας, μιά γιορτή, μιά διασκέδασις, ν' ἀποθανατίζεται με

μιά ἡ περισσότερες φωτογραφίες.

"Η μόδα απαιτεῖ τώρα νά... «φιλιμάρωνται» ἡ γιορτή

και ἡ πανηγύρεις ἀκόμα.

"Στήν 'Αμερικῇ μάλιστα ἰδρύθηκαν σχετικῶς εἰδικά

πρακτορεῖα, τά ὁποῖα με λίγα ἔξοδα ἀναλαμβάνουν νά κιν-

ηματογραφοῦν ἕνα γλέντι σας, μιά γιορτή σας, ένα τοι-

ποῦσι σας!...

"Τώρα τελευταία, ἐφευρέθη ἀκόμη και μιά εἰδική μη-

χανή κινηματογραφίσεως, πού μπορεί νά τήν χειρίζεται

ὅλος ο κόσμος.

"Παίρνετε τήν ἀρνητική ταινία μόνος σας κι' ἔπειτα τή

δίνετε σ' ένα κατάστημα και βγάζετε τή θετική.

"Ετσι μπορείτε νά βγάξετε ὀλόκληρες ταινίες ἀπ' τή

ζωή σας.

"Η μόδα τῶν βιβλίων πού εἶνε δεμένα με ἀνθρώπινα

δέρμα, ἐπεκτείνεται.

"Ενας μανιώδης συλλέκτης πολυτελῶς δεμένων βιβλί-

ων ἔγραψε από τώρα τή διαθήκη του, ἕνας ὅρος τῆς ὁποίας

εἶνε και ὁ ἑξής:

"Αἷα πεθάνῃ θά τόν γδάρουν και τό δέρμα του θά πα-

ραδοθῇ σέ ὀρισμένους φίλους του,

μανιώδεις συλλέκτας σαν κι' αὐτόν,

για νά δέσουν τά πολύτιμα βιβλία

τους!...

"Ο Νιαγάρας... κινδυνεύει!...

"Οἱ βράχοι πού ἀποτελοῦν τόν

καταρράκτη του τρώγονται σιγά-σι-

γά στίς ἄκρες και τό ποτάμι μετατο-

πίζεται 1 1/2 μέτρο κάθε χρόνο.

"Αν εξακολουθῇ ἡ κατάστασις

αὕτη, πολύ γρήγορα τό νερό θά τρα-

πηχθῇ στα πλάγια και ὁ καταρρά-

κτης θά ξεραθῇ.

"Ετσι, δέν θά χάσῃ μόνον ἡ αἰ-

σθητική, ἀλλά θά καταστραφῇ και

ἡ βιομηχανία πού συντηροῦνται ἀπ'

τήν πτώσι τῶν νερῶν τοῦ Νιαγάρου.

"Πρός πρόληψιν τοῦ κακοῦ αὐτοῦ

οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀπηύθυναν ἔξη

σχετικήν ἐκκλήσεων στίς κυβερνήσεις

Καναδά και 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, ὅ-

πως λάθουν ἐγκαιρῶς τά κατάλληλα

μέτρα.

"Τό ρεκόρ τῆς μνήμης σ' ὅλο τόν

κόσμο τό ἔχει ἕνας νέος 23 ἐτῶν, ο

κ. Λάσεν.

"Ο νέος αὗτός εἶνε ἀληθινῇ ζων-

τανή ἐγκυκλοπαίδεια.

"Ξέρει ἀπ' ἔξω 40.000 χρονολογίες τῶν κυριωτέρων γε-

γονῶν ἀπό κτίσεως κόσμου!

"Τίς χρονολογίες αὗτές τίς ἔμαθε διά τῆς μεθόδου τῆς

ἀντιγραφῆς.

"Τίς ἀντέγραφε δηλαδή πεντακόσιες-πεντακόσιες, ἕως

ὅπου τίς ἀπεστήθισε.

"Ἐπειτα προχωροῦσε σ' ἄλλες πεντακόσιες και αὐτά

καθ' ἑξῆς.

"Ενα χαριτωμένο ἐπεισόδιο ἔγινε στό Βερολίνο τελευ-

ταίως.

"Γινότανε κάποιος διαγωνισμός γυναικείας καλλονῆς

με φωτογραφίες.

"Τό πρώτο βραβεῖο τό πήρε μιά κοπέλλα με πολύ προ-

τύπια και ἐκκεντρικά χαρακτηριστικά.

"Εξαφνα ὅμως ἀποδείχτηκε πῶς ἡ κοπέλλα αὕτη ἦ-

ταν ἀπλούστατα... ἕνας νέος μεταμφιεσμένος σέ γυναίκα!

"Ενας περίεργος τύπος ταμίῳ ἱραπέζης συνελήφθη

στό Παρίσι.

"Όταν τόν ἀνέκα-

λυσαν και τόν συ-

νέλασαν ἦταν ἀρ-

γά πειά, γιατί εἶ-

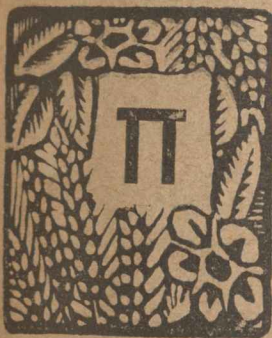
χε καταχρασθῇ ἐ-

κατοντάδες χιλιά-

δες.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΟΣ

ΑΡ' ὅλα τά ἐθδομηνταῖα του χρόνι, ο βαρῶνος Χάνς

εὐχαριστοῖταν ἐξαιρετικά νά

διηγῆται τίς παλῆς διπλω-

ματικές του ἀναμνήσεις, και

εἶνε ἀλήθεια πῶς ἦταν χαρι-

τωμένος ἀφηγητής.

"Α! ἔλεγε ἐκεῖνο τό

θράδυ. Τί καλά πού ἦταν ἄλ-

λοτε στή Γερμανία, όταν ἡ

μεγάλη αὕτη χώρα ἦταν χω-

ριωμένη σέ πολλά μικρά κρα-

τίδια, καθένα ἀπ' τά ὁποῖα

εἶχε ξεχωριστό ἡγεμόνα. Ξε-

χωριστῇ κυβέρνησι και ξεχω-

ριστῇ ἐθιμοτυπία.

"Εκεῖνη τήν ἐποχή, ἤμουν ἐπιτετραμένος στό Μεγάλο

Δουκάτο τοῦ Ράιζενμπουργκ, στήν ἄκρη τοῦ Μέλανος

Ἄρμους. Τί ὡμορφῇ και γραφικῇ πόλις τοῦ ἦταν ἡ ὁμο-

ιωμα πρωτεύουσα του, ἡ γαλήνια και σιωπηλή, με τούς χορ-

ταρισμένους δρομακούς τῆς, με τά χαμηλά σπιτία τῆς,

τά χτισμένα με κοκκινωπά τοῦβλα, ἀνάμεσα στα ὁποῖα ὠρ-

θωνταν ἔξαφνα καμιά μεγάλη οικοδομή με ἀξιώσεις. "Ο-

λα εἶχαν ἐκεῖ κάτι από τό στυλ τοῦ Λουδοβίκου 14ου. Καί

πραγματικά, ἕνας από τούς προγόνους τοῦ σημερινοῦ Με-

γάλου Δουκῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε ζῆσει στήν Αὐλή τοῦ Βασιλέ-

ως "Ηλίου", εἶχε θελήσει νά ἀνοικοδομήσῃ τήν πρωτεύου-

σά του κατά τό ὑπόδειγμα τῶν Βερσαλλιών. "Ήταν ὅμως

ἀπένταρος ο φουκαράς.

"Ἀλλά ἐδικήθηκε τή φτώχεια του με τόν πλεῖστο τῶν οἰ-

κισμῶν του και τή μεγαλοπρέπεια τῶν θυρεῶν του. Στήν

πρόσφι ὕλην τῶν ὡραιοῶν καταστημάτων εἶχε λαβεῖν

ένα λιοντάρι ὀρθιο, με τά νύχια του γαντζωμένα σέ μιά ὀ-

δοντοειδή σφαῖρα, ἀπάνω στήν ὁποία ἦσαν χαραγμένες ἡ λέ-

ξεις: "Ἱμπερατ ὄρμπι", δηλαδή "Ἀρχεῖ τοῦ κόσμου". Εἶνε

ἀλήθεια ὅτι ο ταρινός Μεγάλος Δουξ δέν παρ.στανε τόν κο-

σμοκράτορα, ἀλλά ἀφῆνε τίς ἐπιγραφές τῶν θυρεῶν γιατί

δέν ἀπαίτουσαν ἔξοδα.

"Ἡ πρώτη μου παρουσίαις στό γέρο Μεγάλο Δούκα μοῦ

ἔφησε καμικῇ ἐντύπωσι. "Εἶνε δεκτός στα ἀνάκτορα, τά

ὅποια δέν ἦσαν μεγαλύτερα από μιά συνηθισμένη ἐπαυλί,

με μιά τελετή μεγάλη και πολύπλοκη. "Ο Μέγας Δουξ, κα-

ταμένος σέ ὄθρον θωλοτό και περιστοιχισμένος από τούς

κλειδούχους του, πού εἶχαν ἕνα χρυσό κλειδί κρεμασμένο

ἀπὸ τό λαιμό με μιά κορδέλλα, και ἀπὸ τούς τρεῖς ὀ-

πουργούς του με ὑπεδέχθηκε με μεγαλοπρέπεια. "Ακούσε

προσεκτικῇ τήν ἀγόρευσί μου, κι' ἔπειτα μοῦ ἀπάντησε διά

μακρῶν με λόγια πομπῶν, σαν νά ἦταν πραγματικά κο-

σμοκράτωρ και διατητῆς τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

"Ἐπειτα κράτησε κοντά του μοναχά τόν ὀπουργό του

τῶν Ἐξωτερικῶν και καταδέχτηκε νά κουβεντιάσῃ φιλικῇ

μαζύ μου. "Η παρουσίαις τελεῖσθε με τή δωρεά από τήν

νυφίότητά του σέ μένα μιάς ταμπακέρας, ἀπάνω στήν ὁ-

ποία δέν ὑπῆρχαν πολλά διαμάντια, ἀλλά στήν ὁποία τό

ἀπαιτητο λιοντάρι τῶν θυρεῶν με τό "Ἱμπερατ ὄρμπι"

ἔπαινε ὅλο τόν τόπο.

Παρατήρησα ὅτι ο Μέγας Δουξ, μετά τήν ἐπίσημη τε-

λετή, ἔρχοταν διαρκῶς πάρα πολύ κοντά μου. Κι' αὐτό

γιατῇ ἔπαυσε από τρυφερῇ μωπία, τήν ὁποία δέν ἐννοῦσε

νά παραδεχθῇ, νομίζοντας ὅτι ἡ θέσις του δέν τοῦ ἐπέτρεπε

νά φορά γυαλιά. Στή μικρή αὕτη Αὐλή ἄλλωστε, ὅπου

τά πάντα ἦσαν παλαιοντολογικά, ἡ ἀναπηρίες ἀφθονοῦσαν,

κατά τό παράδειγμα τοῦ ἡγεμόνος, μεταξύ τῶν ἀνωτάτων

ἐπαλλήλων.

"Εἶπα με τήν ἴδια πομπή και με προέπεμψαν ὥς τό

ένα και μοναδικό ἀμάξι τῶν ἀνακτόρων, τό ὁποῖο δέν εἶχε

νά κάνει ἄλλο παρά νά περάσῃ ἕνα και μόνο δρόμο για νά

με πάῃ ὥς τό σπίτι μου. "Ο! ἐκεῖνος ο τελετάρχης, ἕνας

βαρὸς, πῶς λυγίξε ὀλόκληρος κάτω

ἀπὸ τό βάρος τῶν καθκόντων του,

σαν νᾶχε τήν ε

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ Κ. Α. ZENNEBRAY

Η Φλωρέτα

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Η Φλωρέτα δεν αγαπούσε τις συναναστροφές και ντυνόταν με απλότητα. Ωστόσο τα ρούχα της, που τα έφτιαχνε μόνη της, της πήγαιναν ωμορφα και αναδείκνυναν τη χάρι της κορμοστασιάς της. Ήταν η πιο ωμορφή νέα του τόπου. Κανένας δεν τ' αρνιόταν αυτό. Ο Φραντ την καμάρωνε κι' όταν πήγαιναν στην αγορά, όλοι θαύμαζαν τη δροσερή ωμορφιά της κόρης του. Μερικοί μάλιστα νοικοκυρέι του είχαν κάνει κιάλας προτάσεις συνοικεσίου για τα παιδιά τους. 'Αλλά ο Φραντ τούς απαντούσε πάντοτε:

— Είνε μικρή ακόμα. Κι' έπειτα, ξέρετε, η κόρη μου είναι πολύ γνωστική. Την αφήνω λοιπόν να διαλέξει μόνη της τον άνδρα της.

Η αλήθεια είναι ότι ο δασοφύλακας δεν ήθελε να στερηθεί τόσο γρηγορά την αγαπημένη του κόρη. Περίμενε πρώτα να γίνει δεκαοχτώ - δεκαεννέα χρόνων κι' έπειτα να την παντρεύει.

Τον τελευταίο καιρό, ο γέρο 'Αλλάρ υπέφερε από ρευματισμούς και δεν μπορούσε να περπατήσει. Κι' έπειτα αγαπούσε ολοένα και πιο πολύ την Φλωρέτα, απαιτούσε από τον Φραντ να τον επισκέπτεται συχνά με την κόρη του στο κομψό σπίτι του. Πήγαιναν λοιπόν κάθε τόσο να δουν τον αγαθό γέρο κι' ο Γιάννης τούς συνόδευε στις μικρές αυτές εκδρομές τους.

Μια μέρα που θρισκόντουσαν κ' οι τρεις στην κατοικία του παλαιού δασοφύλακα, μπήκε μέσα ένας ωραίος νέος ως εικοσιτριών χρόνων, μελαχροινός με ωμορφο μάυρο μουστάκι, ντυμένος όχι σαν χωρικό, αλλά σαν κύριος...

— Α! 'Εσύ είσαι, Λεόν; είπεν ο γέρο 'Αλλάρ. Καλώς ωρίσες παιδί μου! Κάθισε να φας.

Ο Λεόν ήταν γιός ενός πλούσιου κτηματίου των περιχώρων, ο οποίος είχε πεθάνει πρό ολίγων μηνών. Ήταν ευθύμης κι' ανοιχτόκαρδος και φέρονταν με μεγάλη φιλοφροσύνη στον Φραντ και με πολλή οικειότητα στο Γιάννη. Στη Φλωρέτα όμως δεν έλεγε τίποτε. 'Ω! πώς την κίτταζε!

Ο Γιάννης ήταν καταδυσωρευμένος γι' αυτό. Μετά το φαγητό, η Φλωρέτα όγρηκε περίπατο μαζί με τους δυο νέους. Ο Γιάννης όμως θα προτιμούσε να έλειπε ο Λεόν. Τράβηξαν προς το γειτονικό ποτάμι, που άρεσε πολύ στο Γιάννη και στη Φλωρέτα, αν και άλλοτε τούς είχε κάνει να φοβηθούν τόσο, εξ αιτίας του Ζάκ.

Η νέα έβλεπε με μεγάλη ανησυχία το νερό να κυλάει. Κοντά στη θύλα της κομίσσης ντάνε λάντ, υπήρχε μια θαλασσί λήμνη, περιστοιχισμένη από μεγάλα δέντρα, αλλά το νερό της έμενε πάντοτε ακίνητο, πάντοτε στην ίδια θέση... 'Ενώ στο ποτάμι αυτό, πόση κίνηση, πόση ζωή!...

Η Φλωρέτα κάθισε σ' ένα ύψωμα, από το οποίο φαινόταν να κυλάει κάτω το ποτάμι. Καθώς ο ήλιος έπεφτε απάνω στον άρρο, τον έβαφε γαλάζιο, κόκκινο, και το νερό που γκρεμιζόταν στον καταρράκτη, φαινόταν σαν φλογισμένο. Έπειτα κυλούσε ήσυχα, σχηματίζοντας μικρά κύματα, γινόταν διαυγές και στο βάθος του διακρινόντουσαν μεγάλα πράσινα χόρτα, μακρύα σαν μαλλιά γυναικών. Φαινόταν σαν και φάρια που κολυμπούσαν γρήγορα. Στην όχθη νυμφαίες ανθούσαν κοντά στα έρβα, επάνω στα οποία πετούσαν και καθόντουσαν γαλάζιες πεταλούδες, ενώ οι θάτταχοι κόαζαν με όλη τη δύναμή τους. 'Ολ' αυτά είχαν μαγεύσει τη Φλωρέτα, η οποία θα μπορούσε να μείνει ώρες ολόκληρες καθισμένη στην ίδια θέση.

Ωστόσο, αυτή τη φορά, η Φλωρέτα δεν ευχαριστήθηκε όπως άλλοτε, όταν δεν ήταν και τρίτος μαζί τους, όταν ήταν μόνη με το Γιάννη κι' έμεναν ώρες ολόκληρες χωρίς να λένε λέξη, κι' έπειτα, όταν ξανάρχιζαν την κουβέντα τους, έβλεπαν πώς είχαν σκεφθεί τα ίδια πράγματα κι' άλλαζαν τις σκέψεις τους μ' ευχαρίστησι.

Τώρα όμως δεν συνέβαινε το ίδιο με τον Λεόν. Αυτός ήθε-

λε να μιλήσει διάκοπα κι' ο Γιάννης δεν είχε καθόλου θέσι να του απαντά.

Σε κάποια στιγμή, η Φλωρέτα έσκυψε κ' είδε κάποιο λουλούδι νυμφαίας, το οποίο όμως δεν μπόρεσε να φτάσει.

Ο Λεόν που το είδε αυτό, χωρίς να συλλογιστεί καθόλου ότι θα έλεγε τα καλογοιασμένα παπούτσια του, κατέβηκε στην όχθη, το έκοψε και το προσέφερε στη Φλωρέτα.

Αυτό έδειχνε βέβαια ευγένεια εκ μέρους του Λεόν, μα η Φλωρέτα θα προτιμούσε να μη της είχε δείξει την ευγένειά αυτή, γιατί είδε άμεσως ότι ο Γιάννης κατούρισε.

— Πραγματικά, ο φίλος της δεν άργησε να εκδηλώσει την δυσανεμία του.

— Φλωρέτα, είπεν σε λίγο, εγώ θα φύγω... Ο ήλιος με χτύπησε στο κεφάλι.

Και, αφού σηκώθηκε, τράβηξε μόνος του προς το σπίτι του 'Αλλάρ.

Η Φλωρέτα αναγκάστηκε να ξαναγυρίσει σε λίγο με τον Λεόν. Θά προτιμούσε όμως, αντί αυτού, να θάβιζε στο πλεύρο της ο Γιάννης. 'Αλλά τί μπορούσε να κάνει;

Στο δρόμο, ο Λεόν περπατούσε σιγά-σιγά και μιλούσε διαρκώς στη νέα. Της έλεγε ότι αγαπούσε πολύ το γέρο 'Αλλάρ, και ότι ο παλαιός δασοφύλακας πολλές φορές του είχε κάνει ένα σωρό επαινούς για τον Φραντ και την κόρη του.

Ο Λεόν μιλούσε μ' ένθουσιασμό και θα ήθελε να ήταν απλειώτος ο δρόμος, αλλά η Φλωρέτα δεν τον άκουε. Παρακολούθουσε με το βλέμμα της, το Γιάννη, ο οποίος πότε γινόταν και πότε ξαναπαρουσιάζονταν πίσω από τις μεγάλες θελανιδιές του δρόμου.

Γιατί τάχα δεν περίμενε να φύγει μαζί τους; Μήπως ήταν άρρωστος; Τί να είχε τάχα; Αυτό δεν μπορούσε να το ματσηί η Φλωρέτα, αν και καταλάβαινε πως ήταν δυσχερής μένος.

Τέλος ξαναγύρισαν στο σπίτι του 'Αλλάρ. 'Εκεί, ο Λεόν φάνηκε τόσο περιποιητικός προς τον Φραντ, ώστε εκείνος τον προσκάλεσε να πάει να τους επισκεφθεί στο σπίτι του.

Αυτό μεγάλωσε ακόμα την ταραχή του Γιάννη, ο οποίος είπε ότι ο πονοκέφαλός του είχε γίνει πιο δυνατός και ότι θα ήθελε να φύγουν, αν τ' ήθελε αυτό κι' ο κύρ Φραντ.

Ο Φραντ δεν έφερε καμιά αντίρρηση κι' έφυγαν.

Στο άμαξι, η Φλωρέτα κάθισε κοντά στο Γιάννη. Προσπάθησε να τον διασκεδάσει, του μιλούσε με προθυμία, αλλά ο φίλος της της απαντούσε τόσο ψυχρά, ώστε δεν τον άνοιγε πια.

— Αλήθεια, υποφέρεις, Γιάννη, του είπε.

— Ναι, της απάντησε εκείνος ξερά.

— Έχεις ζάλη;

— Όχι.

— Δεν είμαι λοιπόν πια φίλη σου και μου απαντάς μ' αυτό τον τρόπο;

— Οι φίλοι δεν είναι ανάγκη να γνωρίζονται πολύ καιρό, καθώς φαίνεται, γιατί φτάνει να τους δει κανείς λίγες στιγμές και να τους προτιμήσει απ' τους παλιούς.

— Για μένα τα λες τα κακά αυτά λόγια; ρώτησε η Φλωρέτα.

— Αν δεν είναι αληθινά αυτά που λέω, εξακολουθήσε ο Γιάννης, τότε γιατί φυλάς ακόμα αυτό το λουλούδι;

— Γιατί είναι ωραίο κι' εμείς δεν έχουμε τέτοια στη βύλα.

Σκόπευε να το βάλει στο νερό, γιατί αγαπά το λουλούδι. 'Αλλά αφού σε δυσχερατεί έσένα, δεν το θέλω πια.

Και εξακρύνοντας το λουλούδι της νυμφαίας, το πέταξε στο δρόμο.

— Ω Φλωρέτα! πόσο καλύτερη από μένα είσαι! ψιθύρισε ο Γιάννης. Πόσο καλό μου έκανες! Αυτό το λουλούδι με βράβαινε σαν πέτρα από τη στιγμή που το πήρες... Συγχώρεσε με... τον τελευταίο καιρό δεν ξέρω τί κάνω... 'Όσο κι' αν λέω μέσα μου πως από τότε που γνωριστήκαμε ποτέ δεν είπαμε ψέμματα ο ένας στον άλλο, κάποτε δεν πιστεύω στα μου λές. Το βλέπεις, δεν είμαι πια όπως ήμουν...

(Ακόλουθη)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΠΟΥΑΡΙΕ

Ο ΕΚΔΙΑΣΤΗΣ

— Τί να κάνω, Θεέ μου; Τί να κάνω; ψιθύριζε.

Σε λίγο, κάθισε στην άκρη του καναπέ, έβγαλε από το πτέθος της το γράμμα που είχε βρει εδώ και λίγη ώρα, όταν γύρισε στο σπίτι της, έσκυψε κοντά στο φως της λάμπας και το ξαναδιάβασε:

— 'Ελθίρα, πάλι... Δεν μπορώ να περιμένω. Μου χρειάζονται τα λεφτά που σου ζήτησα. 'Αν αρνηθείς και σήμερα να μου τα δώσεις, θάρω να τα ζητήσω από τον άνδρα σου. Είς αντάλλαγμα, θα του δώσω τα γράμματά σου. Δεν φταίω εγώ. 'Εσύ το θέλεις!...

Μ' ένα βλέμμα, γεμάτο φρίκη και απελπισία, η 'Ελθίρα εξακολούθησε να κυττάει σαν υπνωτισμένη αυτό το γράμμα.

Τ' αδιά της θούζαν, η καρδιά της χτυπούσε δυνατά και το κεφάλι της ήταν γεμάτο από ένα σωρό άσυνάρτητες σκέψεις.

— 'Απότομα, σηκώθηκε από τον καναπέ, έσκισε το γράμμα σε μικρά-μικρά κομμάτια, τα πέταξε στο τζάκι κ' ύστερα στάθηκε μπροστά στον καθρέφτη και κύτταξε με φόβο το πρόσωπό της.

— 'Εγώ κατάντησα έτσι; 'Εγώ;... ψιθύρισε.

Ήταν ακόμη ωμορφή βέβαια, μα είχε χάσει πια τη δροσιά της. Τα μαύρα μάτια της, πιο μεγάλα τώρα από την απόγνωση, έλαμπαν παράξενα στο κατάχλωμο πρόσωπό της.

Μέσα σε δυο χρόνια είχε χάσει όλη τη χαρά που ένιωθε να ζει, κι' έβλεπε τώρα πως είχε φτάσει στο τέλος του φαύλου που την βασάνιζε. Κυττάζοντας έτσι το πρόσωπό της, θυμήθηκε όλη την τρελή κι' άτυχη περιπέτειά της. Είχε συναντήσει αυτόν τον άνθρωπο, — αυτόν τον Πωλ, — σ' ένα ντάινγκ, όπου συνήθιζε να πηγαίνει την κόρη της. 'Ο Πωλ εκεί πέρα ήταν χορευτής, μα έβγαζε ένα σωρό λεφτά κ' από διάφορες άλλες ύποπτες δουλειές... Την πρόσεξε από την πρώτη στιγμή κι' άρχισε άμέσως να την πολιορκεί για να την κατακτήσει. Η 'Ελθίρα, για πρώτη φορά, φάνηκε ελκυστική. Άφησε να παρασυρθεί στην περιπέτεια, νομίζοντας πως είχε βρει τον έρωτα. Μα δεν άργησε να καταλάβει πως είχε πέσει στα χέρια ενός έκδοιστου. Κι' έτσι αναγκάστηκε να πληρώσει, κάθε ημέρα κι' ακριβώτερα τη φίλια του. Του είχε δώσει, τι είχε και δεν είχε: στην αρχή τις οικονομίες της, όλες τις οικονομίες της, έπειτα τα χρυσάφια κλέβει από τα λεφτά του νοικοκυριού, γιά να του κλείνει το στόμα. Μα είχε φτάσει πια στο άπλοχώρητο. Την τελευταία φορά της είχε ζητήσει δυο χιλιάδες φράγκα! 'Θεί μου, ήταν δυνατόν; Πού μπορούσε να βρει τόσα λεφτά; Η 'Ελθίρα, γεμάτη αγανάκτηση, του είχε πει καθαρά και ξά-

— 'Οχι! Χίλιες φορές όχι! Δεν αντέχω πια!... Δέ-

— Κι' η απάντησή του ήταν αυτό το γράμμα! Αυτός ο έκδοιστος! Ήξερε πολύ καλά τον τύραννό της. Δεν θα υποχωρούσε. Ήταν ικανός να πραγματοποιήσει τις φοβέρες του... 'Υστερα από μια ώρα, ο άνδρας της θα γύριζε από

ναζε η κόρη της. 'Ελα να δης πόσο προχώρησα στο πιάνο... 'Επρεπε να κατεβή. Και κατέβηκε με κομμένη ανάσα.

— Πόσο χλωμή είσαι, μαμά! Έκανε η κόρη της, μόλις την είδε. Τί έχεις;

— Τίποτε... Τίποτε... ψιθύρισε η 'Ελθίρα. 'Εχω ένα τρομερό πονοκέφαλο...

Και εξαπλώθηκε σε μια πολυθρόνα, στη σκοτεινή γωνιά του σαλονιού.

Σε λίγο πάλι, το κουδούνι της πόρτας χτύπησε για δεύτερη φορά.

— Ο άνδρας μου! συλλογίστηκε με φρίκη η 'Ελθίρα. Στον προθάλαμο ακούστηκε η βαρεία και σοβαρή φωνή του άνδρός της, που μιλούσε με την κόρη τους. 'Επειτα, η πόρτα του σαλονιού άνοιξε σιγά-σιγά.

— Η 'Ανριέττα μου είπε πως έχεις πονοκέφαλο... Έκανε εκείνος. Τί να γίνει... 'Ησυχασε... 'Εχω να κυττάω κάτι χαρτιά στο γραφείο μου...

Κ' η πόρτα ξανάκλεισε... Πέρασαν πέντε λεπτά θανάσιμης αγωνίας μπροστά στο αναπόφευκτο... Τί άξαφνα χτύπησε το κουδούνι!...

— Αυτός είναι!... στέναξε η 'Ελθίρα.

Παραπατώντας, προχώρησε ως την πόρτα, την ανοίγει κι' έστησε το αυτί της. Η καρδιά της χτυπούσε σαν να ήθελε να σπάσει... Η υπηρέτρια μιλούσε με κάποιον στην πόρτα... 'Υστερ' ακούστηκαν βήματα στο διάδρομο. Η πόρτα του γραφείου άνοιξε κι' έκλεισε απότομα. 'Επειτα, απλώθηκε μια νεκρή σιωπή.

— 'Ηρθε ή ώρα να πεθάνω... ψιθύρισε η 'Ελθίρα με σευμένη φωνή.

— 'Από το γραφείο ωστόσο άκουσε ένα πνιγμένο μουρμουρίσμα... 'Επειτα η φωνή δυναμώθηκε. Ξεχώρισε την βαρεία κι' ασαφή φωνή του άνδρός της. 'Υστερ' άκουσε τη φασαρία ενός καυγά... Μια καρέκλα έπεσε απότομα στο πάτωμα... Κι' άξαφνα, άνοιξε η πόρτα του γραφείου και πλημμύρισε με φως τον διάδρομο. Τί 'Ελθίρα, με μια σπασμωδική κίνηση, έβγαλε από τον κόρφο της το μπουκαλάκι με το δηλητήριο. Μα την ίδια στιγμή είδε τον άνδρα της να κρατάει τον Πωλ από τα γακκά και να τον σπρώχνει έξω με μια ακατανίκητη δύναμη, σπνάζοντας.

— Τους παληανθρώπους σαν κι' εμένα, τους πετάει κανείς στο δρόμο με μια κλωτσιά! 'Εμπρός, οπαί!... Και να μου το χρωστάς χάρη που δεν σε πάω στην αστυνομία!...

Ο άλλος, πράσινος από τη λύσσα του, προσπαθούσε να ξεφύγει από το σιδερένιο χέρι του Μεζέλ. Μα δεν κατάφερε

(Συνέχεια εις την σελίδα 53)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

Α ΔΥΝΑΤΟΝ! είπεν ο Πιερλεν, ο άστοιχός του γραφείου στο διπλανό του. Έγω σου λέω πως ό μπαρμπα Φώρ έχει έρωτικά ραντεβού. Γι' αυτό θιαζεται τόσο κάθε μέρα να φύγει.

Πραγματικά, εδώ και λίγο καιρό, μόλις ή ώρα σήμαινε έντεκα, ο Φώρ, ένας αγαθάτατος πενηντάρης, που φαινόταν πολύ μεγαλύτερος από την πραγματική του ηλικία, έφευγε από το γραφείο της αντιγραφής θεατρικών έργων, όπου εργαζόταν. Δεν μπορούσε να περιμένη ούτε μία στιγμή περισσότερο. Για να έχη αυτό το δικαίωμα και να φύγει ακριβώς στις έντεκα, είχε συμφωνήσει και πήγαινε μία ώρα νωρίτερα από τους άλλους υπαλλήλους έστω κι' αν είχε ξεφυγίσει δουλεύοντας. Έπαιρνε το καπέλλο του κι' εξαφανιζόταν.

— Έγω σου λέω ότι κάποια θρωμοδουλειά είνε στη μέση, είπε πάλι ο Πιερλεν. Μου μυρίζεται κάποιο δράμα ή κάποιο μυθιστόρημα.

— Δεν θαρρεύεις, το άπάντησε ο συνάδελφός του. Έσύ, φαίνεται, πού πιστεύεις ό,τι αντιγράφεις...

Και όμως υπήρχε πραγματικά ένα δράμα στη ζωή του υποδειγματικού αυτού υπαλλήλου, τη χαμένη μέσα στο άβυσσικό κι' αδιάφορο Παρίσι.

Φεύγοντας από το γραφείο, ο μπαρμπα Φώρ έπαιρνε το συντομώτερο δρόμο και, περπατώντας γρήγορα με τα μικρά του θυματάκια, έφτανε στα Ήλύσια. Έκεί, ένα σūδεντρο δεξιά ήταν η σκοπιά του από την οποία μπορούσε να βλέπει, χωρίς να τον βλέπουν. Μόλις έφτανε σ' αυτό το σūδεντρο, ή καρδιά του άρχιζε να χτυπάει δυνατά. Έρριχνε τα βλέμματά του προς την πλατειά λεωφόρου που ήταν μπροστά του και προσπαθούσε να γίνη ακόμα πιο άφαντος, ακόμα πιο μικρός απ' ό,τι ήταν σάν να ντρεπόταν πού θριασκόταν εκεί.

Έξαφνα, αισθανόταν ένα δυνατό ρίγος να περνάει το κορμί του και τα πόδια του άρχιζαν να τρέμουν. Μία κοπέλλα ως δεκαεφτά χρόνων, κομψή, ξανθή, παρουσιαζόταν κρατώντας μία δερμάτινη τσάντα ζωγραφικής και συνοδευόμενη από την παιδαγωγό της. Περνούσε πρόσχαρη πάντοτε, αφήνοντας πίσω της ένα άρωμα νεότητος και κουδεντιάζοντας με την σύντροφό της.

Ο γέρο Φώρ την εκύτταζε' πολλή ώρα, μυρίζονταν το άρωμα που άφηνε πίσω της, έγερνε το κεφάλι του πίσω απ' το δέντρο για να την παρακολουθήσει ακόμα με το βλέμμα και, όταν έκλεινε εξαφανιζόταν πειά, έφευγε κι' αυτός με άργα θήματα.

Πρίν από δεκατέσσερα χρόνια, στο κακουργιοδικείο του Βάν δικαζόταν ένας καθηγητής σε κάποιο λύκειο της πόλεως αυτής, που σε μία στιγμή παραφοράς, ένεργώντας ακαταλόγιστα, είχε σκοτώσει τη γυναίκα του, ή οποία μ' έναν ένοχο έρωτά της τον είχε κάνει περίγελο σ' όλο τον κόσμο. Μία παραζάλη, έπειτα από μία τρομερή σκηνή, ή άγανακτική της ψυχής, μία στιγμιαία τρέλλα, μία κόκκινη όπτασία έπειτ' από την τρομερή προσβολή, είχε κάνει τον αγαθό καθηγητή εγκληματία.

Ο καθηγητής αυτός ήταν ο γέρο Φώρ.

Τά κομματικά, και πρό πάντων

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΚΟΤΤΕ

28 Ιανουαρίου 1937

28 Ιανουαρίου 1937

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

49

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΑΜΟΣ

ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΟ

Α ΓΑΠΗΤΗ μου φίλη, σου γράφω, έπειδή μου φαίνεται πως θα τρελλάσω. Πρέπει να σου εξομολογηθώ τα πάντα και να με βοηθήσεις. Φοβάμαι τον εαυτό μου. Νοιώθω πως είμαι έτοιμη να κάμω το πιο ηλίθιο εγκλήμα.

Ποτέ δεν έμαθες τις συνθήκες υπό τις οποίες το περασμένο φθινόπωρο παντρευτήκα. Με το σύζυγο μου συναντηθήκαμε σε μια έποχή που ούτε έγω, ούτε εκείνος περιμέναμε πια τίποτε από τη ζωή. Έγώ που, όπως ξέρεις, πέρασα μία φτωχή και δυστυχισμένη νεότητα, μέσα στην έργασια και τη μοναξιά, χωρίς αγάπη, ήμουν εικοσιεφτά χρόνων έλπιες για το μέλλον. Αυτός πάλι είχε γνωρίσει δεκα χρόνια ευτυχία, αλλά ο τραγικός θάνατος της γυναίκας του είχε καταστρέψει όλη την ευτυχία του και όλα τα όνειρά του.

Συναντηθήκαμε σε μία ολιγοσύνχαστη λουτρόπολη, όπου ο γιατρός μου κι' εγώ είχαμε πάει να συνάψουμε από την αδυναμία μου κι' όπου ο γιατρός του τον είχε στείλει για να πάρει άδεια από το παιδί του.

Περπατούσε μόνος του, κρατώντας τον μικρό από το χέρι σαν μαμά. Κι' εγώ πάλι έκανα τον περπατό μου ολόμοναχη. Ένα πρωί, λοιπόν, το παιδάκι του καθώς έτρεχε στην άκρογιάλια, έπεσε έξαφνα μπροστά μου κι' έτρεξε να το σηκώσω. Έτρεξε συγχρόνως κι' ο πατέρας του. Το μικρό είχε χτυπήσει κι' έκλαιγε δυνατά κι' ο πατέρας του είχε τα μάτια του δακρυσμένα.

Μπορείς εσύ να θέλεις έναν άνδρα να κλαίει; Κατατάρταχκα με τα δάκρυά του κι' ό-του, δεν θα ζητούσε να ζήσει το παιδί του, θά το θεωρούσε σαν το μισητό που ήθελε να φύγει από την καρδιά του. Έτσι που κι' αυτό να μη μπορώ ποτέ του το δράμα των γονιών του.

Ο κατάδικος, άπελπισμένος, ταντροπιασμένος, δεν μπόρεσε παρά να δεχτεί τη θυσία αυτή.

Νά γιατί τώρα αν και είχε φυλακισθεί πρό μερικών ετών κι' είχε έκτεσει ολόκληρη την ζωή του, έπειδή κανένας δεν φρόνιζε το ήν έλαττώσει, δεν είχε παρά μία μόνο σκέψη στη ζωή του: να πηγαίνει κάθε πρωί στα Ήλύσια για να βλέπει να περνάει, μονάχα ή κόρη του, το παιδί που ποτέ εξακολουθούσε με άδυσχεστο δρόμο του χωρίς να υποπτεύεται το σπαραγμό, τον οποίο προκαλούσε τόσο κοντά του.

Οι θεοί γονείς της Ρεγκίνας έτοι την έλεγαν τη νέα—είχαν κληρονομήσει την ύποψή τους. Η κόρη του κατάδικου ήταν ευτυχισμένη. Δεν ήξερε τίποτε για το παρελθόν Ζούσε αμέριμνη. Ήταν ή γοργόνα Ζούσε αμέριμνη. Ήταν ή γοργόνα Ζούσε αμέριμνη. Ήταν ή γοργόνα Ζούσε αμέριμνη.

Μά κι' ο γέρο Φώρ είχε κρατήσει τη συμφωνία που είχε κάνει με τους θεοούς γονείς της Ρεγκίνας. Ποτέ δεν του ήρθε ή σκέψη να παραρροισαστή, να ταράξη τη ζωή που ήταν τόσο ευτυχισμένη και ή

—Ω! με τρόμαξες, καυμένη! είπεν ή Ρεγκίνα. (Συνέχεια εις την σελίδα 50)

Λίγο έλειψε να λιποθυμήσω καθώς άκουσα αυτές τις δυό λέξεις που είπωθηκαν για μένα και τις οποίες νόμιζα ότι ποτέ δεν θ' άκουγα παρά μονον στους στίχους των ποιητών και στις σκηνές των θεάτρων. Τότε, για πρώτη φορά κατάλαβα κι' έγω ότι τον αγαπούσα.

Ένοιώσα μία μεγάλη χαρά, ένα είδος γλυκειάς μέθης, κάτι που έμοιαζε πολύ με αυτό που αισθανθήκα κατά την ημέρα της πρώτης μου μεταλήψεως. Ρίχτηκα στο παιδί και το άγκάλιασα κι' έκρυβα μέσα στις μπούκλες του το πρόσωπό μου και τα δάκρυά μου.

Δεν ήμουν πια μόνη. Ήμουν άλλη γυναίκα, σχεδόν μητέρα. Ή ζωή άνοιγε ευτυχισμένη μπροστά μου, ξαναγεννιόμουν... Τι ώραίο που είνε να διατήρηση κανείς όλη την αγνότητα της καρδιάς του, των σκέψεών του και να νοιώθω ότι είνε παρθένος στον έρωτα! Μου φάνηκε ότι τότε μόνο καταλάβαινα το σκοπό του παρελθόντος μου, που το είχα ζήσει άπελπισμένη.

Και παντρευτήκαμε. Ήμουν φτωχή κι' ο σύζυγός μου άρκετά πλούσιος. Άλλά κανένας από τους δυό μας δεν συλλογίστηκε αυτά τα πράγματα. Αυτός άλλαξε σπιτί κι' αυτό με ευχαρίστησε πολύ, γιατί κατάλαβα ότι δεν ήθελε να μ' όδηγήσει στην κατοικία που ήταν γεμάτη από τις ανάμνησεις της πεθαμένης του συζύγου.

Στην άρχή δεν ήμουν ζηλιάρα και είχα εγκαταλειφθεί με όλη μου την ψυχή στην ευτυχία μου. Άγαπούσα άπεράντα το παιδί μας κι' ένοιωθα μεγάλη ευγνωμοσύνη προς αυτό, γιατί μου φαινόταν ότι κατά μέγα μέρος ή ευδαιμονία μου ήταν δικό του έργο.

Πώς έφτασα όμως στο σημείο να το μισήσω το δυστυχισμένο; Θά σου το πω...

Έμοιαζε με την μητέρα του, μά πάρα πολύ, σε θαυμά που μου ήταν αδύνατο να το υποφέρω αυτό.

Και αυτό γιατί αγαπούσα μ' έρωτα, μ' όλο το πάθος που είχε μείνει συγκρατημένο στη νεότητά μου, λάτρευα τον σύζυγό μου. Ήταν ή θρησκεία μου και, να σου το όμολογήσω, ο πόθος μου. Μου ήταν το παν...

Άλλά, σιγά-σιγά, ένοιώσα ότι στην έξομή του έρωτός μου, αυτός άπαντούσε με μία χαλνία αγάπη. Στην άρχή δεν υπέφερα γι' αυτό. Με τον καιρό άρχισα να καταλαβαίνω ότι κάποιο έμποδιο αρρώσταναν ανάμεσα από την αγάπη του συζύγου μου και τη δική μου... Κι' έξαφνα τα είδα όλα καθαρά.

Άγαπούσε ακόμα την άλλη, την πεθαμένη...

Ναι, την αγαπούσε... Σου όρ-

Ήταν ένα βράδυ, την ώρα που ο μικρός έπρόκειτο να πάη να κοιμηθεί. Ο σύζυγός μου, ό οποίος ως τη στιγμή έκείνη ρέμβαζε κυττάζοντας τη φωτιά, σκεπτόταν χωρίς άλλο έκείνην — καθώς σήκωσε το κεφάλι του, κυττάζε το παιδί με το εάφνιασμα ενός ανθρώπου που κοιμάται και τον ό-ριο ζυπνάνε...

Τό πήρε ξαφνικά στην άγκυλιά του και άρχισε να το ρίγνι σαν να το είχε χάσει και να το ξαναβρίσκει... Τό έριγνε τόσο δυνατά, ώστε το παιδί ξερόνισε...

Τότε του φίλησε και τα δυό μάτια, παράφορα, τρελλά... Όταν τέλος το παιδί της πεθαμένης έλευθέρωσε το κεφάλι του από το άγκάλιασμα του πατέρα του και γύρισε προς μένα τα μάτια του και με κύτταξε εξαφνιασμένο, είχε ένα έμοια γυναίκας. Είχε τα μάτια της μητέρας του...

Έκείνη τη στιγμή μου ήρθε να το πω... Ο σύζυγός μου ξαναγύρισε... Τελειώνω γρήγορα την έπι-λή μου για να μη την δώ. Θά σου γράψω άλλοτε λεπτο-στερα. Λυπήσου με...

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΟ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΠΙΟ ΤΡΟΜΕΡΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΤΕΡΙΕ

ΜΙΑ βδομάδα δόξας, μία βδομάδα ιστορική άρχισε για το Σατιγιόν. Ο Παπαρούνας επρόκειτο να δικάστη από το κακουργιοδικείο. Και η μικρή πόλις βρισκόταν σ' αναθρασμό εδώ κι' έξη μήνες. Δεν μιλούσαν για τίποτε άλλο παρά για τον Παπαρούνα και για τη μαύρη ψυχή του Παπαρούνα.

Φανταστήτε όμως! Αυτός ο Παπαρούνας είχε δηλητηριάσει τη γυναίκα του, τον πεθερό του, τα τρία παιδιά του και τους δυο σκύλους του. Αυτό ήταν τρομερό! Η συνείδησις των κατοίκων του Σατιγιόν δεν παραδεχόταν να γίνονται τέτοια εγκλήματα. Η κακομοίρα ή γυναίκα του! Ο κακόμοιρος ο πεθερός! Τα κακόμοιρα τα παιδιά! Τα κακόμοιρα τα παιδιά! Τα σκυλιά σκυλιά σκυλιά! Τη συμπάθεια και τον οίκτο όλων. Δυο χαριτωμένα σκυλάκια, ο Τοτός κ' η Λιλή, που όλοι οι Σατιγιονέζοι τα έβλεπαν κάθε μέρα στην οδό Γαμβέττα, το ένα με μία κορδέλλα τριανταφυλλιά και το άλλο με μία κορδέλλα θαλασσιά. Ω! ήταν άκατανόητο πώς μπορούσε να βλάψει ένας άνθρωπος τέτοια άθωα πλάσματα του Θεού!

Αλλά εκείνο που εξόργιζε εξαιρετικά τους Σατιγιονέζους ήταν ότι ο Παπαρούνας δεν ωμολογούσε τα τερατώδη εγκλήματά του. Αρνιόταν τα πάντα το τέρας. Ωρκεζόταν σ' όλους τους θεούς ότι δεν είχε φαρμακώσει κανένα, ότι λάθος είχαν κάνει, ότι ήταν θύμα ραδιουργιών, ότι άλλος ήταν ο δράστης.

Αλλά ο άνακριτης δεν τάκουγε αυτά. Και, μέσα σ' έξη μήνες, είχε συγκεντρώσει έναντιόν του πειστικώτατες αποδείξεις. Έφτα απόδειξεις — μία για κάθε θύμα — που θα έφταναν για να κόψουν έφτα κεφάλια Παπαρούνα, αν η φιλόργυρη φύσις δεν είχε τη δυσάρεστη έμπνευσι να του δώσει ένα μόνο...

Από μέρες, από βδομάδες μάλλον, το Σατιγιόν έτοιμαζόταν για τη μεγάλη κι' επίσημη αυτή δίκη. Η Νομαρχία ύπολόγιζε σε είκοσιπέντε χιλιάδες τον αριθμό των ξένων που θα συγκέντρωνε η δίκη.

Πρέπει να φροντίσουμε για τα τρόφιμα μήπως παρουσιαστή έλλειψις, είπε ο δήμαρχος.

Και πού θα κατοικήσουν τόσο άνθρωποι; είπε ο πάδρος.

Και πού θα βρούμε τ' άμάξια που θα χρειαστούν; ρώτησαν οι σύμβουλοι.

Κι' όλ' αυτά γιατί το εγκλημα του Παπαρούνα ήταν εξαιρετικής σπουδαιότητας κι' όχι από τα συνηθισμένα. Υπήρχαν τριακόσιοι μάρτυρες, γιατί η αλήθεια του κατηγορουμένου είχαν αναγκάσει την αλήθεια να προδής σε έκτεταμένες έρευνες. Ήταν φανερό πώς ως ότου να εξετασθώ όλο αυτό το πλήθος, ή συνειδήσεις του κακουργιοδικείου θα βαστούσαν δεκαπέντε μέρες τουλάχιστον.

Φανταστήτε λοιπόν τί χρειαζόταν για να τραφούν, να κατοικήσουν και να μεταφερθούν είκοσιπέντε χιλιάδες ξένοι επί δεκαπέντε μέρες.

Πολύ φρόνιμα το «Ξενοδοχείο της Ειρήνης» τοποθέτησε σανάνα νέα κρεβάτια σ' έν' από τα παραρτήματά του. Το «Εστιατόριο των Παρισίων» πρόσθεσε πέντε άπειρα τραπέζια κάτω από μία σκηνή. Το «Καφενείο της Εύρωπης» έκανε μεγάλες προμήθειες από μπύρα, πιτσά και λεμονάδες!

Οι άμαξάδες πέρασαν από ένα βερνίκι τα πανάρχια άμαξία τους και τις σούστες τους, οι χασάπηδες έφαξαν αναρίθμητα κερασφόρα, οι έδωδιμοπώλα κατασκεύασαν τεράστιους σωρούς από πατέ με φουντούκια — το ειδικό προϊόν του Σατιγιόν — οι περιβολάρηδες έφεραν φορτία όλο-

κληρα από πατάτες, άγκινάρες και σαλατικά και οι χροτοπώλες έκαναν μεγάλες παραγγελίες κάρτ - ποστάλ, σπουδαστά όποια φιγουράριζε ή καταραμένη μορφή του Παπαρούνα.

Όλος ο πληθυσμός έργαζόταν, κοπίαζε, για ν' αποποκριθώ στο ύψος ενός τόσο μεγάλου εγκλήματος κι' ζωή κ' ή κίνησις της πρωτεύουσής της έπαρχίας είχαν έκπλασιαστή. Ο άέρας μύριζε ευτυχία κι' ο ήλιος φαινόταν κάθε βράδυ σαν να ήταν ένας όγκος από χρυσάφι που κατέρρεε στην πόλι.

Τέλος ή μεγάλη μέρα της δίκης άνετειλε. Από τις έξι το πρωί οι κεντρικοί δρόμοι άρχισαν να μαυρίζουν από κόσμο. Θα ήταν πραγματικά είκοσιπέντε χιλιάδες οι έξι που είχαν φτάσει, αν όχι παραπάνω.

Στις ένένα ακριβώς οι δικασταί κατέλασαν τις θέσεις τους. Το άκροατήριο ήταν λαμπρό. Υπήρχε σ' αυτό έπισημότης στις πτυχές των δικαστικών τηθένων και σφραγισμένων των γυναικείων καπέλλων.

Η άτμόσφαιρα μύριζε δικαιοσύνη και πομπή.

Έξω το μισό Σατιγιόν άνυπομονούσε να μάθω νέα, ενώ το άλλο μισό κυκλοφορούσε στα μαγαζιά, στα ξενοδοχεία και στις ταβέρνες. Το «Καφενείο της Εύρωπης» ήταν κιάλας γεμάτο. Τα γκαρσόνια με τά πιτσά πηγαίνονταν τούσαν.

Έξαφνα, κατά τις έξι, κά ένας δημοσιογράφος ένέσκηψε σαν θύελλα.

— Άθώς! φώναζε.

— Όλοι γύρισαν καταπληκτικοί τα κεφάλια τους.

— Τι; Πώς είπατε; ρώτησε ο διευθυντής του καφενείου.

— Ο Παπαρούνας άθωώθηκε!

— Άθωώθηκε;

— Μάλιστα! Δεν ήταν αυτός ο άτυπος της ομαδικής δηλητηρίασης;

— Ήταν ή ύπηρετρια;

— Ποιά ύπηρετρια;

— Η ύπηρετρια της άκογενείας Παπαρούνα.

Αυτή τους δηλητηρίασε όλους. Ωμολόγησε έαλωσε ή ίδια το εγκλημα της.

— Το ωμολόγησε;

— Μάλιστα. Παραδοχτική δηλαδή ότι αυτή δηλητηρίασε την οικογένειά της.

— Τότε άθωώθηκε; ρώτησε ή άλλη.

— Μάλιστα. Παραδοχτική δηλαδή ότι αυτή δηλητηρίασε την οικογένειά της.

— Τί λές, βρέ άδερφέ; ρώτησε ο διευθυντής του καφενείου χλωμιάζοντας.

— Τελείωσε κιάλας ή δίκη; ρώτησαν οι ύπηρετες.

— Κ' ή προμήθειες που κάναμε; ρωτούσαν μ' άπογοήκη στο «Εστιατόριο των Παρισίων».

— Αυτό δεν ύποφέρεται! μούγκρισαν οι χασάπηδες.

— Τόν άτιμο των Παπαρούνα! φώναξαν μ' άγανάκτηση στο ζαχαροπλαστείο.

— Άκούς εκεί ν' άθωώθη! ούρλιαζαν οι άμαξάδες.

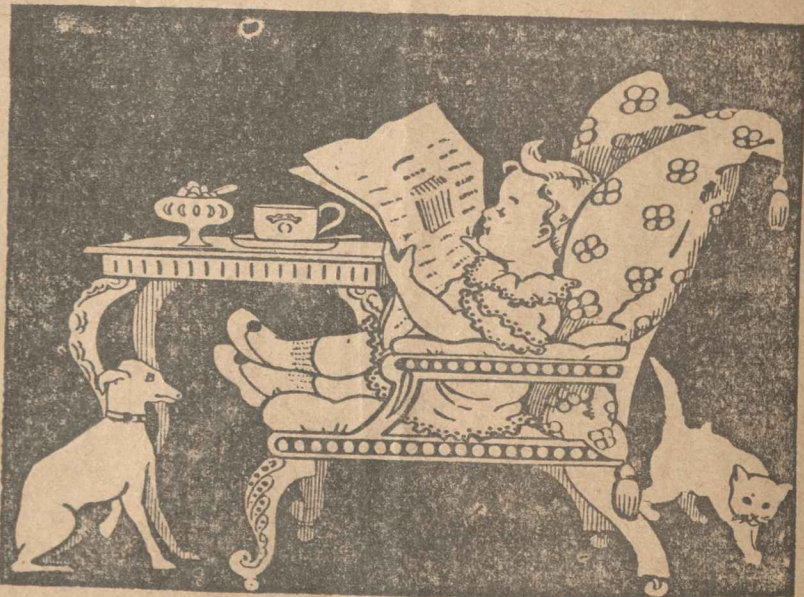
— Ναί, αλλά τέτοια παιχνίδια δεν γίνονται! βρυχάται ο δούλος των περιβολαρίων.

— Άθώς, λέει! Τώρα θα δούμε ποιός είνε άθώς! βρυχάται ή άλλη.

Και όλοι μαζί, ταβερναράιοι, περιβολαρίοι, μωμάδες, άμαξάδες, χασάπηδες, ξενοδόχοι ώρμησαν ούρλιαζοντας προς το δικαστήριο. Ο Παπαρούνας έβγαυε εκείνη στιγμή λάμποντας όλος από γαρά.

— Στο ποτάμι! Στο ποτάμι! φώναξε όλο εκείνο το πλήθος, κυριευμένο από πραγματική μανία. Κλέστη! Απώστη! Κακούργε! Σκοτώστε τον!... Πνίχτε τον!... Στο ποτάμι!

Και άρπάζοντας τον Παπαρούνα στα χέρια τους, τον έφεραν σ' ένα σημείο στην όψη του ποταμού, όπου ήταν έπινησαν, για να μάθω άλλη φορά να μην είνε άθωος.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Η Σειρά της Γυναίκας

ΕΝΑ ΦΟΡΕΜΑ ΜΕ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Η έποχή μας είνε ή έποχή της πρακτικότητας. Όποιος ξέρει να δουλεύεται με λιγότερα έξοδα, με λιγότερους κόπους και λιγώτερη χρονοτριβή, αυτός έχει μπη στο πνεύμα της έποχής και ξέρει να ζήσει. Κυτάζετε το φορεματάκι της σελίδος αυτής. Μη νομίζετε πως είνε δυό, είνε ένα και μόνο, αλλά χάρις σ' έξι διαφορετικές μεταμορφώσεις, μπορεί να μεταμορφωθώ σε τρεις και σε τέσσερες διαφορετικές τουαλέτες. Με το φορεματάκι αυτό θα έλθε ντυμένες κομψά και βολικά επί τέσσερες μήνες και περισσότερους και τα έξοδα που θα κάνετε θα είνε ελάχιστα.

Το δεύτερο σκίτσο, το σταχτί, παριστάνει το φόρεμα στην άρχική του εμφάνισι. Φαίνεται μονοκόμματο, αλλά αποτελείται από ιδιαιτέρως κορσάκι και χωριστή φούστα, ή ζώνη όμως που μπαίνει στη μέση, κρύβει έντελώς την ένωσι. Το φορεμα γανιρείται με ντεκούρ αλθινές ή ψεύτικες, που συνελώνονται στα μανίκια και στο έπάνω μέρος της φούστας και γανιρίονται με χοντρά γαζιά. Χάρις σ' αυτά, το φόρεμα δείχνει ακόμη περισσότερο πως είνε μονοκόμματο. Από τί θα το κάνετε; Από λεπτό ντρά, από μαροκαίν, από κρέπ, ντε-λαιν, από λεπτό σέρζ, τέλος από όποιοδήποτε λαϊνάς καλής ποιότητας και άρκετά βαρύ. Χρώματα θα προτιμήσετε τα σκούρα. Το μπλε - μαριν και το γκρι - σινέ είνε τα καταλληλότερα και επιτρέπουν τους περισσότερους συνδυασμούς.

Μαζώ με το φόρεμα αυτό θα ράψετε και ένα γιλεκάκι, από το ίδιο ύφασμα, χωρίς μανίκια, κλειστό ως έπάνω και έπάνω από το φόρεμα, που δίνετε άμεσα άλλη όψη, το κάνετε ένα κομψό ντε-πιές, σε είδος ταγιέρ.

Λάβετε υπ' όψιν σας πως το γιλεκάκι αυτό θα το φοράτε πάνω από το μάλλινο φόρεμα. Επομένως ρίχνοντας μία γούνα στους ώμους σας υπολείπεται να δηγίτε έξω μόνον με αυτό και χωρίς επανωφόρι, μην έχοντας κανένα φόβο να κρυώσετε. Άλλωστε αν πρόκειται να το φορέσετε όταν κάνει πολύ κρύο ή όταν πάτε σε μία έκδρομη ή σ' ένα ταξίδι, μπορείτε να βάλετε από πάνω όποιοδήποτε παλτό.

Ως τώρα δεν είδαμε για ποιά λόγιο το φόρεμα πρέπει να είνε μονοκόμματο. Αυτό θα το ίδουμε τώρα. Με τη φούστα μόνον και με μία μπλούζα μεταξωτή θα επιτύχετε ένα ωραιότατο άπογευματινό άνσάμπλ, που μπορείτε να το φορέσετε σε μία επίσκεψη, στον κινηματογράφο, σε μία μικρή συναναστροφή στο σπίτι σας. Το άνσάμπλ αυτό θα είνε λιγώτερο ή περισσότερο επίσημο, ανάλογας της μπλούζας που θα φορέσετε. Ξέρετε πως μία άπλουστατή μάλλινη φούστα μπορεί να φορεθώ και σε βασιλική δεξίωσι, αρκεί ή μπλούζα να είνε ή κατάλληλη για την περίστασι.

Η καταλληλότερη μπλούζα για το άνσάμπλ αυτό είνε από χοντρά σατέν ύφανση ή από ταφτά παστέλ. Θα προτιμήσετε τον ταφτά αν έλθε πολύ λεπτός και το σατέν αν δεν έλθε πολύ λεπτός. Μ' ένα κλιπ από στράς στο λαιμό, ή μπλούζα σας θα πάρη έμφανισι έντελως βασιλική.

Και τώρα έρχόμαστε στις άλλες μεταμορφώσεις του περιφήμου αυτού φορέματος. Αργότερα, όταν θα έλθει ο καιρός, θα βγάλετε το

κορσάκι και θα φοράτε μόνο τη φούστα με μία ελαφριά μπλουζίτσα και με το γιλεκάκι από πάνω, κουμπωμένο ως τη μέση και με τα ρεβέρ τσακισμένα ώστε να φαίνεται από μέσα ή μπλούζα. Μία ζωηρόχρωμη μπουτονιέρα στο πέτο, μία χτυπητή ζώνη στη μέση, και να το ωραιότερο άνοιξιάντικο κοστούμι που μπορεί κανείς να όνειρευθώ. Την εμφάνισι του έννοείται μπορείτε να ποικίλλετε ακόμη περισσότερο, αλλάζοντας τις μπλουζες και τις ζώνες, αναλόγως με το γούστο σας και με την έφεδρα της γκαρνταρόμπας σας. Πρέπει ακόμη να προσθέσουμε ότι το γιλεκάκι και ή φούστα ήμπορούν να συνδυασθούν και με τα άλλα σας φορέματα. Π. χ. αν το γιλεκάκι είνε μπλε, συμπληρώνει ωραιότατα μία γκρι φούστα. Αν ή φούστα είνε γκρι φοριέται περίφημα με μία ζακέττα μαύρη ή πράσινη ή σκατωέζικη κ.τ.λ.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μητροπόλεως 14 α'

Πλατεία Συντάγματος

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Αναπνέετε με τη μύτη!

Όλος ο κόσμος έχει γρίπη. Όλος ο κόσμος είνε κρυωμένος. Από πού μπαίνουν στον οργανισμό μας τα μικρόβια που προκαλούν όλες αυτές τις ασθένειες; Από τη μύτη; Όχι, από το στόμα, δια της άναπνοης.

Όταν άναπνέουμε με τη μύτη, που είνε το φυσικό όργανο της άναπνοης, τα μικρόβια σταματούν στη βλεννογόνο της μύτης, δηλαδή στο ύψος που την καλύπτει έσωτερικώς. Επίσης ή σκόνης και όλα τα ξένα σώματα, καρβουνάκια κ.τ.λ. σταματούν μέσα στους ριθμούς της μύτης και δεν ήμπορούν να κατεβούν παρακάτω. Τέλος, όταν άναπνέουμε με τη μύτη, ο έξωτερικός άέρας, όπου να πέραση και να φθάση στους πνεύμονες, ζεσταίνεται. Λοιπόν, οι άνθρωποι που άναπνέουν με τη μύτη διατρέχουν πολύ λιγώτερος κίνδυνος ν' άρπάξουν γρίπη ή να κρυολογήσουν απ' εκείνους που άναπνέουν με το στόμα.

Μην άναπνέετε λοιπόν με το στόμα. Και πρωτίστως προσέχετε να ίδητε πως άναπνέουν τα παιδιά σας. Αν ένα παιδί άναπνέ με το στόμα, χάρη να είνε συναχωμένο, ή έκθασις της μύτης του θα έχη, ή υπερτροφία των κογχών ή πρησμένες άμυγδαλές. Πηγαίνετε το χωρίς χρονοτριβή στο γιατρό. Αν αυτό ίσως να έξαρτάται ή υγεία όλοκληρης της κατόπιν ζωής του, γιατί ένα παιδί που άναπνέ από το στόμα, δεν άναπνέει όσο όφελόν του χρειαζέται, προσβάλλεται εύκολότερα από όλες τις ασθένειες και έχει οργανισμό έξασθενημένον.

Τέλος φροντίζετε να θγαίνετε έξω ζεστές και καλά ντυμένες.

Το λεγόμενον και ύποστηρικόμενον ότι δεν πρέπει να ατρίζουμε ότη φωτιά, προκειμένου να βγάλω έξω, δεν είνε σωστό. Αντιθέτως ζεστές και καλά διπλωμένες πρέπει να θγαίνουμε στο κρύο.

Η δούλ ΛΙΑΝΑ

Η ΠΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 19)

από το δωμάτιό μου. Ένα πλήθος ανθρώπων με κάτωχρα από την αγωνία πρόσωπα, έτρεχε δώ κι' εκεί, φώναζε, έδινε διαταγές και διεμαρτύρετο.

— Τι συμβαίνει; ρώτησα τόν «μαίτρ» του ξενοδοχείου.
— Ο καιρός τη νύχτα χάλασε πολύ, μ' απάντησε κ' η θάλασσα έχει αγριέψει. Άνησυχούμε γιατί ο κ. και η κ. Φλερύ δεν έχουν επιστρέψει ακόμη και πολύ φοβούμεθα μήπως παρεσύρθηκαν από τα κύματα. Ήδη οργανώθηκε μία αποστολή για την αναζήτησή τους.

Κι' αλήθεια όταν έτρεξα στο λιμάνι, όλα τα κόττερα, όλα τα γιάτ, όλες η βενζινακάτοι έρευνούσαν προσεχτικά παντού. Τέλος έπειτα από δυό ώρες το ιστιοφόρο των έρωτευμένων θρέθηκε τσακισμένο στους θράχους της ακτής δέκα χιλιόμετρα μακριά από τις Κάννες! Δεν υπήρχε πεία καμμία αμφιβολία ότι αυτός ο ώμορφος άνδρας κ' η γοητευτική τετράξανθη γυναίκα του είχαν χαθεί στη θάλασσα.

Και πράγματι, έπειτα από λίγο το πλήρωμα μιας θαλαμηγού θρήκε τα πτώματά τους να πλέουν πάνω στη θάλασσα, που είχε ηρεμήσει, και τα μετέφεραν στην ακτή. Ο άνδρας φορούσε το λευκό κοστούμι του και το μπλέ πουκάμισο του. Το πρόσωπό του όμως έδειχνε μία αφάνταστη αγωνία κι' όλη την προσπάθεια που είχε καταβάλει για να γλυτώσει από το θάνατο την αγαπημένη του. Μά η μορφή της γυναίκας δεν είχε καθόλου χάσει την γλυκύτητά της. Δεν είχε φοθηθεί ίσως τόν κίνδυνο, αφού βρισκόταν κοντά στον δυνατό αυτόν άνδρα που την λάτρευε. Μόνο τα λεπτά χείλη της είχαν χαραχθεί από μία αφάνταστη πίκρα. Ήταν ένα παράπονο για την κακή μοίρα που είχε ζηλέψει την ευτυχία τους και τους είχε παρσούρει σ' αυτή την παγίδα του θανάτου, αυτή την φεγγαρόλουστη θραδούα.

Και δεν ξέρω γιατί αυτό το μικρό χαμόγελο τάραιε τόσο την καρδιά μου και μ' έκανε να κλαίω τόσο πολύ, ώστε οι ξένοι που μ' άντελήφθησαν, με πήραν για συγγενή των πνιγμένων και μου υπέβαλαν με ελκρινή λύπη τα θερμά τους συλλυπητήρια... Μά εγώ έκλαιγα ακόμη για την ανθρώπινη αυτή ευτυχία που είχε σβύσει όπως σβύνουν τραγικά όλα τα ώμορφα όνειρα κι' όπως μαραίνονται στ' άνθογούλια όλες η δροσερές άνθοδέσμες...

ΑΝΡΥ ΜΑΝΤΕΛ

ΓΙΑΤΙ;... ΓΙΑΤΙ;... ΓΙΑΤΙ;...

(Συνέχεια από τη σελίδα 27)

Ή υπηρετρία που έμπαινε εκείνη τη στιγμή στην τραπεζαρία, κρατώντας με τα δυό χέρια ένα ύπεροχο ψητό, κοκκίνισε, ως τ' ατύα, τα έχασε και κύτταξε σαστισμένη την κυρία της. Εκείνην, την είχε πιάσει, την ίδια στιγμή, ένας περιεργος ξερόδελος.

— Μπα! Μά τί έπαθες, αγάπη μου; Έκανε ο Ντορνιέ. Μήπως κρύωσες;

— Άγαπητέ μου φίλε, του είπε τότε ο Πώλ Μερλί, με απάθεια, δεν συλλογίζεσαι διόλου τα νεύρα της Ζερμαίν... Ξέρεις πολύ καλά ότι δεν έχει συνέλθει ακόμη από την τρομάρα που πήρε, εξ αίτίας σου, εκείνη τη νύχτα...

Κι' αλήθεια, η Ζερμαίν ήταν κατάχλωμη. Μά γιατί άρα γε; Αυτός ο φόβος της ήταν λίγο ύποπτος... Δεν τολμούσε να κυτιάσει στα μάτια την καλή Μάρθα, που έτρεμε από τη σαστισμάρα της. Γιατί; Γιατί;... Γιατί; σās ρωτάω. Δεν άπαντάτε; Ούτε κι' εγώ λοιπόν. ΦΡΑΝΣΙ ΑΜΠΡΙΕΡ.

Ο ΚΛΕΠΤΑΠΟΔΟΧΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 38)

κε ευκαιρία, τη στιγμή που κύτταζε την πόρτα κι' έρριξε δηλητήριο στο ούϊό μου». Κι' άλλαζες τα ποτήρια... Μά την έπαθες εσύ! Το φαμάκι το έρριξα μέσα στο ποτήρι που ήταν μπροστά μου! Κι' έπειτα, δεν είμαι δα και τόσο κουτάς! Για κάθε ένδεχόμενο, παρακολουθούσα όλες τις κινήσεις σου από πάνω από μία τρύπα που έχω κάνει στο ταβάνι...

Ο Μπερζέ άνοιξε το στόμα του για να πη κάτι, μά ένας τελευταίος σπασμός του έκοψε για πάντα την πνοή. Ο Μαρουγιέ σήκωσε τους ώμους του αδιάφορα, πήρε τα χιλιάρικα και τα μαργαριτάρια από τόν πάγκο και βίαστηκε να κλείσει το παλαιοπωλείο του.

— Καλά δουλέψαμε σήμερα... ψιθύρισε, όταν ξαναγύρισε κοντά στο θύμα του. Αυτός ο φιλαράκος ήξερε το μυστικό μου... Κι' έπειτα, είχε και ύπεροχα μαργαριτάρια...

ΤΟ ΛΑΓΩΝΙΚΟ

(Συνέχεια από τη σελίδα 42)

Έξακολουθούσε να μυρίζεται κάτω από την πόρτα της ήγουμένης. Τολμούσε μάλιστα και την γραντζούνιζε ο αβάδης!...

Τότε η άδελφή Γερτρούδη άλλαξε ένα θλέμμα με τη θρωρό, κατέβασε τα μάτια της κ' είπε στόν μπαρμπέρη:

— Ά, ξέρω τί συμβαίνει... Δεν γελάστηκε ο σκύλος. Είπε έδω κάτι γένεια για ξύρισμα, αλλά δεν είναι του παπα. Σταθήτε μία στιγμή...

Και μπήκε στο κελλί της ήγουμένης. Μετά δυό λεπτά, κατά τα όποια ο Ταμπούρ κι' ο σύντροφός του άκουσαν μία συνομιλία αρκετά ζωρή μέσα στο κελλί, η άδελφή Γερτρούδη ξαναγύρισε συνοδευόμενη από μία καλόγρηα παχειά, ηλικιωμένη, ψηλή, της όποιας το άπαιο χείλος σκεπαζόταν με ήρωικά μουστάκια και το σαγόνι με άναιδέστατα γένεια.

— Νά, κύριε μπαρμπέρη, είπεν η άδελφή Γερτρούδη χαλώνοντας με μετριοφροσύνη τα ώραία της μάτια. Άν θέλετε, ξυρίστε την άδελφή Φραγκίσκη από δώ!...

Και το ξύρισμα άρχισε... Τα γένεια της άδελφής Φραγκίσκης ήσαν μεγάλη και γοτρά σαν σύρματα και το ξυράφι έκανε άπάνω τους κρατς κρατς. Στο τέλος μάλιστα χάλασε...

Όταν τελείωσε το ξύρισμα, ο φουκαράς ο Ταμπούρ ότε ξεροκόμματο πήρε, ότε ζάχαρη, μά μία γερή κλωσά από την καλόγρηα με τα γένεια!...

ΖΑΝ ΡΑΜΑ

«ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΩΡΑΙΕΣ ΣΑΝ ΕΜΕΝΑ...»

(Συνέχεια από τη σελίδα 29)

αγκώνες μου: τους κάνω λοιπόν ένα καλό βούρτσισμα με μία καλή επάλειψη με κρέμα. Σκέφτομαι επίσης το λαιμό μου: μία καλή επάλειψις κρέμας δεν θά το κάνει κακό...

Άν φοβάστε μήπως άποκτήσετε «διπλοσάγωνο», ενεργήστε εγκαίρως: Κάμετε μασσάζ κάτω απ' το σαγόνι, βοντάς του συγχρόνως έλαφρά χτυπήματα με την άκρη του χεριού.

Σ ά θ έ α τ ο : Ήμέρα του σαμπουάν.— Τα μαλλιά σας αξίζουν να τα περιποιησθε όσο και την έπιδερμίδα σας. Κατά τη γνώμη μου, τα σαμπουάν με λάδι είναι τα καλύτερα. Άν έχω καιρό, προτιμώ ν' αφήσω τα μαλλιά μου να στεγνώσουν μόνα τους, παρά με τόν ηλεκτρισμό. Άν αυτό είναι δυνατόν, τα στεγνώνω στόν ήλιο, βουρτσίζοντας τα κάθε τόσο και βρίσκω ότι μ' αυτό τόν τρόπο η σγουράδα των μαλλιών μου γίνεται πιο μεγάλη.

Κ υ ρ ι α κ ή : Ήμέρα άναπαύσεως.— Κάμετε ένα μακρυνό περίπατο με τα πόδια. Είναι το καλύτερο πράγμα για την υγεία και την ώμορφιά.

ΤΖΙΝ ΧΑΡΛΟΥ

ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 45)

στυχισμένου πρωθυπουργού του, ο όποιος την είχε τόσο πολύ άσχημα, κι' ο όποιος χτυπημένος έξαφνα, χωρίς να ξέρη από πού προέρχεται η σφαίρα, έβγαλε μία κραυγή τρόμου και άγωνίας.

Όλ' αυτά έγιναν τόσο γρήγορα, ώστε κανείς δεν έπαλαβε να παρέμβη.

Τέλος, ο Μέγας Δούξ, θλέποντας ότι όλοι έτρεχαν γύρω από τόν τραυματισμένο, κατάλαβε ότι είχε πάρει τόν πρωθυπουργό του για θήραμα κι' ευδόκησε ν' άνησυχήσει λίγο για τις συνέπειες της άδεξιότητάς του...

Σέ λίγο, ενώ μετέφεραν το θύμα, το όποιο δεν διέφερε άμесо κίνδυνο, αλλά του όποιου η κατάσταση δεν ήταν και τόσο ευχάριστη, ο τελετάρχης, για να τηρηθεί η έθωπυλία, άρχισε με σοβαρή κι' επίσημη φωνή ν' αναγγέλλει θύματα του μονάρχου του:

— Δέκα φασιανοί, έφτά λαγοί... τρία ζαρκαδιί για το γριουόρουνο...

Και έπειτα, στο έπακρον ακριβολόγος και άναγνώστη τας να παραλείψη τίποτε, πρόσθεσε με βέβαιη φωνή:

— ...Και η Αυτού Γ' αχότης ο πρίου τί είναι το καλό και η τάφενμπαχ!...

Άν κατά φολ- General Ρ. Ο. και ν' άποφείδουν το δελτίο...

Το μαρτύριο του κ. Κ. Καλο- έφταν σέ μία...

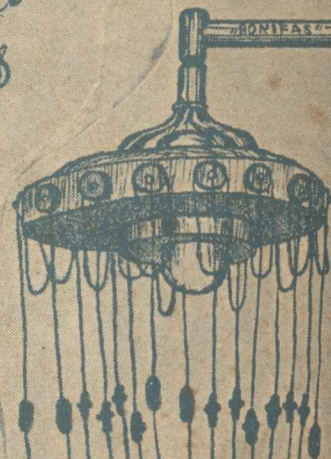
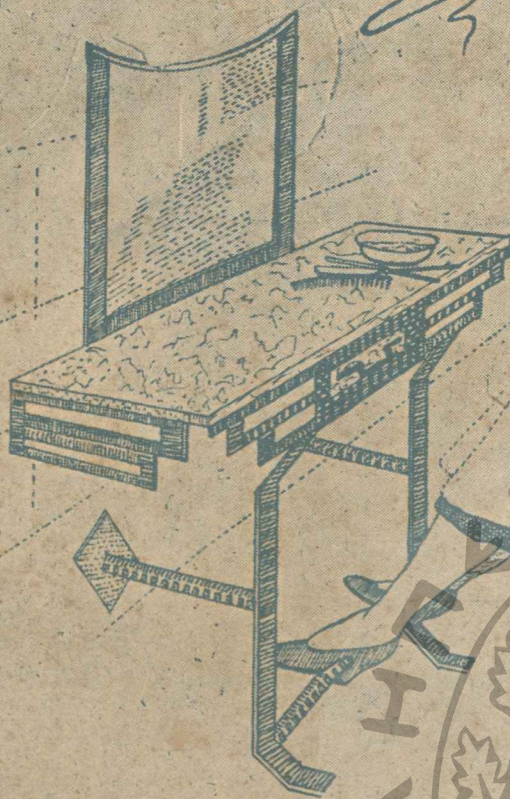
ν' έπνιξαν, για...

ΓΙΑΝΝΗΝ ΕΙΣΤΑΘΙΟΝ.
δωρίκι.— Τό ποήμα σας έφ-
λό. Πολύ κοινό.

Υμνός μου
 θαυμάσια δι
 λὰς ὑποκόπας νομιμότητας
 ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ σου δὰ σὺν
 ἡσέλε εἶναι ἰδιότης μας ἐνλεγεινότητας
 διὰ νῦν μόνον ἔχουμε ἡν ἀσυν-
 χισμὸν τῶν μηχανημάτων
 ἡσὺ & ΒΟΝΙΦΑΣ εἰς
 ἡν ἔμαθα.

Αὐτὸς Γαρυφάλλου

ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΥ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ = ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 20

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ τμήματα διὰ
 Μανικίουρ Βαφὰς Μαλλί

ΓΑΡΥΦΑΛ

...Και
 Τάφενιπαχ!...
 General P. O.
 Κ. Καλφο-
 νία σὲ μιὰ
 ἐπὶ ἐπὶ, γὰρ

...Και
 τὸ καλὸν
 καὶ νὰ ἐπιζῶν
 καὶ νὰ ἀποφεύγουν τὸ δεύτερον.
 ΓΙΑΝΝΗΝ ΕΙΣΤΑΘΙΟΥ.
 δωρίκι.— Τὸ ποίημά σας δὲν
 λό, Πολὺ κοινόν.